

Tartalom

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Régiók Bizottsága

Interactio – hibrid ülés – az RB 145. plenáris ülése, 2021. 06. 30. – 2021. 07. 01.

2021/C 440/01	A Régiók Európai Bizottságának állásfoglalása az Európai Bizottság 2022. évi munkaprogramjára vonatkozó javaslatairól	1
2021/C 440/02	A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása Európa jövőképeről: A határon átnyúló együttműködés jövője	6

VÉLEMÉNYEK

Régiók Bizottsága

Interactio – hibrid ülés – az RB 145. plenáris ülése, 2021. 06. 30. – 2021. 07. 01.

2021/C 440/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia	11
2021/C 440/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménytervezete – Megújított partnerség a déli szomszédsággal. Új program a földközi-tengeri térség számára	19
2021/C 440/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – a COP26 előkészítése	25
2021/C 440/06	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési terv	31
2021/C 440/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A fenntartható fejlődési célok megvalósítása 2030-ig	36
2021/C 440/08	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia	42

2021/C 440/09	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégia	49
2021/C 440/10	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A regionális repülőterek jövője – kihívások és lehetőségek	51
2021/C 440/11	A Régiók Európai Bizottsága véleménye: A gondozók és a gondozás jövőjére vonatkozó terv – Helyi és regionális lehetőségek egy európai kihívás kapcsán	56
2021/C 440/12	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv	62

III *Előkészítő jogi aktusok*

Régiók Bizottsága

Interactio – hibrid ülés – az RB 145. plenáris ülése, 2021. 06. 30. – 2021. 07. 01.

2021/C 440/13	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály és a digitális piacokról szóló jogszabály	67
2021/C 440/14	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kritikus fontosságú szervezetek rezilienciája	99
2021/C 440/15	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A zöld és digitális átállásnak megfelelően felülvizsgált transzeurópai energiaipari infrastruktúráról szóló rendelet	105

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – HIBRID ÜLÉS – AZ RB 145. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2021. 06. 30. – 2021. 07. 01.

A Régiók Európai Bizottságának állásfoglalása az Európai Bizottság 2022. évi munkaprogramjára vonatkozó javaslatairól

(2021/C 440/01)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

tekintettel:

- az Európai Bizottság és az RB közötti, 2012. februári együttműködési jegyzőkönyvre,
- a Régiók Európai Bizottsága 2020–2025 közötti időszakra vonatkozó prioritásairól szóló állásfoglalására ⁽¹⁾,
- a jogalkotási hatáskörrel rendelkező regionális parlamentektől az RB–CALRE együttműködési megállapodás keretében kapott hozzájárulásokra,

Helyreállítás és kohézió

1. mivel a Next Generation EU megvalósítása az Európai Bizottság 2022-es munkaprogramjának egyik alapvető prioritása lesz, az RB kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa a helyi és regionális önkormányzatok bevonását a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek megvalósításába, ami kulcsfontosságú a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célkitűzéseinek eléréséhez, a kohéziós politika programjaival és a régiók által kidolgozott intelligens szakosodási stratégiákkal való jobb koordináció biztosításához és az esetlegesen alacsony felhasználási arányok megelőzéséhez. Kiemeli továbbá, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni az európai szemeszter folyamataiba, mivel az országspecifikus ajánlások többségének helyi és regionális dimenziója is van;
2. ismételten kéri az Európai Bizottságot, hogy a fenntartható fejlődési célokat építse be a megreformált európai szemeszterbe, képezze le őket a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe, és ennek alapján építse be őket a következő ciklusba, az éves fenntartható növekedési jelentéssel kezdve. Az RB azt kéri továbbá, hogy hozzanak létre egy a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő uniós platformot, amely támogatja és tanácsokkal látja el az Európai Bizottságot a fenntartható fejlődési célok időben történő végrehajtásával kapcsolatban;
3. kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezés keretében jelenleg alkalmazott kivételes rugalmassági intézkedések – például a 100 %-os uniós társfinanszírozási arány lehetősége – 2022 végéig történő meghosszabbítására, és fontolja meg a csekély összegű állami támogatások küszöbértékének ideiglenes megemelését annak érdekében, hogy a fenntartható beruházások támogatása ugyanezen időszak alatt folytatódjon;
4. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést az új saját forrásoknak a jelenlegi többéves pénzügyi keret során történő bevezetésére vonatkozó, jogilag kötelező érvényű ütemterv teljes körű végrehajtásának biztosítása érdekében, többek között azáltal, hogy időszerű jogalkotási javaslatokat tesz;

⁽¹⁾ COR-2020-01392-00-00-RES-TRA.

5. kéri az Európai Bizottságot, hogy az európai gazdasági kormányzási keretrendszer felülvizsgálatának újraindítása során vegye figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok valós körülményeit és szükségleteit, valamint a Covid19-világjárványnak az adósság- és hiányszintekre gyakorolt hatását, különös tekintettel az egyes kormányzati szinteken tett közberuházásokra;
6. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a Covid19-világjárványnak a legkülső régiókra gyakorolt súlyos következményeire való tekintettel az e régiókra vonatkozó uniós stratégia felülvizsgálatakor helyezze a középpontba a fenntartható fejlődést és a munkahelyteremtést; korábbi ajánlásának megfelelően vállalja, hogy részt vesz e stratégia kialakításában és végrehajtásában;
7. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy valamennyi politikájában vegye figyelembe a demográfiai szempontokat, és bocsássa rendelkezésre azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek lehetővé teszik a demográfiai kihívások kezelésére irányuló fellépések és intézkedések végrehajtását azokban a régiókban, ahol a demográfiai változások következményei különösen erőteljesen érvényesülnek;

Környezetvédelem és fenntarthatóság

8. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a Régiók Bizottságával közösen valósítsák meg a szennyezőanyag-mentesség nyomon követését, valamint egy későbbi szakaszban az uniós régiók *zöld teljesítményének eredménytábláját* a szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv keretében; javasolja, hogy működjenek együtt a zöld megállapodással kapcsolatos összes politika előrehaladásának és hatásának nyomon követésében, beleértve az éghajlat-politika és a zöld helyreállítás regionális szintű végrehajtását; kéri, hogy vonják be a környezetbarátabb városok európai évének megszervezésébe, amennyiben azt 2022-re megerősítik, valamint hogy a zöld megállapodáshoz kapcsolódó politikák alkalmazásakor vegyék figyelembe a vidéki térségek sajátosságait, különös tekintettel a legelnéptelenedett területekre;
9. kéri az Európai Bizottságot, hogy az európai zöld megállapodásba építsen be egy óceánokról szóló jogszabályt, amely a tengeri környezet védelmére, a szennyezés csökkentésére és a biológiai sokféleség csökkenésének visszafordítására irányuló, mérhető célokkal és határidőkkel rendelkező átfogó stratégiaként szolgálna, a kisüzemi halászat szereplőinek védelme és támogatása mellett;
10. azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy a gazdasági, társadalmi, területi és digitális kohézió koncepcióját kiegészítő dimenzióként vezesse be a „környezeti és éghajlati kohézió” fogalmát az európai és globális helyreállításnak, valamint a fenntartható fejlődés, az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendje, a fenntartható fejlődési célok és a karbonsemlegességi célkitűzés megvalósításának kulcselemeként;
11. csatlakozik az Európai Parlament azon felhívásához, hogy az Európai Bizottság 2022 végéig terjesszen elő egy a biológiai sokféleségről szóló, jogilag kötelező erejű jogszabályt. Ezt egy mutatókkal ellátott, a helyi és regionális önkormányzatokat hivatalosan is bevonó nyomonkövetési mechanizmusnak kell kísérnie;
12. kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja felül az energiaunió irányításáról szóló rendeletet annak érdekében, hogy az alkalmas legyen a zöld megállapodás végrehajtására, miközben erősíti a szubnacionális hozzájárulások nemzeti tervekbe való integrálását, és összehangolja a nemzeti energia- és klímaterveket (NEKT) az ENSZ 2030-ig szóló menetrendje és a fenntartható fejlődési célok végrehajtására irányuló nemzeti tervekkel; keretrendszert javasol arra, hogy a szubnacionális intézkedéseket hivatalosan is figyelembe vegyék az UNFCCC keretrendszerben és az ebből következő uniós éghajlat-politikai irányításban;
13. kéri, hogy az Európai Bizottság kezdje meg a nemek közötti esélyegyenlőségi dimenzió érvényesítését szakpolitikai folyamataiban: a zöld megállapodásban, a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben és az uniós strukturális és beruházási alapok keretében kötött partnerségi megállapodásokban, nevezetesen azáltal, hogy az intézményközi megállapodás 16. cikkének f) pontjával összhangban és legkésőbb 2023. január 1-jéig módszertant terjeszt elő az uniós programok nemekre gyakorolt hatásának értékelésére;
14. kéri az Európai Bizottságot, hogy kezdeményezzen strukturált párbeszédet a helyi és regionális önkormányzatokkal az „Írány az 55 %!” intézkedéscsomag kialakításáról és végrehajtásáról;
15. támogatja „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia által kitűzött célokat, amelyeket még át kell ültetni a közös agrárpolitika jogszabályaiba. Kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő rendszereket a tápérték tisztességes jelöléséhez, valamint az állati termékek eredetére és előállítási módjára vonatkozó címkéket;
16. kéri az Európai Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai vidékfejlesztési menetrend minden szakpolitikán belül megvalósuljon, és ambiciózus és konkrét politikai célokat tűzzenek ki a vidéki területek innovatív dinamikájának erősítése, az intelligens területközi együttműködés megszervezése, valamint a polgárok helyi fejlesztési stratégiákban való részvételének ösztönzése érdekében;

Digitális átállás és ipar

17. kéri az Európai Bizottságot, hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézió koncepcióját egészítse ki a digitális kohézió dimenziójával, és ezáltal akadályozza meg a „kettős digitális szakadék” kialakulását, amelyet az infrastruktúra, az elektronikus eszközökhöz való hozzáférés és a digitális kompetenciák hiánya okoz;

18. kéri az Európai Bizottságot, hogy az e-közigazgatás teljesítményét értékelő jelentésében vegye figyelembe a regionális és helyi különbségeket és a kapcsolódó mutatókat, mivel a város-vidék szakadék az e-közigazgatási szolgáltatások használata tekintetében egyre szélesedik;

19. kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítson strukturált párbeszédet az európai városokkal és régiókkal arról, hogy hogyan lehet megerősíteni a regionális ipari ökoszisztémákat, a klasztereket és a régióközi szövetségeket az iparstratégia végrehajtása során, az intelligens szakosodási stratégiákat is figyelembe véve, mivel a helyalapú megközelítés nagyrészt hiányzik a 2020. évi iparstratégia aktualizálásáról szóló közleményből;

Határon átnyúló együttműködés és mobilitás

20. üdvözli, hogy az Európai Bizottság vállalta egy egységes piaci szükséghelyzeti eszköz kidolgozását, és olyan jogszabályok létrehozását szorgalmazza, amelyek biztosítják a nyitott belső határokat garantáló európai minimumszabályokat és eljárásokat, válság idején is;

21. hangsúlyozza, hogy szükség van egy olyan uniós szakpolitikai keretre, amely lehetővé teszi határon átnyúló közszolgáltatások hatékony létrehozását és irányítását; arra is ösztönzi az európai jogalkotót, a tagállamokat, a régiókat és a helyi önkormányzatokat, hogy fejlesszék tovább és mozdítsák elő a határokon átnyúló részvételi demokrácia eszközeit, amelyek hozzájárulnak a polgároknak az európai integrációs folyamatba való helyszíni bevonásához;

22. mélységesen sajnálja, hogy a javasolt, határon átnyúló európai mechanizmusról folytatott tagállamok közötti megbeszélések kudarcot vallottak; mivel a jogi és adminisztratív akadályok komoly korlátokat állítanak a határon átnyúló együttműködés és a határ menti régiók lakosságának életminősége elé, az RB kéri, hogy az Európai Bizottság tegyen új javaslatot a mechanizmusról szóló rendeletre;

23. kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki konkrét iránymutatásokat az új városi mobilitási keretrendszer nyomán, amely fenntarthatóbbá teszi a városi mobilitást, és csökkenti annak az emberek egészségére gyakorolt hatását;

24. üdvözli az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközről (CEF) szóló intézményközi megállapodást. Reményét fejezi ki, hogy a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) és a transzeurópai energiaipari infrastruktúra (TEN-E) társfinanszírozott projektjei hozzájárulnak a hiányzó láncszemek kiküszöböléséhez, különösen a határon átnyúló régiókban, és emlékezteti az Európai Bizottságot arra, hogy elegendő költségvetést kell szánni az átfogó hálózat projektjeinek társfinanszírozására;

Migráció és szociális védelem

25. javasolja egy regionális szociális eredménytábla létrehozását az EU-ban tapasztalható szociális kihívások teljes mértékének felmérése és annak biztosítása érdekében, hogy a szociális jogok európai pillérét minden szinten megvalósítsák;

26. kéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa és kövesse nyomon az európai gyermekgarancia tagállami végrehajtását, és segítse elő az idevonatkozó legjobb gyakorlatok cseréjét;

27. reméli, hogy az Európai Bizottság egy olyan ambiciózus javaslattal áll elő a platform-munkavállalók munkafeltételeinek javításáról, amely összhangban áll a nemzeti munkaerőpiaci modellekkel és az uniós döntéshozatali hatáskörökkel;

28. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a Régiók Bizottsága ajánlásait építse be a tartós ápolás-gondozásra irányuló kezdeményezésbe, mivel az szorosan kapcsolódik az e területen tapasztalható súlyos készséghiányhoz és a demográfiai változásokhoz, amelyek különösen súlyosak az előregedő népességű régiókban;

29. vállalja, hogy aktív szerepet játszik a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformjában, amelyet ki kell egészíteni a hajléktalanságra vonatkozó nemzeti stratégiák uniós keretrendszerére vonatkozó európai bizottsági javaslattal;

30. kéri az Európai Bizottságot, hogy a Covid19-világjárvány fényében fordítson különös figyelmet a kulturális és kreatív ágazatok helyreállításának és rezilienciájának megerősítésére, és kezelje a művészek munkafeltételeinek bizonytalanságát azáltal, hogy megkönnyíti a mobilitást és a státuszuk kölcsönös elismerését;

Migráció és integráció

31. kéri az Európai Bizottságot, hogy az új migrációs és menekültügyi paktum keretében biztosítsa az előrelépést a migráció- és a menekültügy-kezelés európai keretének létrehozása felé; megismétli, hogy a migráció és az integráció helyi és regionális dimenzióját figyelembe kell venni, és azt az RB és az Európai Bizottság közötti új integrációs partnerségnek támogatnia kell;

Biztonság

32. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy teljes jogú partnerként vonja be az RB-t a városi biztonságra és rezilienciára vonatkozó uniós vállalásba, valamint a „Városok a radikalizálódás és a terrorizmus ellen” elnevezésű új kezdeményezésbe;

Egészségügy, polgári védelem és turizmus

33. emlékezteti az Európai Bizottságot, hogy a schengeni jogi keret felülvizsgálata során mindenképpen figyelembe kell venni a belső határokhoz közeli városok és régiók véleményét és igényeit; kéri, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyvvel összhangban már a korai szakaszban konzultáljanak vele;

34. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy vezessen be gyors eljárást, amelynek célja, hogy kielégítő és tartós megoldást találjon a földközi-tengeri térségben kialakult humanitárius válság problémájára, elsősorban a migránsok életének védelmére, de az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának biztosítására is összpontosítva. Az RB és a helyi és regionális önkormányzatok ehhez a lehető legszorosabb együttműködésüket kínálják fel;

35. kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő ambiciózus javaslatokat az alapvető gyógyszerek EU-ban történő fejlesztésére és előállítására, hogy a harmadik országoktól való függőség csökkentése révén biztosítsa az EU stratégiai autonómiáját; reméli, hogy az Európai Bizottság konkrét és határozott intézkedéseket javasol a generikus és biohasonló gyógyszerekhez való hozzáférés ösztönzésére, valamint a gyógyszerekhez való hozzáférés válság idején történő biztosítására is;

36. támogatja, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében felülvizsgálják az Európai Unió népegészségügyi politikában betöltött szerepét, szem előtt tartva, hogy az egészségügyi politika a tagállamok elsődleges hatáskörébe tartozik, és gyakran szubnacionális szinten foglalkoznak vele;

37. reméli, hogy a határon átnyúló egészségügyi ellátásban a betegek jogairól szóló véleménye, valamint a 3. RegHub-konzultáció eredményei tükröződnek az irányelv működéséről szóló, 2022-ben esedékes 3. jelentésben;

38. várakozással tekint arra, hogy hozzájáruljon az európai oltási ütemtervre és kártyára vonatkozó európai bizottsági javaslatához, biztosítva, hogy lakóhelyétől függetlenül minden európai polgárnak joga legyen az oltás által nyújtott védelemhez és annak igazolásához;

39. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy a polgári védelem területén lépjen előre a katasztrófákkal szembeni rezilienciával kapcsolatos uniós célok megállapításában és kidolgozásában, amelyek nem kötelező erejű célkitűzésként támogatják a megelőzési és felkészültségi intézkedéseket, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ezt nemcsak a nemzeti kormányokkal, hanem a helyi és regionális önkormányzatokkal is együttműködve kell megvalósítani; várakozással tekint az uniós polgári védelmi tudáshálózat teljes körű megvalósítása elé is, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy ebbe építse be a – szubnacionális szinten is elérhető – katasztrófavédelmi szakértelmet. Ezenkívül egyértelmű tervet vár az uniós polgári védelmi mechanizmus és eszközei, például a rescEU és az Európai Orvosi Hadtest hosszú távú kötelezettségvállalására és pénzügyi megerősítésére;

40. ismét szorgalmazza az európai turizmus új stratégiáját, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az európai turisztikai ökoszisztéma ökológiai és digitális átállásának támogatása, versenyképességének megerősítése, valamint az e tevékenységhez kapcsolódó helyi és regionális szintű foglalkoztatás helyreállításának támogatása érdekében dolgozzon ki egy európai turisztikai menetrendet 2030/2050-ig, az első tervezetet legkésőbb 2022 első felében előterjesztve;

Külső együttműködés

41. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU és az Egyesült Királyság között 2020. december 24-én aláírt kereskedelmi és együttműködési megállapodás nem rendelkezik a helyi és regionális önkormányzatok konkrét vagy strukturált bevonásáról; az RB azonban – különösen az RB–Egyesült Királyság kapcsolattartó csoport politikai munkáján keresztül – mérlegelni fogja, hogyan biztosítható az Egyesült Királyság decentralizált közigazgatásával és a helyi kormányzattal való együttműködés folytonossága; arra kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon a helyi és regionális önkormányzatok bevonását a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék felhasználásába;

42. kéri, hogy az Európai Bizottság – az RB-vel szoros együttműködésben, különösen a Montenegróval, Észak-Macedóniával és Szerbiával létrehozott konzultatív vegyes bizottságokon, valamint a Nyugat-Balkán munkacsoporton keresztül – nyújtson folyamatos és strukturált támogatást a nyugat-balkáni és az uniós helyi önkormányzatok közötti egyenrangú együttműködéshez;

43. üdvözli a Keleti Partnerség Közigazgatási Akadémiájának elindításáról szóló döntést, valamint azt, hogy a helyi és regionális önkormányzatok határozottabb szerepet kaptak a keleti partnerség szakpolitikáinak, stratégiáinak és kiemelt kezdeményezéseinek végrehajtásában;

44. sürgeti az összes uniós intézményt, hogy a déli szomszédsággal való megújított partnerség végrehajtása során a decentralizációs reformok újbóli fellendítése érdekében tekintsék a helyi és regionális önkormányzatokat a fenntartható fejlődés és programozás kulcsfontosságú partnereinek;

45. kéri az Európai Bizottságot, hogy ismerje el, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szerepet játszhatnak a harmadik országok békéjéhez és jólétéhez való hozzájárulásban, olyan kezdeményezésekkel, mint a nicosiai kezdeményezés, amely konkrét példája az egyenrangú együttműködésnek, és amely hozzájárul a bizalom megteremtéséhez és a regionális és helyi önkormányzatok közötti belső párbeszéd fenntartásához;

Szubszidiaritás és Európa jövője

46. ismételten kéri az Európai Bizottságot, hogy javítsa a munkáját és a polgárokkal, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal való együttműködését az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében és azon túl, és biztosítsa a megfelelő eszközöket a konferencia ajánlásainak utókövetéséhez; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fokozza a tagállamokban működő képviselői irodái és az RB közötti együttműködést a fővárosokon kívüli helyi párbeszéd szervezése terén;

47. kéri az Európai Bizottságot, hogy kövesse nyomon az európai demokráciáról szóló cselekvési tervben felvázolt jogalkotási és nem jogalkotási intézkedéseket, ugyanakkor ezek hatálya terjedjen ki a regionális és helyi választásokra, a helyi médiára és a dezinformáció elleni regionális és helyi szintű küzdelemre;

48. továbbra is elkötelezett a szubszidiaritással, az arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoport ajánlásainak és az „aktív szubszidiaritás” koncepciójának végrehajtása mellett; felszólít a szubszidiaritásértékelő táblázat rendszeres használatára;

49. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az uniós intézményeknek és az EU Tanácsa elnökségeinek.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 30-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága állásfoglalása Európa jövőképéről: A határon átnyúló együttműködés jövője

(2021/C 440/02)

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA,

1. szilárdan hisz abban, hogy a határon átnyúló együttműködés jelentős hozzáadott értéket képvisel az Európai Unió projektjének és politikáinak alapvető elemeként, mivel célja a területi kohézió, valamint a területek és a polgárok közötti, szárazföldi és tengeri határon átnyúló kapcsolatok, cserék és együttműködés erősítése;
2. aggodalmát fejezi ki a határon átnyúló együttműködés elmúlt évtizedekben tapasztalt legnagyobb visszaesése miatt, amely a Covid19-világjárványnak tudható be; az Európa jövőjéről szóló vita fényében kéri, hogy a határon átnyúló együttműködés kapjon ismét kiemelt helyet az EU politikai napirendjén, elősegítve ezzel, hogy hozzájáruljon a válság utáni helyreállításához;
3. az RB által a határon átnyúló együttműködés jövőjéről folytatott nyilvános konzultációt, valamint a Határrégiók Polgárainak Európai Szövetsége tagjaival folytatott konzultációt követően az elkövetkező évekre a következő jövőképet javasolja a határon átnyúló együttműködést illetően;

Készenléti segélyszolgálatok, egészségügy és jövőbeli válságok

4. kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a határon átnyúló szárazföldi és tengeri együttműködés és a határ menti élet fenntartására uniós vagy regionális szintű válság esetén. E javaslatnak elő kell irányoznia, hogy az EU belső határai nyitva maradjanak, biztosítva a személyek szabad mozgását és a határon átnyúló közszolgáltatások nyújtását, valamint garantálniuk kell az egységes piac és a schengeni térség teljes körű és zökkenőmentes működését;
5. hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak és tagállamainak mindig időben konzultálniuk kell a helyi és regionális önkormányzatokkal, mielőtt határlezárást vagy egyéb olyan intézkedést vennének fontolóra, amely hatással lehet a polgárok életére; továbbá minden ilyen intézkedésnek tiszteletben kell tartania az arányosság elvét, és nem lépheti túl a jogszerűen és átláthatóan meghatározott szakpolitikai célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket;
6. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió lakosainak a lehető leggyorsabban hozzá kell férniük a készenléti segélyszolgálatokhoz és az egészségügyi ellátásokhoz; arra kéri a tagállamokat, hogy vegyenek fontolóra olyan intézkedéseket, amelyek lehetővé tennék a készenléti segélyszolgálatoknál és az egészségügyi ellátásban alkalmazott személyzet és járművek számára a szabad határátlépést;
7. javasolja, hogy a tagállamok vegyék figyelembe a határon átnyúló együttműködést, ha módosulnak az egészségügyi ellátások és készenléti segélyszolgálatok tevékenységei, illetve új nemzeti, regionális vagy helyi egészségügyi tervek kidolgozásakor vagy végrehajtásakor; és hogy a lehetőségek, illetve a szükséghelyzet okainak függvényében végre tudjanak hajtani uniós egészségügyi terveket;
8. kéri a tagállamokat, hogy hozzanak létre határon átnyúló közös veszélyhelyzeti terveket határonként vagy határszakaszonként, és ezáltal veszélyhelyzet esetén biztosítsák a jobb felkészültséget és reagálást. E tervek kidolgozása során konzultálni kell az EU határ menti régióival, konkrétan az eurorégiókkal, a munkaközösségekkel, az európai területi társulásokkal és más határon átnyúló struktúrákkal, és észszerű esetekben lehetővé kellene tenni számukra a tervek közös végrehajtását vagy irányítását;
9. szoros együttműködést szorgalmaz az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal (ECDC) és az illetékes regionális hatóságokkal, különösen a határon átnyúló helyi vagy regionális egészségügyi megfigyelőközpontok létrehozása révén;

Az integráltabb, határon átnyúló régiókért

10. kéri az Európai Uniót, hogy a tagállamokkal, valamint a helyi és regionális önkormányzatokkal együttműködve mozdítsa elő az Unió és a szomszédos országok határon átnyúló szárazföldi és tengeri területein a funkcionális életterek fejlesztését, beleértve a legkisebb régiókat is, és következőképpen jövőbeli finanszírozási lehetőségeit és politikáit ezekre a területekre összpontosítsa;
11. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy politikái kidolgozásakor mindig vegye figyelembe a határon átnyúló szempontokat;

12. kéri az Európai Bizottságot és különösen az Eurostatot, valamint az illetékes nemzeti statisztikai hivatalokat, hogy a határ menti területek életével kapcsolatos statisztikai adatok szisztematikus gyűjtésével térképezzék fel a határon átnyúló áramlásokat és kölcsönös függőségeket valamennyi érintett szakpolitikai területen és a közéletben, és ezáltal szolgáljanak konkrét bizonyítékokkal a későbbi szakpolitikai döntéshozatalhoz;

13. felkéri a tagállamokat, hogy vizsgálják meg az integrált, határon átnyúló területekre vonatkozó közös stratégiák létrehozását, és irányozzanak elő célzott forrásokat a határon átnyúló projektek, a területrendezés, az infrastruktúra, a gazdasági stratégiák és az integrált munkaerőpiac fejlesztésére. E stratégiák kidolgozásának és végrehajtásának finanszírozását az INTERREG keretében, a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret terhére biztosítanák;

14. úgy véli, hogy az Európai Bizottság valamennyi szolgálatának tisztában kell lennie az ETT-k létezésével. A Régiók Európai Bizottsága ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy az ETT-ket jogi személyként ismerjék el, és valamennyi uniós projektfelhívásra pályázhassanak;

15. hangsúlyozza, hogy a környezet egészségét (a levegő-, a talaj- és a vízminőséget), valamint a határ menti területek lakosainak egészségét továbbra is védeni kell a határ túloldalán keletkező szennyezés és ipari kockázatok elkerülése érdekében;

16. ahhoz, hogy a határon átnyúló élet súrlódásmentes lehessen, az RB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy kezdjen párbeszédet a tagállamokkal annak érdekében, hogy hatékony módszereket találjanak a polgárok és a vállalkozások képesítéseinek és jogainak kölcsönös elismerésére;

A határon átnyúló közlekedési és kommunikációs kapcsolatok javítása

17. a szárazföldi és tengeri határon átnyúló összeköttetések és intermodalitás javításának megfelelő finanszírozás és stratégiai tervezés révén történő támogatását szorgalmazza. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz hasonló eszközöknek mindig tartalmazniuk kell konkrét felhívásokat a határon átnyúló hiányzó összeköttetések pótlására, még a TEN-T törzshálózaton kívül is. Az Európai Beruházási Bankon (EBB) és a nemzeti fejlesztési bankokon és intézményeken keresztül megvalósuló hosszú távú beruházásoknak határon átnyúló projektek finanszírozását is biztosítaniuk kell, és az Interregnek operatív programjai keretében növelnie kell részvételét e közlekedési szűk keresztmetszetek finanszírozásában;

18. hangsúlyozza, hogy a határon átnyúló forgalom dekarbonizációját célzó valamennyi megoldást ambiciózusabban kell támogatni annak érdekében, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzéseket 2030-ig, a klímasemlegességet pedig 2050-ig el lehessen érni. Ez magában foglalja a közös viteldíj-politikák vagy menetjegy-értékesítési rendszerek kidolgozását, a menetrendek összehangolását és az információk utasok számára való hozzáférhetővé tételét is;

19. a szigetek, a hegyvidéki területek és a peremterületek előtt álló kihívások fényében ki kívánja emelni, hogy a határon átnyúló együttműködési programok az érintett régiókban és a tengeri medencében fontos szerepet játszanak a területi folytonosság és a határon átnyúló mobilitás, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás biztosítása, valamint az energiarendszer és a körforgásos gazdaság dekarbonizációjának támogatása szempontjából;

20. hangsúlyozza, hogy nagyobb figyelmet és több finanszírozási forrást kell fordítani a határon átnyúló informatikai összeköttetési projektekre, a szélessávú hálózatokhoz való hozzáférésre és a mesterséges intelligencia eszközeinek használatára, amelyek támogatnák a határon átnyúló régiók közötti gazdasági és társadalmi együttműködést, kiemelt figyelmet fordítva a vidéki térségek szükségleteire;

A határon átnyúló szolgáltatások fejlesztése

21. hangsúlyozza, hogy a határ menti régiókban élő polgárok szükségleteit kielégítő, határon átnyúló közszolgáltatások hatékony létrehozásához és kezeléséhez uniós jogi keretre van szükség, különös figyelmet fordítva a demográfiai kihívásokkal küzdő, határon átnyúló régiókban élő polgárok szükségleteire, és színvonalas közszolgáltatások biztosításával megakadályozva, hogy folytatódjon e régiók elnéptelenedése. Határon átnyúló közszolgáltatásokat kell kidolgozni a lakosok és a vállalkozások számára a határon átnyúló élet minden releváns területén;

22. kéri az EU határ menti régióit, különösen az euróregiókat, a munkaközösségeket, az európai területi társulásokat és más, határon átnyúló struktúrákat, hogy a határon átnyúlóan proaktívan kutassák a szinergiákat és a méretgazdaságosság lehetőségeit az erőforrások és kiegészítő szolgáltatások tekintetében annak érdekében, hogy vonzó kínálatot teremtsenek a polgárok és a turisták számára a határ mindkét oldalán;

23. hangsúlyozza, hogy javítani kell az audiovizuális tartalmakhoz való hozzáférést és azok terjesztését a területi alapú tartalomkorlátozás mérséklése révén, különösen a határ menti régiókban, ami a nyelvi kisebbségek számára is előnyös lenne;

24. hangsúlyozza, hogy az adminisztratív terhek csökkentése különösen fontos a határ menti régiókban működő vállalkozások számára, ezért elkötelezi magát amellest, hogy a jövőállósági platformon belül megfelelő javaslatokkal prioritásként kezeli a kérdést olyan területeken, mint a közbeszerzés, valamint a digitális közbeszerzési eszközök és eljárások, kiemelve a digitalizáció fontosságát a közszolgáltatások határon átnyúló nyújtásának fejlesztésében, ehhez pedig figyelembe véve a termelési struktúra, a polgárok számára szolgáltatásokat nyújtó közigazgatások és -intézmények, valamint maguk a polgárok szempontjait;

25. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy olyan jogi keretet, amely megkönnyíti a határ menti államok számára a határt átlépő munkavállalók jogállásának elfogadását;

A határon átnyúló integrált munkaerőpiacok fejlesztése

26. hangsúlyozza, hogy az egymással szorosan összekapcsolódó határrégiókban közös fejlesztésre van szükség a kohézió és a fenntartható növekedés biztosítása érdekében. A határon átnyúló régió működésének biztosításához integrált területi stratégiára, a határon átnyúló munkából származó jövedelmek igazságos elosztására, valamint a határon átnyúló infrastruktúra és közszolgáltatások határon átnyúló finanszírozására van szükség;

27. kéri a határon átnyúló, oktatási, képzési és foglalkoztatási célú mobilitási együttműködés jobb előmozdítását és jobb megkönnyítését. Az egyének számára ez a fajta mobilitás javítja a foglalkoztatási kilátásokat, hozzájárul a világra való nyitottsághoz és erősíti az európai polgárságot;

28. hangsúlyozza, hogy az oktatási rendszereknek – beleértve a határ menti régiók egyetemait, felnőttoktatási és szakképzési intézményeit is – a munkaerőpiac jelenlegi és jövőbeli igényeihez igazított tantervekkel lehetőséget kell biztosítaniuk a szomszédos nyelvek mielőbbi és az egész életen át tartó tanulás keretében való elsajátítására;

A határon átnyúló irányítás megerősítése

29. kéri, hogy a határon átnyúló struktúrák, például az eurórégiók, a munkaközösségek vagy a határon átnyúló európai területi társulások kapjanak jelentősebb szerepet a határ menti területek irányításában, és rendszeresen konzultáljanak velük a határon átnyúló élet valamennyi aspektusáról. A tagállamoknak, valamint helyi és regionális önkormányzatoknak olyan munkamódszereket kell kidolgozniuk, amelyek gondoskodnak erről;

A határon átnyúló közös identitástudat kialakítása

30. kiemeli, hogy a határon átnyúló együttműködés nemcsak a gazdasági együttműködésről szól, hanem a határ menti régiókon belüli életről és a közös identitás érzésének kialakításáról is. Kultúrára alapuló megközelítést kell kidolgozni, amely kiaknázza a határ menti régiók közös tárgyi és szellemi örökségének gazdagságát, és amely lehetőséget kínál a polgároknak a szomszédjaikkal való rendszeres együttműködésre és szocializálódásra, kölcsönös bizalmat építve, amelynek hiánya továbbra is a határon átnyúló együttműködés egyik fő akadályja. E tekintetben kiemelkedően fontosak az emberek közötti projektek, és különösen nagy jelentősége van az interkulturális csereprogramok megerősítésének, ezek mivel elmélyítik a helyi szintű együttműködést, amelyet a polgárok a legközelebb éreznek magukhoz, mivel az a mindennapi életükben is változást hozhat. Különös figyelmet kell fordítani a népesség sokszínűségére, és megfelelő eszközöket kell keresni az inkluzív megközelítés alkalmazására;

31. támogatja az „uniós, határon átnyúló digitális szolgáltatási kártya” létrehozását, és emlékezteti a társjogalkotókat, hogy a szolgáltatások elektronikus kártyája mögött meghúzódó eredeti elképzelés az, hogy az adminisztratív formalitások teljesítése során a határon átnyúló szolgáltatást nyújtók, különösen a kkv-k esetében csökkentsék az adminisztratív nehézségeket és költségeket;

32. kéri az Európai Uniót, a tagállamokat, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy támogassák a határon átnyúló rendszeres kulturális, oktatási és sportrendezvények és fesztiválok szervezését; hangsúlyozza, hogy a határon átnyúló és európai együttműködési kezdeményezésekben tovább kell fejleszteni a fiatalok önkéntes tevékenységét és részvételét, kiegészítve az Interreg önkéntes ifjúsági kezdeményezését és az Európai Szolidaritási Testületet;

33. azon a véleményen van, hogy az Európai Uniónak ösztönöznie kell az egyetemes automatizált fordítóeszközök fejlesztését, amelyek különösen hasznosak a határ menti területeken;

Minőségi jogalkotás az erősebb határ menti régiókért

34. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió számos olyan jogszabályt és szerződést fogadott el, amelyek jelentősen javíthatják a határ menti régiókban élő polgárok életét, de végrehajtásuk és nyomon követésük elégtelen; sürgeti az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja felül a meglévő jogszabályok végrehajtását és erősítse meg a nyomkövetési kapacitást annak biztosítása érdekében, hogy azokat minden szinten megfelelően végrehajtsák;

35. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy olyan eszközre, amely az uniós irányelvek átültetése során biztosítja a tagállamok közötti koordinációt annak érdekében, hogy a határokon ne keletkezzenek újabb jogi akadályok;

36. kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy végezzenek határon átnyúló területi hatásvizsgálatokat minden idevágó, esetlegesen határon átnyúló hatású jogalkotási javaslat kapcsán annak érdekében, hogy a határon átnyúló régiókban ne keletkezzenek új akadályok;

37. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a Schengeni Megállapodás felülvizsgálatára vagy pontosítására, különösen azon rendelkezések tekintetében, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára a határok lezárását vagy az átlépésükkel kapcsolatos további adminisztratív követelmények bevezetését;

38. mélységesen sajnálja, hogy kudarcot vallottak a tagállamok között a javasolt határon átnyúló európai mechanizmusról folytatott megbeszélések, tekintve, hogy a javaslat jelentős előrelépést tartalmazott a határon átnyúló együttműködés terén. Mivel a határon átnyúló jogi és adminisztratív akadályok súlyosan korlátozzák a határon átnyúló együttműködést és a határon átnyúló régiókban belüli életminőséget, az RB új európai bizottsági kezdeményezést szorgalmaz a határon átnyúló európai mechanizmusról szóló rendelet felülvizsgálatára, figyelembe véve a tagállamok által korábban felvetett kérdéseket. Az RB önként vállalja, hogy megszervezi az új rendeletre irányuló javaslatot megelőző megbeszéléseket az Európai Bizottsággal, az Európai Parlamenttel és a tagállamokkal, a regionális és helyi önkormányzatokkal, valamint a téma iránt érdeklődő valamennyi egyéb érdekelt féllel;

39. arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el az eurorégióknak az európai integráció és kohézió alapvető eszközeként betöltött szerepét, ezek ugyanis euroregionális identitást alakítanak ki, közös stratégiákat fogadnak el, törekszenek a háttérköltségek megszüntetésére és a helyi együttműködésre. Ezért kéri, hogy támogassák és mozdítsák elő az eurorégiók határon átnyúló együttműködésben betöltött szerepét, több pénzügyi támogatást nyújtva számukra;

Az európai területi együttműködés javítása

40. kéri az Európai Uniót, hogy a félidős felülvizsgálat során módosítsa a többéves pénzügyi keretet úgy, hogy abban lényegesen több finanszírozást irányoz elő az Interreg-programok és az európai területi együttműködés számára;

41. kéri az Interreg-projektek további jelentős egyszerűsítését, és hangsúlyozza, hogy azoknak elég rugalmasnak kell lenniük ahhoz, hogy megfeleljenek a határon átnyúló területek valós igényeinek; kéri az Interreg-programok programirányítási testületeit, hogy továbbra is kerüljék a túlszabályozást. El kell hagyni a szükségtelen adminisztratív eljárásokat, valamint egyes túlzott gyakorisággal végzett ellenőrzéseket, mivel a jelenlegi teher miatt a határon átnyúló projektek számos helyi és regionális önkormányzat és más szervezet számára megvalósíthatatlanná vagy nem kívánatosá válnak;

42. a határon átnyúló együttműködés tekintetében a 2014–2020-as időszakban meghatározott valamennyi földrajzi területet a 2021–2027-es időszakban is meg kell tartani; a különböző határon átnyúló együttműködési programok keretében támogatható területek alapos indok nélkül nem kerülhetnek le a listáról;

43. kéri az uniós határ menti régiókat és az Interreg-programokat, hogy fektessenek be több forrást a határ menti régiókban belüli, emberek közötti, illetve személyközi (P2P) vagy mikroprojektekbe, melyek kezelése rendszeres pályázatok vagy egy „kisprojektalap” létrehozása révén valósítható meg, a találkozási lehetőségek és a kölcsönös bizalomépítő tevékenységek fokozása érdekében, valamint a határon átnyúló, transznacionális és régiók között szorosabb kapcsolattartást és együttműködést javasol;

44. hangsúlyozza a határon átnyúló együttműködések és a közvetlen, közvetett és különösen a megosztott irányítás alá tartozó európai finanszírozási programok közötti szinergiák és kiegészítő jelleg fontosságát;

45. rámutat arra, hogy az Interreg-programok részeként az Uniónak a határon átnyúló együttműködés alapján kell finanszíroznia a határ menti régiókban dolgozó tisztviselők továbbképzését, továbbá nyelvtanulási és az Erasmushoz hasonló csereprogramokat kell kínálnia a határon átnyúló régiókban dolgozó köztisztviselők számára a határon átnyúló együttműködés erősítése érdekében;

46. hangsúlyozza, hogy az RB elkötelezett amellett, hogy együttműködjön a tagállamokkal, az uniós intézményekkel és az érdekelt felekkel az ezen állásfoglalásban felvázolt javaslatok végrehajtása során;

47. hangsúlyozza, hogy az ezen állásfoglalásban tett javaslatok célja, hogy hozzájáruljanak az Európa jövőjéről szóló konferencián folytatott megbeszélésekhez; e tekintetben felkéri a határ menti régiók helyi és regionális önkormányzatait, hogy szervezzenek határon átnyúló civil párbeszédet és hozzanak létre állandó konzultációs mechanizmusokat, amelyek keretében a polgárok hozzájárulhatnak az Európa jövőjéről szóló konferenciához;

A határon átnyúló együttműködés külső dimenziója

48. emlékeztet arra, hogy a határon átnyúló együttműködés és az eurorégiókhöz, a munkaközösségekhez vagy az európai területi társulásokhoz hasonló állandó, határon átnyúló struktúrák fontos szerepet játszanak a külső határokon átnyúló fenntartható fejlődés megvalósításában, hozzájárulva a szomszédos országokkal folytatott szorosabb uniós együttműködéshez, támogatva a helyi és regionális önkormányzatokat, előmozdítva a fokozott biztonságot és javítva a társadalmi-gazdasági fejlődést. Az EU szárazföldi és tengeri külső határai mentén található helyi és regionális önkormányzatoknak a közös infrastruktúra fejlesztése, a társadalmi-gazdasági együttműködés megerősítése és a kulturális cserekapcsolatok elmélyítése révén fokozniuk kell az Unión kívüli szomszédjaikkal való együttműködést mindkét fél javára, ugyanakkor lehetővé kell tenniük közös szolgáltatások létrehozását, ami előnyös lenne az adott határ menti térség polgárai számára;

49. kéri, hogy az európai, nemzeti, regionális és helyi hatóságok közötti határon átnyúló együttműködést kulcselemnek tekintsék az Európában és szomszédságában zajló humanitárius válság hosszú távú megoldásában.

50. kiemeli, hogy az ír-északír határon átnyúló PEACE program kulcsszerepet játszik a békefolyamatban, és sajnálatát fejezi ki az Egyesült Királyság kormányának azon döntése miatt, hogy kivonja magát az európai területi együttműködés más programjaiban való részvétel alól. Az északi-tengeri térségre kiterjedő Interreg-programok sikeres munkájára építve az RB a jövőbeli, határon átnyúló projektek és struktúrák előmozdítását fontos lépésnek tekinti az egyesült királyságbeli városokkal és régiókkal kialakított szoros kapcsolatok fenntartása felé, még az uniós együttműködési programokban való formális részvétel nélkül is.

51. emlékeztet arra, hogy az EU külső határai egészen a Karib-térségig, az Indiai-óceánig és Afrika nyugati partjaiig terjednek, mivel e térségekben is találhatóak európai legkülső régiók. Ezek a területek nagymértékben ki vannak téve többek között a migrációs áramlásokkal, a tiltott kereskedelemmel, a természeti katasztrófákkal vagy az egészségügyi válságokkal kapcsolatos kockázatoknak és szükséghelyzeteknek. A szomszédságában található más külső határokkal ellentétben az EU nem dolgozott ki közös stratégiákat ezekre a területekre vonatkozóan. Az RB arra kéri az EU-t, hogy foglalkozzon alaposabban ezzel a kérdéssel, és dolgozzon ki cselekvési terveket e területek mindegyikére vonatkozóan, megerősítve a szomszédos országokkal folytatott együttműködést és kiaknázva az ott található európai legkülső régiók stratégiai potenciálját.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – HIBRID ÜLÉS – AZ RB 145. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2021. 06. 30. – 2021. 07. 01.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia

(2021/C 440/03)

Előadó:	Robert VAN ASTEN (NL/Renew Europe) Hága tanácsnoka
Referenciadokumentum:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időtálló pályára állítása COM(2020) 789 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános megállapítások

1. üdvözli az EU fenntartható és intelligens mobilitási stratégiáját. Az Európai Bizottság e közleménnyel összekapcsolja az uniós zöld megállapodás fenntarthatósági menetrendjét, a digitális menetrendet és a mobilitásnak a koronavírus-váltságból való kilábalásban betöltött szerepét;
2. megállapítja, hogy a mobilitás összekapcsolja az embereket, a városokat és a régiókat, és a jól működő gazdaság előfeltétele. Emellett azonban a mobilitás Európában az összes szén-dioxid-kibocsátás egynegyedéért is felelős; ezért az RB támogatja az Európai Bizottság átfogó megközelítését a mobilitás fenntarthatóbbá tételét, a fenntartható alternatívákhoz való hozzáférés javítását és a megfelelő (ár-)ösztönzők végrehajtását illetően;
3. emlékeztet ugyanakkor arra, hogy a mobilitás fenntarthatóvá tételének folyamatát olyan kapcsolódó kihívásokkal ötvözve kell szemlélni, mint a megközelíthetőség, a hozzáférhetőség, a megfizethetőség, a közúti közlekedésbiztonság, az egészségügy, a területrendezés, az egyéni közlekedés valódi alternatíváinak létezése és a demográfiai változások. A stratégia nem tartalmaz konkrét intézkedéseket annak biztosítására, hogy ezek a kihívások kölcsönösen erősítsék egymást;
4. megjegyzi, hogy a városok és a régiók olyan területek, ahol a mobilitás jelenti a kapcsolatot a lakhatás, az egészség, a munka, a tudás, a bevásárlási lehetőségek és a szabadidő között. A mobilitási átállásra elsősorban regionális és helyi szinten kerül sor. A stratégiában több figyelmet érdemelnének a városoknak és régióknak a mobilitás fenntarthatóbbá tételével kapcsolatos ismeretei és tapasztalatai. A fenntartható és intelligens mobilitásra való átálláshoz olyan közös megközelítésre van szükség, amely az aktív szubszidiaritás elvével összhangban valamennyi kormányzati szintet magában foglalja (többszintű kormányzás);
5. leszögezi, hogy ez nem csupán a közlekedés fenntarthatóbbá tételéről szól (a kibocsátásmentes járművek felé), hanem inkább a távolságok és az utazások számának csökkentéséről – ahol ez lehetséges –, valamint a mobilitási módok megváltoztatásáról (a fenntarthatóbb aktív formák, például a gyaloglás, a kerékpározás, valamint az autóbuzsos és vasúti közlekedés felé) és a mobilitási módok megosztásáról (többek között az utazási igények intelligens, digitálisan támogatott összevonásáról, lásd: ride-pooling), a vidéki térségekben is;

6. megjegyzi, hogy a mobilitási átálláshoz egy olyan magatartásbeli változásra van szükség, ahol a felhasználók állnak a központban. Nagyobb figyelmet kell fordítani a szociális innovációra, amely azokra a hatékony ösztönzőkre összpontosít, amelyeket a városok és régiók felhasználhatnak az aktív mobilitás előmozdítására. Ilyen többek között a kerékpározás intézményi előmozdítása, kerékpárparkolók építése, a kerékpáros és gyalogos sávok megfelelő használatának nyomon követése, valamint minden olyan intézkedés, amely javítja az akadálymentességet mindenki számára;

7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a stratégia nem képvisel olyan átfogó európai mobilitáspolitikai jövőképet, amely együttesen és kiegyensúlyozott módon valamennyi közlekedési módra kiterjedne. Hangsúlyozza e tekintetben, hogy az Európai Bizottságnak nagyobb hangsúlyt kell fektetnie az egyéb fenntartható közlekedési módokra, például a buszközlekedésre, amelynek kulcsszerepet kell játszania a fenntartható, biztonságos és hozzáférhető mobilitásra való átállásban;

8. úgy véli, hogy az EU-nak, tagállamainak, régióinak és városainak a közterületeket közjónak kell tekinteniük, különösen a városokban a tervezés és a várostervezés, valamint az éghajlat-politikai és energetikai tervezés összefüggésében. Ez segíthet abban, hogy a közterületek a főként magángépjárművek által használt területek helyett a polgárokat szolgáló közjó területeivé váljanak;

9. sürgeti a tagállamokat, régiókat és városait, hogy jelentősen fokozzák erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy a városi, a köztes és a vidéki területeken növeljék a gyaloglás, a kerékpározás, a tömegközlekedés és az egyéb fenntartható közösségi közlekedési lehetőségek arányát;

10. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság javaslata elsősorban az egyéni járművekre összpontosít, figyelmen kívül hagyva a forgalmi torlódásokra gyakorolt hatásukat és egyéb negatív externáliáikat (zaj, levegőszennyezés, balesetek, az éghajlatra káros gázok, elválasztó hatás stb.). Ez különösen a tranzitrégiókban és a városokban fontos. Emellett egyes tagállamokban növekszik az utazások száma, mivel a lakosság a városközpontból a környező területekre és elővárosokba költözik;

11. üdvözli a fenntartható városfejlesztési tervek (SUMP) fontos szerepét. Ezeket a terveket egyre több európai város használja, de ki kellene terjeszteni őket a környező régiók mint napi városi rendszerek bevonása érdekében ⁽¹⁾. Ez a rendszer városenként vagy régióként változhat, és magában foglalhatja az elővárosokat, valamint a környező vidéki területeket is;

12. hangsúlyozza, hogy az uniós Horizont program keretében végrehajtott küldetések – különösen a 2030-ra kitűzött „100 klímaselemes város” küldetése – döntő mértékben hozzájárulnak az uniós stratégiában meghatározott nagy társadalmi kihívások kezeléséhez, valamint hogy átfogó jellegűek, számos különböző területet ötvözve;

13. hangsúlyozza, hogy a jó összeköttetések fontosak az EU-n belüli gazdasági, társadalmi és területi kohézió szempontjából. A mobilitási stratégiából különösen az Európai Bizottság vidéki, elszigetelt és legkülső területekre vonatkozó konkrét kezdeményezéseit hiányolja, amelyek arra építenek, hogy a gyéren beépített vidéki területeken milyen fontos szerepet játszik a mobilitás az általános érdekű szolgáltatások biztosításában. Az európai lakosság mintegy kétharmada nagyvárosokon kívül él. A közösségi közlekedés éppen a ritkábban lakott területeken, a szigeteken, a legkülső régiókban és a hegyvidéki régiókban jelent nagy kihívást. Az európai alapoknak és szabályozási intézkedéseknek elő kell segíteniük, hogy mindenhol javuljon a polgárok mobilitása;

14. emlékeztet arra, hogy a régiók és a városok gyakran maguk is kínálnak közösségi közlekedési szolgáltatásokat, illetve megbízást adnak rájuk, és közszolgáltatási kötelezettségeket határoznak meg például a betegszállítás és a menetrend szerinti közúti személyszállítás területén. Ebben az értelemben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a szárazföldi közlekedésre vonatkozó közszolgáltatási kötelezettségekről szóló rendelettel kapcsolatos értelmező iránymutatások felülvizsgálata során vegye jobban figyelembe a közlekedés fenntartható dimenzióját, különösen annak érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szigorúbb követelményeket állapíthassanak meg;

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

15. megjegyzi, hogy a városok és régiók eltérő kihívásokkal néznek szembe. Egyes nagyvárosokkal rendelkező régiókban, valamint tranzitrégiókban gyakoriak a torlódások, magas a légszennyezés és nagy a környezeti zaj. Más – különösen a ritkábban lakott – régiókban és a nagyvárosok külvárosaiban a jó összeköttetések hiánya jelentős probléma,

---

⁽¹⁾ A napi városi rendszer (daily urban system) egy olyan városkörnyéki terület, ahol naponta ingáznak a lakóhely és a munkahely között. Ez a koncepció úgy határozza meg a városi régió fogalmát, hogy azokat a területeket is magában foglalja, ahonnan a munkavállalók ingáznak.

amely veszélyezteti a hozzáférhetőséget és a megközelíthetőséget. Végül pedig vannak olyan régiók is, amelyek népessége szezonálisan akár a háromszorosára is nőhet. A nagy régiók minden ilyen problémával akár egyszerre is szembesülhetnek;

16. elismeri az uniós hidrogénstratégiát és hangsúlyozza, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított hidrogén és az abból származó üzemanyagok lehetőséget kínálnak a közlekedés azon területeinek dekarbonizációjára, amelyeken a villamosítás nem észszerű vagy egyelőre nem realizisztikus. Ilyen terület például a nehéztehergépjármű-forgalom, valamint a vízi és a légi közlekedés. A zöld hidrogén hasznos alternatíva lehet a helyi közösségi közlekedés és a különleges önkormányzati járművek számára is (?);

17. megjegyzi, hogy a mobilitás elválaszthatatlanul kapcsolódik a területrendezéshez, így például a lakó-, munka-, szolgáltatási és kulturális helyszínek tervezéséhez és megvalósításához, továbbá a gyalogos és kerékpárutak, tömegközlekedési megállók, parkolók stb. létesítéséhez. A strukturális tervek és a földhasználat elosztása iránymutatást nyújtanak a mobilitási létesítmények számára, és kritériumokat határoznak meg létrehozásukat illetően. Azáltal, hogy kizárólag arra összpontosít, hogy a mobilitás valamennyi létező formáját fenntarthatóbbá tegye, az EU nem ismeri el kellőképpen a térbeli dimenziót;

18. úgy véli, hogy a területrendezés egyik alapvető aspektusa a vidéki térségekben megvalósuló mobilitás, amely lehetővé teszi az összeköttetést a kisebb települések, illetve az olyan vidéki csomópontok között, ahol valamennyi alapvető közszolgáltatás megtalálható. Ezért a vidéki mobilitás – a leghatékonyabb, sűrű és kiterjedt hálózattal rendelkező közlekedési módok révén – lehetővé teszi a polgárok számára, hogy az alapvető szolgáltatásokhoz (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások stb.) a városi vagy városkörnyéki lakosokkal azonos feltételek mellett férjenek hozzá;

19. megjegyzi, hogy a fosszilis tüzelőanyagokhoz kapcsolódó mobilitásból származó kibocsátások csökkentése érdekében ajánlatos, hogy az olyan alapvető szolgáltatások, mint a lakhatás, a munka, az iskolák, az egészségügyi központok, az üzletek, a szabadidős és bevásárlási lehetőségek (?) az egyes lakóövezetek közvetlen közelében legyenek. Ugyanakkor a Covid19-világjárvány és a digitális munkavégzés révén a lakóhely immár kevésbé függ a munkahelytől, ami hosszú távon szintén csökkentheti a forgalmat. A Régiók Európai Bizottsága ezért lehetőség szerint és az európai települések eltérő realitásait figyelembe véve kiáll az ún. „15 perces város” koncepciója mellett. Ez egy olyan város, amelyben a lakóknak legfeljebb 15 percet kell utazniuk ahhoz, hogy elérjék mindazt, amire szükségük van, és sokat abból, amire kedvük támad. Bár a gépjárműveknek lehet létjogosultságuk a 15 perces városban, nem határozhatják meg annak mértékét vagy városi formáját;

20. rámutat arra, hogy figyelembe kell venni a legkülső régiók korlátait, ahol a lakosság szolgálatában álló közösségi közlekedési hálózat kiépítése, tervezése és karbantartása nehezebb és költségesebb, és ahol alternatív megoldások hiányában továbbra is az egyéni járművek jelentik a fő közlekedési eszközt;

21. megállapítja, hogy a városok és régiók a gyalogosok, a kerékpárosok és a közösségi közlekedés számára kialakított megfelelő infrastruktúra révén előmozdítják az aktív mobilitást. Ennek során figyelmet kell fordítani a könnyű és biztonságos átszállási lehetőségekre, lehetőséget kell biztosítani az utasoknak kerékpárjuk szállítására, valamint gondoskodni kell jó és megfizethető összeköttetésekről a városok külvárosainak és a vidékiesebb területek falvainak lakói számára. Az RB ebben az összefüggésben sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a stratégia nem vázol fel világos jövőképet a közösségi közlekedés számára. Szükséges továbbá, hogy a javasolt stratégia lehetővé tegye, hogy a különböző mobilitási igényekhez azokat a közlekedési módokat rendeljék hozzá, amelyek minden esetben hatékonyabbak, fenntarthatóbbak és jobban megfelelnek a polgároknak.

22. úgy véli, hogy a jó összeköttetések fontosak az EU-n belüli gazdasági, társadalmi és területi kohézió szempontjából. Összekötik az összes régiót és várost az egységes piacon belül, és biztosítják, hogy senki se maradjon le. Ez nemcsak a gazdasági központok nagyvárosi körzeteire vonatkozik, hanem a közepes méretű városokra, a vidéki területekre, a hegyvidéki területekre, a peremterületekre, a legkülső régiókra és a szigetekre is;

Fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP)

23. megjegyzi, hogy a fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP) központi szerepet játszanak a stratégiában. Ez az önkéntes politikai eszköz, amely 2013-ból származik, a városi mobilitás irányítására, valamint a városok és a környező (városkörnyéki) területek közötti kapcsolatok fejlesztésére szolgál. Európában jelenleg 1 000 város rendelkezik fenntartható városi mobilitási tervvel. Az elmúlt években az EU (*) számos iránymutatást tett közzé, többféle szempontból is megvizsgálva olyan területeket, mint a környezetvédelmi övezetek, a kerékpározás vagy a megosztott mobilitás, az e-mobilitás előmozdítása és a vidéki közterületekre vonatkozó éghajlat-politikai tervezés;

(?) CoR/2020/549.

(?) Jó példa erre az ún. 15 perces város. Ez azt jelenti, hogy a lakosok gyalog vagy kerékpárral (a „tervezés” dimenziója) 15 perc távolságra vannak (a „koncentráció” dimenziója) attól, amire szükségük van: a boltoktól, hivataloktól, iskoláktól, az egészségügyi ellátástól, illetve a sportolási, kulturális és szórakozási lehetőségektől (a sokféleség dimenziója).

(*) <https://www.eltis.org/mobility-plans/sump-guidelines>.

24. megjegyzi, hogy egyes tagállamokban regionális mobilitási terveket alkalmaznak, amelyek alkalmasabbak a kihívások nagyszámú kezelésére, és illeszkednek a regionális napi városi rendszerhez. Ezek a tervek a funkcionális városi régiók koncepciójából indulnak ki, azonban az Eurostat jelenlegi fogalommeghatározása nem tükrözi megfelelően a szállítási forgalommal összekötött policentrikus régiók strukturális és funkcionális realitását. A fenntartható regionális mobilitási terveknek olyan eszköznek is kell lenniük, amely hatékony és fenntartható módon biztosítja a közlekedést a leginkább elnéptelenedett vidéki régiókban;

25. úgy véli, hogy a fenntartható városi mobilitási terveknek elég rugalmasnak kell lenniük ahhoz, hogy tükrözzék a városok és régiók közötti különbségeket és a szubszidiaritás elvét. Fontos pénzügyi támogatást nyújtani a fenntartható városi mobilitási tervek kidolgozásához és az általuk előirányzott intézkedések végrehajtásához, hogy a helyi és regionális önkormányzatok megismerkedhessenek a módszerrel, és tanulhassanak egymástól új politikai koncepciók végrehajtása és magatartásbeli változásokra irányuló kísérletek végzése révén;

26. úgy véli, hogy a jó összeköttetés és megközelíthetőség biztosítása érdekében fenntartható mobilitási tervekben figyelembe kell venni a vidéki és távoli területek, valamint a legkülső régiók, a szigetek és a hegyvidéki területek jelentőségét. Ehhez olyan, hatékony és fenntartható rendszereken alapuló mobilitási modellek kidolgozására van szükség, mint az igény szerinti közlekedés. Ezeknek a terveknek ki kell terjedniük a fő városi csomóponttól függő vidéki településekre is, hogy biztosítsák a szórványosan lakott, távoli és nehezen megközelíthető területekkel való megfelelő összeköttetést;

Pénzügyi eszközök

27. hangsúlyozza, hogy a kollektív közösségi közlekedésnek továbbra is a fenntartható városi mobilitási tervek központi elemét kell képeznie, amelyekbe a forgalomban részt vevő járművek számának és a negatív externáliáknak a csökkentése érdekében be kell építeni az iskolai közlekedést is; kéri az Európai Bizottságot, hogy ezt a közlekedési módot a fenntartható mobilitás központi elemeként ismerje el a városi mobilitásra vonatkozó új keretben, valamint hogy biztosítson megfelelő támogatást ennek kiépítésére;

28. megjegyzi, hogy a mobilitási átálláshoz szükséges beruházások nagy részét az elkövetkező években saját nemzeti, regionális és helyi erőforrásokból kell megvalósítani. Ez azt jelenti, hogy az EU-nak teret kell engednie a Stabilitási és Növekedési Paktum és az állami támogatásokra vonatkozó szabályok keretében a közlekedés környezeti hatását csökkentő és az európai zöld megállapodás célkitűzésének elérésére irányuló beruházásoknak;

29. megjegyzi azonban, hogy – különösen a fenntartható városi mobilitási tervekben előírt intézkedések végrehajtásához – további uniós finanszírozásra van szükség az élhető városokba és régiókba történő beruházásokhoz. Ilyenek például a jobb kollektív közösségi közlekedési infrastruktúrák, a gyalogos és kerékpáros utak hálózata és az egyéb jó infrastruktúrák megvalósítása, mint például az elektromos és hidrogén üzemanyagcellás járművek nyilvánosan hozzáférhető töltőállomásai, a megosztott mobilitási rendszerek és az intelligens alkalmazások. A kevésbé fejlett régiókban, amelyek korlátozott pénzügyi lehetőségekkel rendelkeznek, pénzügyi eszközöket kell biztosítani az induló beruházásokhoz és a közlekedési szolgáltatások működési költségeihez. Az uniós források felhasználásának szigorú követelményei és a tagállamok összetett költségvetési struktúrája miatt a forrásokhoz való hozzáférés nehezebbé vált, mint a helyi és regionális önkormányzatok egyéb finanszírozási lehetőségeinek igénybevétele.

Felhívja a figyelmet, hogy azokat a régiókat, amelyekben a gazdaság főként a gépjármű- és beszállítóiparra támaszkodik, súlyosan érinti az ágazat szerkezetváltása. Az e-járművek és a hibrid járművek gyártásának munkaerő-igénye az értéklánc egészében – a gyártástól a karbantartásig – sokkal kisebb. Az új technológiák teljesen más készségeket igényelnek. Az olyan régióknak, ahol az autóipar a gazdasági teljesítmény és a munkahelyek jelentős részét adja, meg kell kapniuk a szükséges többlettámogatást az európai alapokból, hogy minimalizálni tudják azokat a kockázatokat, amelyeket az EU által ettől az iparágától követelt technológiai átállás a gazdaságban és a foglalkoztatás szintje terén okozhat, illetve ellensúlyozhassák az esetleges negatív hatásokat;

30. rámutat, hogy az Európai Bizottság ugyan jelzi, hogy aktívan támogatni kívánja a helyi és regionális önkormányzatokat, stratégiájából azonban hiányzik az integrált megközelítés. Hasznos lenne, ha a helyi és regionális önkormányzatok hatékonyabb tájékoztatást, egyablakos ügyintézési pontok és technikai segítségnyújtás révén támogatást kaphatnának a vissza nem térítendő támogatások igénylésekor, vagy tanácsadást vehetnének igénybe a tapasztalatok megosztása és a regionális helyzethez való igazítása terén;

31. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok a mobilitási átálláshoz finanszírozásban részesülhetnek a Kohéziós Alapból, az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA), az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) és az Európai Helyreállítási Alapból (RRF). Megállapítja ugyanakkor, hogy ezek a források távolról sem elégségesek azokhoz a kihívásokhoz, amelyekkel a helyi és regionális önkormányzatok szembesülnek a mobilitás fenntarthatóvá tétele során, ezért azt kéri, hogy ezeknek a forrásoknak legalább egy meghatározott minimális részarányát különítsék el a számukra, a feladataikkal arányos mértékben;

32. sajnálja továbbá, hogy még ha a közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR) és az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa által megszavazott ERFA-rendelet lehetővé teszi a kohéziós politika mobilitási átállásba való beruházásait, ezeket a beruházásokat olykor az Európai Bizottság szolgálatai gátolják az ERFA operatív programjairól folytatott tárgyalások során;

33. megjegyzi, hogy a helyi beruházások az Interreg programból is finanszírozhatók. E program jelentősége a helyi és regionális önkormányzatok számára abban áll, hogy a beruházások mellett az egymástól való tanulás lehetőségét is biztosítja. Az RB hangsúlyozza annak fontosságát, hogy helyi és regionális szinten megosszák egymással a bevált gyakorlatokat, például a kerékpározással kapcsolatos szakpolitikák terén; Ebben a tekintetben a makroregionális stratégiák fontos szerepet játszhatnak;

34. rámutat arra, hogy a fent említett uniós alapoknak prioritásként kell kezelniük a személygépkocsiról az olyan fenntarthatóbb közlekedési módokra – például a kollektív személyszállításra – történő modális váltást, amelyek kulcsszerepet fognak játszani az energetikai átállásban;

35. támogatja azt a javaslatot, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) költségvetéséből a TEN-T hálózatok számára rendelkezésre álló finanszírozást kiterjesszék az úgynevezett „first/last mile” (azaz a kiindulási pont és a célállomás között szükséges átszállások számát/gyaloglás idejét csökkentő) megoldásokra, ideértve a multimodális mobilitási központokat, a P+R létesítményeket, valamint a gyalogos és kerékpáros közlekedés biztonságos infrastruktúráját. Hangsúlyozza, hogy a TEN-T finanszírozásának olyan tömegközlekedési és kollektív közlekedési infrastrukturális projekteket is támogatnia kell, mint például a vasút- és az autóbusz-állomások felújítása, vasútvonalak újbóli megnyitása és villamosítása vagy az intermodális közlekedést előmozdító megoldások, és elfogadja, hogy e célból kötelező fenntartható városi mobilitási tervet kell kidolgozni;

36. megjegyzi, hogy ahhoz, hogy nagy léptékben át lehessen térni a fenntartható és megújuló üzemanyagokra (a TEN-T hálózatokban), az energiahálózatokhoz való csatlakozásra van szükség (a TEN-E hálózatokon belül) az elektromos és a hidrogénüzemű vagy más alternatív üzemanyaggal működő járművek (gyors)töltésének és elterjedése támogatásának lehetővé tétele érdekében valamennyi közlekedési mód esetében. E tekintetben alapvető fontosságú a rendszerintegráció;

37. hangsúlyozza, hogy a városi csomópontoknak fontosabb szerepet kell játszaniuk a TEN-T hálózat kívánt bővítésében. Ezek a csomópontok jelenleg a CEF-finanszírozásnak csupán 1%-át kapják. A társfinanszírozásra való jogosultsághoz e városi csomópontok pontosabb meghatározására van szükség. A városi csomópontok egy szélesebb hálózati kapcsolat részét képezik. Meg kell határozni és támogatni kell az aktív mobilitási és tömegközlekedési csomópontok támogató szerepét, valamint a helyi és regionális önkormányzatok TEN-T irányításában betöltött szerepét. A városi csomópontokat képviselő helyi önkormányzatokat tehát szisztematikusan be kellene vonni a TEN-T törzshálózati folyosóval foglalkozó fórumok üléseibe. Ezen túlmenően az Európai Bizottságnak jobban meg kellene határoznia a CEF pályázati felhívásainak „vasútvonalak” prioritása alá tartozó városi csomópontokban támogatható beruházásokat, valamint azokat, amelyek a „multimodális személyszállítási csomópontok” prioritáson keresztül támogathatók. Végezetül a TEN-T hálózat városi csomópontjainak listáját ki kell bővíteni a 2021 őszen esedékes felülvizsgálat részeként, mivel súlyosan korlátozza a finanszírozás mobilizálásának lehetőségeit;

38. üdvözli az „Éghajlat, energiaügy és mobilitás”, valamint a „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klasztert magában foglaló Horizont Európa programot; támogatja a 100 klímasemleges és intelligens város küldetését. A mobilitási átálláshoz innovációra, kísérletezési mozgástérre és az ismeretek megosztásának lehetőségére van szükség. A városok és a régiók mind a technikai szempontok, mind pedig az inkluzív tényező – például az aktív mobilitás kezelése – szempontjából kísérleti laboratóriumként működhetnek. A küldetések új innovatív pénzügyi eszközeikkel segíthetik a helyi és regionális önkormányzatokat kihívásaik kezelésében, és előre meghatározott célok kijelölésében;

39. felhívja a figyelmet az InvestEU programra, amelyben a „fenntartható infrastruktúra” a négy szakpolitikai terület (az ún. „ablakok”) egyike. Itt azonban pénzügyi eszközökről van szó, amelyek esetében a beruházások meg kell, hogy térüljenek; megjegyzi, hogy ez nem minden beruházásra igaz. Ezért fontos, hogy az InvestEU Tanácsadó Platform szem előtt tartsa a városok és régiók széles körű igényeit, és valódi pénzügyi tervezés valósuljon meg uniós szinten;

Szakpolitikai eszközök

40. bár az uniós stratégia számos olyan szakpolitikai eszközt irányoz elő, amelyek segíthetik a városokat és régiókat a mobilitási átállásban, az RB több ponton konkrét szakpolitikai javaslatokat szeretne látni;

41. megjegyzi, hogy az egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez uniós jogszabályokra van szükség a harmonizáció, a szabványosítás és az interoperabilitás területén. A megfelelő adatszabványosítás, adatvédelem és adatcsere, valamint a kibocsátásokra és a közúti biztonságra vonatkozó magas szintű normák csak uniós szinten szabályozhatók;

42. úgy véli, hogy meg kell szüntetni a fosszilis tüzelőanyagok támogatását, és ehelyett az alternatív, tiszta meghajtási rendszereket kell támogatni, és ahol lehetséges, az új technológiákat kell előnyben részesíteni, hogy az átállás felgyorsuljon, ne pedig lassuljon. Ez a „szennyező fizet” és a „felhasználó fizet” elv alkalmazásával, valamint a fosszilis tüzelőanyagok adóelőnyjeinek megszüntetésével érhető el. Megjegyzi ugyanakkor, hogy az adórendszerek sok helyen erősen támogatják a belső égésű motorral felszerelt szolgálati gépjárművek rendelkezésre bocsátását, ami ellentétes az EU hosszú és középtávú éghajlat-politikai célkitűzéseivel;

43. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló projektjét, hogy a közúti szállítás bekerüljön a kibocsátáskereskedelmi rendszerbe. Aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy a hatálynak egy ilyenfajta kiterjesztése hátrányosan érintené a kiszolgáltatott fogyasztókat. Ezért kitar amellet, hogy ennek az új adónak egy nagy volumenű közberuházási programot kell finanszíroznia a jövőbeli kohéziós politika keretében annak érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok minden uniós polgár számára – lakóhelyüktől függetlenül – dekarbonizált közlekedési kínálatot dolgozhassanak ki, különösen a vidéki és távoli területek városi központokkal való összekapcsolása érdekében;

44. hangsúlyozza, hogy a modális váltás megvalósításához különböző ösztönzőkre van szükség. Ezek egyrészt olyan pozitív ösztönzők, mint a helyi közösségi közlekedés bővítése, a kibocsátásmentes járművek (kerékpárok, rollerek és személygépkocsik) vásárlására vonatkozó adókedvezmények, valamint a jól működő, megbízható és megfizethető vasúti közlekedés. Másrészt olyan árösztönzőkről van szó, mint az úthasználati díj, a hely- és időalapú torlódási díj, amely ösztönzi a fenntartható közösségi közlekedés igénybevételét, a kerozin megadóztatása a légi közlekedési ágazatban, a kibocsátáskereskedelmi rendszer kiterjesztése a légi közlekedésre és a hajózásra, valamint egy szélesebb körű ökoadó bevezetése a közúti közlekedés és a környezetszennyezés kezelésére, például az alpesi országokban vagy más, a tranzitforgalomhoz kapcsolódó torlódásoknak különösen kitett, határ menti területeken;

45. megjegyzi, hogy a koronavírus-válság idején számos város és régió (újra) felfedezte az aktív mobilitást. A kerékpározás és a gyaloglás nemcsak egészséges és rugalmas közlekedési módok, de az éghajlat szempontjából is előnyösek. Ezért az aktív mobilitás kérdésének fontosabb szerepet kell kapnia az EU politikai menetrendjében;

46. rámutat arra, hogy az energiaadó-irányelv felülvizsgálata egyedülálló lehetőséget kínál a közlekedés szén-dioxid-mentesítésére és a leginkább energiahatékony közlekedési eszközök – például a kollektív személyszállítás – használatának előnyben részesítésére, valamint a szállítási költségek internalizálásának fokozására;

47. hozzászól, hogy a közösségi közlekedés előmozdítását olyan intézkedéseknek kell kísérniük, amelyek megkönnyítik annak használatát valamennyi felhasználó számára, mind az árak tekintetében – beleértve az alacsony árak megállapítását a felhasználók számára, vagy akár az ingyenességet egyes csoportok számára –, mind pedig a kerékpározással való kombinálás lehetőségét tekintve, amely a vegyes mobilitási modelleket mozdítja elő;

48. felhívja a figyelmet arra, hogy a regionális és helyi adottságok függvényében a megújuló bioüzemanyagok, az e-üzemanyagok, a hidrogén, valamint más innovatív üzemanyagok és meghajtórendszerek is fenntartható megoldást jelenthetnek, és nem szabad őket hátrányos helyzetbe hozni;

49. úgy véli, hogy a köz- és magánszféra közötti megoldások szerepet játszhatnak a nem fenntartható mobilitás csökkentésében azáltal, hogy megállapodnak a vállalatokkal az otthoni munkavégzésről, a letelepedési politikáról vagy a városi elosztórendszerekről. Az EU biztosíthatja, hogy ezek a köz- és magánszféra közötti megoldások szélesebb körben legyenek elterjedtek;

50. megjegyzi, hogy a városok és régiók környezetvédelmi övezeteken és kibocsátásmentes zónákon keresztül próbálják csökkenteni a gépjármű- és teherszállítás hozzájárását. A megfelelő végrehajtás biztosítása érdekében kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok férjenek hozzá a más tagállamokból származó gépjármű-nyilvántartási adatokat tartalmazó EUCARIS-rendszerhez⁽³⁾;

51. üdvözli a kibocsátásmentes járművekre vonatkozó javaslatokat (CO₂-kibocsátási előírások és az EURO VI utáni szabványok), de felhívja a figyelmet arra, hogy a szabályozást úgy kell kialakítani, hogy lépést tudjon tartani a megújulóenergia-termelés, az átviteli hálózatok, a regionális és helyi elosztóhálózatok, valamint az üzemanyag- és töltőinfrastruktúra szükséges kiépítésével. Fontos, hogy az új szabványok elegendő teret engedjenek az innovációnak, és technológiásemlegesegek legyenek. Ezeknek nemcsak a személygépkocsikra és buszokra kellene vonatkozniuk, hanem a kibocsátásmentes városi logisztikával összefüggésben a tiszta kisteherautókra és nehéz tehergépjárművekre is. Uniós szabályozást sürget továbbá a szennyező segédmotoros kerékpárok/robogók és belvízi hajók tekintetében is. A kibocsátások mellett a gumibroncsokra és a fékekre vonatkozó szigorúbb szabályok is fontosak a légszennyezés részét képező

⁽³⁾ Az EUCARIS a nemzeti gépjármű-nyilvántartási adatbázisok hálózatának létrehozására irányuló kormányközi alkalmazás. Jelenleg a közúti közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk cseréjéről szóló (EU) 2015/413 irányelv keretében alkalmazzák.

finomrészecekkék csökkentése szempontjából. Mindig ügyelni kell arra, hogy a járművekre más olyan követelmények is vonatkoznak (különösen a hatósugár és a feltöltés/tankolás időtartama tekintetében), amelyek elengedhetetlenek az utaszállítás, a kiszállítás és különösen a helyi közösségi közlekedés működtetéséhez;

52. támogatja, hogy egyértelmű uniós keretet dolgozzanak ki a könnyű elektromos járművekre, például az elektromos robogókra, az elektromos rásegítésű kerékpárokra és a mikromobilitás egyéb, a 168/2013/EU rendeletben szereplő formáira vonatkozóan; üdvözlí az Európai Bizottság azon szándékát, hogy még 2021-ben iránymutatásokat adjon ki a mikromobilitási eszközök biztonságos használatának támogatására;

53. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen többet az elektromos, az alacsony kibocsátású és a hidrogén üzemanyagcellás autók vagy kerékpárok vásárlásának előmozdítása érdekében olyan ösztönzők biztosításával, amelyek növelik a termelés volumenét és megfelelő infrastruktúrát hoznak létre, így csökkentve beszerzési költségeiket, amelyek jelenleg rendkívül magasak és sok fogyasztó számára megfizethetetlenek. Itt többek között a héairányelv felülvizsgálatáról lehetne szó, hogy a tagállamok alacsonyabb adókulcs révén ösztönözhesék az elektromos kerékpárok vásárlását;

54. elismeri, hogy a „szolgáltatásalapú mobilitás” (MaaS) fontos koncepció számos város és régió számára a háztól házig történő közlekedés előmozdítása szempontjából. Emiatt fontos, hogy az EU a multimodális jegyekre és a közlekedés valamennyi lehetséges típusára vagy kombinációjára vonatkozó integrált tájékoztatásra összpontosítson ⁽⁶⁾;

55. támogatja azokat az új javaslatokat, amelyeket az Európai Bizottság fog előterjeszteni az elektromos töltőállomások és a hidrogéntöltő-állomások előmozdítása érdekében ⁽⁷⁾. Ez azért fontos, mert a műszaki fejlesztések (gyorstöltés, töltőközpontok és hidrogén) gyorsan mennek végbe, de tűzbiztonsági szempontból is releváns kérdés. A töltőállomásokra vonatkozó technológiai szabványokról és követelményekről, valamint az egységes fizetési lehetőségekről uniós szinten kell megállapodni. A megbízható infrastruktúra jelenlegi hiánya akadályozza a magánberuházásokat a piacon;

56. megjegyzi, hogy a településeken található multimodális csomópontok jó összeköttetést biztosítanak a városok közötti és a nemzetközi közlekedési kapcsolatokhoz, ugyanakkor (átrakodási) lehetőségeket is kínálnak a regionális áruszállítási és a kisebb léptékű városi logisztika számára. Az európai TEN-T folyosók mielőbbi kibővítését multimodális logisztikai és átrakodási létesítmények fejlesztésének kell kísérnie;

57. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság 2030-ra szén-dioxid-semlegesé kívánja tenni az EU-n belüli, 500 km-nél rövidebb útvonalú menetrend szerinti közösségi közlekedést. E célból a repülőgépek alternatívájaként fontos szerepet szán a nagy sebességű forgalomnak, amelyet meg kíván kétszerezni. 2050-re jóval több mint kétszeresére kell növelni a vasúti árufuvarozást, és jórészt fenntarthatóvá kell tenni a légi közlekedést, a hajózást és a belvízi hajózást. Az Európai Bizottságnak lehetőség szerint előnyben kell részesítenie a tiszta közlekedés által nyújtott alternatívákat;

58. megjegyzi, hogy a fenntarthatóság és a nagyobb versenyképesség biztosításához a vasúti és vízi szállításra vonatkozó szabályok jobb összehangolására van szükség. Emellett multimodális átrakodási pontokat kell létrehozni, illetve megerősíteni a közlekedési tengelyek mentén és a régiókban is. Ráadásul a nemzetközi vasúti forgalom nemcsak a kiemelten kezelt nagysebességű vonalakat foglalja magában, hanem a hagyományos (határokon átnyúló) összeköttetéseket is. Az EU-nak a CEF segítségével továbbra is támogatnia kell a határokon átnyúló vasúti összeköttetések hiányosságainak megszüntetését, amely elengedhetetlen az európai régiók egymással való összekapcsolásához. Ezek az útvonalakon még sokat lehet nyerni a sebesség 160-200 km/h-ra történő növelésével, hiszen az embereket arra kell készíteni, hogy rövid és közepes távolságokra ne csak a repülőgép, hanem az autó helyett is a vasutat vagy az autóbuszt vegyék igénybe. Az RB ezért támogatja a vasút európai évét;

59. hangsúlyozza az Európai Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága közötti sikeres együttműködést a vasút európai éve keretében. Elégedetten veszi tudomásul, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nagy érdeklődést mutattak az Európai Bizottság rendezvénypályázati felhívásai iránt, amelyek célja a vasút mint a közlekedés legfenntarthatóbb, legenergiatékonyabb és legbiztonságosabb formájának előmozdítása;

60. megállapítja, hogy a mobilitási átállás társadalmi átmenetet is jelent. Egyes munkahelyek eltűnnek, mások pedig megváltoznak, miközben számos új munkahely jön majd létre. Fontos biztosítani a munkavállalók időben történő továbbképzését és átképzését, különösen a gépjárműiparban. Az elektromos járművek hozzáadott értéke jelentős részben az akkumulátorokban rejlik, amelyeket jelenleg nagyrészt Európán kívül gyártanak más környezetvédelmi és szociális normák mellett. Az átalakításnál biztosítani kell, hogy a munkaerő és a hozzáadott érték ne helyeződjön át a világ olyan

⁽⁶⁾ Az intelligens közlekedési rendszerről (ITS) szóló uniós irányelv felülvizsgálata révén.

⁽⁷⁾ Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló irányelvnek (AFID) és az épületek energiatékonyágáról szóló irányelvnek az épített környezetben található töltőinfrastruktúrára vonatkozó rendelkezések tekintetében történő felülvizsgálata révén.

régióiba, amelyekben alacsonyabbak az éghajlat- és környezetvédelmi ambíciók. A fenntarthatóságot globálisan és az egész életciklust átívelően figyelembe kell venni. A mobilitás átalakítása az utópiacra, a független javítóműhelyekre és a pótalkatrészek kereskedelmére is hatással lesz. Az utópiac szerkezetátalakítását kísérőintézkedésekkel kell segíteni, mérsékelve egyúttal a szociális hatásokat;

61. úgy véli, hogy az önvezető járművek alapvetően megváltoztathatják az életterek használatát. Európa demográfiai fejlődésének fényében az autonóm járművek jó lehetőségeket kínálnak a vidéki és a városi térségek számára is. A fejlesztés a vidéki térségekben lehetővé teheti a ritkán lakott területek kis települései számára az „igény szerinti (on demand) közösségi közlekedés” kialakítását. Ez esélyt ad a fejlesztésre a szóban forgó régiókban, és lehetőségeket kínál a társadalmi innovációra, csakúgy mint a vidék elnéptelenedésének megakadályozására. A városi térségekben az önvezető járművek növelhetik a forgalom hatékonyságát és javíthatják a kapacitáskihasználást. Ez segíthet a nagyvárosokban tapasztalható forgalmi torlódások, légszennyezés és környezeti zaj kezelésében.

62. úgy véli, hogy a lakosság bizalmának megnyerése érdekében együttműködésre van szükség a kutatás, az ipar, a jogalkotás, a települések és a régiók között. A közlekedésbiztonság javítása a közlekedésautomatizálás fejlesztésének egyik legfontosabb vezérelve kell, hogy legyen. Az automatizálásnak hozzá kell járulnia ahhoz, hogy megvalósuljon a közlekedésbiztonsági zéró-elképzelés. A különféle típusú helyi és regionális önkormányzatok közigazgatási területeinek az autonóm mobilitás kísérleti projektjeiként kellene szolgálniuk. Az önvezető járműveknek minden közlekedési útvonalon teljes mértékben működőképesnek kell lenniük, beleértve a vidéki területeket, valamint a szűk városi és helyi érdekű utakat is. Az autonóm közlekedés fejlesztése és irányítása során figyelembe kell venni, hogy sűrűn lakott területeken a gyaloglás és a kerékpározás előmozdítása és ezek biztonsága elsőrendű.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménytervezete – Megújított partnerség a déli szomszédsággal. Új program a földközi-tengeri térség számára

(2021/C 440/04)

Előadó:	Vincenzo BIANCO (IT/PES), Catania képviselő-testületének tagja
Referenciaszövegek:	Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára JOIN(2021) 2 final; SWD(2021) 23 final Közös szolgálati munkadokumentum a déli szomszédsággal kialakított megújított partnerségről és a déli szomszédokra vonatkozó gazdasági és beruházási tervről, amely a következő dokumentumot kíséri: Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Megújított partnerség a déli szomszédsággal – Új program a földközi-tengeri térség számára JOIN(2021) 2 final; SWD(2021) 23 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

a) Általános megjegyzések

1. hangsúlyozza, hogy a Földközi-tenger történelmi és kulturális szempontból az évszázadok során nem választóvonalat, hanem inkább természetes egyesítő erőt jelentett a különböző földrészek népeinek kapcsolatában;
2. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy a régió békéje, stabilitása és jóléte érdekében megújítsa partnerségét az EU déli szomszédságával; támogatja az Európai Bizottság által a közös közleményben felvázolt, a Covid utáni helyreállításra vonatkozó elképzelést, amely valódi lehetőség arra, hogy a földközi-tengeri térségre vonatkozó program az emberekre összpontosítson;
3. üdvözli, hogy az EU most először külön közleményben fordul déli szomszédaihoz, ezzel tanúságot téve arról, hogy ez a kapcsolat mennyire fontos mindkét fél számára;
4. határozottan úgy véli, hogy a földközi-tengeri térség sikeresebb, méltányosabb, fenntarthatóbb és biztonságosabb jövője szempontjából alapvetően fontos, hogy az együttműködés kézzelfogható eredményekre vezessen;
5. sürgeti az EU-t és partnerországait, hogy konkrét és megfelelő módon használják ki a helyi és regionális önkormányzatoknak az emberekhez közeli területfejlesztés mozgatórugóiként betöltött szerepét. Az együttműködés előnyeinek a fővárosokon kívül is érződniük kell. A szomszédos országokon belül meglévő hatalmas területi egyenlőtlenségeket nem növelni kell, hanem új kezdeményezések révén csökkenteni. E tekintetben különös figyelmet kell fordítani olyan határokon átnyúló projektek fejlesztésére, amelyek erősítik a Földközi-tenger három partján fekvő régiók közötti kapcsolatokat, és amelyek a globális problémákra helyi szinten adott válaszként hozzáadott értéket biztosítanak. Mivel a fenntartható fejlődési célok horizontális jellegűek és átalakulásokat tudnak előidézni, az EU-nak regionális stratégiákat kell kidolgoznia, hogy kilábaljon a Covid19-válságból, és hogy a következő tíz évben a földközi-tengeri térségben felgyorsítsa a fenntarthatóság felé való átmenetet. Ehhez egy olyan földközi-tengeri makroregionális irányítási keretből kell kiindulni, amely a különböző kormányzati szinteket is magában foglalja;
6. emlékeztet arra, hogy a Régiók Európai Bizottsága az ezen a területen aktív önkormányzati szövetségekkel együtt 2010-ben létrehozta a Helyi és Regionális Önkormányzatok Euromediterrán Közgyűlését (ARLEM), amely a helyi és regionális önkormányzatokat hivatott képviselni az euro-mediterrán folyamatban;
7. kiemeli, hogy továbbra is törekedni fognak a regionális, szubregionális és régiók közötti együttműködés fokozására; ennek középpontjában az Unió a Mediterrán Térségért (UMT) fog állni, melynek menetrendjei közös hivatkozási alapként szolgálnak majd;

b) Humán fejlődés, jó kormányzás és jogállamiság

8. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az emberi jogok védelmét szolgáló jelenlegi eszközöket, mivel noha az EU által ezen a téren ténylegesen elért eredmények kedvezőek, mindez még nem elegendő. E tekintetben üdvözlendő, ha a partnerség nem uniós országainak minden polgára élvezhetné a jogok és kötelezettségek felfelé irányuló konvergenciáját az egyenlőség és a megkülönböztetés bármilyen formájától való mentesség terén;
9. javasolja továbbá, hogy indítsák el az emberi jogok mediterrán chartájára irányuló folyamatot, és hogy a chartát a partnerség bármely országa aláírhasssa. A dokumentum vegye át az Európai Unió Alapjogi Chartájának tartalmát, és szolgáljon kiindulópontként az emberi jogok EU-val történő jelentős mértékű összehangolásához. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a Barcelonai Nyilatkozatot eredetileg aláíró országok közül néhány jelenleg már uniós tagállam (Ciprus és Málta);
10. javasolja, hogy egyrészt hozzanak létre ad hoc fórumokat az európai helyi, regionális és országos hatóságok és civil társadalom képviselői, valamint a déli szomszédság országainak képviselői közötti többszintű párbeszédhez és eszmecseréhez, másrészt támogassák az olyan már létező többoldalú fórumokat, mint a térség mindhárom partvidéke különböző szervezeteinek részvételével működő Három Földközi-tengeri Kultúra Alapítvány, hogy segíteni lehessen a jó kormányzást és a döntéshozatali folyamatokban való részvételt;
11. kötelezettséget vállal arra, hogy előmozdítja a nők társadalmi szerepvállalásának növelését és a nemek közötti egyenlőséget a jogok és lehetőségek tekintetében, mivel ez elengedhetetlen a térség stabilitásának és társadalmi-gazdasági fejlődésének elősegítéséhez. A teljes mértékben működőképes demokrácia és gazdaság megvalósítása, valamint az emberi jogok mindenki számára történő érvényesítése érdekében a lányoknak és asszonyoknak egyenlő mértékben kell részt venniük a vezető pozíciókban, mind a köz-, mind a magánszférában. Meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek révén növekszik a nők régióon belüli politikai és közéleti szerepvállalása és vezető szerepe, illetve súlya a helyi, regionális és nemzeti döntéshozatali folyamatokban, és meg kell szüntetni minden olyan jogi, illetve más jellegű korlátot, amely útját állja a nők választási eljárásokban való politikai részvételének és választhatóságának, ideértve a vezetői pozíciók betöltését is, hogy le lehessen küzdeni a nemi alapú megkülönböztetést és meg lehessen erősíteni az olyan befogadó társadalmakat, amelyek még inkább egyenlőségen alapuló és fenntartható társadalmi szerkezetet szavatolnak a földközi-tengeri térség városaiban és régióiban;
12. emlékeztet ezért arra is, hogy a nők politikai-közéleti szerepvállalása támogatásának együtt kell járnia a nemi alapú erőszak minden formájának megszüntetését célzó jogi keretek kialakításával, a polgári szabadságjogok elismerésével és a női és férfi bérek közötti különbségek megszüntetésével, és a jelenlegi helyzet javítása érdekében holisztikus megközelítést kell elfogadni a munka és a magánélet jobb összeegyeztetéséhez;
13. kéri az EU-t, hogy erősítse meg a gazdasági és szociális jogokat, és támogassa a lányok és asszonyok társadalmi szerepvállalását az oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében, valamint hogy mindenkinek – a maguk sokféleségében – egyenlő esélyei és hozzáférése legyen a tisztességes foglalkoztatáshoz, és egyenlő munkáért egyenlő díjazás járjon. Ezen túlmenően a nőknek és a férfiaknak egyenlő mértékben kell megosztaniuk a gondozási feladatokat, és egyenlő mértékben kell hozzáférniük a megfelelő szociális védelmi szolgáltatásokhoz. Összességében az intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a munkaerőpiaci szegregáció csökkentéséhez, a nők vezető szerepének erősítéséhez és tárgyalási pozíciójuk növeléséhez, ugyanakkor kedvező környezetet kell teremteniük gazdasági szerepvállalásukhoz;
14. üdvözlö a partnerségek és az együttműködés terén tett valamennyi erőfeszítést, így például a közelmúltban elindított, a nemek közötti egyenlőségnek az euromediterrán régióban való nyomon követésére szolgáló mechanizmust, amelynek célja, hogy nemek szerint lebontott adatokat gyűjtsön a 2017. évi kairói miniszteri nyilatkozat négy kiemelt területéről. Ez a nyomon követési mechanizmus, amely mutatókat tartalmaz a fejlődés nyomon követésére és a nemek közötti szakadék értékelése törekszik, valamint a tudományos alapokon nyugvó ajánlásokhoz szükséges adatokat kívánja biztosítani a döntéshozók számára annak érdekében, hogy nyomon követhető legyen a nők életminősége és társadalmi életben betöltött szerepe;
15. kéri, hogy az EU könnyítse meg a déli szomszédsághoz tartozó országok állampolgárainak részvételét azokban az uniós programokban, amelyek támogatják a kutatást, az innovációt, a kultúrát és az oktatást terén folyó eszmecserét;
16. arra kéri az EU-t, hogy erősítse meg a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a digitalizáció és az e-kormányzati szolgáltatások előmozdításában, mivel ezek révén jobb kapcsolatot lehet teremteni a helyi magánszektorral, ami azt is segíti, hogy hatékonyabbak és eredményesebbek legyenek a központi kormányzati programok;
17. kéri, hogy az EU javasoljon olyan politikákat, amelyek a partnerség nem uniós tagországaiban a korai iskolaelhagyás mértékének csökkentésére, a bevándorló háttérrel rendelkező fiatalok csoportjaira, illetve különösen a bonyolult helyzetű városrészekre és iskolákra irányulnak, és második lehetőséget kínálnak a fiataloknak az oktatásban és képzésben való részvételre, prioritásként kezelve a munkaerőpiaci integrációval foglalkozó programokat;

c) Reziliencia, prosperitás és digitális átállás

18. üdvözli az új program azon megközelítését, amely a megújított európai szakpolitikai iránymutatások középpontjába az embereket és különösen a fiatalokat állítja, figyelembe véve, hogy a déli szomszedság lakosságának majdnem 50 %-a 25 évnél fiatalabb; ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a Régiók Bizottsága a „*Fiatal helyi vállalkozó a földközi-tengeri térségben*” elnevezésű ARLEM-díj megalapításával hozzájárult a fiatalok vállalkozói tevékenységének előmozdításához és a vállalkozói tevékenység számára kedvező helyi ökoszisztéma kialakításához, különösen olyan területeken, mint a digitális átállás, amely lehetőséget nyújt a hatékonyság, az innováció és a növekedés javítására, a versenyképesség fokozására, illetve az inkluzív és fenntartható fejlődés előmozdítására. Hangsúlyozza, hogy az innovációs ökoszisztémák⁽¹⁾ fontos szerepet játszhatnak a Covid19 okozta pusztító társadalmi-gazdasági következményeket követő gazdasági helyreállítás előmozdításában a zöld, digitális és inkluzív átállás irányába;

19. kéri, hogy indítsanak el egy olyan uniós kezdeményezést, amely a munkahelyteremtés megkönnyítését célozza a helyi vállalkozói környezet jobbá tétele és a vállalkozói készség ösztönzése révén, valamint azért, hogy a déli szomszedság területére vonzza a fenntartható gazdasági fejlődést elősegítő beruházásokat. Az euromediterrán partnereknek fokozniuk kell a földközi-tengeri kvv-k ökoszisztémájának javítására irányuló erőfeszítéseiket: harmonizálni kell a szabályozást, meg kell osztani a bevált gyakorlatokat, ösztönözni kell új kvv-k létrehozását és javítani kell a finanszírozáshoz való hozzáférést;

20. hangsúlyozza, hogy a gazdasági fejlődésnek ahhoz, hogy előmozdítsa a lakosság ellenálló képességét és az általános stabilitást, inkluzív és fenntartható társadalmi fejlődéssel kell párosulnia, ami megkönnyíti a 2030-ra szóló menetrend fenntartható fejlődéssel kapcsolatos céljainak megvalósítását;

21. folytatja a digitális szakadékok fenntartó strukturális akadályok – köztük a tartós sztereotípiák – kezelését az inkluzív digitális átállás érdekében, előmozdítva a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő programokat, amelyek támogatják a partnerországok méltányos digitális átállását;

d) Béke és biztonság

22. úgy véli, hogy a béke és a biztonság a programban meghatározott összes többi célkitűzés elérésének előfeltétele, és szükségesnek tartja a stabilizációt gátló tényezők kezelését, melyek a szegénység, az egyenlőtlenség, a korrupció, az éghajlatváltozás, a gyenge gazdasági és társadalmi fejlődés, valamint a lehetőségek hiánya, különösen a fiatalok számára;

23. ösztönzi az ENSZ Alapokmányában és a biztonsági unióra vonatkozó uniós stratégiában előírt eszközök közötti szinergiát: időálló biztonsági környezetre van szükség a változó fenyegetések kezelésére (a terrorizmussal és a szervezett bűnözéssel szembeni védelem);

24. emlékeztet a líbiai önkormányzatokkal való együttműködésre irányuló nicosiai kezdeményezésre⁽²⁾, amely a városok közötti diplomácia és az egyenrangú párbeszéd diplomáciájának konkrét példája, melynek során a helyi és regionális önkormányzatok jelentős mértékben hozzájárulhatnak a hosszú távú nemzetközi kihívások fenntartható kezeléséhez;

e) Migráció és mobilitás

25. a migráció tekintetében úgy véli, hogy az EU által a közelmúltban e téren elfogadott pozitív intézkedések még nem elegendők. További előirányzott, uniós szintű közös eszközök, így például a migránsok szolidáris újraelosztását szolgáló mechanizmus hiányában a migrációs válság kezelésének súlya főként az első belépés szerinti európai országok helyi és regionális önkormányzataira nehezedik, különös tekintettel a Földközi-tenger térségében jellemző migrációs nyomásnak jobban kitett, az EU déli határai mentén fekvő régiókra és közösségekre; ugyanakkor elengedhetetlennek tartja, hogy a migránsokkal kapcsolatos kérdések helyes megközelítésének javítása érdekében a helyi és regionális önkormányzatok bevonásával az EU segítse az uniós lakosság tudatosságának növelését olyan témákat illetően, mint a szolidaritás, a tolerancia, valamint a törvényesség és a párbeszéd tiszteletben tartása;

26. emlékeztet arra, hogy feltétlenül szükség van egy kiegyensúlyozott, a migrációval kapcsolatos összes szempontot figyelembe vevő megközelítésre. Ezért üdvözli az új program arra irányuló javaslatát, hogy mozgósítsák az összes vonatkozó uniós szakpolitikát és eszközt a déli szomszédokkal való átfogó, kiegyensúlyozott és kölcsönösen előnyös partnerségek támogatása érdekében, amelyek a fejlesztés, a vízumpolitika, a kereskedelem, a beruházások, a foglalkoztatás és az oktatás terén megvalósuló együttműködésre vonatkoznak;

(1) Ebben a témában az RB tanulmányt készíti az ARLEM „Innovatív ökoszisztémák és induló innovatív vállalkozások a földközi-tengeri térségben mint a Covid19-válságból való kilábalás eszközei” című jelentése keretében.

(2) A 2015-ben elindított projekt 2021-ben új szakaszba lép, amelynek keretében különböző és jelentős új projekteket finanszíroz – elsősorban az EU – az önkormányzatok kapacitásépítése, a helyi gazdasági fejlesztés és a helyi kormányzás terén. (További információk: <https://cor.europa.eu/hu/our-work/Pages/Libya.aspx>).

27. üdvözli az Európai Bizottság erőfeszítéseit, amelyek a közös európai menekültügyi rendszernek az új migrációs és menekültügyi paktumban ismertetett reformjára irányulnak, és elismeri, hogy a paktum külső dimenziója földközi-tengeri térségre vonatkozó új program kulcsfontosságú eleme. Kéri, hogy az Európai Unió biztosítson megfelelő forrásokat a régiók és a helyi önkormányzatok számára integrációs és befogadási politikáik kidolgozásához. Üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy pénzügyi támogatást nyújtsanak azoknak a származási vagy tranzitországoknak minősülő harmadik országoknak, amelyek készek a migránsokkal kapcsolatos közös politikák kidolgozására;

28. hangsúlyozza, hogy küzdeni kell az emberkereskedők tevékenysége ellen, és a nemzetközi jog értelmében védelmi jogállásra jogosult személyek számára biztonságos útvonalakat kell létrehozni az EU felé, továbbá kéri, hogy nyújtsanak különleges védelmet az emberkereskedelem esetleges áldozatainak (nők, fiatalok, gyermekek);

29. úgy véli, hogy meg kell erősíteni az EU harmadik országokkal – és különösen déli szomszédaival – folytatott migrációs együttműködését, és üdvözli a migrációs és menekültügyi politikák támogatására irányuló szándékot, beleértve a partnerországok határigazgatási kapacitásait is. Kéri továbbá az EU-t, hogy biztosítson megfelelő finanszírozást a régiók és a helyi önkormányzatok számára, hogy azok kialakíthassák integrációs és befogadási politikáikat; javasolja a harmadik (származási vagy tranzit-) országokkal való együttműködés ösztönzését a visszaküldött irreguláris migránsok fogadása érdekében, a menekültek nemzetközi védelemhez való hozzáféréseinek sérelme nélkül;

30. üdvözli a migránsoknak, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek és a befogadó közösségeknek szóló társadalmi-gazdasági lehetőségek – többek között a Covid19 utáni helyreállítás keretében történő – létrehozásához nyújtandó célzott támogatást, különös tekintettel a marginalizált régiókra, és ismételten kijelenti, hogy kész megkönnyíteni a migránsok származási országainak és tranzitországainak helyi és regionális önkormányzataival folytatott párbeszédet és együttműködést;

f) Zöld átállás: az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség, energia és környezet

31. hangsúlyozza, hogy az európai szomszédság az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás tekintetében a világ egyik leginkább érintett területe, ezért kéri az európai intézményeket, hogy az európai zöld megállapodást a lehető leghamarabb egészítsék ki a déli szomszédság országaiban egy széles körű mediterrán zöld megállapodás keretében való együttműködés céljából, és a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) keretében növeljék az éghajlattal kapcsolatos célokra előirányzott forrásokat többek között a Földközi-tenger újbóli felfedezésére és védelmére irányuló kezdeményezésekkel, hiszen a Földközi-tenger a szennyezés, a biodiverzitás csökkenése, a tengerszint emelkedése, az árvizek, valamint a vizek felmelegedése által leginkább érintett tengeri terület, amelyben ugyanakkor a környezetvédelem terén hatalmas gazdasági fejlődési potenciál rejlik, ezért emlékeztet arra, hogy 2016-ban a kék gazdaság az EU GDP-jének 1,3 %-át tette ki⁽³⁾;

32. rámutat arra, hogy a földközi-tengeri térségben különösen szükség van konkrét helyi és éghajlat-politikai fellépésre, mivel a nemzeti politikák nem reagálnak az éghajlati válságok jelentette kihívásokra, illetve mivel az intézkedéseket a helyi körülményekhez és igényekhez kell igazítani. E célból javasolja, hogy építsenek a sikeres Clima-Med projektre, és felkéri a dél-mediterrán polgármestereket, hogy továbbra is csatlakozzanak a Polgármesterek Szövetségéhez⁽⁴⁾, és mozdítsák elő a földközi-tengeri országokban található uniós és nem uniós városok közötti ikerintézményi együttműködést az Interreg MED program részeként;

33. várakozással tekint annak elébe, hogy a helyi és regionális önkormányzatok erős partnerséget építsenek ki az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelősek 26. Konferenciájával (Glasgow, Egyesült Királyság) és a Biológiai Sokféleség Egyezmény részes felelősek 15. konferenciájával (Kunming, Kína) azzal a céllal, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szerepe jelentősebbé váljon a globális kormányzásban az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak jobb végrehajtása, az ÜHG-kibocsátás csökkentése és az éghajlat-politikai törekvések intenzívebbé tétele érdekében;

34. úgy véli ezért, hogy a Földközi-tenger szennyezésmentesítése és főként a szennyezés megelőzése a tenger felelősségteljes használatával együtt további fejlődési lehetőséget jelent a vele határos összes ország számára. Megjegyzi, hogy a fő kihívások kezelése érdekében támogatni kell a természet alapú megoldásokat, és meggyőződése, hogy sürgősen elő kell mozdítani a fenntartható termelésre és fogyasztásra, az erőforrás-hatékonyra és a hulladékgazdálkodásra irányuló kezdeményezéseket – gondolva itt az élelmiszer-hulladékokra és a tengeri hulladékokra is. A biodiverzitás védelme és helyreállítása érdekében többek között ki kell alakítani a védett part menti és tengeri területek hatékony és megfelelően kezelt hálózatait, meg kell őrizni a vizes élőhelyeket, mint költséghatékony természet alapú megoldásokat, csakúgy mint a vízgyűjtő területeket és a határokon átnyúló medencéket;

35. kéri, hogy hozzanak létre regionális politikai hálózatokat, hogy el lehessen mélyíteni a kék gazdaságra épülő gazdasági és társadalmi kapcsolatokat. Kéri továbbá, hogy ösztönözzék mediterrán bioszféra létrehozását, hogy így jobban össze lehessen hangolni egymással a gazdasági tevékenységeket és a természet megővését. Azt is javasolja, hogy vezessenek be regionális ellenőrző rendszereket a tengeri és part menti ökoszisztémák egészségének és a különböző iparágak

⁽³⁾ Lásd a „Kék gazdaság a földközi-tengeri helyi és regionális önkormányzatok számára” című jelentést, amelyet az ARLEM plenáris ülése 2020. január 23-án fogadott el.

⁽⁴⁾ 62 aláíró város már csatlakozott az előző CES-MED projekthez, és több mint 250 várja a csatlakozást.

földközi-tengeri bioszférára gyakorolt hatásának értékelésére, illetve hogy alakítsanak ki olyan kezdeményezéseket, amelyek a polgárok tudatosságának és problémaérzékenységének növelését célozzák a tengeri és part menti ökoszisztémák helyzetének szükséges javítását illetően, tekintettel az ebből eredő, a jelenlegi és az eljövendő generációkat érintő előnyökre;

36. további erőfeszítéseket szorgalmaz egy fenntartható idegenforgalmi menetrend előmozdítása érdekében, hogy csökkenteni lehessen a régió kulcsfontosságú gazdasági ágazatának számító turizmus negatív környezeti hatásait. Ezt elsősorban olyan tervezési eszközök révén kellene megvalósítani, amelyek célja a természeti területeken folytatott emberi tevékenységek olyan jellegű kezelése, melynek során figyelembe veszik az ökoszisztémák és a tájak közötti kölcsönhatásokat. A Covid19-válságot pedig fel lehetne használni az ágazat újragondolására úgy, hogy annak dinamikáját összekapcsolják a mediterrán környezet megőrzésével;

37. reméli, hogy az európai zöld megállapodáshoz nyújtott támogatás különösen hasznára válik majd a mezőgazdaságnak – amely ágazat alapvető fontosságú a partnerségben részt vevő EU-n kívüli országok többségének gazdasága számára – főként az európai jogszabályokban meghatározott releváns, szigorú előírások alkalmazása révén. Kéri, hogy a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia⁽⁵⁾ célkitűzéseivel összhangban támogassák a termeléstől a fogyasztásig terjedő fenntartható élelmiszerrendszerek tervezését, az abba történő beruházásokat és azok megvalósítását, kiemelt figyelmet fordítva az élelmiszerbiztonságra, a növény- és állategészségre és -jólétre, valamint a regionális élelmiszerbiztonság biztosítására;

38. emlékeztet az ARLEM ajánlására, amelyet az a mezőgazdaságot és az élelmiszerbiztonságot a földközi-tengeri térségben zajló éghajlatváltozás fényében vizsgáló jelentésben fogalmazott meg, ezért kéri, hogy az Európai Unió és az Unió a Mediterrán Térségért vegye fontolóra egy, a földközi-tengeri térség élelmiszerbiztonságát és élelmiszer-önrendelkezését célzó közös stratégia kidolgozását, mozdítsa elő a talajt és a mezőgazdasági biodiverzitást megóvó gyakorlatok felé történő agroökológiai átmenetet, és egy, az egész földközi-tengeri térségre vonatkozó, szélesebb körű makroregionális stratégia részeként fontolja meg egy „mediterrán termékek” vagy „mediterrán étrend” címke bevezetését;

39. hangsúlyozza, hogy a fosszilis tüzelőanyagokból származó energia mennyiségének szükséges csökkentését – végső célként e források használatának megszüntetését – az alternatív energiaforrásokra való átállás támogatásának kell kísérnie. Emellett úgy véli, hogy célzott támogatást kell nyújtani a megújuló energiaforrásokba és a tiszta hidrogén termelésébe történő nagy volumenű beruházások támogatásához mind a belföldi fogyasztás, mind az export tekintetében. Ezeknek a beruházásoknak tiszteletben kell tartaniuk a „ne árts” elvet, és biztosítaniuk kell a zöld területek és a biológiai sokféleség megőrzését. Felhívja a figyelmet a városok és régiók szerepére, ugyanis ők felelősek a fenntartható fejlődési célokhoz kapcsolódó különböző szakpolitikák megvalósításáért az alábbiak terén: városi növekedés, éghajlatváltozás, társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek, energetikai, zöld és digitális átállás és jó kormányzás;

g) Végrehajtás és beruházási terv

40. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a földközi-tengeri térségre vonatkozó új programban kiemelt témák végrehajtásának támogatása céljából jöjjön létre egy, a déli szomszédokra vonatkozó gazdasági és beruházási terv; a legsérülékenyebb ágazatok – például a víz, a környezetvédelem, az energia – rezilienciájának kiépítésére kell összpontosítani, valamint elő kell mozdítani a megújuló energiaforrásokra vonatkozó beruházási terveket, beleértve a víz megújuló energiával történő újrafelhasználását és újrahasznosítását;

41. üdvözli a 12 kiemelt kezdeményezés meghatározását, amelyek a prioritást jelentő ágazatokban a reziliencia fokozását, a jólét megeremtését, valamint a kereskedelem és a beruházások volumenének növelését célozzák a versenyképesség, illetve a fenntartható és inkluzív társadalmi-gazdasági növekedés támogatása érdekében;

42. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy mozgósítsanak akár 7 milliárd EUR-t a program megvalósítása érdekében. Az Európai Fenntartható Fejlődési Alap garanciatartalékait és a Szomszédági Beruházási Platform keretében történő vegyes finanszírozást is beleszámítva akár 30 milliárd EUR magán- és állami beruházást lehet majd mobilizálni a déli szomszédágban;

43. üdvözli a Tanács és az Európai Parlament megállapodását arról a rendeletről, amely a 2021 és 2027 közötti többéves pénzügyi kereten belül létrehozza a Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa (NDICI) elnevezésű eszközt, mivel így a folyó áron 79,5 milliárd EUR összegű elkülönített forrás lehetővé teszi, hogy az EU hatékonyan támogassa és előmozdítsa saját értékeit és érdekeit az egész világon, és ezzel egyidejűleg támogassa a globális többoldalú erőfeszítéseket;

44. egyetért azzal, hogy az NDICI – Globális Európa földrajzi pillérén belül a szomszédághoz tartozó országokkal való uniós együttműködésre előirányzott teljes összegből legalább 500 millió EUR-t a helyi és regionális önkormányzatok kapjanak; kéri, hogy ezeket az intézkedéseket és forrásokat megfelelően erősítsék meg. A helyi és regionális

⁽⁵⁾ Lásd: CDR-594-2020.

önkormányzatok aktív szerepvállalása révén elő kell mozdítani a rugalmas finanszírozást, az önkormányzatoknak pedig jelentőségüknek megfelelően jelezniük kell az egyes régiók szükségleteit. Kéri, hogy a Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együtműködési Eszköz (NDICI) keretében növeljék az éghajlattal kapcsolatos célkitűzésekre elkülönített forrásokat;

45. a megerősített földrajzi megközelítésre való tekintettel és a program által meghatározott prioritásokkal összhangban határozottan kéri az összes uniós intézményt, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat, valamint azok szövetségeit tekintsék kulcsfontosságú tényezőnek a fenntartható fejlődésben és partnernek a programozásban;

46. a földközi-tengeri térség helyi és regionális önkormányzatai és azok együttműködési hálózatai – például a földközi-tengeri együttműködési partnerség – kulcsszerepet játszhatnak a meglévő transznacionális keretek jobb összehangolásában és abban, hogy konkrét lehetőségeket teremtsenek a helyi szakpolitikák és alapok végrehajtásához úgy, hogy közben tájékoztatják a kormányzás magasabb szintjeit a helyi realitásokról. Ez lehetővé teszi különböző szintű intézkedések végrehajtását és a kezdeményezések hatékonyságának növelését.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 30-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – a COP26 előkészítése

(2021/C 440/05)

Előadó:	Vincent CHAUVET (FR/RE), Autun polgármestere
Referenciadokumentum:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében (COM(2020) 562 final) saját kezdeményezésű vélemény

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Az EU kibocsátási célkitűzéseinek fokozása a klímasemlegesség 2050-ig történő hatékony megvalósítása érdekében

1. továbbra is rendkívül aggasztja, hogy a világ jelenleg éghajlatváltozási vészhelyzettel néz szembe, és teljes mértékben elkötelezett amellett, hogy 2050-ig sikerüljön hatékonyan és visszafordíthatatlanul megvalósítani az EU-ban a klímasemlegességet. Üdvözlí az európai klímarendelethez meghatározott reális tervet, amely fokozatos és a jövő generációk szempontjából igazságos kibocsátáscsökkentési utat jelölne ki, és körvonalazná a Covid19-válságból és következményeiből való uniós zöld helyreállítást, megakadályozná a szén-dioxid-kibocsátás mértékének rögzülését, biztosítaná a területi ellenálló képességet, és a korábbi évtizedek pozitív és negatív tapasztalataira építve meghatározná az éghajlatváltozással kapcsolatos, ambiciózusabb szakpolitikák keretét;
2. tisztában van vele, hogy az EU vezető szerepet tölt be a nemzetközi éghajlatváltozási tárgyalásokon, és jó példával kell elől járnia az éghajlatváltozás többszintű kormányzáson alapuló kezelése terén;
3. teljes mértékben támogatja az Európai Parlament és a Tanács között a klímarendelethez kapcsolódó létrejött megállapodást, és annak frissített célját, amely 2030-ig az üvegházhatásúgáz-kibocsátás „legalább 55 %-os csökkentését” irányozza elő az 1990-es szinthez képest, és kéri, hogy legkésőbb hat hónappal a Párizsi Megállapodás első globális értékelése után terjesszenek elő javaslatot a 2040-es célkitűzésre vonatkozóan. Megjegyzi azonban, hogy egyes érdekelt felek szerint ez még mindig nem elegendő a nettó éghajlat-semlegesség idejében történő megvalósításához, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az új jogi keret elsősorban a szén-dioxidra koncentrál, és nem kezeli egyértelműen, illetve nem veszi kellően figyelembe a többi üvegházhatásúgáz-kibocsátást. Ennek szellemében szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság foglalkozzon az összes többi releváns, üvegházhatást okozó gázzal is, hogy 2050-re az EU lehessen az első éghajlatsemleges kontinens;
4. sürgeti az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy a kibocsátások költségvetésük visszaszorítása, illetve annak érdekében, hogy forrásokat lehessen felszabadítani az átállásra, a kibocsátáskereskedelmi rendszer és adók segítségével biztosítsák az árképzést a fosszilis kibocsátásokhoz. Ezzel a kérdéssel az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) és az uniós energiaadó-irányelv felülvizsgálatának keretében kell foglalkozni az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomagban. Ennek fényében üdvözlí az Európai Bizottságnak az importált fogyasztási cikkek karbonintenzitását ellensúlyozó alapról szóló közelgő javaslatát is, mivel hatékony intézkedésekre van szükség, hogy el lehessen kerülni a kibocsátásáthelyezéseket, pontosabban lehessen tükrözni a behozatal karbontartalmát, és biztosítani lehessen, hogy az EU zöld célkitűzéseit ne ássa alá a termelés kevésbé ambiciózus éghajlat-politikát folytató országokba való áthelyezése;
5. hangsúlyozza, hogy lehetővé kell tenni és elő kell mozdítani egy sor különböző megoldást, aminek során figyelembe kell venni egyebek mellett a technológiai fejlődést, valamint az éghajlati, földrajzi, infrastrukturális és energiarendszerbeli feltételek sokféleségét az EU régióiban. Az uniós szabályozási keretnek, amennyire csak lehetséges, technológiailag semlegesnek kell lennie a kibocsátáscsökkentés és a fenntarthatóság szempontjából, és el kell kerülnie a túlszabályozást és a fenntartható megoldásokkal kapcsolatos adminisztratív terhek növekedését;
6. megjegyzi ugyanakkor, hogy egyes régiók számára – egyedi jellegük miatt – igen nagy kihívást jelent majd az új célok teljesítése. Ezekben a régiókban igazságos módon kell megvalósítani az energetikai és gazdasági átállást. Ezért tölt be fontos szerepet a modernizációs alap és az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus;

7. úgy véli, hogy Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében című európai bizottsági közleményhez kapcsolódó hatásvizsgálat javaslatával összhangban minden ágazatnak hozzá kell járulnia az EU éghajlat-politikájához. Ennek fényében üdvözli, hogy az EU növekedési stratégiája a zöld megállapodáson alapul, és hogy alapvető eszközként alkalmazzák a zöld esküt e cél megvalósítása érdekében;

8. kiemeli, hogy Európában és külföldön számos város és régió ambíciózusabbnak bizonyult a tagállamoknál az éghajlatváltozással kapcsolatban. Olyannyira, hogy egyes esetekben – például Japánban – a helyi és regionális önkormányzatok által helyi szinten meghatározott vállalások hatására a nemzeti kormányok a nemzetileg meghatározott hozzájárulások (NDC) frissítésére kényszerültek. Ennek fényében nagyon előnyösnek tartjuk a hatékony többszintű kormányzás megvalósítását, valamint a helyi és regionális szinten meghatározott vállalások beépítését a nemzeti hozzájárulások meghatározásába;

Az 55%-os cél eléréséhez aktívan be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat az éghajlat-politikai döntéshozatalba.

9. rámutat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hajtják végre az összes uniós jogszabály 70 %-át, az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló intézkedések 70 %-át és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikák 90 %-át⁽¹⁾. Emellett a nulla nettó kibocsátást kitűző európai városokban és régiókban jelenleg több mint 162 millió ember él (az EU lakosságának 36 százaléka)⁽²⁾. Ezért most és a jövőben is a helyi és regionális önkormányzatok lesznek felelősek az európai zöld megállapodásra vonatkozó legtöbb stratégia kezeléséért és helyi végrehajtásáért;

10. úgy véli, hogy a CO₂-kibocsátás legalább 55%-os csökkentésére vonatkozó cél 2030-ig történő megvalósítása drámai hatással lesz arra, ahogyan a városok, régiók és közösségek életét szervezzük. A Covid19-világjárvány, az új éghajlatváltozási célok és a klímaváltozás folyamatban lévő következményei olyan strukturális változásokat hoznak az európai társadalmakba, amelyek kihívásokat fognak támasztani a helyi és regionális önkormányzatok számára, mivel ők képviselik a közigazgatás emberekhez és területekhez legközelebbi szintjét;

11. elismeri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kettős szerepet töltenek be, mivel egyfelől véleményvezérek, másfelől hozzáférési pontok a polgárok prioritásai szempontjából. A Covid19-válság rávilágított arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok meghatározó szerepet töltenek be az emberek életében. Különösen fontos bevonni az érdekelt feleket, a vállalkozásokat és az állampolgárokat az éghajlat-politikai döntéshozatali folyamatba a politikák iránti bizalom és elfogadás megeremtése, valamint a siker biztosítása érdekében, amelyhez hozzátartozik a klímasemlegesség felé történő átmenet hatásainak elfogadása is. Számolni kell az esetleges negatív hatásokkal, és kezelni kell ezeket, ideértve a helyi munkaerő továbbképzését vagy átképzését is, különösen a vidéki közösségekben és a kevésbé fejlett régiókban. Helyzetüknél fogva elsősorban a helyi választott politikusok tudják a legjobban előrejelezni ezeket az aggályokat és foglalkozni ezekkel;

12. hangsúlyozza, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlati törekvések fokozása többségében olyan ágazatokat céloz meg, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a helyi vagy regionális hatáskörökhöz. A széntüzelésű erőművek bezárásával és az energiaigényes iparágak megtisztításával megvalósított első nagymértékű kibocsátáscsökkentést követően a kibocsátáscsökkentést a közlekedés, a mezőgazdaság és az építőipar terén kell folytatni, amelyek helyi és regionális szinten mind a városi, mind a vidéki területeken különösen fontos ágazatoknak számítanak;

13. véleménye szerint a hagyományos meghajtású járműveket fokozatosan fel kell váltani nulla vagy az életciklusok szempontjából alacsony kibocsátású járművekkel és a fenntartható kollektív közlekedési szolgáltatások fokozott használatával, ami azt jelenti, hogy regionális koordinációra és alternatív üzemanyagot kínáló mindenki számára elérhető töltőleáramítványok, illetve a közösségi közlekedést (pl. busz, vasút) szolgáló, színvonalas infrastruktúrák helyi szinten történő kiépítésére van szükség, hogy a kibocsátásmentes mobilitáshoz vezető út vonzó és megfizethető legyen az emberek számára;

14. aggodalmát fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy a mezőgazdasági szektorban a kibocsátás csökkenése stagnált az elmúlt években, egyes esetekben pedig növekedett. A szén-dioxid-eltávolítással és a szénelnyelők irányításával együtt ez a tény a mezőgazdasági termelőket és az erdőgazdálkodókat az éghajlatváltozás elleni küzdelem frontvonalába helyezi, ugyanakkor tevékenységük, melyet szintén súlyosan érintenek ezek a hatások, létfontosságú az élelmiszer-termelés és a régió számára, társadalmi és gazdasági szempontból egyaránt. Ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a közös agrárpolitika végrehajtása és esetleges felülvizsgálata során vegye figyelembe a mezőgazdasági ágazat szén-dioxid-semlegességre való átállásához szükséges beruházásokat, ugyanakkor ne tévessze szem elől az agrárgazdaságok gazdasági jövedelmezőségét és azt, hogy – amint arra a világjárvány is rávilágított – alapvető szerepet töltenek be az európai társadalom élelmiszer-ellátójaként. Fontos továbbá, hogy a mezőgazdasági földterületek használata összeegyeztethetővé váljon a célkitűzéssel, hogy a tönkrement, de hasznosítható és rehabilitálható vidéki mezőgazdasági földterületeket megújulóenergia-termelésére használják. Felhívja a figyelmet arra is, hogy erősíteni kell az éghajlatkímélő földhasználati

⁽¹⁾ Az RB állásfoglalása: „Az európai zöld megállapodás a helyi és regionális önkormányzatokkal partnerségben”. 2019. december.

⁽²⁾ A New Climate Institute által 2020. decemberben közzétett adatok szerint.

rendszereket. Ezenkívül hangsúlyozza, hogy egyes tagállamokban a helyi és regionális önkormányzatok az erdők fő állami tulajdonosai és közvetlen szerepet játszanak ebben a gazdasági ágazatban. Ennek fényében üdvözljük a szén-dioxid-elnyelés tanúsításának kidolgozását, amely közvetlenül ösztönzi az egyes mezőgazdasági termelőket vagy erdőgazdálkodókat;

15. úgy véli, hogy az energiaágazatban a megújuló energiaforrások nagyléptékű telepítését ambiciózus, időszzerű fejlesztési céloknak és intézkedéseknek kell kísérniük, és ez mind az átfogóbb, mind a decentralizált infrastruktúra tervezését szükségessé teszi. Ez azt is jelenti, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak konkrétan irányítaniuk kell a projektek és az infrastruktúra helyi lakossággal való elfogadtatását. Emellett – például a helyi energiaközösségek mechanizmusai révén – növelniük kell a tudatosságot, és ösztönözniük kell az embereket arra, hogy közös projekteken vegyenek részt;

16. tisztában van vele, hogy az építőiparban a közelgő felújítási hullámmal együtt olyan intézkedéscsomagot is alkalmaznak, amelynek célja a felújítások mértékének és arányának növelése egy-egy épület, illetve körzet szintjén. Ez utóbbi kifejezetten a helyi és regionális önkormányzatok által végzett felügyeletet és beruházásokat is jelenti. A helyi és regionális önkormányzatok döntő szerepet játszanak annak biztosításában is, hogy az épületek felújítása összhangban legyen a város- és területrendezéssel, előmozdítva az elnéptelenedés elleni küzdelemre irányuló politikákat, valamint a társadalmi igazságosság és a környezetvédelem kritériumainak való megfelelést;

17. felhívja a figyelmet, hogy nem minden régió és város indul ugyanonnan a klímasemlegesség felé vezető úton: míg egyes helyeken már megvalósult a kibocsátáscsökkentés, máshol folyamatban van, egyes helyeken viszont nehézségekbe ütközik. Az éghajlat-politikai döntéshozatal során ezért figyelembe kell venni a területi sajátosságokat – például az izolált energiarendszereket, a történelmi vagy környezetvédelmi szempontból védett területeket, a karbonintenzív régiókat, a szigetjellegű stb. –, hogy minden európai polgár és régió számára elfogadható, igazságos átmenetet lehessen biztosítani. Határozottan úgy véli, hogy e cél eléréséhez kulcsfontosságúak az olyan eszközök, mint az RB által javasolt európai regionális eredménytábla⁽³⁾ és az európai klímasemlegességi megfigyelőközpont⁽⁴⁾;

18. üdvözlöi, hogy a területi sajátosságok figyelembevételét szolgáló folyamat részeként létrehozták az Európai Szigetek Eszközét (NESOI – a szigetek számára optimalizált új energetikai megoldások) és a „Tiszta energia az EU szigeteinek” kezdeményezés titkarságát;

19. ismételten hangsúlyozza, hogy intenzíven be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat általánosságban az európai éghajlat-politikai döntéshozatalba és konkrétan az „Irány az 55%!” csomag kidolgozásába, megvalósításába és nyomon követésébe. Így lehet biztosítani, hogy az intézkedések hatékonyak, pontosak és helyi szinten elfogadhatóak legyenek, mivel a helyi és regionális önkormányzatok megbízatása nem bizonyos érdekek, hanem a polgárok közös érdekeinek képviselésére szól;

A többszintű kormányzás és a szubszidiaritás kulcsfontosságú a klímasemlegesség megvalósításához és az uniós polgárok bevonásához.

20. kiemeli az aktív szubszidiaritás⁽⁵⁾ fontosságát az éghajlat-politikákkal összefüggésben, amelynek értelmében idejében figyelembe kell venni a helyi és a regionális szintet, és nem szabad kizárólag az EU és a nemzeti szintek közötti párbeszédre koncentrálni;

21. rámutat arra, hogy az európai városok és régiók az éghajlat-politikai döntéshozatal jelentősebb szereplőivé váltak, és hangsúlyozza, hogy esetenként komolyabb eredményeket érnek el uniós szinten, mint nemzeti szinten, olyan kezdeményezések révén, mint a Polgármesterek Szövetsége, illetve egyéb aktív helyi vagy regionális szintű kezdeményezés révén. Ismételten kiemeli ezért, hogy fontos a jól működő és inkluzív többszintű párbeszéd, melynek célja az éghajlat-politikai célkitűzések érvényesítése az ágazati politikákban;

22. támogatja a Polgármesterek Szövetségének arra irányuló kezdeményezéseit és erőfeszítéseit, hogy jobban bevonják a polgármesterek nemzeti szint alatti, ágazati és egy-egy téma köré szerveződő szervezeteit a Szövetség tevékenységeibe. Kéri, hogy nemzeti, regionális és helyi szinten növeljék a Szövetség politikai támogatását és ismertségét;

23. üdvözlöi az arra irányuló kezdeményezést, hogy az RB-t bevonják az európai Polgármesterek Szövetsége politikai tanácsába, továbbá készen áll rá, hogy megerősítse a Szövetség uniós szintű vezetése és a Polgármesterek Szövetsége második kamarája közti együttműködést, és ezáltal politikai támogatást nyújtson a kezdeményezés számára, segítse a Szövetséget, előmozdítsa a nemzeti szervezetekkel folytatott párbeszédet, biztosítsa a helyi és regionális önkormányzatoknak nyújtott támogatások kohézióját és koherenciáját, és ellássa a helyi és regionális önkormányzatok európai szintű képviselését a legtöbbször számára igen komplexnek ható szinten;

⁽³⁾ Az éghajlatváltozás hatása a régiókra: az európai zöld megállapodás értékelése.

⁽⁴⁾ Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkégy egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról.

⁽⁵⁾ Aktív szubszidiaritás alatt az Európai Bizottság szubszidiaritással, arányossággal és a „kevesebbet hatékonyabban” megközelítéssel foglalkozó munkacsoportja által meghatározott koncepció értendő.

A klímasemlegesség megvalósításához szükséges eszközök biztosítása a helyi és regionális önkormányzatok számára

24. hangsúlyozza, hogy számos helyi és regionális önkormányzat továbbra is nehéznek találja az éghajlatvédelmi kezdeményezésekre és projektekre vonatkozó információkhoz és finanszírozáshoz való hozzájutást. A nehézségek a következő tényezőkkel függenek össze:

- ismerethiány azzal kapcsolatban, hogy milyen finanszírozás érhető el, és hogy a meglévő kezdeményezések közül melyek a legmegfelelőbbek a város vagy a régió projektje számára,
- az európai és a nemzeti szintér összetettsége, valamint a különböző elérhető platformokkal és kezdeményezésekkel kapcsolatos bizonytalanság,
- a finanszírozás megpályázásához, kezeléséhez és nyomon követéséhez szükséges helyi szintű technikai szakértelem hiánya,
- versenyhátrány a magánszektorhoz képest a szakemberek alkalmazása és megtartása szempontjából,
- kétértelmű piaci jelzések az energiaközösségek és a helyi projektek számára,
- a helyi önkormányzatok és vállalkozások gyenge támogatásfelvevő kapacitása;

25. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a fent említett nehézségek következtében a helyi és regionális önkormányzatok nem lesznek hajlandók támogatni a helyi zöld megállapodásokat és elköteleződni a 2030-as célkitűzések mellett;

26. kéri a Közös Kutatóközpontot, hogy tekintettel a zöld megállapodás és a helyreállítási terv keretében biztosított jelentős mértékű új finanszírozásra, készítsen tanulmányt a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a vállalkozások támogatásfelvevő kapacitásáról, még hozzá a statisztikai célú területi egységek nomenklatúrája szerinti besorolással a NUTS 3-as kategóriáig. Készen áll arra, hogy az RB rendelkezésére álló eszközök segítségével, például a regionális központokon keresztül hozzájáruljon ehhez;

27. felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára hatalmas kihívást jelent a jelenlegi egészségügyi válsághelyzet kezelése, és nehezen tudnak pénzügyi és humán erőforrásokat biztosítani a klímasemlegességgel kapcsolatos kezdeményezések és folyamatok megvalósításához. Kéri ezért, hogy különítsenek el elegendő forrást, és támogassák a helyi és regionális önkormányzatokat e kihívás leküzdésében az elkövetkező évtized során, figyelembe véve a projektek teljes életciklusát (a nyomon követést is beleértve);

28. rámutat arra, hogy fejleszteni kell a helyi és regionális önkormányzatok végrehajtási kapacitáit, és fontosnak ítéli, hogy rendelkezésre álljon elegendő számú képzett munkaerő, különösen az önkormányzatok szintjén és a vidéki területeken. Szisztematikusan biztosítani kell a szükséges munkaerőt az éghajlat-politikai célok megvalósításához kapcsolódó számos munkaterület és felelősségi kör összehangolásához;

29. üdvözlözi az európai éghajlati paktumot és az igazságos átmenet platform kapcsán megnyilvánuló helyi megközelítést, mivel úgy gondolja, hogy más meglévő kezdeményezésekkel együtt ezek kulcsfontosságú eszközök a klímasemlegességre való átállás támogatásához és felgyorsításához. Arra kéri ugyanakkor az Európai Bizottságot, hogy – esetleg az európai éghajlati paktum keretében – hozzon létre egy átfogó ernyőplatformot, amely előmozdítja a kezdeményezések integrációját, hozzájárul ahhoz, hogy a különböző eszközök kiegészítsék egymást, segít a helyi és regionális önkormányzatoknak kiválasztani sajátosságaik alapján a megfelelő eszközt, biztosítja a kezdeményezések összehangolását, az információk könnyű elérhetőségét és az olyan nyilatkozatokat, hogy a felek nem lépnek versenyre egymással, valamint leegyszerűsíti és egységesíti (a lehetséges mértékben) a kezdeményezésekhez való hozzáférést;

30. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ismerje el, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szerepe túlmutat más nem állami szereplők jelentőségén, és kéri, hogy az ernyőplatform kerete tükrözze ezt a sajátosságukat;

31. támogatja a helyi éghajlati paktumok létrehozását, amelyek révén biztosítani lehetne, hogy a klímasemlegesség megvalósítása részvételen alapuló, széles körben elfogadott és a lakosság támogatását élvező módszerekkel történjen, figyelembe véve az európai polgárok aggályait és igényeit;

32. rámutat arra, hogy a félhivatalos intézmények – például a városi polgári tanácsok, a helyi konzultatív testületek és a sorsolás útján választott tagokkal működő polgári konventek – fontos szerepet játszanak a szükséges lendület megteremtésében és az energetikai átalakulás felgyorsításában. Arra kéri ezért a legalább 10 000 fős települések önkormányzatait, hogy fontolják meg, hogy a helyi irányítási struktúra részeként polgári parlamenteket hoznak létre, amelyek feladata olyan konkrét módszerek megvitatása lenne, amelyekkel csökkenthető az üvegházhatású gázok kibocsátása, és megvalósítható az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás;

33. kiemeli, hogy a legtöbb város és régió nincsen tisztában a jelenlegi és a múltbeli CO₂-kibocsátása szintjével, ami megnehezíti az erőfeszítéseik számszerűsítését és a klímasemlegességhez vezető hatékony megoldások kidolgozását. Arra kéri az Európai Bizottságot, hogy segítsen biztosítani a helyi és regionális önkormányzatoknak a kibocsátásuk értékeléséhez szükséges technikai támogatást és kompetenciákat, ehhez teljeskörűen ki lehetne használni a helyi és regionális energiaügynökségekben, az éghajlatváltozással foglalkozó helyi és regionális hatóságokban, valamint egyéb releváns

szervezetekben rejlő lehetőségeket. Javasoljuk továbbá, hogy a helyi közigazgatásokban alkalmazzanak egy „éghajlat menedzsert”, aki népszerűsíthetné az éghajlati paktumot az önkormányzatnál, illetve koordinálná és végrehajtaná a Fenntartható Energia- és Klímaakcióterveket. Egy ilyen menedzser több kisebb önkormányzatnak is dolgozhatna egyszerre;

34. ennek fényében támogatja a Polgármesterek Globális Szövetsége által kidolgozott közös jelentéstételi keretet, amely hozzájárul a helyi és regionális álláspontok harmonizációjához;

35. megismétli, hogy támogatja a regionális és helyi szinten meghatározott hozzájárulások rendszerét, amellyel hivatalosan el lehet ismerni és nyomon lehet követni, hogy globális szinten miként csökkentik a városok, helyi önkormányzatok és régiók a szén-dioxid-kibocsátást, illetve tovább lehet őket ösztönözni erre. Kéri az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt az RB-vel annak feltárása érdekében, hogy a Fenntartható Energia- és Klímaakciótervek vagy azzal egyenértékű tervek hogyan működhetnének regionális és helyi szinten meghatározott vállalásokként, helyi hozzájárulást nyújtva az ENSZ párizsi éghajlatügyi megállapodásához, és hogyan lehetne őket hivatalosan elismerni a nemzeti fejlesztési együttműködési politikák kiegészítéseként;

36. üdvözli a globális szintű „Race to Zero” és „Race to Resilience” kezdeményezéseket⁽⁶⁾, és arra kéri az UNFCCC-t, hogy működjön együtt az RB-vel és a helyi önkormányzatok és a települési szintű hatóságok UNFCCC-szintű delegációjából (LGMA) származó más érintett partnerekkel, hogy hivatalosan el lehessen ismerni a szubnacionális kormányok éghajlat-politikai fellépésekhez való hozzájárulását, és hogy külön párbeszédet lehessen kialakítani a szubnacionális kormányokkal;

37. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kiemelt potenciállal bírnak az éghajlatváltozással kapcsolatos innováció társadalmi és műszaki vonatkozásait tekintve egyaránt, és gyakran részt vállalnak kutatási és innovációs projekteknél. Biztosítani kell e potenciál maximális mértékű fejlesztését, és ki kell aknázni mint lehetőséget a karbonsemlegesség elérését szolgáló új megoldások megtalálására, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag során fordítson kellő figyelmet egy olyan rugalmas keretrendszer megteremtésére, amely helyi szintű innovációs és kísérleti kezdeményezéseket és ezáltal alulról felfelé építkező és helyi megközelítésen alapuló megoldásokat biztosít;

38. hangsúlyozza, hogy a szén-dioxid-mentesítés módjával kapcsolatban helyi szinten biztosítani kell a szabad választás lehetőségét, mind a technológiai, mind a politikai, mind a demokratikus vonatkozásokat illetően, mivel a felülről érkező döntések megvalósítása ellenállásba ütközhet;

A helyi és regionális önkormányzatok képviselete a COP26 konferencián

39. úgy véli, hogy bár az államok elsősorban a nemzetileg meghatározott vállalások révén számoltathatók el, a klímaseleges és reziliens térség megvalósításához a társadalom egészét be kell vonni a kibocsátáscsökkentésbe;

40. kiemeli, hogy fokozódott a helyi és regionális önkormányzatok részvétele az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzetközi tárgyalásokon és kezdeményezésekben, és üdvözli a helyi és regionális önkormányzatok hálózatainak meglévő kezdeményezéseit, például az Európai Külső Tengeri Régiók Konferenciája (CPMR), az ICLEI, a C40, az Under2Coalition, a Regions4, a Climate Alliance, a FEDARENE, az Egyesült Városok és Helyi Önkormányzatok Világszervezete (UCLG) és a Polgármesterek Globális Szövetsége kezdeményezéseit, valamint hozzájárulásaikat a nem állami szereplők éghajlatügyi fellépéssel kapcsolatos platformjához (NAZCA), melyet az UNFCCC keretében hoztak létre;

41. az UNFCCC 26. konferenciáját (COP26) kritikus mérföldkőnek tartja, amely megszilárdítja az EU-nak a globális éghajlat-politikai fellépés éllovasaként betöltött pozícióját, és hangsúlyozza, hogy a régiók és városok folyamatban lévő tevékenységeinek és kötelezettségvállalásainak komoly szerepet kell kapniuk a COP26 konferencia előkészítése során, a konferencián pedig hivatalosan is meg kell őket ismertetni a nagyközönséggel;

42. felszólítja a globális és európai szereplőket, hogy fektessenek be a nemek szerinti elemzésbe és az adatok nemek szerint lebontott feldolgozásába, hogy teljes mértékben megértsék az éghajlatváltozás valamennyi kiszolgáltatott csoportra gyakorolt hatását, alkalmazzanak a nemek szempontját érvényesítő költségvetés-tervezési technikákat, és minden nem és minden szint számára biztosítsák a képviselethez való egyenlő hozzáférést a politikai döntéshozatalban. Ennek fényében támogatja a nemek közötti egyensúly javítására irányuló felhívást a nemzeti delegációk körében, valamint a COP26 felsővezetői csoportjában, és üdvözli az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye (UNFCCC) által a nemek közötti egyenlőség és az éghajlat-politika közötti kapcsolat tekintetében végzett munkát⁽⁷⁾, és kéri az Európai Bizottságot, hogy hasonló szellemben járjon el;

43. úgy véli, hogy a biológiai sokféleségről szóló edinburghi nyilatkozat az összes ENSZ-folyamat közül a leghatározottabb dokumentum a helyi és regionális önkormányzatok elismerése, szerepvállalása és ennek elősegítése tekintetében; hasonló megközelítés alkalmazását javasolja az összes többi ENSZ-szerv esetében, továbbá arra kéri a partnereket az UNFCCC-nél, hogy kössenek egyetértési megállapodást a Régiók Európai Bizottságával mint az európai városok és régiók intézményi képviselőjével;

⁽⁶⁾ <https://racetozero.unfccc.int/race-to-resilience/>.

⁽⁷⁾ <https://unfccc.int/gender>

44. úgy véli, hogy intenzívebb többszintű szakpolitikai párbeszédre van szükség az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatban azokban az ágazatokban, amelyek irányítása már jelenleg is erőteljesen bevonja a helyi és regionális önkormányzatokat, és amelyek a világ számos részén már jelenleg is decentralizáltan működnek – ilyen például az energiakínálat és -kereslet, a közlekedés, a mezőgazdaság és az építőipar;

45. úgy véli, hogy intenzívebb többszintű szakpolitikai párbeszédre van szükség az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatban azokban az ágazatokban, amelyek esetében az éghajlat-politikai fellépéseknek figyelembe kell venniük más környezeti szempontokat is, például a biológiai sokféleség megőrzését vagy az élelmiszer-előállítással, a tiszta vízzel, a fenntartható mezőgazdasággal és erdőszettel összefüggő nehézségeket. Ez kiemelten érvényes a földhasználat különböző formáinak összeegyeztethetőségével kapcsolatos területi stratégiákra, amelyeknél elengedhetetlen a helyi és regionális önkormányzatok bevonása. Mindez hatással van az Európai Bizottság által elfogadott és a mezőgazdasági ágazatot érintő stratégiák végrehajtásáról szóló határozatra is. Ezekről a stratégiákról pedig hatásvizsgálatot kell végezni, hogy ki lehessen értékelni következményeiket;

46. üdvözli az Európai Bizottság és a Polgármesterek Szövetsége arra irányuló kezdeményezéseit, hogy a részes felek jövőbeli konferenciáin (COP) jobban megismertessék a nagyközönséggel a helyi és regionális önkormányzatok tevékenységeit és a klímasemleges szakpolitikák kidolgozásával és érvényesítésével kapcsolatos szerepvállalásukat, valamint hogy vezető szerepre törekedjenek az éghajlat-politikai fellépések vertikális integrációja terén. Ennek fényében arra kéri az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt az RB-vel egy, az EU helyi éghajlat-politikai fellépéseiről szóló tematikus nap megszervezése érdekében, amely lehetőséget teremtené a különböző uniós kezdeményezések bemutatására;

47. arra kéri az RB tagjait, hogy még a COP26 konferencia előtt szervezzenek a közösségeikben helyi és regionális szintű COP-okat, ahol egyrészt felhívják a figyelmet az éghajlatváltozási vészhelyzetre, másrészt felméri a polgárok és a vállalkozások igényeit, valamint összegyűjtik a bevált gyakorlataikat a zöld átmenet felgyorsítása és a Párizsi Megállapodás céljainak elérése érdekében;

48. emlékeztet arra, hogy az EU vezető szerepet vállalt a COP-tárgyalásokban, ezért kötelessége hatáson felül lépéseket végrehajtani célja elérése érdekében. Mivel ehhez elengedhetetlen a helyi és regionális önkormányzatokkal való közös alkotás és együttműködés, arra kéri az UNFCCC-t, hogy az RB-vel együttműködve segítsen még inkább előmozdítani a helyi és regionális COP-ok éllovas pozícióját.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési terv

(2021/C 440/06)

Előadó:	Aleksandra DULKIEWICZ (PL/EPP), Gdańsk polgármestere
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az Európai Demokráciára vonatkozó cselekvési tervről COM(2020) 790, 2020. december 3.

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Háttér

1. úgy véli, hogy bár az európai demokráciára vonatkozó cselekvési terv a demokratikus folyamatok megóvását szolgáló rövid távú védelmi mechanizmusokra összpontosít, azt hosszabb távú és stratégiaibb megközelítésnek kell követnie annak érdekében, hogy az európai demokráciát valamennyi szinten, annak képviselői és részvételi dimenziója tekintetében is előmozdítsa. Egy ilyen megközelítés építhetne a tagállamokban nemzeti, regionális és helyi szinten már létező jogszabályokra és alkalmazott bevált gyakorlatokra, és a demokrácia egy európai chartájának kidolgozásához vezethetne;
2. megismétli, hogy az Európai Unióról szóló szerződésnek (EUSZ) a szubszidiaritás elvét meghatározó 5. cikke értelmében „azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani”;
3. üdvözli az európai demokráciáról szóló cselekvési terv (a továbbiakban: „cselekvési terv”) kidolgozásának kezdeményezését. Az európai közéletben és politikában egyre nagyobb fenyegetést jelent a populizmus, a nacionalizmus, a társadalom manipulációja, a dezinformáció, a gyűlöletbeszéd és a számos összeesküvés-elmélet. Ez polarizációhoz, agresszióhoz, intoleranciához és súlyos társadalmi szolidaritási deficithez vezet. Az általános cél – a polgárok szerepvállalásának növelése és EU-szerte reziliensebb demokráciák kiépítése – rendkívül fontos a közösségünk megerősítését szolgáló intézkedések kidolgozásához;
4. hangsúlyozza, hogy az Európai Unió egy közlekedőedényekből álló szerkezetre hasonlít. Ha valamelyik tagállamban romlik a polgári jogok és szabadságok helyzete, ez az európai család egészében negatívan hat a demokráciára, és fenyegetést jelent közös értékeinkre nézve;
5. hangsúlyozza, hogy jegyzéket kell készíteni a demokráciát fenyegető veszélyekről, csakúgy mint a polgári részvétellel kapcsolatos innovatív bevált gyakorlatokról, és erre a regionális és helyi önkormányzatok a legalkalmasabbak. Kéri az Európai Bizottságot, a Parlamentet és a Tanácsot, hogy tanulmányozzák az EU 2021. évi, 2021. októberben közzétételre kerülő éves regionális és helyi barométerének ajánlásait;
6. megerősíti azt a *dezinformáció elleni cselekvési tervről* szóló véleményben kifejtett nézetet, amely szerint a polgárok tudatosságának növelése hosszadalmas és összetett folyamat, amely többek között a médiaműveltség fejlesztésére támaszkodik, gondolva itt az információhoz való hozzáférés és az információterjesztés új módjainak kezelésére is. Ezeknek a készségeknek együtt kell járniuk az információk és forrásaik kritikai elemzésével;
7. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok megfelelő helyzetben vannak ahhoz, hogy részt vegyenek a dezinformáció és a velejáró fenyegetések ellen meghirdetett küzdelemben;
8. felhívja a figyelmet, hogy az uniós tagság nemcsak szabadságokat és pénzügyi eszközöket jelent, hanem az alapvető értékek tiszteletben tartását is. Annak érdekében, hogy előmozdíthassuk és szélsőséges esetekben határozottan számon kérhessük a demokratikus jogállam és jogállamiság elvének tagállami alkalmazását, konkrét jogi eszközökre van szükség, amelyek lehetővé teszik a gyors és hatékony fellépést. Jelenleg nincsenek ilyen jogi eszközök. Következésképpen az Európai

Bizottság nem tud hatékonyan beavatkozni az egyes tagállamokban hozott problémás döntésekbe. Ezt vázolja az Európai Parlament 2021. június 10-i állásfoglalása a jogállamiság helyzetéről az Európai Unióban és a feltételrendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2092 rendelet alkalmazásáról, amellyel az RB teljes mértékben egyetért. Kétségei vannak afelől, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke megfelelő választ ad ezekre a kihívásokra;

9. kéri, hogy mielőbb hozzanak olyan stratégiai intézkedéseket, illetve fogadjanak el olyan jogszabályokat, amelyekkel minden szinten hatékonyan kezelhetők a problémák egyes uniós országokban, például a választások biztonsága terén;

10. hangsúlyozza, hogy az európai demokráciát nemcsak az EU destabilizálására törekvő külső agresszorok veszélyeztetik, hanem belső tényezők is, amelyek éppen a legfontosabbat: a közösséget támadják az EU-ban;

11. úgy véli, hogy a cselekvési tervnek meg kell nyitnia az utat a kapcsolatfelvétel előtt olyan, nem uniós partnerekkel, amelyek nem fogadják el a demokratikus normákat, ezzel megsértve az alapvető emberi és állampolgári jogokat. Példaként említhetjük az EU olyan országokkal kapcsolatos politikáját, mint Oroszország, Belarusz és Kína, illetve a keleti stratégiai kommunikációval foglalkozó munkacsoportot (East StratCom Task Force). Úgy véli, hogy a szomszédos országokban támogatni kell a demokratikus mozgalmakat, többek között a keleti partnerség keretében;

12. felhívja a figyelmet, hogy meg kell próbálnunk egyensúlyt találni a világvárvány fenyegetései elleni küzdelem és a polgári szabadságjogok védelme között (pl. adatvédelmi kérdések, a gyülekezéshez és tüntetéshez való jog korlátozásának elkerülése);

13. felhívja a figyelmet, hogy a média elleni támadások aláássák az európai értékeket, és az önkényuralmi rendszerek útjára vezetnek bennünket. Szabad média nélkül nincs valódi társadalmi kontroll. Az újságírói normák hiánya olyan légkört teremt, amely kedvez az összeesküvés-elméletek, a dezinformáció, a populizmus és a gyűlöletbeszéd terjedésének. Óva int a média renacionalizációjától egyes uniós országokban;

14. úgy véli, hogy a cselekvési terv nem szentel kellő figyelmet a nyilvános információkhoz való hozzáférés kérdésének. A demokráciának és az emberi jogok tiszteletben tartásának alapját az információk és eszmék szabad áramlása jelenti. A közhatalóságok által gyűjtött információk a polgárok tulajdonát képezik, és a különböző szintű hatóságok a polgárok nevében rendelkezhetnek az adatokkal⁽¹⁾. Hangsúlyozza, hogy a közhatalóságok nyitottságára és elszámoltathatóságára jó példákat szolgáltatnak azok az önkormányzatok, amelyek különböző eszközökkel segítik a polgárok információhoz való hozzáférését és a hatáskörök gyakorlásában való közvetlen részvételüket⁽²⁾;

15. emlékeztet arra, hogy egy demokratikus EU-nak fenn kell tartania elkötelezettségét az iránt, hogy megvédi az uniós értékeket, az integrációt és az egyenlőséget annak minden aspektusában, nemtől, fajtól, etnikai származástól, vallástól, meggyőződéstől, fogyatékoságtól, életkortól vagy szexuális irányultságtól függetlenül, és a tagállamoknak is erőfeszítéseket kell tenniük ennek érdekében;

16. hangsúlyozza, hogy a cselekvési terv nem tartalmaz közvetlen utalást a helyi és regionális önkormányzatok intézkedéseire;

Prioritások

17. határozottan kéri az EU és a tagállamok autoritásának, a jogállami közintézmények hitelességének, az oktatásnak, valamint a demokrácia inkubátorait jelentő önkormányzatok szerepének megerősítését;

18. hangsúlyozza, hogy az uniós polgároknak a legfontosabb uniós szervek intézkedéseibe vetett bizalma elengedhetetlen feltétel a demokratikus európai közösség fejlődéséhez. Ahhoz, hogy a központi tagállami intézmények megbízhatóak és hitelesek legyenek, követelmény, hogy az adott országok tiszteletben tartsák a jogállamiságot. A független intézmények hatékony működése és a demokratikus értékek szellemében hozott nemzeti jogszabályok képezik az európai közösség alapját;

⁽¹⁾ Az ENSZ Közgyűlésének 1946-ban elfogadott, 59. határozatában, valamint az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának (1948) 19. cikkében és az emberi jogok európai egyezményének (1950) 10. cikkében a tájékoztatáshoz való jog a véleménynyilvánítás szabadságához való alapvető jog szerves részét képezi.

⁽²⁾ Példák ilyen önkormányzati eszközökre: nyílt adatok, polgári részvételen alapuló költségvetés-tervezés, polgári vitafórumok.

19. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet töltenek be a polgárok hozzáállásának kialakításában. A helyi és regionális önkormányzatok állnak a legközelebb a polgárokhoz, és élvezik a legnagyobb bizalmat⁽³⁾. Stratégiai szempontból egyre fontosabb, hogy megerősítsük a régiók és a városok szerepét, például olyan pénzügyi eszközök segítségével, amelyeket kizárólag tartalmi kritériumok alapján ítélnék oda;

20. kéri, hogy helyezzenek hangsúlyt az érzékenyítésre, hogy az európai polgárok tudatosak, minden szempontból toleránsak és kompromisszumkések legyenek, és békésen rendezni tudják konfliktusait. A különféle nézetek és szemléletmódok együttélése igazi oltóanyag a fanatizmus, a rasszizmus és az etnikai konfliktusok ellen;

Állampolgári ismeretek oktatása – kritikus gondolkodás és médiaműveltség

21. hangsúlyozza, hogy az önkormányzatok fontos szerepet játszhatnak az oktatásban, megteremtve a feltételeket ahhoz, hogy a helyi közösségek jó demokratikus szokásokat alakítsanak ki;

22. óva int a társadalom radikalizálódásától és a dezinformáció eszközével élő populisták hatalomra kerülésétől. A dezinformáció elleni küzdelemhez azonosítani kell azokat a célcsoportokat, amelyek a leginkább fogékonyak annak negatív hatásaira. Különösen védeni kell a fiatalokat, az időseket, a nemzeti és etnikai kisebbségeket, a migránsokat és a digitális világból kirekesztetteket. Az Európai Bizottságnak figyelmet kell fordítania a külső és belső dezinformációnak különösen kiszolgáltatott régiókra és csoportokra;

23. tudomásul veszi az Európai Bizottság által május 26-án ismertetett iránymutatásokat, amelyek célja a dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex hiányosságainak orvoslása. Üdvözlendő, hogy az Európai Bizottság szerint „[e] rőtjelesebb és konkrétabb kötelezettségvállalásokra van szükség a kódex minden területén”, valamint többek között továbbfejlesztett nyomonkövetési módszerekre is. Az Európai Bizottság helyesen teszi, hogy felkér a kódexhez való csatlakozásra más, az EU-ban működő platformokat, magánüzenet-küldő szolgáltatókat és az online hirdetési ökoszisztéma más szereplőit is. A kódex hatékonyságát azonban jelentősen csökkenti az, hogy az Európai Bizottság nehezen tudja ellenőrizni a platformok által benyújtott nyomonkövetési jelentések hitelességét, valamint az, hogy nem állnak rendelkezésre szankcionálási mechanizmusok. Ezek miatt további uniós szintű szabályozási fellépésre van szükség;

24. ezzel összefüggésben javasolja, hogy dolgozzanak ki egy polgári ismeretekkel, kritikus gondolkodással és médiaműveltséggel foglalkozó, a tagállamok számára nem kötelező erejű opcionális páneurópai tantervet, amelyet a finnországi CIVIS program mint bevált gyakorlat mintájára nyilvános konzultációnak vetnek alá, majd hozzáigazítanak a regionális és helyi igényekhez. A tananyagot az iskolai oktatásra, a köztisztviselők képzésére, az egész életen át tartó tanulásra és a társadalmi kampányokra kellene irányulnia. Az RB aktívan részt szeretne venni ebben, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a szubszidiaritás elvét és a hatáskörmegosztást tiszteletben tartva, szorosan működjön együtt a tagállamokkal és a civil társadalmi szervezetekkel;

A dezinformáció és a gyűlöletbeszéd elleni küzdelem

25. célszerűnek tartja egy európai ügynökség⁽⁴⁾ létrehozását, szoros együttműködésben az Európai Parlament INGE bizottságával, amelynek az lenne a feladata, hogy megelőzze a dezinformációt, a gyűlöletbeszédet, az intoleranciát, az egyes társadalmi csoportokkal szembeni erőszakot és az összeesküvés-elméletek terjedését;

26. sajnálja, hogy a helyi önkormányzatok alárendelt szerepet játszanak az álhírek terjesztése elleni küzdelemben, aminek hátterében gyakran a szakértelem, a készségek és az erőforrások hiánya áll. Koherens finanszírozási mechanizmus létrehozását szorgalmazza a dezinformáció elleni küzdelem szolgálatában;

27. üdvözli a biztonsági unióra vonatkozó stratégiát, amelynek középpontjában állami és nem állami szereplők által elkövetett hibrid támadások és kibertámadások, a kritikus infrastruktúrák károsítása, dezinformációs kampányok és a politikai narratívák radikalizálódása áll;

28. úgy véli, hogy vitára van szükség a véleménynyilvánítás szabadságáról és arról, hogy ez mit jelent az online térben. Felhívja a figyelmet a Paweł Adamowicz-díjra⁽⁵⁾, amelynek célja, hogy előmozdítsa a társadalmi befogadást, az esélyegyenlőséget, az emberi jogok és a polgári szabadságjogok tiszteletben tartását, valamint az előítéletek és az idegengyűlölet elleni küzdelmet. A díjat a Régiók Bizottsága, a menedéket nyújtó városok nemzetközi hálózata (International Cities of Refuge Network, ICORN) és Gdańsk városa közösen hozta létre, hogy konkrét lépést tegyen ebbe az irányba;

⁽³⁾ <https://cor.europa.eu/hu/our-work/Pages/EURegionalBarometer-2020.aspx>

⁽⁴⁾ Például az RB közreműködésével.

⁽⁵⁾ Paweł Adamowicz nevéhez fűződik két, ennek az eszmének szentelt gdański modell kialakítása is (a migránsok integrációs modellje és az egyenlő bánásmód modellje).

29. az önkormányzatok és a civil társadalom mellett a médiát is be kell vonni. Gyakorlati és szakmai tapasztalatuknak köszönhetően az információs ágazatban dolgozók könnyen felismerik a dezinformációt;

30. emlékeztet arra, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály fontos eszköz arra, hogy átláthatóbbá tegyünk a digitális környezetet és nagyobb felelősséget ruházzunk az online platformokra;

31. felhívja a figyelmet, hogy teljes koherenciáról kell gondoskodni az EDAP, a média- és audiovizuális ágazatra vonatkozó cselekvési terv és a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályról folytatott jogalkotási viták között;

32. kéri, hogy készüljön irányelv a digitális szolgáltatásokról, amely az online tér szabályozói felügyeletére vonatkozóan egy horizontális keretet, ehhez pedig olyan rendelkezéseket javasol, amelyekkel biztosítani lehet a platformok elszámoltathatóságát a tartalmaik, hirdetéseik és mikrotargetálásuk kezelése tekintetében;

Az újságírók biztonsága és a helyi média támogatása

33. hangsúlyozza, hogy a megbízható újságírás helyi szinten is fontos szerepet tölt be a közvélemény bizalmának építésében. A független média a demokrácia egyik legfontosabb pillére, és konkrét hatást gyakorol a nyilvános vita színvonalára;

34. elítéli, hogy közéleti részvételt akadályozó stratégiai pereket (SLAPP) alkalmaznak a független média ellen, és kéri, hogy az Európai Bizottság terjesszen elő javaslatot az újságírók és a civil társadalom védelmére;

35. óva int a független sajtó marginalizálódásától a média monopolizálása és átpolitizálása révén, különösen, ha erre uniós alapok felhasználásával kerül sor. Kéri az ilyen tevékenységekre szánt források jobb nyomon követését. Támogatja a régiók bevonását az uniós források elosztásába; támogatja, hogy a tagállamok hatásköreinek tiszteletben tartása mellett hozzanak létre kiegészítő jogalkotási intézkedéseket, amelyek célja az európai beavatkozási kapacitás megerősítése annak biztosítása érdekében, hogy a független média szabadsága és sokszínűsége továbbra is demokráciánk egyik pillére maradjon;

36. hangsúlyozza, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága elleni támadások leszűkítik a nyilvános vitát. Felhívja a figyelmet a véleménynyilvánítás szabadságára a tudományos, kutatási és művészeti munkában. Úgy véli, hogy a megfélemlítés, a lejárató kampányok, a politikai nyomásgyakorlás, a pénzügyi megszorítások és a közpénzekhez való hozzáférés akadályozása veszélybe sodorja a tudósok, a média és a nem kormányzati szervezetek tevékenységét, és lehetetlenné teszi számukra, hogy betöltsék ellenőrző funkciójukat. Óva int attól, hogy egyes kormányok korlátozni próbálják a tudományos kutatás függetlenségét, és homályos, ellentmondásos kritériumok alapján szankciókat alkalmazzanak;

A polgári szerepvállalás erősítése

37. hangsúlyozza, hogy az Európa jövőjéről szóló konferenciát minél több európai régióban és alulról felfelé építkezve kell megszervezni, ami lehetővé teszi, hogy a polgárok különféle csoportjai szerepet vállaljanak és részt vegyenek a vitában. Ajánlja, hogy a polgári vitafórumokat ismerjék el az uniós döntéshozatali folyamatban való részvétel egyik formájaként;

38. arra kéri az uniós intézményeket, hogy alakítsanak ki hatékony, átlátható és inkluzív csatornákat a polgárok – és különösen a közéletben és a társadalmi életben való részvételtől vonakodó polgárok – megszólítására. Kiemeli a fiatalok kulcsszerepét ebben a folyamatban;

39. tudatában van annak, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia egyedülálló lehetőséget kínál a polgárok bevonására. Ez az innovatív és páneurópai részvétel lehetővé teszi, hogy közösen döntsünk a demokratikus Európa jövőjéről, kialakításáról és prioritásairól. Az RB elkötelezi magát amellet, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat teljes mértékben bevonja a konferenciába annak érdekében, hogy át lehessen tekinteni a bevált gyakorlatokat, és a polgárok és helyi önkormányzatok hangot adhassanak véleményüknek;

Szabad és demokratikus választások

40. hangsúlyozza, hogy a cselekvési tervben említett, a szabad és demokratikus választásokkal kapcsolatos aggodalmaknak az európai, nemzeti, regionális és helyi választásokra is vonatkozniuk kell;

41. megállapítja, hogy a politikai kampányok egyre inkább az internetre költöznek. Ezért elengedhetetlennek tartja a támogatott politikai tartalmak átláthatóságára vonatkozó, illetve olyan szabályok kidolgozását, amelyek iránymutatásokat garantálnak a politikai pártok és a tagállamok számára. Kéri, hogy vegyék tekintetbe az uniós szintű jogszabályok kidolgozásakor gyakran figyelmen kívül hagyott helyi választások sajátosságait;

42. megjegyzi, hogy a cselekvési terv nem foglalkozik megfelelően a választások közötti időszakokkal. Hangsúlyozza, hogy a dezinformáció, a propaganda, a manipuláció és a polgárok hozzáállásának megváltoztatására irányuló kísérletek leggyakrabban éppen erre az időszakra jellemzőek;

43. hangsúlyozza, hogy az uniós strukturális alapokat fel kell használni a civil társadalmi tevékenységek, valamint a polgárok politikai életben való aktív részvételéhez szükséges intézményi és igazgatási kapacitások és struktúrák kiépítésének finanszírozására. Az alapokhoz való hozzáférést minél egyszerűbbé kell tenni, és kezelésüket a lehetőségekhez mérten a régiók hatáskörébe kell utalni;

44. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság április 19-én július 12-ig tartó nyilvános konzultációt⁽⁶⁾ indított azzal a céllal, hogy 2021 utolsó negyedévében olyan aktualizált irányelveket terjesszen elő, amelyek célja a más uniós tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának támogatása mind a helyhatósági, mind az európai választásokon. Amint ugyanis azt a „Választók határok nélkül” elnevezésű európai polgári kezdeményezés⁽⁷⁾ is felvetette, miközben több mint 14 millió mobilis uniós polgár jogosult arra, hogy szavazzon, a körükben a részvételi arány és a jelöltként induló mobilis uniós polgárok száma továbbra is alacsonyabb, mint a nemzetiségüknek megfelelő országban élő polgárok hasonló csoportjai esetében, és a mobilis uniós polgárok még mindig nehézségekbe ütköznek a választójoguk gyakorlása során;

45. figyelmeztet arra, hogy a világjárvány rávilágított, milyen kihívást jelent a minden szempontból demokratikus választások megszervezése egy korlátozások jellemezte környezetben. A szervezési és technológiai kihívást – többek között a kiberfenyegetésekkel összefüggésben – a postai és/vagy elektronikus szavazási lehetőség biztonságának szavatolása jelenti;

Összegzés

46. kéri, hogy az Európai Bizottság olyan hosszú távú eszközöket keressen, amelyek felvértezik az Uniót az új fenyegetésekkel szemben. Olyan „demokratikus oltóanyagot” keresünk, amely hatásos, innovatív és hatékony, és tartósan megerősíti demokratikus infrastruktúránkat;

47. hangsúlyozza, hogy a közéletben való teljes körű részvétel a pluralista és demokratikus közösség sarokköve, de csak úgy valósítható meg, ha a polgárok bíznak az állami intézményekben. Bizalom nélkül nem beszélhetünk részvételről, amelyhez viszont nélkülözhetetlen a nagyközönség érzékenyítése. Úgy látja, hogy ezen a téren fontos szerep hárul a regionális és helyi önkormányzatokra;

48. végül felhívja a figyelmet, hogy a demokrácia és a jogállamiság csak akkor áll biztos alapokon, ha a kormányzás – bármelyik szinten – tájékozott polgárok szeme előtt zajlik.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 30-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁶⁾ Nyilvános konzultáció az európai választásokon történő részvételről (<https://bit.ly/3goNYin>) és a helyhatósági választásokon történő részvételről (<https://bit.ly/3gmIR2l>).

⁽⁷⁾ <https://eci.ec.europa.eu/013/public/#/screen/home>

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A fenntartható fejlődési célok megvalósítása 2030-ig

(2021/C 440/07)

Előadó:	Ricardo RIO (PT/EPP), Braga polgármestere
Referenciadokumentum:	Az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása – átfogó megközelítés A 2021. évi éves fenntartható növekedési stratégia

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. úgy véli, hogy a fenntartható fejlődési célok megvalósítása alapvető fontosságú mind a 194 ország számára, amely elfogadta az ENSZ fenntartható fejlődési menetrendjét, és úgy véli, hogy a jelenlegi világiárvány és annak várható egészségügyi, gazdasági, társadalmi, környezeti és kulturális következményei új lendületet adnak e célnak. Ezért sürgeti az európai vezetőket, hogy határozzanak meg nagyratörő és következetes bel- és külpolitikai programokat, és közös világos célként jelentsék ki, hogy az ENSZ fenntartható fejlődési célok megvalósítását szolgáló cselekvési évtizede keretében az Európai Uniónak minden kormányzati szinten úttörővé és egyértelműen élenjáróvá kell válnia a fenntartható fejlődési célok megvalósítása területén;
2. úgy véli, hogy ezt a véleményt ösztönzésnek kell tekinteni, amely arra sarkallja az Európai Bizottságot, hogy megerősítse az európai alapértékek és identitás szerves részét képező fenntartható fejlődési célokat, és ennek megfelelően kellő hangsúllyal jelenítse meg azokat átfogó narratívájában és prioritásaiban;
3. üdvözli az Európai Bizottság által vállalt politikai vezető szerepet, amelynek keretében az európai zöld megállapodás, illetve az európai szemeszteren belül a hangsúlyok fenntartható fejlődési célokra való áthelyezése révén igyekszik elérni a fenntartható fejlődési célok megvalósítását, valamint üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló megközelítését, hogy egy fenntarthatóbb, versenyképes és összetartó, a világ felé nyitott és a 21. század kihívásaira felkészült Európára vonatkozó, nagyratörő menetrendet mozdítson elő, amelyet a Next Generation EU további forrásaival erősítettek meg egy zöldebb, digitálisabb és ellenállóbb Európa megteremtése érdekében;
4. továbbra is támogatja azonban a Tanács, az Európai Parlament, az RB és a fenntartható fejlődéssel foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő korábbi uniós platform arra vonatkozó kérését, hogy dolgozzanak ki a fenntartható fejlődési célokra vonatkozó átfogó stratégiát, amely az Európa 2020 stratégia helyébe lép, és amely megvalósítja a fenntartható fejlődés modelljére vonatkozó közös elképzelést, amelyet az Európai Unió érdekében és az Európai Unióból kívánunk előmozdítani, lehetővé téve valamennyi helyi és regionális önkormányzat számára, hogy ugyanazon a nyelven oszthassák meg ugyanazokat a célkitűzéseket és célokat;
5. emlékeztet arra, hogy az EU kereskedelempolitikájának felülvizsgálata az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak végrehajtására vonatkozó kötelezettségvállalásával összhangban a nagyobb fenntarthatóság előmozdítására irányul; csak egy fenntartható és koherens, az Európai Unió alapvető értékeivel összhangban álló kereskedelmi modell járulhat hozzá mindenki jólétéhez és jólétéhez, az EU-n belül és a világ más részein is;
6. ezenfelül sajnálja, hogy a fenntartható fejlődési célok fokozatosan kiszorultak az uniós narratívából, és kevésbé jelennek meg az uniós szakpolitikai döntéshozatalban, ami rontja annak az esélyét, hogy 2030-ig sor kerüljön a megvalósításukra;
7. úgy véli, hogy a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatban a kommunikáció és az egymástól való tanulás képessége kritikus fontosságú elem valamennyi partner figyelmének felkeltésében és elkötelezettségének elnyerésében, és ebben az összefüggésben szorosabb koordinációra van szükség az uniós kormányzati rendszerek között olyan gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi kérdésekben, mint az európai szemeszter, az európai zöld megállapodás, valamint a szociális jogok európai pillérének és a fenntartható fejlődési céloknak a végrehajtása;
8. megállapítja, hogy a felsorolt kezdeményezések és a fenntartható fejlődési célok közötti kapcsolatok időnként lazának tűnnek; hangsúlyozza ezzel kapcsolatban, hogy az Európai Bizottságnak be kell vonnia az Európai Bizottság összes érintett szervezeti egységét, és el kell kerülnie a „silószemléletű kezdeményezéseket”;

9. üdvözli a fenntartható fejlődési célok 2030-ig történő megvalósításáról szóló bizottsági szolgálati munkadokumentumot mint a végrehajtásról szóló hasznos jelentést, de sajnálja, hogy a dokumentum pusztán felsorolja a fenntartható fejlődési célok alapján felcímkezett kezdeményezéseket;

10. például a 2021 májusában előterjesztett aktualizált új iparstratégia⁽¹⁾ nem említi meg a fenntartható fejlődési célokat, és ezért nem lehet a szakpolitikai koherenciára és a fenntartható fejlődésre irányuló tágabb, szélesebb körű erőfeszítés része. Emiatt a bizottsági szolgálati dokumentum csak korlátozottan hasznos a fenntartható fejlődési célok végrehajtása szempontjából;

11. üdvözli a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2021. április 29-i közleményben⁽²⁾ kifejtett, arra irányuló kötelezettségvállalást, hogy a fenntartható fejlődési célokat valamennyi szakpolitikába beépítsék, minden egyes javaslat kapcsán meghatározzák a hozzá kapcsolódó fenntartható fejlődési célokat, illetve megvizsgálják, hogy a kezdeményezés miként támogatja azok elérését. Mindez megfelel az RB korábbi kérésének⁽³⁾. Ezenkívül az RB úgy véli, hogy az átlátható és széles alapokon nyugvó előzetes hatásvizsgálatok különösen fontosak a javaslatok fenntarthatósági vizsgálatához;

12. üdvözli, hogy a bizottsági szolgálati munkadokumentum az érdekelt felek részvételének fontosságát és a Régiók Európai Bizottsága, valamint a helyi és regionális önkormányzatok szerepének és munkájának elismerését állítja középpontba. Rámutat továbbá a régiók és városok nemzeti, európai és nemzetközi szintű szövetségeinek fontos szerepére;

13. megállapítja, hogy az Európai Bizottság által tartott konferenciák és időszakonként tartott rendezvények keretében megvalósuló további eszmecsere és párbeszédet szolgáló, előzőleg bejelentett eszközök még nem öltöttek testet, és szorosabb együttműködést kér az Európai Bizottság, a Tanács, az Európai Parlament és a Régiók Európai Bizottsága között a fenntartható fejlődési célok uniós szintű megvalósításával kapcsolatban;

14. hangsúlyozza, hogy a Covid19-világjárvány bizonyította a fenntartható fejlődés fontosságát, továbbá a fenntartható fejlődési célok segíthetnek abban, hogy a Next Generation EU eszközön belül és különösen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz részét képező nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozása során egy koherens, holisztikus szemlélet felé mozduljunk el;

15. véleménye szerint egyes tagállamokban veszélybe sodorja a tervek sikerét az, hogy ezekben a tagállamokban a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozásába nem vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat a prioritások és tervezett intézkedések kijelölését tekintve, valamint annak során nem folytatnak érdemi konzultációt, mivel így a mélyreható gazdasági, társadalmi és környezeti átalakulási folyamatok regionális szempontjait csak korlátozottan veszik figyelembe. Egyértelműen sürgős szükség van a fenntartható fejlődési célok lokalizálásának támogatására annak érdekében, hogy a helyreállítás jobban és méltányosabban valósuljon meg;

16. hangsúlyozza, hogy két rendkívül fontos kiegészítő megközelítés létezik: a fenntartható fejlődési célok és az Európai Unió fő szakpolitikai közötti következetesebb koordináció, valamint a fenntartható fejlődési célok helyi és regionális szintű megvalósítására irányuló új törekvés. Ezt valamennyi érdekelt fél számára világos ösztönzőkkel kell véghez vinni. E tekintetben az európai intézmények, valamint a helyi és regionális szint közötti szorosabb együttműködés valamennyi fél számára előnyös lenne;

A fenntartható fejlődési célok irányítása és az európai intézmények

17. üdvözli, hogy a jelenlegi Európai Bizottság határozott politikai kötelezettségvállalást tett a fenntartható fejlődési célok megvalósítására. Ezt azonban konkrét belső irányítási mechanizmusoknak kellene kiegészíteniük az Európai Bizottságon belül, így például az elnöki kabinet és a többi biztos kabinetjei közötti rendszeres koordinációs üléseknek, amelyeken a fenntartható fejlődési célok általános érvényesítésével foglalkoznak;

18. kijelenti, hogy a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő uniós platform helyes lépés volt annak érdekében, hogy bevonják a civil társadalmat és a helyi és regionális önkormányzatokat a fenntartható fejlődési célokra vonatkozó európai szintű döntésekbe; a fenntartható fejlődési céloknak az EU-ban történő megvalósításával kapcsolatban a platform által megfogalmazott ajánlásokat további intézkedésekhez is fel kell használni⁽⁴⁾;

19. elismeri az európai éghajlati paktumot mint arra irányuló lépést, hogy több embert ösztönözzenek cselekvésre, de ez csak a zöld területek témáival foglalkozik és kifejezetten az érdekelt felek cselekvésre való ösztönzésére szolgál, miközben a platform az összes fenntartható fejlődési célt lefedte, és a párbeszédet segítő struktúráként működött annak érdekében, hogy támogassa az Európai Bizottságot, és tanácsot adjon számára a fenntartható fejlődési célok kellő időben történő megvalósításával kapcsolatban;

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „A 2020. évi új iparstratégia frissítése: Erősebb egységes piac kiépítése Európa fellendülése érdekében”, 2021. május 5., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0350&from=HU>.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-joining-forces-make-better-laws_en

⁽³⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Fenntartható fejlődési célok: a fenntartható Európa 2030-ra történő megvalósítását célzó hosszú távú uniós stratégia alapja (előadó: Arnoldas ABRAMAVIČIUS), 42. pont.
<https://cor.europa.eu/hu/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-239-2019>.

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/sdg_multi-stakeholder_platform_input_to_reflection_paper_sustainable_europe2.pdf.

20. javasolja, hogy az előző platform mandátumának végén benyújtott jelentést használják fel a további strukturált párbeszédék előkészítésére. Úgy véli továbbá, hogy a jövőbeli strukturált párbeszédéknek a lehető legnagyobb mértékben reprezentatívnak kell lenniük a civil társadalmi szervezetek, a magánszektor, a szakszervezetek, a tudományos körök, a regionális és helyi kormányzatok, valamint a kisebbségi vagy kiszolgáltatott csoportok a fenntartható fejlődési célokban érdekelt feleinek széles körét illetően, akik a fenntartható fejlődés négy dimenzióját (gazdasági, környezeti, társadalmi, kormányzati) képviselik, és uniós szinten igazolt tapasztalattal rendelkeznek a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos munka terén. Cserébe az érdekelt feleket elszámoltathatóvá kell tenni az általuk képviseltek felé: össze kell gyűjteniük véleményeiket és visszajelzést kell adniuk nekik;

21. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nemek közötti egyenlőséget és a mindenkit megillető esélyegyenlőséget általánosan érvényesítsék a fenntartható fejlődési célokat végrehajtó uniós szakpolitikákban és programokban, amint azt az Európai Számvevőszéknek a nemek közötti egyenlőségnek az uniós költségvetésben való általános érvényesítéséről szóló közelmúltbeli jelentése ⁽⁵⁾ is kiemelte;

22. ezért kéri az Európai Bizottságot, hogy vagy újítsa meg a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó platformot, vagy hozzon létre egy másik jelentős konzultációs platformot, valamint egy strukturált nyomonkövetési eljárást annak érdekében, hogy elősegítse a köz- és magánintézmények különböző érdekelt feleinek körében a szakértelem növelését a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenddel kapcsolatban, és közvetlen tanácsadást biztosítson az Európai Bizottság számára;

23. újfent nyomatékosítja a különböző ágazatok és különösen a Régiók Európai Bizottságának mint az aktív szubszidiaritás élharcosának az arra irányuló kéréseit, hogy az EU összehangolt intézkedései mindinkább a bevált gyakorlatok megosztásán, a hatásvizsgálatokon és az úgynevezett négyes spirálhoz (tudomány, politika, ipar és társadalom) való szorosabb kapcsolódáson alapuljanak. A legnagyobb hatás úgy érhető el, ha az ismereteket és a tapasztalatokat a különböző tudományágakat, szakpolitikai területeket és valamennyi fenntartható fejlődési célt átfogva integrálják. Az Európai Bizottság intelligens városokkal kapcsolatos kihívása kiváló példa a más főigazgatóságok és szakpolitikák keretében történő ösztönzésre és fejlesztésre, csakúgy, mint az intelligens szakosodási stratégia fenntartható fejlődési célokhoz kapcsolódó platformja, amelyet az európai régiók nagyobb mértékben használhatnának;

24. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak ki kell választania a helyi és regionális szintű társadalmi, gazdasági és környezeti adatok néhány mutatóját, melyekre a helyi és regionális szint befolyással lehet, hogy EU-szerte megvizsgálja a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend alakulását, illetve lehetőség szerint annak nemzetközi szintű hatását. Ennek kapcsán figyelembe kell venni az ennek érdekében egyes országokban már megvalósított erőfeszítéseket;

25. kitart amellett, hogy a nyomon követés és az adatok a polgárokkal és a civil társadalommal való helyi és regionális szintű érintkezés kulcsfontosságú kommunikációs eszközei. Az RB és a helyi és regionális önkormányzatok elkötelezettek a fenntartható fejlődési célok lokalizálása mellett, és jelentős adatgyűjtést végeznek. Például az RB együttműködik az OECD-vel, és rendszeresen adatokat gyűjt a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos helyi és regionális szerepvállalásról, és úgy véli, hogy ez a bizonyítékokon alapuló kutatásra épülő partnerség kiváló példája;

26. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy növelje az Eurostat fenntartható fejlődési célokról szóló nyomon követő jelentésének megalapozottságát azáltal, hogy egyszerűen számszerűsíthető és bürokráciamentesen azonosítható szinteket vesz figyelembe a fenntartható fejlődési célok megvalósításának tekintetében. Az Európai Bizottságnak továbbra is ezeket a jelentéseket kellene használnia az európai szemeszter keretében, és ki kellene egészítenie azokat a helyi és regionális önkormányzatoktól származó adatokkal és bevált gyakorlatokkal, mivel a jelenlegi nyomon követés nem tartalmaz NUTS 2 szintű adatokat;

A fenntartható fejlődési célok szerepe az európai szemeszterben a fenntartható helyreállítás szempontjából

27. elismeréssel adózik az Európai Bizottság által elvégzett jelentős munkának, amely a szemeszter 2020-as ciklusában a fenntartható fejlődési célok európai szemeszterbe való beépítésére irányult. A fenntartható fejlődési célok éves fenntartható növekedési stratégiába, országjelentésekbe és nemzeti reformprogramokba való fokozatos beépítése arról tanúskodik, hogy az EU ténylegesen elkötelezett a fenntartható fejlődés irányába mutató paradigmaváltás mellett;

28. támogatja az európai zöld megállapodást, és a fenntartható fejlődési célok nagyobb mértékű szinergiára módot adó értelmezését kéri az éghajlatváltozás kezelése során, és e tekintetben felhívja a figyelmet a fenntartható fejlődési célok és különösen a 13. fenntartható fejlődési cél hasznosságára, valamint arra a lehetőségre, hogy dolgozzanak a kompromiszsumokon és a fenntartható fejlődési célok keretével való szakpolitikai koherencián;

29. úgy véli, hogy jobban össze kell hangolni a finanszírozási programok prioritásait a fenntartható fejlődési célok általános érvényesítése érdekében. Például a „100 klímasemleges város 2030-ban” egy lépést jelent a fenntartható fejlődési célok megvalósításának felgyorsítása felé. A szociális kérdésekkel kapcsolatos beruházások egyúttal az éghajlatra nézve is jótékonyak;

⁽⁵⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_HU.pdf.

30. ezért ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy kifejezetten illessze vissza a fenntartható fejlődési célokat a megreformált európai szemeszterbe, ami elvezetne egy helyalapú fenntartható helyreállításhoz. A szemeszternek teljes mértékben be kellene vonnia a helyi és regionális önkormányzatokat és ki kell egészítenie a reformokat és beruházásokat a tagállamokban, illetve biztosítani kell ezek fenntartható fejlődési céloknak történő megfelelését és azt, hogy európai hozzáadott értéket jelentsenek;

31. ennek fényében megismétli, hogy az Európai Bizottságnak az európai szemeszter keretében meg kell határoznia a „strukturális reformok” fogalmát. Ez a fogalommeghatározás szükséges annak biztosításához, hogy ezek a reformok azokra a szakpolitikai területekre korlátozódjanak, amelyek jelentőséggel bírnak az EUSZ célkitűzéseinek és az Európai Unió átfogó szakpolitikai stratégiáinak végrehajtása szempontjából – ideértve a fenntartható fejlődési célokat is –, és amelyek a szubszidiaritás elvének kellő tiszteletben tartása mellett közvetlenül kapcsolódnak az uniós hatáskörökhöz⁽⁶⁾;

32. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a fenntartható fejlődési célok eléréséhez tett hozzájárulásokat tekintse közös és átfogó célnak valamennyi közvetlen és közvetett irányítás alá tartozó európai finanszírozási program esetében;

33. ezért meggyőződése, hogy az európai szemeszter elszámoltathatóságának javítását célzó ajánlásai most még fontosabbak, és sürgős szükség van a régiók, városok, vidéki települések és az érdekelt felek e folyamatba való bevonására, valamint az irányítás demokratikusabbá és átláthatóbbá tételére. Megállapítja, hogy az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósításáról szóló bizottsági szolgálati munkadokumentum szintén ebbe az irányba mutat azáltal, hogy megerősíti, hogy az érdekelt feleket be kell vonni a fenntartható fejlődési célok megvalósításába;

34. megismétli azt a kérését, hogy fogadjanak el egy európai magatartási kódexet a helyi és regionális önkormányzatok és képviselői szövetségeik európai szemeszterbe való bevonása érdekében, és megállapítja, hogy az Európai Bizottságnak jó példával kell elől járnia, és strukturált párbeszédet kell létesítenie az érdekelt felekkel az európai szemeszterrel kapcsolatban, különös tekintettel arra az úrré, amely azáltal keletkezett, hogy nem újították meg a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó, több érdekelt felet tömörítő magas szintű uniós platformot;

35. az ebbe az irányba mutató első lépésként azt javasolja, hogy a két tanácsadó bizottság támogatásával szervezzenek egy európai szemeszterrel foglalkozó, érdekelt feleknek szóló konferenciát és/vagy folytassanak konzultációt a bizottságokkal a következő éves fenntartható növekedési stratégia közzététele előtt;

36. hangsúlyozza, hogy a kettős átállásnak és a szociális jogok európai pillérére, valamint az ahhoz kapcsolódó cselekvési terv megvalósításának a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben való előmozdítása nem elegendő a fenntartható fejlődési célok koherens, következetes módon történő lefedéséhez és így ahhoz, hogy egyértelmű utat lehessen biztosítani a mérföldkövek és a kiemelt célok eléréséhez. A jelenlegi válság megmutatta, hogy az EU-nak egy tágabb megközelítés keretében kell kezelnie a fenntartható fejlődési célokat, amely a jövőbeli válságok elkerülése érdekében más szakpolitikákat is magában foglal, illetve más szakpolitikákkal is összekapcsolódik, ideértve a biológiai sokféleséget és az egészségügyet is;

37. kéri az Európai Bizottságot, hogy – mivel Európa válaszutól áll – használja fel a 2022-re vonatkozó következő éves fenntartható növekedési stratégiát arra, hogy formálisan visszaillesse a fenntartható fejlődési célokat az európai szemeszterbe, jobban összekapcsolja a fenntartható fejlődési célokat és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt, és kifejezetten megerősítse a fenntartható fejlődési célokat mint olyan eszközt, amely lehetőséget kínál az EU számára arra, hogy fenntarthatóan alakítsa a helyreállítást;

38. meggyőződése, hogy a fenntartható fejlődési célok integrálása mellett is van lehetőség arra, hogy az európai szemeszterben megőrizzék az uniós országok gazdaságpolitikáinak koordinálására helyezett hangsúlyt, továbbá úgy véli, hogy a fenntartható fejlődési célokat az első adandó alkalommal vissza kell illeszteni az európai szemeszterbe;

39. ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy ezt a visszaillesztést a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése során kezdje meg oly módon, hogy feltérképezze a tagállamok által bemutatott nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő fenntartható fejlődési célokat; hangsúlyozza, hogy ezt a vizualizációt az Európai Bizottság szervezeti egységeinek kell elvégezniük arra vonatkozóan, hogy a tervek hogyan járulnak hozzá a fenntartható fejlődési célokhoz. Ez hasznos áttekintést adna e tervek átfogó jellegéről, ugyanakkor pedig nem jelentene további adminisztratív terhet a jelentéstétel kapcsán;

40. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy vegye fontolóra egy egyszerű, bürokráciamentes környezetvédelmi eredménytábla létrehozását, amely kiegészítené az európai szemeszter szociális eredménytábláját, és előkészítené a fenntartható fejlődési céloknak az európai szemeszter következő ciklusába történő hivatalos, újbóli beemelését;

41. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatokat a vállalati felelősségvállalásra vonatkozó követelményeknek a fenntartható fejlődési menetrend végrehajtásával való jobb összehangolására. Ez magában foglalhatná egy egyszerű és bürokráciamentes európai vállalati felelősségvállalási útlevél lehetőségének vizsgálatát a nagyvállalatok számára, amely meghatározza a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos követelményeket a munkaügyi kapcsolatok, a nemek közötti egyenlőség, az ellátási lánc irányítása, az adózás és a pénzügyi átláthatóság tekintetében;

⁽⁶⁾ Lásd a 3764/2018 jelű RB-véleményt a strukturálisreform-támogató programról: <https://webapi2016.cor.europa.eu/v1/documents/COR-2018-03764-00-00-AC-TRA-HU.docx/content>.

42. úgy véli, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum felülvizsgálatára irányuló, 2021 utolsó negyedében előterjesztendő európai bizottsági javaslatnak elő kell készítenie az uniós költségvetési és makrogazdasági felügyeleti mechanizmusok fenntarthatóságra irányuló reformját az Európai Unió fenntartható átalakulásába történő, kellően magas színvonalú közberuházások biztosítása érdekében. Ennek javaslatokat kell tartalmaznia olyan egyszerű és bürokrácia mentes mutatók költségvetési keretbe történő integrációjára, melyek jobban tükrözik a fenntartható fejlődési célok eléréséhez vezető utat, mint a GDP;

A helyi és a regionális szint hozzájárulása a fenntartható fejlődési célokhoz

43. rámutat arra, hogy az OECD becslése szerint a 17 fenntartható fejlődési cél 169 rész céljának 65 %-a nem érhető el a helyi és regionális önkormányzatok bevonása, illetve a velük való koordináció nélkül⁽⁷⁾;

44. megállapítja, hogy 2018-ban az uniós átlagot tekintve az összes közberuházás 53 %-áért a helyi és regionális önkormányzatok voltak a felelősek⁽⁸⁾. A legtöbb ilyen beruházás az alapvető szolgáltatási infrastruktúrával kapcsolatos, amelynek terén a városok és/vagy régiók alapvető hatáskörökkel rendelkeznek, és amelyekre egyes esetekben külön fenntartható fejlődési célok vonatkoznak. Ilyen területek az oktatás, az egészségügy, a szociális infrastruktúra, az ivóvíz, a szennyvízkezelés, a szilárdhulladék-gazdálkodás, az energia, a közlekedés és a lakhatás. Azt is megállapítja, hogy egy teljes fenntartható fejlődési cél – a tizenegyedik fenntartható fejlődési cél – a városokkal és helyi közösségekkel foglalkozik;

45. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos fontos területeken – így például a környezet, a közszolgáltatások, az oktatás, az egészségügy és a gazdasági és területfejlesztés területén – kulcsfontosságú szerepet játszanak a helyi, regionális és ebből következően a nemzeti politikák elindításában, valamint számos más célhoz is hozzájárulnak, így a nemek közötti egyenlőséghez, a fenntartható fogyasztáshoz, a foglalkoztatáshoz, az innovációhoz, a befogadó társadalmakhoz, a jó kormányzáshoz és a partnerségekhez. Ezért fontos megerősíteni az arra vonatkozóan fennálló konszenzust, hogy nagyobb teret kell kapniuk a területi prioritásoknak az uniós szakpolitikai kereten belül. Számos hálózat munkacsoportokat hozott létre, amelyekben a tagok megosztják a fenntartható fejlődési célok saját országukban történő megvalósításával kapcsolatos információkat és tapasztalatokat – egyes esetekben a partnerszababeli kollégáikkal –, és közbenjárnak céljaikért az Európai Bizottságnál és nemzetközi fórumokon is. Fontos továbbá, hogy a helyi és regionális önkormányzatok uniós szinten is gyakorolhassák a saját tagállamukban meglévő hatásköreiket, mivel ez megkönnyítené a fenntartható fejlődési célokat előmozdító politikai intézkedések ösztönzését minden szinten;

46. üdvözi az RB és az OECD fenntartható fejlődési célokról és a helyreállításról szóló felmérésének⁽⁹⁾ előzetes eredményeit, amelyek azt mutatják, hogy a világválság ellenére a helyi és regionális önkormányzatok továbbra is aktívak a fenntartható fejlődési célok végrehajtása terén: a helyi és regionális válaszadók 60 %-a jelezte, hogy meggyőződésük szerint a fenntartható fejlődési célok segíthetnek holisztikusabb megközelítést alkalmazni a helyreállítást illetően, és 43 %-uk konkrét irányítási struktúrával rendelkezik ezek végrehajtására;

47. elismeréssel adózik a nemzetközi és európai szövetségek és szervezetek fenntartható fejlődési célok lokalizálására irányuló, európai és nemzetközi léptékű, decentralizált együttműködés révén végzett munkájának, és nagyobb erőfeszítéseket kér az ilyen partnerségek elősegítése érdekében⁽¹⁰⁾;

48. ösztönzi a fenntartható fejlődési célok lokalizálására irányuló ENSZ-kezdeményezés továbbfejlesztését, amelynek célja, hogy felgyorsuljanak és fokozódjanak a fenntartható fejlődési célok 2030-ig történő elérése érdekében tett erőfeszítések. Elkötelezi magát amellett, hogy együttműködik az ENSZ-szel és az Európai Bizottsággal azzal a céllal, hogy ösztönözze a városok és régiók fokozott aktivitását a fenntartható fejlődési célok lokalizálása, valamint önkéntes helyi/regionális/szubnacionális helyzetértékelések kidolgozása érdekében, amelyek végső soron hozzájárulhatnak az önkéntes nemzeti helyzetértékelésekhez;

49. hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlődési célok felé tett előrehaladást helyi szinten kell mérni. Az EU-nak segítenie kell a városoknak és a régióknak abban, hogy saját körülményeikből kiindulva nyomon kövessék a fenntartható fejlődési célok elérése felé tett előrehaladásukat⁽¹¹⁾;

⁽⁷⁾ Az OECD, amely az ENSZ Fenntartható Fejlődési Megoldásokkal Foglalkozó Hálózatot idézi az „A Territorial Approach to the Sustainable Development Goals: A role for Cities and Regions to leave no-one behind” [A fenntartható fejlődési célok területi megközelítése: a városok és régiók szerepe abban, hogy senki ne maradjon ki] című dokumentumban (2017) – OECD.

⁽⁸⁾ Key Data on Local and Regional Governments in the European Union [Az Európai Unió helyi és regionális önkormányzataira vonatkozó legfontosabb adatok], 2019, OECD.

⁽⁹⁾ Az RB és az OECD felmérése: A fenntartható fejlődési célok alkalmazása a Covid19 utáni helyreállítás keretében a városokban és a régiókban. A kérdőív 2021. május 10. és június 18. között volt kitölthető.

⁽¹⁰⁾ Ilyenek például a következők, hogy csak néhányat nevezünk meg: az OECD és a fenntartható fejlődési célokra irányuló területi megközelítéssel foglalkozó kísérleti projektje; az Európai Települések és Régiók Tanácsa (CEMR) és arra irányuló munkája, hogy segítse a régiókat és a városokat az egész országokat lefedő önkéntes szubnacionális felülvizsgálatok elkészítésében; az Európai Régiók Gyűlésének (AER) a fenntartható fejlődési célok helyi és regionális szintű megvalósítása terén végzett munkája; a Regions4 és a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó gyakorlati közössége; az EURO CITIES és a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó munkacsoportja; a PLATFORMA és a UCLG, valamint a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó oktatóknak szóló képzésük; az uniós városfejlesztési hálózati program (URBACT) fenntartható fejlődési céljai; a városi polgármesterek alapítványa a fenntarthatóság előmozdításáért; valamint az ICLE, a világ városainak élvonalbeli hálózata, amely fenntarthatósági programokkal foglalkozik.

⁽¹¹⁾ Például oly módon, ahogyan az Portugáliában történik Portugália Katolikus Egyetemének CESOP Local projektjei és a Lisszaboni Egyetem ODS Local projektje keretében.

50. kéri a Közös Kutatóközpontot, hogy folytassa az önkéntes helyi felülvizsgálatokra irányuló, kézikönyvek formájában testet öltő munkáját, valamint ezt integrálja az intelligens szakosodási mechanizmusokba, támogatva ezzel a városokat és a helyi önkormányzatokat abban, hogy kohéziós és egyéb pénzügyi eszközöket használjanak fel. Ezen túlmenően az Európai Bizottságnak olyan ösztönzőket kell teremtenie, amely arra sarkallja a városokat és régiókat, hogy helyi és regionális szinten dolgozzanak a fenntartható fejlődési célok helyi szintre való átültetésén. Ezt a széles körű folyamatot az RB-nek kell koordinálnia;
51. megállapítja, hogy a fenntartható fejlődési célokkal kapcsolatos helyi szintű kapacitásépítést is erősíteni kell. Az RB alapvetően fontosnak tartja a fenntartható fejlődés stratégiai irányítási modelljeinek és konkrét irányítási eszközeinek közös fejlesztését, valamint azt, hogy tanfolyamokat kínáljanak a helyi önkormányzatok döntéshozói, munkatársai és a helyi érdekelt felek számára. Az EU támogathatná az európai közös fejlesztési hálózatokat és ezeket a képzési lehetőségeket. Az RB úgy véli továbbá, hogy a kutatás – mind a tudományos-technológiai, mind a humán kutatás – döntő szerepet játszik a fenntartható fejlődési célok elérésében, ezért megfelelő finanszírozást kell biztosítani a tudást és innovációt eredményező központok számára;
52. megállapítja, hogy elő kell mozdítani a fenntartható fejlődési célokat végrehajtó valamennyi ágazat és szint közötti együttműködés kultúráját;
53. ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy teremtsen közvetlen ösztönzőket a helyi és regionális önkormányzatok számára, amelyek arra készítik őket, hogy közvetlenül együttműködjenek a magánszektormmal és a civil társadalommal a fenntartható fejlődési célok megvalósításának előmozdítása érdekében;
54. kiemeli a régiók kulcsfontosságú szerepét a fenntartható fejlődési célok helyi szintű kialakításában és végrehajtásában, a nemzeti és helyi szervezetek a 17. fenntartható fejlődési célban megtestesülő együttműködés szellemét követő alapvető partnereiként. A régiók pénzügyi és technikai támogatása elengedhetetlen a fenntartható fejlődési célok lokalizálásának elősegítéséhez és az ahhoz szükséges helyi kapacitások kiépítéséhez, valamint annak garantálásához, hogy a fenntartható vidéki és városkörnyéki területek fenntartható módon együttműködjenek a városokkal;
55. határozottan támogatja a helyi és regionális bevált gyakorlatok megosztását, és meggyőződése, hogy az alapvető fontosságú a fenntartható fejlődési célok menetrendjének előmozdításához, például a fenntartható fejlődési célokat lokalizáló városok URBACT-hálózatának nemrégiben létrehozott kísérleti projektje révén. Az EU-nak mindazonáltal létre kell hoznia egy új programot a helyes gyakorlatok városok és régiók közötti, EU-szerte történő, sőt, akár más kontinenseken található városokkal való megosztásához, a világszerte bevált jó gyakorlatok azonosításához és a kétoldalú megállapodások elősegítéséhez;
56. megállapítja, hogy az RB elkötelezett amellett, hogy más európai intézményekkel egyesítve erőit megszervezze a fenntartható fejlődési célokkal foglalkozó „A tudomány és a régiók találkozása” rendezvényeket és cselekvési projekteket, amelyek célja a kipróbálás, a kísérletezés, a prototípusok elkészítése és a léptékváltás, elsősorban az olyan régiók tapasztalataiból merítve, amelyek szakpolitikáikat a fenntartható fejlődési célokra alapozzák, majd előmozdítva e tapasztalatok megismételhetőségét és méretezhetőségét;
57. kéri az EU-t, hogy hozzon létre ösztönzőket, hogy a fenntartható fejlődési célok megvalósítása érdekében előmozdítsa az állami és helyi szervezetek részvételen alapuló intézkedéseit. Ezeknek az ösztönzőknek javítaniuk kell a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend ismertségét és népszerűsíteniük kell a fenntartható fejlődési célokat a lakosság körében, Európában és azon kívül is, többszintű és több érdekelt felet tömörítő partnerségek révén;
58. újfent megerősíti az RB elkötelezettségét amellett, hogy megerősítse partnerségét az OECD-vel, az EUROCITIES szövetséggel, az AER-rel, a CEMR-PLATFORMA-val és a Regions4-ral, hogy felgyorsítsa a fenntartható fejlődési célok lokalizálását, és kiálljon a fenntartható fejlődési célok mint átfogó uniós alapértékek mellett; elkötelezett amellett, hogy további partnerségeket hozzon létre a fenntartható fejlődési célok lokalizálásának további támogatása érdekében mind Európában, mind azon kívül;
59. utal a *Fenntartható fejlődési célok: a fenntartható Európa 2030-ra történő megvalósítását célzó hosszú távú uniós stratégia alapja* ⁽¹²⁾ című véleményére, amely az RB *Fenntartható Európa 2030-ra* című vitaanyagra vonatkozó politikai nézeteit ismertette, és amely még mindig helytálló az arra irányuló kérését illetően, hogy az Európai Bizottság „vállaljon vezető szerepet a többszintű, több érdekelt fél részvételével folyó és ágazatokon átívelő irányítás létrehozásában, lehetővé téve a fenntartható fejlődési célok valamennyi területének az összes uniós szakpolitikában való általános érvényesítését”.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹²⁾ Előadó: Arnoldas Abramavičius (LT/EPP), elfogadva 2019. június 26-án, COR-2019-00239.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia

(2021/C 440/08)

Előadó:	Markku MARKKULA (FI/EPP), Espoo képviselő-testületének tagja
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia COM(2021) 82 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Főbb általános megjegyzések

1. üdvözli, hogy az Európai Bizottság az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégiában arra kéri a városokat és a régiókat, hogy az RB-vel együtt készítsék elő az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával kapcsolatos ambiciózusabb célok eléréséhez vezető utat, és kötelezzék el magukat az uniós intézkedések nemzeti, regionális és helyi jogszabályokba és tevékenységekbe való hatékonyabb integrációja mellett;
2. aggodalommal állapítja meg, hogy a szélsőséges időjárási viszonyok által okozott gazdasági veszteségek 1980 és 2016 között meghaladták a 436 milliárd EUR-t, és legalább évi 170 milliárd EUR-ra nőnek, ha a globális felmelegedés 3 °C-kal túllépi az iparosodás előtti szintet;
3. ismételten hangsúlyozza, hogy a Párizsi Megállapodásnak megfelelően az éghajlatváltozás elleni küzdelem sürgős feladat, ami elkötelezett politikai vezetést igényel minden kormányzati szinten a cselekvésorientált és jól meghatározott, klímasemleges Európára való áttérés előmozdítása érdekében, amelyet az alkalmazkodást és az enyhítést jól integráló, alulról építkező megközelítés támaszt alá;
4. kiemeli, hogy a városok és régiók szerepe a közigazgatás- és hatóságközpontú stílusról szolgáltatás- és együttműködés-központúra változott, amely a polgárokat, a tudományos életet, a vállalkozásokat és a harmadik szektort is bevonja. Az RB sürgeti a városokat és régiókat, hogy a társadalom széles körét szolgáló és technológiai támogatású innovációk ösztönzése érdekében vizsgálják meg és újítják meg a szerepüket, együttműködésüket és innovációs politikájukat. Ez lehetővé teszi majd számukra, hogy megbirkózzanak a főbb társadalmi kihívásokkal, és megfelelő feltételeket biztosítsanak a jóléti társadalmakhoz;
5. kéri, hogy használják a fenntartható közbeszerzés kritériumaként a keresletalapú szakpolitikákat, illetve a szénlábnymot és szénkéznymot, hogy felgyorsítsák a körforgásos gazdaságra való átállást, és növeljék a fenntartható és éghajlatbarát termékek és szolgáltatások iránti keresletet;
6. hangsúlyozza a helyi tudatosság és a cselekvésre való elkötelezettség alapvető fontosságát; ennek ösztönzése érdekében új, innovatív módszerekre van szükség a helyi szintű fellépések magas színvonalú támogatásának megteremtéséhez. Az RB „a zöld megállapodás helyi szintű végrehajtása” keretében együtt fog működni az Európai Bizottsággal, hogy a helyi körülményekhez igazítható operatívprogram-modelleket dolgozzunk ki a különböző méretű és különböző fejlettségi szakaszban lévő települések számára;
7. megjegyzi, hogy a kitűzött célok elérése szempontjából kulcsfontosságú, hogy a legújabb kutatási adatokat az eddiginél sokkal gyorsabban használják fel, módosítsák és alkalmazzák a potenciális operatív igényekre. Ennek érdekében az RB sürgeti az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre EKT-központokat, amelyek a helyi és regionális szinten társadalmi szempontból szükséges innovációk előmozdítására összpontosítanak, és az egyetemek, a vállalkozások, a társadalom és az egyes emberek alkotta ökoszisztémák kialakításán dolgoznak;

8. az RB-nek a zöld megállapodás helyi szintű végrehajtásáról szóló politikai és kommunikációs kampányán keresztül bemutatja, hogy a városok és régiók más támogató kezdeményezésekkel együtt hogyan gyorsíthatják fel az igazságos és fenntartható átállást helyi, regionális, nemzeti és uniós állami és magánfinanszírozás felhasználásával, Az RB elkötelezett az Európai Bizottsággal, az uniós küldetésekkel, az Európai Innovációs Tanáccsal, a regionális EKT-központok hálózatával és az érintett szereplők egyéb kezdeményezéseivel való együttműködés és az áttörést jelentő megoldások elérése mellett;

9. rámutat arra, hogy a 150 000 főnél több lakosú uniós városok mintegy 40 %-a fogadott el éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó terveket⁽¹⁾; arra ösztönöz minden várost, hogy csatlakozzanak ehhez a kezdeményezéshez, és rendszeresen frissítsék a kutatási, fejlesztési és innovációs (KFI) ismereteket és a bevált gyakorlatokat. Az RB arra kéri a városokat és régiókat, hogy egyesítsék erőiket a helyi és nemzetközi ipar szereplőivel, partnerségeket alakítva ki az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és annak mérséklése érdekében, és felkéri az Európai Bizottságot a pozitív eredmények terjesztésére.

10. határozottan támogatja a stratégia megközelítését, mely szerint igazságos és méltányos módon kell kiépíteni a rezilienciát. Az éghajlatváltozás különösen a kiszolgáltatott helyzetben élők, az idősek, a betegek és az alacsony jövedelműek számára jelent egyre nagyobb gondot. A stratégiának kiemelt figyelmet kell fordítania ezekre a csoportokra;

11. hangsúlyozza, hogy készen áll és elkötelezett amellett, hogy a városokkal és régiókkal közösen létrehozzon egy egész Európára kiterjedő alkalmazkodási rendszert, valamint egy jól működő, többszintű, egyértelmű felelősségi körökkel rendelkező kormányzási struktúrát. A cél, hogy intézkedéseket lehessen hozni, a köz-, a magán- és a harmadik szektor közös együttműködésén alapuló hatékony regionális és helyi alkalmazkodási és enyhítési mechanizmusokat dolgozzanak ki, fejlesszék az ismereteket és a kapacitásokat, valamint javítsák a pénzügyi források felhasználását;

Az európai zöld megállapodás keretében létrehozott alkalmazkodási stratégia

12. úgy véli, hogy e rendelet hatálybalépésétől számított egy éven belül az Európai Bizottságnak iránymutatásokat kell elfogadnia, közös elveket és gyakorlatokat állapítva meg arra vonatkozóan, hogy a tervek, programok és projektek tervezése, kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése során hogyan kell azonosítani, osztályozni és körültekintően kezelni a fizikai/anyag éghajlati kockázatokat;

13. javasolja, hogy szinergiákat alakítsanak ki az alkalmazkodási iránymutatások és a környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelvek között;

14. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok felelősek az éghajlatváltozás mérséklését célzó intézkedések több mint 70 %-áért és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó intézkedések akár 90 %-áért, ezért egyetlen alkalmazkodási politika sem lehet sikeres, ha nem veszi figyelembe a régiók és a városok szükségleteit, nézeteit és szakértelmét;

15. kéri, hogy a városok és régiók nagymértékben vegyenek részt az éghajlat-politikai ütemtervek és a zöld megállapodás helyi szintű végrehajtására vonatkozó cselekvési tervek kidolgozásában, amelyek az éghajlatváltozás elleni küzdelem alapját képezik, és amelyek célja, hogy megelőzzék az alkalmazkodásra alkalmatlan helyzeteket és alkalmazkodjanak a megelőzhetetlen helyzetekhez;

16. sürgeti a felek közötti regionális együttműködés megerősítését az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó helyi szintű tervek és intézkedések terén. A helyi és regionális szint az, ahol az intézkedéseket a polgárokkal és a vállalkozásokkal együtt végre kell hajtani;

17. elismeri, hogy az EU legkülső régiói súlyos alkalmazkodási kihívásokkal néznek szembe sajátos sebezhetőségeik miatt, ami különösen kiszolgáltatottá teszi őket az éghajlatváltozás hatásaival szemben, és üdvözlzi az e hatások enyhítésére irányuló összes erőfeszítést, például a bevált gyakorlatok, illetve globális és regionális alkalmazkodási megoldások cseréjét, amelyet az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk és támogatniuk kell;

18. a társadalmi innovációk közös létrehozása, a határokon átnyúló együttműködés, a tapasztalatcsere és a reziliencia-képességek megerősítése szempontjából kiemeli a megfelelő alkalmazkodási módszerek és eszközök közös kidolgozásának fontosságát. Ehhez komoly hozzájárulást jelenthetnek az 2021–2027-es Interreg program 2. egyedi céljához tartozó intézkedések;

⁽¹⁾ Jelentés az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia végrehajtásáról, COM(2018) 738 final.

19. hangsúlyozza, hogy egyre szilárdabb bizonyítékok támasztják alá, hogy egyes tagállamokban a nők aránytalanul kiszolgáltatottak az éghajlatváltozásnak a berögzült társadalmi normák és társadalmi-gazdasági struktúrák miatt, amelyek megfosztják őket az erőforrásokhoz, a döntéshozatalhoz, az információkhoz, az oktatáshoz, a foglalkozáshoz stb. való hozzáféréstől; ezért az európai szakpolitikákat, például a zöld megállapodást, kulcsfontosságúnak tartja ezen akadályok leküzdéséhez és a nők és lányok készségeiben, ismereteiben és képzéseiben rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásához az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a katasztrófakockázat-csökkentés hatékonyságának és fenntarthatóságának biztosítása érdekében;
20. hangsúlyozza az uniós tudás és finanszírozási eszközök felhasználásával kapcsolatos szakértői tanácsadáshoz való gyors hozzáférés jelentőségét;
21. hangsúlyozza, hogy az erdőket és az erdőgazdaságokat természetes módon hozzá kell igazítani az éghajlatváltozáshoz. Az erdők és az erdőtulajdonosok rendkívül fontos szerepet játszanak az éghajlatvédelemben, de őket is nagyon súlyosan érinti az éghajlatváltozás. Az RB fontosnak tartja, hogy a beharangozott uniós erdőstratégia vegye figyelembe az erdők sajátosságait Európa különböző részeiben, és szorosan kapcsolódjon össze az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiával és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégiával, továbbá dolgozzanak ki uniós támogató intézkedéseket az erdők éghajlatváltozáshoz való, természetes módon történő alkalmazkodásának, illetve szén-dioxid-megkötő szerepük erősítésének szolgálatában;
22. kéri, hogy mielőbb és ambiciózus módon hajtsák végre a természetalapú alkalmazkodási megoldások előmozdítása céljából a stratégiában bejelentett intézkedéseket, többek között az új és innovatív finanszírozási koncepciókat és termékeket. Ez különösen a vizes élőhelyek és tőzeglápok védelmét és helyreállítását, valamint a városok zöldítését érinti. Ezek a megoldások hozzájárulnak mind az éghajlatváltozással szembeni reziliencia növeléséhez és az egészséges életmódhoz, mind pedig a zöld megállapodás egyéb célkitűzéseinek eléréséhez;
23. elengedhetetlennek tartja az új innovatív megoldások kifejlesztésébe és végrehajtásába történő nagyszabású köz-magán beruházásokat. A meglévő ismeretekre példa a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) 2021. májusban kiadott „Net Zero by 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector” című jelentése, amely felvázolja azt a több mint 400 köztes célon alapuló ütemtervet, amely globálisan a karbonsemlegesség 2050-ig történő megvalósításához vezet. Megjegyzendő, hogy ezek a beruházások a gazdasági növekedéshez és az idő előtti halálesetek megelőzéséhez is hozzájárulnak;
24. kiemeli az éghajlatváltozással foglalkozó helyi tudományos platformok (meglévő „helyi IPCC-k”) koncepciójának kidolgozása érdekében a Közös Kutatóközponttal (JRC) és az Európai Bizottság más főigazgatóságaival közösen tett erőfeszítést, amelynek célja a tudósokkal való együttműködés ösztönzése és a helyi választott tisztségviselők döntéshozatalának támogatása;

Szénkéznyom – az éghajlatra gyakorolt hatás kiszámításához használt új módszer

25. üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy a szinergiahatások kihasználása érdekében összehangolja a különböző szakpolitikai területeket;
26. szorgalmazza a szénlábnym csökkentését a termékek, a keletkező hulladék, a szolgáltatások és a szervezetek káros hatásainak minimálisra csökkentése révén; kéri egyszersmind, hogy fordítsanak figyelmet a szénkéznyomra is, bemutattva, hogy az éghajlatbarát termékek és szolgáltatások milyen pozitív hatást keltenek a fenntarthatóság szempontjából, az ENSZ fenntartható fejlődési céljaiból kiindulva;
27. Üdvözli az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvvel, az építési termékekről szóló rendelettel és a környezettudatos tervezésről szóló irányelvvel való összekapcsolására irányuló szándékot;
28. kéri az európai ipari szereplőket, hogy kezdeményezzenek szénkéznyommal, például az energiahatékonyság javításával, az anyagfelhasználás csökkentésével, az éghajlatbarát nyersanyagok bevezetésével, a hulladék mennyiségének csökkentésével, a termékek élettartamának meghosszabbításával és a termékek használhatóságának javításával kapcsolatos üzleti fejlesztéseket, illetve ruházzanak be ilyen fejlesztésekbe;
29. sürgeti a közszférát, hogy szerepét és eszközeit sokféleképpen felhasználva segítse az iparágakat az új szénszemleges kéznyommal kapcsolatos megoldások kidolgozásának felgyorsításában: a közbeszerzés felhasználási súlypontjának áthelyezése az új termékek és szolgáltatások iránti kereslet élénkítésére és a fenntartható, új termékek és szolgáltatások fejlesztésének felgyorsítására, nyílt adatok a problémák elemzéséhez és a környezetbarát megoldások kidolgozásához, közösségi ötletbörze az innováció és az induló innovatív platformok létrehozásához, valamint hálózatépítés a fenntarthatóság fokozását szolgáló új ötletek és megoldások kidolgozásához és terjesztéséhez;

Szén-dioxid-árazás – a zöld átállás szerves része

30. úgy véli, hogy közbeszerzéseik során mind a köz-, mind a magánszektorban alaposabban meg kell vizsgálnia a szükségleteket a fölösleges beszerzések elkerülése érdekében, majd pedig a valódi igényeket fenntartható termékekkel és szolgáltatásokkal kell kielégíteniük;
31. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy fordítson külön figyelmet egy hatékony szén-dioxid-árazási rendszer biztosítására, mivel ez az egyik leghatékonyabb lépés az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. A szükséges beruházások vonzása érdekében a szén-dioxid árának kiszámíthatónak és megfelelő mértékűnek kell lennie, továbbá figyelembe kell vennie a szén-dioxid-kibocsátások okozta károk tényleges költségeit, hogy az energetikai és egyéb vállalatokat arra ösztönözze, hogy éghajlatbarát megoldásokba ruházzanak be;
32. hangsúlyozza, hogy a szén-dioxid-árazási rendszer nemzetközi szintű egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében valószínűleg tartalmazni fog egy, a szabálytalanságok kiküszöbölése érdekében átlátható, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust;
33. piaci alapú, szilárd ösztönzőket javasol az új szénelnyelők kialakításának és a magas szénlábnyommal rendelkező anyagok alacsony szénlábnyomú anyaggal való fenntartható helyettesítésének elősegítésére. A kutatás-fejlesztést és innovációt támogatni kell új szén-dioxid-csökkentő technológiák és mérési módszerek kifejlesztésében;
34. megfelelő piaci mechanizmusok, adók, finanszírozási intézkedések, jogi rendelkezések és az állami szektor önkéntes kötelezettségvállalásainak ötvözését szorgalmazza, hogy a kibocsátáscsökkentés költséghatékony megvalósítása érdekében éghajlatváltozással kapcsolatos beruházásokat vonzzanak az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeren kívüli ágazatba;
35. további fejlesztéseket szorgalmaz a kibocsátáskereskedelmi rendszeren (ETS) belül, különösen a fűtéssel, a hűtéssel, a közlekedéssel, valamint a földhasználattal és erdőgazdálkodással (LULUCF) kapcsolatban. A kibocsátáskereskedelmi rendszer fejlesztésére irányuló rendszerszintű lépések megvalósítása során a nemzeti energia- és éghajlat-változási adókat integrálni kell a globális kibocsátáskereskedelmi rendszerbe;
36. meggyőződése, hogy a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen és közvetett támogatásának – például a repülőgép-üzemanyagokra vonatkozó jelenlegi adómentességnek – a fokozatos megszüntetésére irányuló hatékony intézkedések felgyorsítása a lehető leghamarabb szükséges ahhoz, hogy a megújuló energiaforrások számára valóban egyenlő versenyfeltételeket teremtsünk. Emellett ösztönözni fogják a magatartásbeli változást, és megteremtik a méltányos átállás támogatásához szükséges forrásokat;
37. arra kéri az EU-t, hogy vállaljon határozott vezető szerepet globális szinten, hogy legkésőbb 2030-ra kidolgozzák a szükséges szén-dioxid-árazási és -költségvetési rendszereket, valamint állapodjon meg hasonló elemekben a globális kereskedelmi partnereivel is;

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása

38. elismeri, hogy előzetesen hatalmas beruházásokra van szükség, beleértve az energiával kapcsolatos beruházásokat is, és az Európai Bizottság becslése szerint a 2021–2030 közötti időszakban csak ezek a beruházások évente 350 milliárd EUR-ral nagyobb összegre rúgnak majd az előző évtizedhez képest⁽²⁾. Az RB hangsúlyozza, hogy a partnerségek döntő jelentőséggel bírnak, amelyek keretében az állami forrásokat elsősorban a tempó gyorsítására kellene fordítani;
39. kéri, hogy segítsék a városokat és a régiókat abban, hogy megtalálják az alkalmazkodási intézkedésekhez szükséges állami és magán pénzeszközök nemzetközi, európai, nemzeti és helyi forrásokból álló megfelelő kombinációját, egyúttal szorgalmazza a bürokrácia csökkentését és az uniós finanszírozáshoz való hozzáférés egyszerűsítését;
40. kéri az EU-t és a többi szereplőt, hogy dolgozzanak ki módszereket az éghajlattal kapcsolatos kockázatok államháztartásra gyakorolt esetleges hatásának mérésére, dolgozzanak ki eszközöket és modelleket az éghajlati stresszteszteléshez, valamint vegyék figyelembe az éghajlatváltozást a beszámolási és költségvetési keretrendszerekben;
41. kiemeli, hogy új, fejlett technológiák alkalmazása révén sürgősen korszerűsíteni kell a nemzeti energiaszerkezetet annak érdekében, hogy a lehető legjobban szolgálhassuk az EU dekarbonizációs stratégiája céljainak megvalósítását, valamint teljes mértékben lefedjük a „termelő-fogyasztók”, a helyi energiaközösségek és az új technológiák hozzájárulását, és kiaknázhassuk ennek előnyeit; kiemeli a megbízható, alacsony és közepes feszültségű villamosenergia-hálózat fontosságát, valamint annak szükségességét, hogy növeljük a megújuló energiaforrások alapterhelésű energiaellátáson belüli részarányát, különösen a tárolási és vezérlési technológiák, valamint az energiahálózatok annak érdekében történő kiépítése révén, hogy az új kistermelőket hatékonyabban összekapcsolják az alacsony és közepes feszültségű hálózatokkal; sürgeti az Európai Bizottságot, hogy jobban képviselje a villamosenergia- és intelligens hálózati projekteket a közös érdekű projektek listáján az újonnan javasolt TEN-E keretben;

⁽²⁾ Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása (COM(2020) 562 final).

42. rámutat, hogy az éghajlatváltozással szembeni védelmi rés megszüntetéséhez meg kell erősíteni a szakpolitikai döntéshozók és az érdekelt felek, különösen az ipar és a befektetők, köztük a biztosítók és a nyugdíjalapok közötti párbeszédet;

43. üdvözli, hogy új szintre emelkedett az Európai Beruházási Bank (EBB) az iránti elkötelezettsége, hogy 2025-ig növeli az éghajlat-politikai intézkedésekre szánt finanszírozás arányát, valamint üdvözli a klímabank ütemtervének kidolgozását⁽³⁾; üdvözli az EBB éghajlati kockázatértékelési (CRA) rendszerének bevezetését, amely a fizikai éghajlati kockázatok módszeres értékelését célozza;

Az Európai Éghajlat- és Egészségvédelmi Megfigyelőközpont – az egészség beépítése az éghajlat-politikai célokba

44. üdvözli, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás európai platformja (CLIMATE-ADAPT) keretében létrehozták az Európai Éghajlat- és Egészségvédelmi Megfigyelőközpontot. E megfigyelőközponton keresztül az éghajlatváltozás emberi egészségre gyakorolt hatásairól való tájékoztatás, illetve e hatások nyomon követése, elemzése és megelőzése érdekében a globális egészségszemlélet alapján egybegyűjtődők és összekapcsolhatók az adatok, az eszközök és a szakértelem; ugyanakkor úgy véli, hogy kívánatos a megfigyelőközpont hatályának kiterjesztése a városiasodás és a népesség előregedése hatásainak figyelembevétele érdekében;

45. hangsúlyozza, hogy folytatni kell a helyben kipróbált bevált gyakorlatok példáinak összegyűjtését, és ezeket nyilvánosan hozzáférhetővé és könnyen kereshetővé kell tenni a CLIMATE-ADAPT portál és/vagy a Polgármesterek Szövetségének honlapján elérhető bevált gyakorlatok jegyzéke formájában létrehozott adattárban; hangsúlyozza, hogy a tudástranszfert a városok közötti együttműködésen keresztül is elő kell segíteni, és megfelelő szakértői és mentori tevékenységeket kell meghatározni, támogatni és finanszírozni;

Digitalizáció, adatok és űr

46. kiemeli az innovatív digitális technológiák, az 5G technológia, a dolgok internete, a mesterséges intelligencia és az adatelemzés jelentőségét, amelyek javítják a városok és régiók digitális és zöld átállását; ezenkívül különösen fontos a vidéki térségek üvegosttal való megfelelő ellátása;

47. hangsúlyozza, hogy a siker érdekében minden éghajlat-politikai intézkedésnek – beleértve az alkalmazkodást is – a rendelkezésre álló legjobb ismereteken és innováción kell alapulnia, és ezek az intézkedések teljes mértékben a polgárok részvételén múlnak;

48. kiemeli, hogy a közösségi alapú veszély- és kockázatértékelésekben fontos szerepet játszik az olyan megelőző, szisztematikus és átfogó információs rendszerek alkalmazása, mint a Galileo és a Kopernikus, amelyek regionális és helyi adatbányászati megoldásokon, valamint a műholdak és érzékelők térinformatikai eszközökkel együtt – a különböző éghajlati kockázatokhoz kapcsolódó sebezhetőségek feltérképezése céljából – történő alkalmazásán alapulnak; arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy vegyék igénybe az éghajlatváltozással kapcsolatos szolgáltatásokat (C3S);

49. kéri, hogy a műholdas megfigyelő rendszerek, például a Galileo és a Kopernikus segítségével a metánszivárgásról és más, az éghajlatra káros gázok szivárgásáról gyűjtött ismereteket használják fel arra, hogy nemzeti, európai és nemzetközi intézkedésekkel mihamarabb megszüntethetők legyenek a szivárgások.

50. az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos szakpolitikában regionális szinten változásokat szorgalmaz, és egyetért az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos küldetésért felelős testülettel abban, hogy szükség van a Kopernikus, a CLIMATE-ADAPT, a Katasztrófa-kockázat-kezelési Tudásközpont és más eszközök és források, például Föld-megfigyelő műholdak és helyszíni érzékelők (beleértve a földi állomásokat, a légi és tengeri érzékelőket) által az éghajlati adatok kapcsán nyújtott élvonalbeli szolgáltatásokra;

51. kiemeli, hogy további beruházásokat kell végrehajtani az űrtechnológia terén, hogy lényeges információkkal lehessen szolgálni az éghajlati kockázatokról és a kapcsolódó alkalmazkodási intézkedésekről, valamint együtt kell működni az Európai Bizottsággal, a Közös Kutatóközponttal és az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel annak érdekében, hogy ezeket közelebb hozzák a helyi és regionális önkormányzatokhoz;

Az Európai horizont küldetései

52. kéri, hogy gyorsítsák fel az Európai horizont keretében tervezett „Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz” elnevezésű küldetés és az alkalmazkodással kapcsolatos egyéb küldetések kiigazítását és végrehajtását, beleértve a talaj jó állapotával, a klímasemleges városokkal és az óceánokkal kapcsolatos küldetéseket, amint ezek elfogadásra kerülnek;

⁽³⁾ <https://www.eib.org/en/about/partners/cso/consultations/item/cb-roadmap-stakeholder-engagement.htm>

53. hangsúlyozza, hogy a két, éghajlatra összpontosító küldetés – „az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Európa” és „100 klímasemleges város 2030-ig” – döntő jelentőséggel bír; továbbá kéri az európai területek teljes földrajzi, társadalmi és gazdasági sokszínűségét képviselő városokat és régiókat, hogy működjenek együtt az EU klímasemlegességi célkitűzésének elérése érdekében;

54. javasolja, hogy az EU Közös Kutatóközpontja (JRC) az RB-vel együttműködve „A tudomány és a régiók találkozása” keretében dolgozzon ki és szervezzon az uniós kiküldetési programot támogató kutatási és tanulási tevékenységeket. Ez növelné a kiküldetések hatását, és az elért eredményeket gyorsan terjeszteni lehetne Európa-szerte történő felhasználás céljából;

55. hangsúlyozza, hogy a Gabriel európai biztos által aláírt közös cselekvési tervvel összhangban az RB elkötelezett amellett, hogy a Kutatási és Innovációs Főigazgatósággal közösen hajtsa végre az uniós küldetéseket. Az RB hangsúlyozza, hogy az uniós küldetéseknek hatékony, többszintű kormányzási rendszerre, regionális, helyalapú innovációs ökoszisztémákra és intelligens specializálódási stratégiákra van szükségük céljaik eléréséhez;

56. aktív helyi szintű szerepvállalással járul hozzá az EU-s missziókhöz, és támogatást biztosít EKT-központok létrehozásához azáltal, hogy aktívan hozzájárul a kísérletekhez, gyors prototípus kialakításához, és a missziók kutatási és innovációs eredményeinek teszteléséhez, bemutatásához és kiterjesztéséhez;

57. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Horizont Európa programot, a közös demonstrációs és megvalósítási eszközöket, a helyi szintű köz-magán társulások innovációs kezdeményezéseit és a többszintű kormányzás finanszírozási eszközeit integrálják a regionális intelligens szakosodási stratégiákba.

58. hangsúlyozza, hogy az EU és az intelligens városok és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó küldetések keretében működő modellvárosok és -régiók közötti partnerségi szerződések létfontosságúak az egész Európára kiterjedő hatás, az útmutató éghajlat-politikai célok és a széles körű eredmények elérése szempontjából.

59. a következő háromlépcsős megközelítést javasolja az éghajlattal kapcsolatos küldetések esetében: 1) nyílt interaktív folyamat, amelynek célja, hogy a régiókat és városokat különböző módokon vonják be a küldetésbe; 2) a szükséges számú éllovas közösség felkérése a küldetéssel kapcsolatos innovatív megoldások valós körülmények között történő tesztelésére; és 3) megállapodás a megoldásokat bemutató közösségeknek az innovatív megoldások széles körű bevezetéséhez és a legjobb megoldások európai szintű alkalmazásához szükséges kiterjesztéséhez való hozzájárulásáról;

60. együttműködést javasol az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos küldetés és a Polgármesterek Szövetsége között annak érdekében, hogy minél több várost és régiót bevonjanak az éghajlattal kapcsolatos kockázatok megértése, az azokra való felkészülés és azok kezelése céljából; a Polgármesterek Szövetségének RB-s követői aktív szerepet játszhatnak ebben a folyamatban;

61. határozottan támogatja egy szakpolitika-támogató eszköz létrehozását, amelynek célja, hogy közvetlen technikai segítséget nyújtson a megfelelő alkalmazkodási stratégiák és tervek kidolgozásához és végrehajtásához; úgy véli, hogy ennek az eszköznek magában kell foglalnia egy alkalmazkodással foglalkozó ügyfélszolgálatot, gyakorlatias munkaértekezleteket és a Polgármesterek Szövetségével szinergiában létrehozandó egyéb eszközöket. Készen áll arra, hogy támogassa ezen eszköz kialakítását és megvalósítását;

Kulcsfontosságú partnerségek és a COP26

62. kiemeli, hogy az UNFCCC 26. konferenciája (COP26) kritikus mérföldkőnek számít, amely megszilárdítja az EU-nak a globális éghajlat-politikai fellépés élvonalában elfoglalt helyét, és hangsúlyozza, hogy a régiók és városok folyamatban lévő tevékenységeinek és kötelezettségvállalásainak szilárd és látható szerepet kell kapniuk a COP26 konferencián;

63. kéri az UNFCCC-t, hogy a nemzetközi közösségekkel és hálózati szervezetekkel – például a Helyi Önkormányzatok a Fenntarthatóságért szervezettel, az Under2 koalícióval, a Regions4 szervezettel, a Climate Alliance-szal és az Egyesült Városok és Helyi Önkormányzatok Világszervezetével (UCLG) – együtt erősítse a szubnacionális kormányzatok láthatóságát és elismertségét a globális éghajlat-politikai diplomáciában és tevékenységekben;

64. azt ajánlja, hogy növeljék a városok és régiók szerepét az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás európai platformjában⁽⁴⁾, és szeretné elmélyíteni az együttműködést, különösen az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel, az Európai Innovációs és Technológiai Intézet éghajlat-politikai tudományos és innovációs társulásával és a Közös Kutatóközponttal; javasolja, hogy Európa főbb biogeográfiai régiói kapcsán nyújtsanak rendszeresen tájékoztatást az éghajlatváltozással, annak hatásaival és az azzal szembeni kiszolgáltatottsággal kapcsolatos tudományos ismeretekről és projektekről;

⁽⁴⁾ <https://climate-adapt.eea.europa.eu/>

65. kéri az Európai Bizottságot, hogy határozottan ajánlja, hogy a tagállamok vonják be szubnacionális kormányzatokat alkalmazkodási stratégiák elkészítésébe és regionális, illetve helyi stratégiák kidolgozásának, továbbá a nemzeti stratégiák régiókra való lebontásának előmozdításába; az RB kész arra, hogy e célból többszintű éghajlat- és energiapolitikai párbeszédet szervezzon.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégia

(2021/C 440/09)

Előadó:	Jean-Luc VANRAES (BE/Renew Europe) Uccle/Ukkel képviselő-testületének tagja
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az Alapjogi Charta EU-n belüli alkalmazásának megerősítésére irányuló stratégia COM(2020) 711 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözli az Európai Unió Alapjogi Chartája alkalmazásának megerősítésére irányuló új stratégiát, mivel az kifejezetten elismeri a helyi és regionális önkormányzatok szerepét és azt, hogy központi feladat hárul rájuk a Chartában foglalt jogok előmozdítása és védelme kapcsán;
2. kéri a demokratikus legitimitást megalapozó szintet alkotó helyi és regionális önkormányzatok folyamatos bevonását a Chartában foglalt értékek előmozdításába és a hozzá kapcsolódó elvek tiszteletben tartásának ellenőrzésébe;
3. egyetért azzal, hogy az EU-nak továbbra is ösztönöznie kell a bevált gyakorlatok és tapasztalatok cseréjét valamennyi kormányzati szint (nemzeti, regionális és helyi) között, valamint hogy célzottabb iránymutatást és képzést kell kidolgoznia a Chartával kapcsolatban;
4. hangsúlyozza, hogy fontos célzott iránymutatást adni annak elmagyarázásához, hogy az alapvető jogok miért fontosak a helyi és regionális önkormányzatok számára, és ennek keretében példákkal kell szolgálni arra vonatkozóan, hogy az önkormányzatok hogyan alkalmazhatják az Alapjogi Chartát;
5. ösztönzi az Európa Tanáccsal való együttműködést az Európai Unió Alapjogi Chartája alkalmazásának megerősítése érdekében;
6. az RB helyesli, hogy az Európai Bizottság 2021-től kezdődően éves jelentést tervez készíteni a Charta tagállamokban történő alkalmazásáról, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy a jelentésben ismertesse a városok és régiók idevonatkozó bevált gyakorlatait és tapasztalatait. Ennek előkészítéséhez proaktívan konzultálni kellene a városokkal és régiókkal. Ennek kapcsán fontos az RB-vel való együttműködés;
7. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nemzeti és európai szövetségei fontos szerepet játszhatnak ebben az összefüggésben. Az RB elkötelezett a velük való együttműködés fokozása mellett annak érdekében, hogy felhívja a helyi és regionális önkormányzatok figyelmét az Alapjogi Chartára és megismertesse azt velük;
8. hangsúlyozza, hogy fontos olyan kapcsolattartó pontokat és egy olyan hálózatot kialakítani, amelyek megkönnyítik a Chartával kapcsolatos információk áramlását és a bevált gyakorlatok megosztását a különböző kormányzati szintek között, és iránymutatást is képesek nyújtani a helyi és regionális önkormányzatok számára arról, hogy miként alakítsák szakpolitikáikat annak érdekében, hogy azok teljes mértékben összhangban legyenek a Chartával;
9. üdvözli, hogy az Európai Bizottság a Jogok és értékek programon keresztül forrásokat biztosít azzal a céllal, hogy egyrészt a bevált gyakorlatok cseréjét lehetővé téve segítse a településeket és az egyesületeket abban, hogy együttműködjenek a közös érdeklődésre számot tartó kérdésekben, másrészt pedig támogassa a városok hálózatainak kiépítését;
10. egyetért azzal, hogy az Európai Bizottság javaslatának megfelelően valamennyi uniós tagállamnak ki kell jelölnie helyi koordinátorokat, akiknek a küldetési nyilatkozatában egyértelműen utalni kell a Charta végrehajtására;
11. tekintettel arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak az Alapjogi Charta alkalmazásának biztosításában, az RB alapvetőnek tartja, hogy maga is részt vegyen a Chartáról folytatott intézményközi párbeszédben;

12. hangsúlyozza, hogy az uniós források odaitélését megelőzően az Európai Bizottságnak egyértelmű és átlátható eljárást alkalmazva szisztematikusan ellenőriznie kell a Charta végrehajtását. Az uniós forrásokra való jogosultság feltételül kell szabni azt, hogy tiszteletben kell tartani az EUSZ 2. cikkét, amely az Unió értékeit sorolja fel. Az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU) 2020/2092 rendelet⁽¹⁾ emlékeztet arra, hogy „az Európai Tanács a 2020. július 21-i következtetéseiben kijelentette, hogy az Unió pénzügyi érdekeit a Szerződésekben foglalt általános elvekkel, különösen az EUSZ 2. cikkében foglalt értékekkel összhangban kell védeni”. Ugyanez a rendelet rögzíti, hogy amikor a tagállamok végrehajtják az uniós költségvetést, a jogállamiság tiszteletben tartása – amely elválaszthatatlanul kapcsolódik a demokrácia és az alapvető jogok tiszteletben tartásához – „az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 317. cikkében foglalt hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének való megfelelés alapvető előfeltétele”.
13. szorgalmazza, hogy az Alapjogi Chartát az Európa-nap (május 9.) alkalmából és az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében megfelelően vitassák meg és így tegyék közismertebbé, és kéri tagjait, hogy támogassanak olyan, teljes mértékben hozzáférhető és inkluzív helyi szintű fellépéseket, amelyek elmagyarázzák és hangsúlyozzák, hogy az alapvető jogoknak és az Európai Chartának hatalmas jelentősége van demokráciáink és polgáraink számára;
14. teljes mértékben támogatja az Európai Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozását;
15. javasolja, hogy hozzanak létre egy szervet az Európai Unió Alapjogi Chartája helyes alkalmazásának nyomon követésére;
16. kéri, hogy a fiatalokat és a gyermekeket célzó programok – például az Euroscola, az eTwinning, az Európai Szolidaritási Testület stb. – folyamatosan helyezzenek súlyt az Alapjogi Chartához kapcsolódó fellépések finanszírozására, hogy jobban megismertessék célközönségünkkel a Chartát;
17. javasolja továbbá, hogy az Európai Unió csatlakozzon az Európai Szociális Chartához annak érdekében, hogy valamennyi alapvető jog a legmagasabb szintű védelemben részesüljön;
18. úgy véli, hogy ez fontos mérföldkövet jelent majd az Európai Unió Alapjogi Chartája EU-n belüli alkalmazásának megerősítésében, ami pedig tovább erősíti majd az EU pozícióját akkor, amikor külső tevékenységének központi elemévé igyekszik tenni az emberi jogokat.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A regionális repülőterek jövője – kihívások és lehetőségek

(2021/C 440/10)

Előadó: Władysław ORTYL (ECR/PL), Lengyel-Kárpátalja (Podkarpackie) vajdaság elnöke**POLITIKAI AJÁNLÁSOK****A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA****A regionális repülőterek jelenlegi helyzete**

1. hangsúlyozza, hogy a „regionális repülőtér” fogalmának uniós szinten nincs általánosan elfogadott meghatározása. E vélemény alkalmazásában ez a fogalom olyan repülőtereket jelent, amelyek nem légi csomópontok, és amelyek fő vonzáskörzetét nem az érintett ország fővárosa jelenti. Fontos azonban, hogy az Európai Bizottság pontosítsa ezt a fogalom meghatározást olyan kritériumok alapján, mint a kínált összeköttetések típusa, az utasok száma és a más repülőterekkel való összeköttetések száma. Ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki kritériumokat a távoli régiókban, szigeteken és legkülső régiókban, valamint a kevésbé fejlett régiókban található regionális repülőterek különböző kategóriáinak meghatározására, valamint az e kategóriákra alkalmazandó finanszírozási és versenyszabályokra;

2. felhívja a figyelmet arra, hogy a légi közlekedés a Covid19-világjárvány által leginkább sújtott ágazatok közé tartozik, és különösen aggasztó a regionális repülőterek helyzete. Kilenc hónappal a Covid19-válság kezdete után még mindig nem üzemel több mint 6000 légi járat, amelyeket európai repülőterekről szolgáltak ki⁽¹⁾. A közvetlen járatok terén a kisebb regionális repülőterek szenvedték el a legnagyobb veszteséget, különösen az utasszállító járatok terén. Trevisóban (Olaszország) például a járatok 95 %-át törölték, Vaasaban (Finnország) a 91 %-át, Quimperben (Franciaország) a 87 %-át, Burgaszban (Bulgária) pedig a 82 %-át, azonban Európa fontos áruforgalmi repülőterein nőtt a teherjáratok száma, a belgiumi Liège-ben például 10,7 %-kal;

3. rámutat arra, hogy a különböző szervezetek, mint például az Eurocontrol előrejelzései⁽²⁾ szerint a légitársaságok, repülőterek és a léginavigációs szolgáltatók 2020-ban 56,2 milliárd euró nettó veszteséget szenvednek el, az utasok száma 1,7 milliárddal csökken, és 6,1 millióval kevesebb járatot indítanak (ez sokszor a legjobb esetben is ötven százalékos visszaesést jelent). Emellett Európában 191 000 munkahely szűnik meg közvetlenül az ágazatban. Az ACI abból indul ki⁽³⁾, hogy 2020-ban az európai repülőterek bevételei a személyforgalom hirtelen visszaesése miatt jelentős mértékben, 33,6 milliárd euróval csökkentek (- 68,8 %). Az Eurocontrol 2021. januári becslése szerint a légi forgalom a legkedvezőbb esetben 2024-ben, a legrosszabb esetben pedig csak 2029-ben fogja újra elérni a 2019-es szintet;

4. megállapítja, hogy az ACI Europe elemzései alapján a repülőterek 2021-ben középtávon további 25 milliárd euró bevételkiesést szenvedhetnek el 2019-hez képest;

5. rámutat arra, hogy a váratlan bevételcsökkenés olyan súlyos helyzetbe sodort egyes repülőtereket, hogy külső támogatás vagy segítség nélkül a fizetéseképtelenség veszélye fenyegeti őket. 2020 októberében 193 európai repülőteret fenyegetett az a veszély, hogy néhány hónapon belül eléri a fizetéseképtelenség⁽⁴⁾. Itt elsősorban az érintett régiókban élőkét kiszolgáló regionális repülőterekről van szó. Ezek a repülőterek együttesen 277 000 munkahelyet biztosítanak, és 12,4 milliárd euróval járulnak hozzá a GDP-hez. Fizetéseképtelenségük drámai hatással lenne a térségük foglalkoztatására és gazdaságára;

A légi közlekedés és az európai zöld megállapodás

6. megállapítja, hogy az Európai Bizottság a fenntartható és intelligens mobilitásra vonatkozó stratégiában⁽⁵⁾ mutatta be a légi közlekedés CO₂-kibocsátásának csökkentésével kapcsolatos elképzeléseit, amelynek eredményeként 2050-ig 90 %-kal kell csökkenteni a közlekedéssel összefüggő üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A légi közlekedésnek és a repülőtereknek szerepet kell vállalniuk a CO₂-kibocsátás csökkentésére irányuló uniós célok megvalósításában. Az európai zöld megállapodás hangsúlyozza, hogy a repülőterek közelében javítani kell a levegőtisztaságot a repülőgépek és a repülőtéri

⁽¹⁾ Airports Council International (ACI, Repülőterek Nemzetközi Tanácsa): Airport Industry Connectivity Report 2020.

⁽²⁾ EUROCONTROL Think Paper #8: Impact of COVID-19 on European Aviation in 2020 and Outlook 2021.

⁽³⁾ ACI-Bulletin: The impact of COVID-19 on the airport business, 2020. december 8.

⁽⁴⁾ Az Airports Council International (ACI, Repülőterek Nemzetközi Tanácsa) 2020. 10. 27-i előrejelzése: Airports Council International Europe | ACI EUROPE – Media (aci-europe.org).

⁽⁵⁾ Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia.

műveletek szennyezőanyag-kibocsátásának csökkentésével, például az alternatív, klímasemleges üzemanyagok részarányának fokozatos növelésével, vagy azzal, hogy multimodális mobilitási csomópontokká alakulnak, illetve nulla nettó kibocsátású repülőtereket hoznak létre. A regionális repülőterek ideális úttörők lehetnek a zöld innovációban, mivel jellegükönél fogva kisebbek, rugalmasabbak és jobban hozzáigazíthatók az újabb, környezetbarátabb légi járműtípusokhoz;

7. hangsúlyozza, hogy a szigetjelleggel járó többletköltségek miatt a kibocsátásmentes repülőterekre való átálláshoz szükséges infrastruktúra kiépítése a szigeteken sokkal költségesebb lesz, mintha egy belföldi régióban kerülne sor ugyanilyen típusú beavatkozásra. Arra kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak külön pénzügyi támogatást a regionális hatóságok és/vagy vállalatok számára, hogy ezzel is ösztönözzék a szigeteken a nulla kibocsátású repülőterek felé történő elmozdulást;

8. megjegyzi, hogy a repülőterek egyenlőtlenül oszlanak meg a tagállamok és a régiók között. Egyes régiókban, például a Benelux-államokban, Németországban vagy Észak-Olaszországban nagyon sűrűn helyezkednek el, míg más régiókban, például Kelet-Közép-Európában viszonylag kevés regionális repülőter működik. Ez a közlekedéshez való hozzáférés terén fennálló egyenlőtlenség tágabb problémáját hordozza magában az Európai Unió központi területein kívül élő polgárok, illetve az ott működő vállalkozások számára. Ezért lépéseket kell tenni a szóban forgó egyenlőtlenségek, valamint a regionális repülőterrel nem rendelkező régiók számának csökkentése érdekében;

9. rámutat arra, hogy a légi közlekedés a közúti közlekedés után a közlekedéssel összefüggő üvegházhatásúgáz-kibocsátás második legnagyobb forrása, és a CO₂-n túl más anyagok kibocsátásával is károsítja az éghajlatot (pl. nagy mennyiségű vízgőz és szulfát kibocsátásával is). Azt feltételezi, hogy ez ugyanolyan nagy hatást fejt ki, mint maga a CO₂-kibocsátás⁽⁶⁾. Bár az utóbbi időben történt előrelépés az üzemanyag-hatékonyság terén, azonban a környezeti előnyöket ellentételezi a légi közlekedés folyamatos növekedése (a légi közlekedés 2005 és 2017 között 60 %-kal bővült, és 2050-re várhatóan megháromszorozódik). Arra számít, hogy a forgalom Covid19-válság miatti hirtelen visszaesése csak átmeneti jellegű lesz;

10. ugyanakkor kiemeli, hogy az Európai Doktori Intézet egyik közleménye⁽⁷⁾ szerint a repülőtereknek az üzemeltetésükön keresztül a légi közlekedés teljes globális kibocsátásának mindössze kb. 2 %-ára van közvetlen ráhatásuk;

11. rámutat arra, hogy a 2011-es felülvizsgált fehér könyv – amely az EU közlekedéspolitikájának kulcsfontosságú dokumentuma – célja az európai közlekedés olajimporttól való függőségének csökkentése, a hatékonyságának növelése és a szén-dioxid-kibocsátásának csökkentése. A dokumentum kiemeli továbbá, hogy fontos, hogy a különböző közlekedési módok külön vagy multimodális módon történő, hatékony használatán keresztül megvalósuljon az intermodalitás és a komodalitás, aminek végső célja az erőforrások optimalizálása és fenntartható használata. Ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a tagállamok és az önkormányzatok között folyamatos tapasztalatcserére van szükség a közlekedési módok – különösen a légi és a vasúti közlekedés – integrációjának elmélyítésével kapcsolatban, például olyan területeken, mint az átszállóhelyek bevezetése a vasúti és a légi közlekedési ágazatban, illetve az utasfelvétel és poggyászfeladás lehetősége a vasútállomáson, már a repülőterre való megérkezés előtt. Hosszú távon mérlegelni kell, nem lenne-e észszerű megszüntetni a rövid távú repülőjáratokat, és helyettük vasúti összeköttetésekbe és nagysebességű vonatokba beruházni;

12. hangsúlyozza, hogy az intermodalitás és a komodalitás megkönnyítése érdekében vonzó vasúti összeköttetéseket kell – többek között nagy sebességű és tehervonatokat vonatkozásában is – szisztematikusan létrehozni a közeljövőben, és az utasok számára nyújtandó szolgáltatásként a légitársaságok, vasúti és busztársaságok számára kötelezővé kellene tenni közös menetjegyek árusítását, lehetővé téve az utasok számára, hogy egyetlen jegyet vásároljanak a többféle közlekedési módot ötvöző útjaikra; a lekésett csatlakozásokkal kapcsolatos kérdésekkel az utasok jogairól szóló rendelet keretében kell foglalkozni;

13. hangsúlyozza, hogy a légi közlekedés pozitív hatást gyakorol a régiók gazdasági fejlődésére, ideértve az idegenforgalmat is; emlékeztet a „Fenntarthatóbb turizmus az uniós városokban és régiókban” című véleményére, amelyben annak vizsgálatát kéri, hogy miként lehet optimalizálni az európai városok és régiók közlekedési összeköttetéseit, hogyan lehet támogatni a környezetre kevésbé káros lehetőségeket, és hogyan lehet összhangba hozni az intermodalitást a zöld megállapodás végső céljával;

14. javasolja, hogy értékeljék ki a világjárvány során szerzett tapasztalatokat és mérjék fel a csökkent légi forgalomnak a környezetre és az éghajlatra, valamint a régiók és a városok gazdasági fejlődésére gyakorolt hatásait, ténybeli alapokat szolgáltatva a jövőbeli fenntartható idegenforgalmi stratégiákkal és a regionális repülőterek jövőjével kapcsolatos további vitákhoz és döntésekhez;

⁽⁶⁾ Az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (EASA) tanulmánya, 2020. november.

⁽⁷⁾ A 2021/02. számú közlemény, 2021. január.

15. kibocsátásuk csökkentése érdekében a repülőterek környezetvédelmi kritériumok alapján határozhatják meg az egyes légitársaságok által fizetett repülőtéri díjakat, például úgy, hogy csökkentik a kevesebb zajt és kevesebb légszennyező anyagot kibocsátó repülőgépek repülőtéri díjait. Az utasonkénti kibocsátás csökkentése érdekében emellett kedvezőbb feltételeket biztosíthatnak a magasabb férőhely-kihasználtsággal működő légitársaságoknak. Ezen túlmenően a repülőterek ösztönzőket alkalmazhatnak az új üzemanyagok felhasználásának vagy a zajcsökkentésnek a támogatására oly módon, hogy este egy bizonyos időponttól megtiltják a felszállást, vagy a régebbi generációs repülőgépekre éjszakai repülési tilalmat vezetnek be. Végül pedig a résidőket is korlátozhatják a repülőgéptípusok és más célkitűzések alapján;

16. hangsúlyozza, hogy (az uniós forrásokból vagy állami támogatási programok keretében) a regionális repülőterekbe történő közberuházások feltételei közé be kell építeni, hogy a beruházás feleljen meg az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek és a „nem lehet káros a környezetre” elvnek;

17. örömmel veszi tudomásul, hogy az Európai Bizottság fokozza a légi közlekedésből származó kibocsátások csökkentésére irányuló erőfeszítéseit, és hogy az uniós tagállamok támogatják a nemzetközi légi közlekedés kibocsátáskompensációs és -csökkentési rendszerét (CORSIA);

A regionális repülőterek jelentősége

18. rámutat arra, hogy 2018-ban az európai légi közlekedés a globális utasforgalom 25,9 %-át tette ki, közvetlenül és közvetve több mint 13,5 millió munkahelyet biztosított, és 991 milliárd euróval járult hozzá az EU gazdaságához. Becslések szerint a repülőtér-üzemeltetők és a repülőterekkel együttműködő létesítmények vagy vállalatok közvetlenül körülbelül 1,7 millió embert foglalkoztatnak ⁽⁸⁾;

19. hangsúlyozza, hogy a regionális repülőterek a főbb közlekedési csomópontoktól távol eső, gazdaságilag viszonylag gyengén fejlett régiókban, valamint a peremterületeken és a szigeti régiókban fontos szerepet játszanak a közlekedési összeköttetésekben, és így ezekben a régiókban döntően hozzájárulnak a gazdasági fejlődéshez és a munkahelyteremtéshez. Lendületet adnak a fejlődésnek, ami megkönnyíti a területi, gazdasági és társadalmi kohézióra törekvő politika céljainak megvalósítását;

20. megállapítja, hogy a regionális repülőterek professzionális és komplex szolgáltatásokat is nyújtanak az általános célú légi közlekedés repülőgépeinek földi kiszolgálása terén, amely fontos szerepet játszik különösen a repülési képzésben;

21. emlékeztet arra, hogy a regionális repülőterek rendkívül fontos részei a kritikus infrastruktúrának, amelynek döntő szerepe van az állam és a polgárok védelmében. Ezek a repülőterek alapvető fontosságúak az orvosi célú repülések (légi mentés vagy betegszállítás), a megfigyelési repülések (tűzfigyelés) és az erdőtűzek elleni küzdelem szempontjából, de szükséghelyzetben is (természeti és egyéb katasztrófák, árvizek esetén), és így hozzájárulnak a mentőszolgálatok, a közigazgatás, az intézmények és a vállalkozások gördülékeny működéséhez;

Egy régió fenntartható fejlődése a konnektivitásától függ

22. azonban felhívja a figyelmet arra, hogy a régiók fejlődési üteme nagymértékben függ összeköttetések minőségétől, és hogy a regionális repülőterek fontos szerepet játszanak az EU területi kohéziójában, különösen a szigetcsoportok esetében (ahol a regionális repülőterek alapvető fontosságúak a régió belső kohéziójához, hiszen itt nincsenek olyan alternatívák, mint a vasút vagy a közút), valamint a ritkán lakott térségekben, a peremterületeken és a legkülső, illetve a kevésbé fejlett régiókban, ha ott nem állnak rendelkezésre más alkalmas és környezetbarát közlekedési eszközök;

23. emlékeztet arra, hogy a területi kohézió egy olyan uniós célkitűzés, amelyet a Lisszaboni Szerződés a kohéziós célkitűzés harmadik dimenziójaként ismer el a gazdasági és társadalmi kohézió mellett;

24. ezzel összefüggésben üdvözlí az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló jövőbeli rendeletről létrejött megállapodást, amelyben – a Régiók Európai Bizottságának az ERFÁ-ról szóló véleményében ⁽⁹⁾ megfogalmazott ajánlásokkal összhangban – figyelembe veszik a távoli régiók és a regionális repülőterek sajátos helyzetét. A rendelet értelmében a repülőtér infrastrukturába történő uniós beruházások nem támogathatóak, kivéve a távoli régiókat és a már létező regionális repülőtereket, és ezek is azzal a feltétellel, hogy a beruházások a környezeti hatások mérséklésére, a biztonságra vagy a védelemre irányuló célzott intézkedéseket érintenek;

⁽⁸⁾ Légi közlekedési akciócsoport (ATAG), „Légi közlekedés: A határokon túli előnyökről szóló 2020. évi jelentés”, 2020. október.

⁽⁹⁾ COTER-VI-046 – A Régiók Európai Bizottságának véleménye: „Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap”.

A regionális repülőterek jövője

25. úgy véli, most van itt az ideje, hogy felmérjük az európai regionális repülőterek szerepét és fontosságát. A felmérés során figyelembe kell venni, hogy milyen szerepet töltenek be a polgárok közlekedési kapcsolódásai, a regionális gazdasági fejlődés és ezen belül az idegenforgalom és az áru fuvarozás szempontjából, szem előtt tartva a Covid19-világjárvány tapasztalatait és hatásait, valamint e repülőterek hozzájárulását az EU ambiciózus éghajlat-politikájához;

26. azt szeretné, hogy az Európai Bizottság, a tagállamok, a régiók, a tudományos közösség és a vállalkozások összehangolt fellépése egy olyan új, átfogó európai közlekedési rendszerre tett javaslatához vezetne, amely megőrzi és a fenntartható növekedés irányába tereli a légi közlekedési módot. Ezek az intézkedések várhatóan ellenállóbbá teszik a légi közlekedési ágazatot válsághelyzetekben, szorosabban összekötik a többi közlekedési móddal – különösen a vasúttal – és bevonják a Párizsi Megállapodás kötelezettségvállalásainak teljesítésébe;

27. hangsúlyozza, hogy egyensúlyt kell teremteni a légi közlekedési ágazat dekarbonizációját célzó környezetvédelmi követelmények teljesítése, valamint egyes peremterületek, szigetek vagy legkülső régiók regionális repülőterektől való függése között, hiszen ezeknek nincsen életképes alternatívája;

Állami és uniós támogatás

28. úgy véli, hogy az Európai Bizottság először is kötelezhetné a tagállamokat arra, hogy rövid és hosszú távú stratégiai terveket terjesszenek elő a regionális repülőterekre vonatkozóan, és ezzel összefüggésben speciális eszközöket dolgozzanak ki a légi közlekedési ágazat éghajlatra gyakorolt hatásának enyhítése és ökológiai átállásának támogatása érdekében;

29. úgy véli, hogy az Európai Bizottság állami támogatásokra és közszolgáltatási kötelezettségekre vonatkozó iránymutatásainak, valamint a Covid19-világjárvány idején a légi közlekedésre vonatkozó szabályoknak megfelelően a tagállamok bizonyos feltételek mellett támogathatják a világjárvány által sújtott vállalatokat, beleértve a regionális repülőtereket is;

30. ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a regionális repülőterek – különösen a szigeteken, a ritkán lakott térségekben, a peremterületeken és a legkülső, illetve a kevésbé fejlett régiókban – jelentős strukturális problémákkal szembesülnek a finanszírozási és működési költségek fedezése terén, és ezért további forrásokra van szükségük. Ezek a repülőterek kedvezőtlen versenyfeltételek mellett működnek, amelyek e repülőterek szűk tevékenységi köre miatt nem teszik lehetővé állandó költségeik fedezését;

31. ezzel összefüggésben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy jogalkotási tevékenysége keretében dolgozzon ki még rugalmasabb és hatékonyabb szabályokat az állami támogatásokra, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy az ERFA és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz beruházásokra vonatkozó rendelkezéseivel összhangban pénzügyi támogatást nyújtsanak a peremterületeken, szigeteken vagy legkülső, illetve kevésbé fejlett régiókban található regionális repülőtereknek, ahol nincs hatékonyabb és fenntarthatóbb alternatíva (például vasút);

32. azt is javasolja, hogy a tagállamok a környezeti követelmények tekintetében egy sokrétű megközelítést alkalmazhassanak a regionális repülőterekkel szemben, amely figyelembe veszi egyrészt azokat az intézkedéseket, amelyeket maguk a regionális repülőterek hoznak meg, másrészt pedig a velük a helyszínen közvetlenül együttműködő szereplők által bevezetett intézkedéseket;

A légi közlekedés a 2021–2027-es időszakra szóló új uniós pénzügyi tervben

33. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó uniós kohéziós politika keretében a korábban említett korlátozások mellett támogatásként engedélyezzen forrásokat a regionális repülőtereken végrehajtott olyan beruházásokhoz, amelyek közvetlenül támogatják a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló eljárásokat vagy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, körforgásos gazdasághoz kapcsolódó eljárásokat;

34. kéri továbbá, hogy az Európai Bizottság hozzon új szabályokat az olyan, kis méretű regionális repülőtereknek nyújtott állami támogatásokra vonatkozóan, amelyek nincsenek versenyben más repülőterekkel és átlagos utasforgalmuk nem haladja meg az 1 millió főt évenként, és mentesítse ezeket a repülőtereket a bejelentési kötelezettség alól állami beruházási támogatások esetén (ha nem képesek előteremteni a 25 %-os önrészt) és működési támogatás esetén;

35. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítson megfelelő uniós forrásokat a biztonságos üzemeltetést és védelmet szolgáló infrastruktúra kiépítésére, valamint az innovatív technológiák alkalmazására és a repülőterek digitalizálására, amelyek az európai zöld megállapodás céljainak megvalósítását szolgálják;

36. a légi közlekedés környezetbarátabbá tétele szempontjából szükségesnek tartja, hogy uniós forrásokból támogassák a K+F eredmények bevezetését és alkalmazását, különös tekintettel a repülés által okozott zajterhelés és a repülőgép-hajtóművek kibocsátásának csökkentésére, amit alternatív tüzelőanyagok használatával érnek el;

37. hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz⁽¹⁰⁾ beavatkozási területeket irányoz elő a „meglévő repülőterek védelmi, biztonsági és légiforgalmi szolgáltatási rendszerei” és „a legkülső régiók repülőtereinek támogatása” tekintetében, azzal a feltétellel, hogy ezek az intézkedések „teljes mértékben tiszteletben tartják az Unió éghajlati és környezetvédelmi normáit és prioritásait, valamint az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikke értelmében vett jelentős károkozás elkerülését”. A tagállamoknak ezért a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek keretében az Európai Bizottsággal együtt alaposan meg kell vizsgálniuk a regionális repülőterek támogatásának lehetőségeit;

38. elvárja továbbá, hogy az Európai Bizottság biztosítsa, hogy a legkülső régiók regionális repülőtereit ösztönözzék arra, hogy használják fel a 2021 és 2027 közötti új pénzügyi terv során végrehajtott nemzeti vagy regionális programok keretében nyújtott uniós forrásokat a környezetvédelemhez kapcsolódó beruházásokra, vagy azokat a negatív környezeti hatások enyhítéséhez vagy csökkentéséhez szükséges beruházások kísérik;

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

39. megjegyzi, hogy a saját területükön a helyi és regionális önkormányzatok felelősek a tömegközlekedési szolgáltatások megtervezéséért és megvalósításáért, valamint a regionális gazdasági fejlődés előmozdításáért. Sok helyi és regionális önkormányzat regionális repülőterek tulajdonosa vagy üzemeltetője, biztosítja a működésükhöz szükséges infrastruktúrát és egyéb szolgáltatásokat, és néha jelentősen hozzájárul azok finanszírozásához;

40. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok feladata az, hogy folyamatosan törekedjenek a mobilitási minták javítására és a legmegfelelőbb közlekedési módok kiválasztására, beleértve a regionális repülőterekhez való hozzáférés előnyeivel és hátrányaival kapcsolatos megfontolásokat is. E célból elő kell mozdítani a klímasemleges közlekedés területén az olyan, elsősorban tömegközlekedési, de egyéni közlekedési projekteket is, amelyek kevés vagy semmilyen kibocsátással nem járnak, továbbá támogatni kell a nem motorizált közlekedési infrastruktúrát és a tömegközlekedési járművek innovatív töltőállomásainak kiépítését, valamint a tömegközlekedés integrációját. Mindenekelőtt – ott, ahol ez megvalósítható – a repülőterekre történő vasúti utazást kell lehetővé tenni, ami csökkenti a gazdaságból származó kibocsátásokat is;

41. rámutat arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok a légi közlekedési ágazattal együtt döntő mértékben hozzájárulnak közös regionális kommunikációs kampányok kidolgozásához, hogy felhívják a társadalom figyelmét a következő kérdésekre: repülésbiztonság, a repülőgépeket érintő környezetbarát innovációk, a repülőterek biztonsága, valamint a légi, vasúti, közúti és tengeri közlekedésre támaszkodó multimodalitás előnyei;

42. úgy véli, hogy a repülőter-üzemeltetőknek haladéktalanul át kell dolgozniuk fejlesztési stratégiáikat, és nemcsak azért, hogy a Covid19-világjárvány következtében megváltozó légi közlekedési piac körülményeihez igazítsák azokat, hanem mindenekelőtt azért, hogy figyelembe vegyék a fenntartható fejlődésbe történő befektetés szükségességét és a klímasemleges közlekedés előnyeit;

43. emlékeztet arra, hogy a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló, az Európai Bizottság által 2021 márciusában elfogadott stratégia értelmében a fogyatékossgal élők jogait valamennyi szakpolitikába és területbe, tehát a közlekedésbe is be kell építeni. Ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy a regionális repülőtereket a kezelőiknek teljes mértékben hozzá kell igazítaniuk a fogyatékossgal élő személyek szükségleteihez annak érdekében, hogy azok korlátlanul hozzáférhessenek valamennyi kínált szolgáltatáshoz;

Gyors és összehangolt intézkedések mint a gazdasági helyreállítás kulcsa

44. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy valósítson meg olyan megoldásokat, amelyekkel a világjárvány alatt biztosítható az Európai Unión belüli szabad mozgás. Az egységes szabályok, mint például az uniós digitális Covid-igazolvány kétségtelenül elősegítik a mobilitás helyreállítását, ideértve a légi közlekedést és az ahhoz szorosan kapcsolódó turizmust, de semmiképpen sem diszkriminálhatják az utasokat, és fontos, hogy bevezetésük ne kizárólag a regionális repülőterek számára jelentsen (többek között pénzügyi) terhet;

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.).

A Régiók Európai Bizottsága véleménye: A gondozók és a gondozás jövőjére vonatkozó terv – Helyi és regionális lehetőségek egy európai kihívás kapcsán

(2021/C 440/11)

Előadó: Heinrich DORNER (AT/PES), Burgenland tartományi kormányának tagja

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Politikai prioritások

1. tudatában van a népesség előregedésével járó hatásoknak ⁽¹⁾, a társadalmi struktúrák és a családszerkezetek, valamint a sajátos igényű személyeknek nyújtott igényalapú ellátás változásának, a munka modern világával kapcsolatos követelményeknek, valamint ebből eredően a hivatásos és nem hivatásos, elsősorban családtagok által biztosított gondozási szolgáltatások iránti növekvő keresletnek. Megjegyzi ugyanakkor, hogy hosszú távon fontos az aktív öregedést elősegítő programok kidolgozása, valamint az, hogy megelőzzük az idősebb emberek fizikai és mentális állapotának korai leromlását. A megfelelő programok kidolgozásakor fontolóra kell venni olyan lépéseket, amelyek célja, hogy az idősök nagyobb mértékben vehessenek részt a társadalmi életben és jobb infrastruktúra álljon rendelkezésükre. A részvételi lehetőségek bővítése ösztönzi az idősök önrendelkezését, és segít a magány és a társadalmi elszigetelődés megelőzésében;
2. rámutat, hogy a népesség előregedésének hatása erőteljesebben jelentkezik a vidéki területeken és különösen az elnéptelenedés sújtotta vagy kevésbé fejlett területeken, ahol az idősök és egyéb rászorulóknak a gondozását biztosító szolgáltatások nehezebben elérhetőek és azokhoz nagyobb mértékben igénybe kell venni közösségi alapú szolgáltatások támogatását. Fontos figyelembe venni ennek kapcsán az ápolók kevésbé fejlett régiókból fejlettebb régiókba való migrációjának negatív hatásait is, az ugyanis a kevésbé fejlett régiókban súlyos munkaerőhiányt eredményez. Elismeri, hogy a helyi szolgáltatások fontosak a vidéki és az elnéptelenedett területeken élő idősök és ápolásra szorulóknak számára, mivel olyan erőforrásokat jelentenek, amelyek segítik az embereket, hogy a megszokott környezetükben maradhassanak, különböző technikai, anyagi és/vagy gazdasági támogatás révén, valamint az általános akadálymentesség támogatásával előmozdítva önállóságukat, a mindennapi tevékenységek végzésében való függetlenségüket és társadalmi integrációjukat. A népesség előregedése ugyanakkor a városi területeken is határozottan érezteti hatását, ahol erőteljesen növekszik az idősök népességen belüli aránya, ami növeli az emberi erőforrások és az új infrastruktúra (gondozóotthonok, lakások egészségügyi szolgálattal stb.) iránti igényt;
3. elismeri, hogy az egészségügyi ágazat mellett az ápolási-gondozási ágazat is döntő szerepet játszott a Covid19-válság alatt. Szorgalmazza ezért, hogy a gondozók szolgálatának elismeréseként elsődleges kötelezettségként teljes mértékben tartsák tiszteletben a méltányos munkafeltételek és a megfelelő javadalmozás igényét;
4. kéri a régiókat és a városokat, hogy a közép- és hosszú távon fenyegető munkaerőhiány kezelése érdekében folytassák és adott esetben fokozzák a gondozók hiányának leküzdésére irányuló eddigi erőfeszítéseiket. A munkaerőhiány mind városi, mind pedig vidéki területeket érint, és külön figyelmet kell fordítani az elnéptelenedés által érintett területekre, a távoli térségekre és a fejlődésben lemaradt régiókra, ahol az idősök és az ápolásra szorulóknak a gondozása kevésbé hozzáférhető. Elismeri az életciklus-alapú szemlélet alkalmazásának jelentőségét az idősödéssel kapcsolatos kihívások kapcsán ⁽²⁾, ám a világvárvány miatt túlterhelt egészségügyi szolgáltatások jelenlegi kontextusában arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítson olyan pénzügyi eszközöket, amelyek közvetlenül hozzáférhetőek a városok és régiók számára, hogy azok eredményesen kezelhessék az ápolószemélyzet hiányából eredő problémákat;
5. az egészségügyi szakemberek és a gondozók határokon átnyúló mobilitásának a (Covid19-)válsághoz kapcsolódó korlátozásából eredő rövid távú munkaerőhiánnyal összefüggésben utal az RB eddigi szakpolitikai ajánlásaira (pl. a határ menti régiók között egészségügyi folyosók létrehozása) ⁽³⁾;

⁽¹⁾ 2020-ban az Unió lakosságának 20,6 %-a 65 éves vagy annál idősebb volt. Ez 3,0 százalékponttal haladta meg az egy évtizeddel korábbi értéket. Eurostat, 2021. 03. 16.: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210316-1>.

⁽²⁾ COM(2021) 50 final.

⁽³⁾ Az RB véleménye: *A határon átnyúló egészségügyi ellátás biztosítása és jövőbeli kilátásai* (COR-2019-04597).

6. elismeri azt az elsődleges célt, hogy a rászorulóknak számára lehetővé tegyék a szakmai szempontból szükséges és a gondozásban részesülő személyek által előnyben részesített ápolási-gondozási szolgáltatások igénybevételét;

7. úgy véli, hogy a rászorulóknak ápolása és gondozása terén tapasztalható szakemberhiány lehetőségét kínálhat arra, hogy szembeszálljunk a munkanélküliség – különösen a Covid-válság hatásaival összefüggésben várható – európai szintű növekedésével, és ezáltal jelentős lépést tegyünk az Európai Unió gazdasági és társadalmi kohéziójának védelme felé; leszögezi, hogy az idősekre és az ápolásra szorulóknak irányuló új gondozási szolgáltatások létrehozása olyan új munkahelyek létrejöttéhez vezet, amelyek segítenek a gazdaság fellendítésében, valamint a vidéki és elnéptelenedett területeken élő lakosság megtartásában. A helyi szociális szolgáltatások ezeken a földrajzilag sérülékeny területeken egyértelműen elősegítik a vidéki élet felporzását, valamint a társadalmi és területi kohéziót;

8. felhívja a figyelmet arra, hogy a gondozási ágazatnak nemcsak formailag kell átalakulnia, hanem teljesen új paradigmákat kell kialakítania: a gondozás helyett a megelőzésre és a befogadásra, a gondozás minősége helyett az életminőségre, az intézményi helyett az otthoni ellátásra, a professzionalizálódás helyett a családdal való együttműködésre, az orvosi helyett a támogatási és szolgáltatási szemléletre koncentrálva, továbbá áttérve az egyen megoldásokról az életmódhoz igazodó ellátásra, a rendszerközpontúságról az ügyfélközpontúságra, a technológiáktól való félelem helyett azok mindennapi használatára, a hagyományos megoldások helyett az emberközpontú digitális megoldások alkalmazására, valamint a kritikus teljesítménymutatók helyett a józan ész használatára;

9. örvendetesnek tartja az Európai Bizottság idősödésről szóló zöld könyvének célját, miszerint széleskörű szakpolitikai vita induljon az idősödésről, amely keretben nyújt az idősödéssel járó kihívásokra és lehetőségekre való felkészülés és az azokra való reagálás lehetőségeinek megvitatásához, és különösen rámutat a zöld könyv⁽⁴⁾ 5.1. pontjában tett megállapításokra és észrevételekre;

10. emlékeztet a szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési tervre, továbbá várakozással tekint a tartós ápolás-gondozásra vonatkozó, 2022-re tervezett kezdeményezés elé, és kiemeli a szociális jogok európai pillérének 18. elvét, amelynek értelmében mindenkinek joga van megfizethető, hosszú távú, minőségi ápolási-gondozási szolgáltatásokat igénybe venni, különös tekintettel az otthoni ápolásra és a közösségi alapú szolgáltatásokra⁽⁵⁾;

11. ismételt arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fontoljon meg egy, az ifjúsági garanciához hasonló európai gondozási megállapodást az ápolási igények jogokon alapuló megközelítés keretében való kielégítésére, amely a jóléti gazdaságra vonatkozó stratégiával összhangban a gazdasági tevékenység középpontjába helyezi a gondozást, és növeli az egészségügybe és az ápolásba irányuló beruházásokat. Arra kéri az Európai Bizottságot és ösztönzi a tagállamokat, hogy a 189. sz. ILO-egyezménybe foglalják bele a háztartási alkalmazottak munkakörülményekre vonatkozó kéréseit⁽⁶⁾. Az említett véleményben az RB sürgette a barcelonai célkitűzések felülvizsgálatát, fejlesztését és kötelezővé tételét, valamint azt, hogy vezessenek be további, azokon túlmutató egészségügyi célkitűzéseket (Barcelona +), figyelembe véve az előregedő társadalmak gondozási igényeit, valamint elismerve azt, hogy a gondozás területén elsősorban nők dolgoznak, akik nem részesülnek a munkájuk társadalmi értékének megfelelő díjazásban;

Statisztikai háttér és kilátások

12. felhívja a figyelmet a jelenlegi előrejelzésekre, amelyek szerint a 65 éves vagy annál idősebb európai polgárok aránya a jelenlegi 20 %-ról 2070-re hozzávetőlegesen 30 %-ra fog nőni, valamint a 80 éves vagy annál idősebb emberek aránya 2070-re a kétszeresére fog nőni, és meg fogja haladni a 13 %-ot⁽⁷⁾. A 65 év felettek száma tehát előreláthatólag 87 milliőről több mint 150 millióra, a 80 év felettek száma pedig 23 milliőről 62 millióra emelkedik;

13. tudatában van annak, hogy a potenciálisan tartós ápolás-gondozásra szorulóknak száma a 2016. évi 19,5 millió főről 2030-ban várhatóan 23,6 millió főre, 2050-ben pedig 30,5 millió főre fog nőni az Unióban⁽⁸⁾;

14. megjegyzi, hogy ahhoz, hogy a jelenlegi arányt (száz 65 év feletti személyre 5 tartós ápolást végző munkaerő) fenn tudjuk tartani, az OECD-országokban 2040-ig 13,5 millió fővel kell növelni az e szektorban dolgozó munkavállalók számát⁽⁹⁾. Az EU-27 tagállamaiban csak a 2018–2030 közötti időszakban összesen 11 millió szakemberre lesz szükség ahhoz, hogy ki tudják elégíteni a növekvő igényeket⁽¹⁰⁾;

⁽⁴⁾ COM(2021) 50 final.

⁽⁵⁾ COM(2021) 102 final.

⁽⁶⁾ Az RB véleménye: Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia (COR-2020-02016).

⁽⁷⁾ COM(2020) 241 final – Jelentés a demográfiai változások hatásairól.

⁽⁸⁾ COM(2021) 50 final.

⁽⁹⁾ OECD (2020), Who Cares? Attracting and Retaining Care Workers for the Elderly, <https://www.oecd.org/els/health-systems/who-cares-attracting-and-retaining-elderly-care-workers-92c0ef68-en.htm>.

⁽¹⁰⁾ JRC121698 – JRC (2021), Health and long-term care workforce: demographic challenges and the potential contribution of migration and digital technology.

15. kiemeli a gondozási ágazatban rejlő jelentős munkaerőpiaci lehetőségeket, és ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy a következő tíz évben az egészségügyi és szociális ágazatban akár nyolc millió munkahely várhat betöltésre ⁽¹¹⁾;

16. hangsúlyozza még, hogy az ezüst gazdaság ⁽¹²⁾, amely magában foglalja az időseknek nyújtott gondozási szolgáltatásokat is, az elnéptelenedés elleni küzdelem hatékony eszköze, amely azonnali megoldásokat kínál az előregedés és a munkanélküliség problémájára a leghátrányosabb helyzetű vidéki területeken. Az ezüst gazdaság versenyelőnyt és kohéziós előnyöket teremt a régiók számára, és valamennyi érintett szereplő számára előnyökkel jár („win-win-win” helyzet). Másrésztől így a számos régiókat már ma is sújtó fokozatos előregedés olyan aktív erőforrássá válhat, amely munkahelyeket és jólétet teremt, emellett megváltoztatja a módosításra megérett sztereotípiákat és megközelítéseket;

Helyi és regionális dimenzió

17. kéri az Európai Unió városait és régióit, hogy a közép- és hosszú távon fenyegető munkaerőhiány alapján foglalkozzanak a gondozók hiányának okaival. Ez különösen azokat a régiókat érinti, amelyek rendszerei a szomszédos országok személyzetére vannak utalva és a világválság miatti határlezárások következtében rövid távú munkaerőhiánnyal szembesültek;

18. a hivatásos és nem hivatásos, elsősorban a családtagok által biztosított gondozást illetően tudatában van az Európán belüli regionális különbségeknek és prioritásoknak ⁽¹³⁾, és elkötelezett a szolgáltatások változatos kínálatának és a mindenkori gondozási szükségletek kielégítését célzó, eltérő regionális megközelítéseknek a biztosítása iránt;

19. támogatja a régiók európai szintű hálózatának létrehozását, és arra ösztönzi a régiókat, hogy mozdítsák elő a közös tapasztalatcserét és az intézkedések közös, összehangolt kidolgozását; megjegyzi, hogy a régiók és a városok fontos szerepet játszanak az idősek és rászorulóik ellátását és gondozását célzó egyedi intézkedések meghozatalában, közelebb hozva a helyi szolgáltatásokat a népesség előregedése és az elnéptelenedés sújtotta vidéki területekhez. E stratégia célja, hogy biztosítsa a megfelelő támogatást az e földrajzilag sérülékeny területeken élő csoportok számára, akik nehezebben férnek hozzá azokhoz az alapvető helyi szolgáltatásokhoz, amelyek saját lakókörnyezetükben biztosítják számukra a megfelelő szociális-egészségügyi ellátást;

A nők érintettsége

20. a nemeket illetően hangsúlyozza, hogy az Unióban élő nők 92 %-a rendszeresen, azaz hetente több mint egy napon végez fizetés nélküli gondozási feladatokat, az Unióban élő nők 81 %-a naponta gondoz hozzátartozókat ⁽¹⁴⁾, továbbá az egészségügyi szakemberek és a gondozók nagy részét a nők teszik ki ⁽¹⁵⁾; Ez a helyzet különösen súlyos a vidéki és elnéptelenedett környezetben élő nők esetében, ahol az alapvető egészségügyi és szociális ellátási-gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférés valódi nehézségekbe ütközik;

21. hangsúlyozza, hogy Európában az ápolási-gondozási tevékenységek túlnyomó részét otthoni ápolás-gondozás keretében hozzátartozók, főként nők, gyakran szakképzettség vagy szakmai iránymutatás, illetve megfelelő díjazás és szociális védelem nélkül biztosítják, ami végső soron tovább mélyíti a nemek közötti meglévő nyugdíszakadékokat;

22. elismeri, hogy olyan politikákra és programokra van szükség, amelyek arra irányulnak, hogy a nőket mentesítsék a nem fizetett gondozási munka túlnyomó többségének terhe alól. Mind a nem fizetett gondozókat, mind az őket nem segítő családtagokat tájékoztatni kell arról, hogy a gondozás munka, és ekként kell kezelni. A nem fizetett ápolási-gondozási munka nem a nők kötelessége és kötelezettsége, ezért azt egyenlően kell elosztani a nemek között annak érdekében, hogy biztosítva legyen a nők gazdasági függetlensége, ahogy azt az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégia is kifejti;

⁽¹¹⁾ COM(2021) 50 final.

⁽¹²⁾ Az Európai Bizottság szerint az „ezüst gazdaság” az idősödő népességhez, illetve az 50 éven felüli népesség sajátos igényeihez kapcsolódó állami és fogyasztói kiadásokból fakadó gazdasági lehetőségek összességéül határozható meg.

⁽¹³⁾ JRC121698.

⁽¹⁴⁾ EIGE (2021), *Gender inequalities in care and consequences for the labour market*, <https://eige.europa.eu/publications/gender-inequalities-care-and-consequences-labour-market>.

⁽¹⁵⁾ JRC121698.

23. rámutat azon nők magas arányára, akik a bizonytalan munkakörülmények és az elégtelen javadalmazás ellenére is hajlandók ápolási-gondozási tevékenységeket végezni, mivel alacsony jövedelemszintű országokból származnak. Ezek a nők a legtöbb esetben bevándorlók, ezért biztosítani kell számukra, hogy anyanyelvükön integrációs szolgáltatásokhoz férjenek hozzá, és megfelelően tájékozódhassanak a bevándorló munkavállalókként őket megillető jogokról és a hozzáférhető szolgáltatásokról. Különösen fontos a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv teljes körű végrehajtása és annak biztosítása, hogy a munkavállalóknak ezt a konkrét csoportját ne zárják ki a jogszabályban meghatározott minimálbérek nyújtotta védelemből. Hangsúlyozza ennek kapcsán, hogy „sürgősen szükség van a minimálbérek »felfelé irányuló konvergenciájára«, többek között azért, mert a foglalkoztatást továbbra is alacsony bérek jellemzik az Európai Unióban”, illetve hogy „a minimálbért keresők 59 %-a nő”⁽¹⁶⁾. Nyomatékosítja, hogy az EU-nak továbbra is támogatnia kell a tagállamokat a hatékony és inkluzív foglalkoztatási és szociálpolitikák végrehajtásában és az ehhez szükséges reformok véghezvitelében;

24. hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell az EU-ban házi gondozást végző munkavállalók bizonytalan munkakörülményeivel, akik többnyire nők és gyakran harmadik országokból érkező migránsok. Közülük egyesek szabálytalanul, okmányokkal nem rendelkező migránsként dolgoznak, mások pedig cirkulációs vagy ideiglenes migrációban vesznek részt. E kérdésben csatlakozik az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz (EGSZB), hangsúlyozva, hogy a házi gondozókat a többi gondozóhoz hasonlóan kell kezelni, és sürgeti a munkáltatókkal szembeni szankciókról szóló irányelvben (2009/52/EK) foglalt biztosítékok javítását az okmányokkal nem rendelkező munkavállalók munkavállalói jogainak védelme érdekében, valamint az áldozatok jogairól szóló irányelv (2012/29/EU) szigorú alkalmazását annak érdekében, hogy migrációs jogállásuktól függetlenül hatékony támogatást kapjanak az olyan házi gondozók, akik kizsákmányolás áldozatai⁽¹⁷⁾;

Ajánlások az érintett szereplők számára

25. hangsúlyozza, hogy a lakosságot jobban és intenzívebben kell tájékoztatni az ápolási-gondozási szakemberek iránti igényről, azzal a céllal, hogy a szakma vonzóbbá váljon a munkakeresők szélesebb köre számára, valamint hogy igyekezzenek nagymértékben orvosolni a nemek közötti egyensúly hiányát és biztosítani, hogy a jövőben több férfi válassza ezeket a szakmákat. A helyi és regionális önkormányzatok is hozzájárulhatnak ezekhez a törekvésekhez olyan formában, hogy szemináriumokat, workshopokat szerveznek és népszerűsítik a gondozási szakmákat kifejezetten a férfiak körében. Így felvehetnénk a küzdelmet a nemi sztereotípiákkal és felhívhatnánk a figyelmet erre a területre. Ezzel párhuzamosan összehangolt erőfeszítéseket kell tenni az ápolási-gondozási ágazat munkakörülményeinek javítására, hogy a gondozási szakmák vonzóbbá váljanak többek között a fiatalok számára és elsősorban az elnéptelenedett és/vagy nagyon idősegedett népességű területeken;

26. rámutat, hogy a jelenlegi Covid19-válság fényében az ápolás-gondozás terén a válságnak ellenálló munkáltatói struktúrák létrehozásával – különös tekintettel a tulajdonosi szerkezetre és a megtermelt nyereség felhasználására – munkahelyekről lehet gondoskodni, illetve biztosítani lehet az ellátás folytonosságát;

27. elismeri, hogy a munka és a magánélet megfelelő egyensúlya alapvető szerepet játszik a munkaerőpiacra esetlegesen újonnan belépők pályaválasztásában. Ebben az értelemben a hivatásos ápolás-gondozás terén megfelelő munkaidőmódellre van szükség, amelyek lehetővé teszik és elősegítik a családi életet, a szabadidő és a munka összeegyeztethetőségét;

28. hangsúlyozza, hogy az egészséges munkakörnyezet kialakítását és fenntartását illetően a dolgozók fizikai egészségén túl a mentális egészségük is döntő fontosságú, és ennek megfelelően szükség van a dolgozók szakmai támogatására (pl. felügyeletre, célzott továbbképzésre, mentális egészségügyi támogatásra), egyértelműen fellépve ezáltal a szakmán belüli növekvő kiégési aránnyal szemben is;

29. hangsúlyozza, hogy újra kell gondolni az idősothonokra vonatkozó strukturális követelményeket annak érdekében, hogy egyensúlyba lehessen hozni az új egészségügyi és biztonsági – köztük a fertőzésmegelőzési és -ellenőrzési – normákat, amelyek a lakók és a dolgozók számára is előnyösek. Az átfogó cél az, hogy optimális környezeti, élet- és munkakörülményeket biztosítsunk, amelyek elősegítik a társadalmi kapcsolatokat;

30. megjegyzi, hogy az ápolási-gondozási tevékenységek végzéséhez, a hatékony és átfogó dokumentáció elkészítéséhez és a több szakmát érintő kommunikációhoz biztosított technikai segédeszközök jelentős segítséget jelentenek a gondozók számára és nagyban megkönnyítik mindennapi munkájukat;

⁽¹⁶⁾ Az RB *Megfelelő minimálbérek az Európai Unióban* című véleménye (COR-2020-05859).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság saját kezdeményezésű véleménye a következő tárgyban: *A gondozókkal együtt élő gondozók jogai* (SOC/535 – EESC-2016-00941).

31. felhívja a figyelmet arra, hogy a digitalizáció jelentősége az ápolási-gondozási ágazatban is növekszik. Kéri ezért, hogy nyújtsanak speciális technikai támogatást az idősothonok számára a távorvoslásnak – mint a lakók hatékonyabb egészségügyi ellátását biztosító eszköznek – az előmozdítása révén. Az elszigetelt és tényleges családi támogatás nélkül élő személyek állapotának nyomon követésére és ellenőrzésére a világjárvány alatt már használt digitális és távgondozási eszközök is tovább fognak fejlődni, és javítják majd a lakosság gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférését. Ezt azonban olyan intézkedéseknek kell kísérniük, amelyek minden téren – például a nemek között, a vidéki területeken vagy az idősebb lakosság vonatkozásában – csökkentik a digitális szakadékot, emellett továbbképzési programok révén ki kell képezni az ágazat szakembereit ezeknek az új eszközöknek a használatára. Ezenkívül új összehangolt és integrált kommunikációs rendszert kell kifejleszteni az egészségügyi rendszer, a szolgáltatók és a családok között. Alapvető, hogy a bentlakásos intézményekben dolgozó szolgáltatók és a lakók hozzáférjenek az új technológiákkal kapcsolatos képzésekhez;

32. úgy véli, hogy a képzés időtartamára nyújtott pénzügyi támogatás fontos kísérő intézkedést jelent ahhoz, hogy megkönnyítsék az érdeklődők szakmában való elhelyezkedését vagy szakmaváltását;

33. elismeri, hogy a gondozók esetében olyan megfelelő díjazásra van szükség, amely tükrözi a tevékenység szociális és társadalmi értékét;

34. utal a szociális jogok európai pillérének a „munka és a magánélet közötti egyensúlyra” vonatkozó 9. elvére, amely szerint „a szülőknek és a gondozási feladatokat ellátó személyeknek joguk van a megfelelő szabadsághoz, a rugalmas munkavégzéshez és a gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez”. Ennek kapcsán rámutat arra, hogy a gondozók alkalmazását célzott támogatási kereteken vagy más finanszírozási formákon keresztül megkönnyítő állami támogatási intézkedések hozzájárulhatnak az ennek az elvnek való megfeleléshez és egyúttal a gondozók helyzetének rendezéséhez és munkafeltételeik javításához is;

35. azt javasolja, hogy az uniós tagállamok teremtsék meg a gondozók szociális védelmének alapvető keretfeltételeit. Ez egyaránt vonatkozik az e csoportba tartozó személyek megélhetési költségeinek fedezésére, valamint az egészség-, baleset- és nyugdíjbiztosítására; A gondozóként tevékenykedő hozzátartozókat nem szabad arra kényszeríteni, hogy feladják munkahelyüket, az állami juttatásokat nem lehet a munkanélküliségi státuszhoz kötni. A hozzátartozóról való gondoskodásra vonatkozó döntés amúgy is nehéz, ezért nem szabad az emberektől szükségtelen áldozatokat követelni;

36. hangsúlyozza, mennyire fontos szakmai támogatást biztosítani a nem hivatásos, elsősorban családtagok által biztosított gondozás terén ahhoz, hogy a gondozást végző hozzátartozók megszerezhessék a szükséges készségeket, ugyanakkor biztosítsák a megfelelő színvonalú gondozást. Ezenkívül tehermentesítési lehetőségekről (például rövid távú gondozást biztosító helyekről) kell gondoskodni, hogy a gondozást végző hozzátartozókat szükség esetén ideiglenesen tehermentesíteni lehessen;

37. felkéri az uniós tagállamokat és az érintett helyi és regionális szintű szereplőket, hogy rendszeres időközönként végezzenek felméréseket az érintett népességcsoportok körében, hogy az annak keretében megfogalmazott vélemények és a változó álláspontok a szolgáltatások stratégiai fejlesztésének alapjául szolgálhassanak;

Ajánlások az Európai Bizottság számára

38. kéri az Európai Bizottságot, hogy frissítse a tartós ápolási-gondozási szolgáltatásokra vonatkozó jelenlegi, 2012-ben kialakított európai minőségi keretrendszert, hogy lépést tartson a tartós ápolási-gondozási szolgáltatások legfrissebb fejleményeivel és a kapcsolódó készségigényekkel, illetve megkönnyítse a gondozók mobilitását. Azt javasolja ezért az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy vezessenek be egy európai minőségi védjegyet az „idős és ápolásra szoruló személyek gondozója” szakmai profilhoz kapcsolódóan, amely mind az intézményesített, mind az intézményen kívüli ápolás-gondozásra vonatkozna, az ilyen szolgáltatásokat nyújtó gondozók megfelelő kompetenciájának és képzésének garantálása érdekében. A jelenlegi európai kontextusban közös referencianormákat szükséges rögzíteni egy, az egyes tagállamok igényeihez igazított, elismert minőségi tanúsítvány révén. Az RB hangsúlyozza, hogy a gondozottak jogait, valamint fizikai és mentális jóllétüket – ezen belül a magány megelőzését és az ellene való küzdelmet – továbbra is kiemelt prioritásként kell szem előtt tartani;

39. azt ajánlja az Európai Bizottságnak és az uniós tagállamoknak, hogy a városok, a régiók és a szociális partnerek bevonásával vegyék fontolóra egy uniós stratégiának és a gondozók (ideértve a házi gondozókat is, akiknek a szolgáltatásait és gondozói szakma tartós arculatváltásának előmozdítása érdekében e stratégiának többek között médiareklámok révén tájékoztatást is magában kell foglalnia);

40. javasolja továbbá, hogy az Európai Bizottság vegye fontolóra javaslatok megfogalmazását a családtagok gondozóként való elismerésére és tényleges támogatására vonatkozóan;

41. kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki javaslatot az adatok átfogó gyűjtésére és értékelésére szolgáló, a nagyrészt dokumentálatlan házi gondozásra is kiterjedő hatékony nyilvántartási rendszer létrehozására vonatkozóan azzal a céllal, hogy a tagállamok és a régiók számára szilárd alapot biztosítson a régiók közötti jövőbeli koordinációhoz;
42. ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy, az ápolási-gondozási területen, valamint a közös programok – például az ápolást végző családok szociális gondozására vagy az őket támogató stratégiákra irányuló tervek – területén a szakmai tapasztalatok kölcsönös megosztására szolgáló és a bevált gyakorlatok bemutatására lehetőséget biztosító platformot;
43. üdvözli a jelenlegi és a jövőbeli uniós strukturális alapok (a REACT-EU programmal kiegészített, 2014–2020 közötti időszakra szóló ESZA, illetve a 2021–2027 közötti időszakra szóló ESZA+) által kínált finanszírozási és támogatási lehetőségeket, valamint a 2021–2027 közötti időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program által biztosított szinergiákat és kiegészítő jelleget, továbbá hangsúlyozza, hogy az ezek keretében finanszírozott intézkedéseket prioritásként kell kezelni;
44. az egészségügyi és gondozási ágazatban mutatkozó szakemberhiány leküzdése érdekében támogatja a megfelelő költségvetési prioritások meghatározását és a költségvetési források célzott rendelkezésre bocsátását, különös tekintettel az Európai Bizottság európai szemeszter keretében kidolgozott munkaerőpiaci szakpolitikai menetrendjére. Az Európai Bizottságnak nyomon kell követnie ajánlásainak végrehajtását és hatékonyságát.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv

(2021/C 440/12)

Előadó: Mikel IRUJO AMEZAGA (ES/EA), Navarra kormányának gazdaság- és vállalkozás-fejlesztési minisztere

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A szociális gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv fontossága a szociális gazdaságnak az európai helyi és regionális fejlődéshez való hozzájárulása érdekében

1. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy 2021 negyedik negyedévében – az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, az Európai Parlament szociális gazdasággal foglalkozó közös munkacsoportja, a GECES ⁽¹⁾, a különféle uniós kormányok és a szociális gazdaság fejlesztése iránt elkötelezett európai hálózatok, például a Social Economy Europe, illetve a REVES ⁽²⁾ kérésének megfelelően – szociális gazdasági cselekvési tervet terjesszen elő;
2. úgy véli, hogy a szociális gazdaság fejlődését elősegítő uniós beavatkozás különösen fontos a jelenlegi helyzetben, amikor a Covid19 által kiváltott gazdasági és társadalmi válság következtében a szociális gazdaság vállalkozásaiban és szervezeteiben rejlő teljes potenciál mozgósítására szükség van a gazdasági fellendülés, a kollektív vállalkozói szellem előmozdítása és a minőségi munkahelyteremtés érdekében;
3. emlékeztet arra, hogy az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság szerint ⁽³⁾ Európában (EU-28) a szociális gazdaság 2,8 millió vállalkozást és szervezetet ölel fel, amelyek 13,6 millió munkavállalót foglalkoztatnak, ami az uniós munkaerő mintegy 6,3 %-át teszi ki. Ezenkívül a szociális gazdaság magába foglalja a szövetkezeti, kölcsönös önszervező és hasonló szervezetek több mint 232 millió tagját, valamint 82,8 millió önkéntest is;
4. rámutat, hogy az európai szociális gazdaság sokféle vállalkozásból és szervezetről áll, ideértve a szövetkezeteket – rendkívül sokféle szövetkezeti formában –, az önszervező társaságokat, az egyesületeket, az alapítványokat és a szociális vállalkozások különböző formáit, valamint az egyes tagállamokra jellemző egyéb jogi formákat, így a munkavállalói tulajdonban álló vállalatokat, a szociális társaságokat, a szolidaritási intézményeket stb.;
5. emlékeztet arra, hogy ezeket a sokféle, valamennyi tevékenységi ágazatban jelen lévő vállalatokat és szervezeteket erős identitás jellemzi, amelyet olyan közös értékek és jellemzők határoznak meg, mint az emberek és a szociális célok elsőbbsége a tőkével szemben, a nemek közötti egyenlőség, a demokratikus irányítás, valamint a nyereség nagy részének újrabefektetése a vállalat vagy szervezet fenntartható fejlődési céljainak, illetve kollektív és általános érdekű célok az elérése érdekében;
6. hangsúlyozza a szociális gazdasági vállalkozások és szervezetek területhez kötöttségét, tekintettel arra, hogy ezek olyan vállalkozások, amelyek – mivel egy adott területen alakultak, és az ott élő emberek tulajdonában állnak – soha nem költöznek el, és erősen elkötelezettek a működési helyük gazdasági és társadalmi fejlődése iránt. Emlékeztet arra, hogy a szociális gazdaság fontos szerepet játszik a vidékfejlesztés szempontjából azzal, hogy elősegíti a helyi erőforrások fejlesztését és az elnéptelenedés elleni fellépést, figyelembe véve azt is, hogy ezek a szereplők fontosak a vidéki területek szociális gazdaságának fejlesztésében és a városi területekkel való összekapcsolásában, elősegítve a népesség helyben maradását és a társadalmi kohézió erősítését;
7. hangsúlyozza, hogy a szociális gazdaság szereplői olyan elveket és értékeket képviselnek, amelyek lehetővé teszik mind a gazdasági, mind a környezeti szempontokkal összeegyeztethető fejlődést, ami nagyfokú elkötelezettséget mutat a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend megvalósítása iránt. Ezért azt a plurális gazdaságot, egyensúlyt és átfogó értelemben vett fenntarthatóságot képviselik, amely szükséges mind a 17 fenntartható fejlődési cél eléréséhez;

⁽¹⁾ Az Európai Bizottság szociális vállalkozással foglalkozó szakértői csoportja.

⁽²⁾ Városok és Régiók Európai Hálózata a Szociális Gazdaságért.

⁽³⁾ <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-04-17-875-en-n.pdf>

8. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozza ki a szociális gazdaság európai jogi keretét, amely közös fogalom meghatározást biztosít, valamint rendelkezik a bizonyos szervezeti és működési kritériumoknak megfelelő vállalkozások felvételéről és integrációjáról. Ez döntő támogatást nyújtana az ágazat fejlesztéséhez;
9. úgy véli, hogy a szociális gazdaság szereplőit is a fenntartható fejlődési célok felé kellene terelni;
10. rámutat, hogy az Európai Bizottságnak a készségfejlesztési paktumon keresztül támogatnia kell a szociális gazdaságban dolgozók képzését és az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférést olyan területeken, mint a digitalizáció, az inkluzív médiakompetencia, a részvételen alapuló vezetés, a reziliencia és a zöld átállás, támogatva őket abban, hogy be tudjanak lépni a szociális gazdasági vállalkozások munkaerőpiacára, illetve ott tudjanak maradni. E cél elérése érdekében olyan együttműködést javasol a szociális gazdaság ipari ökoszisztémájával, amelyben főként közigazgatási szervek, szakképzési központok és egyetemek vesznek részt. Emellett a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége támogatást nyújthat a környezet védelméért és a körforgásos gazdaság előmozdítását célzó képzések ösztönzéséhez. Ezért felhívjuk a figyelmet „A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program” című RB-veleményben megfogalmazott ajánlásokra, amelyeket a helyi és regionális önkormányzatok nézőpontjából tett javaslatok segítségével dolgoztak ki. A helyi nézőpont a szociális gazdaság szempontjából is rendkívül fontos;
11. szorgalmazza a szociális gazdaságban rejlő lehetőségek feltárását a szakképzés és az aktív foglalkoztatáspolitikára, valamint a kompetencia- és készségfejlesztés területén, kiemelt figyelmet fordítva a munkaerőpiacra nehezebben bejutó csoportokra, például a fiatalokra, a tartós munkanélküliekre, a fogyatékosokkal élőkre vagy a digitális erőforrásokhoz korlátozott hozzáféréssel rendelkező távoli területeken élőkre;
12. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt azokról a szociális transzferekről, amelyeket a munkavállalók a szociális gazdasági formák révén kapnak a munkáltatóiktól. E tanulmánynak a tagállamok, a helyi és regionális önkormányzatok és a szociális gazdasági hálózatok közötti bevált gyakorlatok cseréjét célzó uniós platformmal kell kiegészülnie, és a szociális gazdaságban rejlő ipari vállalkozási potenciállal is foglalkoznia kell;
13. hangsúlyozza, hogy a szociális gazdasági csoportosulásoknak (klasztereknek) lehetőségük van arra, hogy integrálódjanak az európai értékláncokba, valamint szövetségeket kössenek más üzleti szereplőkkel, közigazgatási szervekkel, szakképzési központokkal, szakiskolákkal, egyetemekkel és kutatóközpontokkal a stratégiai célok elérése és az erőforrások egyesítése érdekében;
14. felismeri annak lehetőségét, hogy a szociális gazdaság az Európai Klaszter-együttműködési Platform^(*) részévé váljon, megkönnyítendő a szövetségek kiépítését, és elősegítendő e vállalatok és szervezetek stratégiai értékláncokban való részvételét;
15. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a szociális gazdaságot mint a gazdasági és társadalmi fejlődés egyik fő mozgatórugóját bevonják az intelligens szakosodási stratégiákba; emlékeztet továbbá arra, hogy a szociális gazdaság sikerrel alkalmazhatja a szociális innovációt, és ennek kapcsán rámutat, hogy „azáltal, hogy a közösséget alkotó egyének közötti együttműködésen és polgári szerepvállaláson alapulnak, a szociális gazdaság kezdeményezői [...] hozzájárulnak a társadalmi, gazdasági és területi kohézió, valamint a bizalom növeléséhez az egész EU-ban”^(§);
16. kiemeli annak fontosságát, hogy a szociális gazdaság terén előmozdítsák a régiók közötti együttműködést, amely kulcsfontosságú eszköz a transznacionális üzleti klaszterek kialakítása, a szinergiák határokon átnyúló kiaknázása, a legkülső régiók által saját földrajzi térségükön belül harmadik országokkal folytatott, egyedi regionális együttműködés kiaknázása, valamint annak támogatása szempontjából, hogy a szociális gazdaságban működő vállalkozások és szervezetek nemzetközivé váljanak az egységes piacon; rámutat ezzel kapcsolatosan, hogy az európai intelligens szakosodási platform keretében működő, szociális gazdasággal foglalkozó tematikus platform – amely hét európai régiót fog össze – hasznos eszköz a régiók közötti együttműködés előmozdításához, és annak tapasztalatait és bevált módszereit figyelembe kell venni a szociális gazdaságra vonatkozó jövőbeli európai cselekvési tervben;
17. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fokozza azon kezdeményezéseinek ambícióját és koherenciáját, amelyek támogatják a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a szociális gazdaság előmozdításában. Emlékeztet arra, hogy már számos helyi és regionális önkormányzat rendelkezik nagyratörő stratégiával és cselekvési tervvel a szociális gazdaság előmozdítására. Az Európai Bizottságnak össze kellene gyűjtenie és fel kellene használnia ezeket az európai szociális gazdaságra vonatkozó jövőbeli cselekvési terv kidolgozásához; az Európai Bizottságnak emellett támogatnia kellene a bevált gyakorlatok és a létező kezdeményezések cseréjét a helyi és regionális önkormányzatok között (pl. egy a helyi és regionális önkormányzatok között létrehozott, a szociális gazdaságot támogató hálózaton keresztül);

(*) <https://clustercollaboration.eu/social-economy>.

(§) COR-2016-06945.

18. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a szociális gazdaság előmozdítására irányuló, Unión belüli regionális és helyi közpolitikákról, és azt egészítse ki a világ más régióitól és helyi önkormányzataitól származó példákkal;

19. elismeri, hogy az „Európai szociális gazdasági régiók” (ESER) kezdeményezésnek és a szociális gazdasággal kapcsolatos projektekre (social economy missions) vonatkozó javaslatok benyújtásáról szóló felhívásnak fontos hatása van arra, hogy létrejöjjön a szociális gazdaság fejlesztése iránt elkötelezett helyi és regionális önkormányzatok kiterjedt közössége, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv keretében erősítse meg ezt a programot;

20. kéri az Európai Bizottságot, hogy a tagállamokkal és a szociális gazdasági hálózatokkal együtt ösztönözze a helyi és regionális önkormányzatok részvételét a szociális gazdasággal és szociális vállalkozásokkal foglalkozó szakértői csoportban (GECES). Kéri e tekintetben, hogy a GECES-en belül hozzanak létre egy, a szociális gazdaság regionális és helyi szakpolitikáival foglalkozó munkacsoportot;

21. kéri, hogy a szociális gazdasággal kapcsolatos elemzések, tanulmányok, javasolt intézkedések, nyomonkövetési és támogatási eszközök és mechanizmusok, amelyek statisztikai adatokat gyűjtenek a szociális gazdaság munkavállalóiról vagy különböző vállalati formáinak felépítéséről, vegyék figyelembe a nemi dimenziót, méghozzá úgy, hogy nemek szerint bontott adatokat és a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos mutatókat tartalmaznak;

A szociális gazdaság közismertebbé tétele

22. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre egy olyan egységes online platformot a vállalkozások és szervezetek segítésére és a vállalkozói szellem szociális gazdasági formákon keresztül fellendítésére, amely a szociális gazdaságról szóló valamennyi európai tanulmányt és jelentést, valamint az Unió által e vállalkozások és szervezetek számára kínált valamennyi lehetőséget összegyűjti;

23. javasolja, hogy a szóban forgó online platform létrehozása és üzemeltetése az európai szociális gazdasági hálózatokkal és a GECES-szel együttműködve történjen;

24. javasolja az Európai Bizottságnak, hogy a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv irányozzon elő széles körű kommunikációs kampányt, és annak megtervezésébe és végrehajtásába a Régiók Európai Bizottságát, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot és a szociális gazdasági hálózatokat is vonja be. Ez a kampány alapvetően fontos a kollektív vállalkozói szellem előmozdítása, valamint a szociális gazdaságot támogató európai eszközök ismertségének növelése szempontjából;

25. kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen egy olyan, a szociális gazdaságra vonatkozó közpolitikákkal kapcsolatos útmutatót, amely figyelembe veszi a szociális gazdaság jogi formáinak Európán belüli sokféleségét, és támogatást nyújt a helyi és regionális önkormányzatok számára;

26. emlékeztet arra, hogy a siker kulcsa a szociális gazdaság sokszínűségében és azon képességében rejlik, hogy innovatív megoldásokat kínál a nagy gazdasági, társadalmi, oktatási és környezeti kihívásokra;

27. kéri az Európai Bizottságot, hogy a Régiók Bizottsága, az EGSZB és a GECES részvételével zajló, demokratikus és átlátható folyamat keretében éves rendszerességgel válassza meg a szociális gazdaság európai fővárosát;

28. javasolja, hogy fokozzák a szociális gazdaság Enterprise Europe Networkön belüli integrációját és láthatóságát. Javasolja továbbá, hogy a szociális gazdaság kapjon nagyobb hangsúlyt az „Európai vállalkozói régió” (EVR) cím odaítélési kritériumai között;

29. emlékeztet arra, hogy a szociális gazdaság, valamint a szociális gazdaság iránt elkötelezett városok és régiók európai hálózatait – mint a cselekvési terv végrehajtása és az általa teremtett lehetőségek kommunikálása szempontjából létfontosságú szövetségeket – támogatásban és finanszírozásban kell részesíteni és meg kell erősíteni;

A szociális gazdaságban működő vállalkozások és szervezetek finanszírozáshoz való hozzáférése javítása

30. rámutat, hogy a szociális gazdaságban működő vállalkozások és szervezetek még több nehézséggel szembesülnek a finanszírozáshoz való hozzáférés terén, részben az üzleti modelleikkel kapcsolatos tájékozottság és megértés hiánya miatt, amelyek a kollektív vagy általános érdekeket helyezik előtérbe a nyereségmaximalizálással szemben;

31. emlékeztet arra, hogy a Kohéziós Alapnak, és különösen az ERFA-nak és az ESZA-nak kulcsfontosságú szerepe van a szociális gazdasági projektek finanszírozásában;

32. kéri, hogy a szociális gazdaság valamennyi szektorában fejlesszék a kollektív vállalkozói tevékenységet a szociális gazdasági vállalkozások létrehozásához szükséges pénzügyi támogatási keretek létrehozásával, hogy azok meg tudjanak felelni a jövőbeli üzleti kihívásoknak;

33. hangsúlyozza, hogy az InvestEU program négy szakpolitikai kerete révén kulcsfontosságú szerepet fog játszani az innovatív szociális gazdasági projektek finanszírozásában, különös tekintettel a „kkv-k” szakpolitikai keretre, illetve a mikrofinanszírozást és a szociális gazdasági vállalkozások finanszírozását magában foglaló, „szociális beruházás és készségek” szakpolitikai keretre;
34. javasolja az Európai Bizottságnak, hogy a tanácsadó bizottságban vegyen részt a Régiók Bizottságának egy tagja, a beruházási bizottságba pedig a szociális gazdaságban működő vállalkozásokkal és a szervezetek finanszírozásával foglalkozó szakértőket is vonjanak be;
35. kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozza ki a beruházások világos, átlátható és hatékony szociális és környezetvédelmi osztályozását;
36. kiemeli a szociális gazdaság pénzügyi szereplőinek (etikus és szövetkezeti bankok, hitelszövetkezetek, mikrofinanszírozás, szociális pénzintézetek, kölcsönös és szövetkezeti biztosítótársaságok stb.) jelentőségét a fenntartható finanszírozás területén, azok számottevő jelenlétét a vidéki térségekben és a kevésbé fejlett régiókban, valamint a kiszolgáltatott csoportok pénzügyi integrációjára és a reálgazdasági beruházásokra irányuló tevékenységét;
37. kéri, hogy a szociális gazdaságban működő vállalkozások és szervezetek finanszírozáshoz való hozzáférése kapcsán vegyék figyelembe a nemek közötti egyenlőség szempontját, tekintettel arra, hogy a nők nehezebben jutnak hitelhez és pénzügyi forrásokhoz, mint a férfiak. Ezt a körülményt a finanszírozáshoz való hozzáférés javítását célzó eszközök kialakításakor kezdettől fogva figyelembe kell venni;

A vállalkozói készségek oktatásának előmozdítása a szociális gazdaság révén

38. emlékeztet arra, hogy – az európai gazdasági és társadalmi fejlődés alapvető tényezőjének számító szociális gazdaság előmozdításáról szóló, 2015. évi tanácsi következtetésekkel összhangban – az alapfokú oktatástól a felsőoktatásig (egyetemi oktatás és szakképzés) az oktatás valamennyi szintjén fontos, hogy előmozdítsák a vállalkozói szellemre nevelést és képzést a szociális gazdaság megjelenési formáin keresztül;
39. rámutat, hogy az olyan projektek, mint a hét európai régió által az intelligens szakosodási platform keretében életre hívott, Szociális Gazdasági Üzleti Iskola innovatív megoldásokat kínálnak a szociális gazdasági vállalkozások hiányos képzési kínálatára, és olyan kompetens szakemberek képzésére törekednek, akik képesek végigkísérni és irányítani a vállalkozások és szervezetek növekedését;
40. rámutat, hogy a szociális gazdasági vállalkozások és szervezetek olyan különleges készségeket igényelnek, amelyek a hagyományos vállalkozásoknál is alkalmazhatók, mint például az inkluzív vezetés;
41. kéri az Európai Bizottságot, hogy fokozottan aknázza ki az Erasmus+ programot a szociális gazdasági vállalkozásokban alkalmazandó vállalkozói készségek és az itt történő munkavégzés oktatásának és az erre irányuló képzésnek az előmozdítására. Javasolja e tekintetben, hogy vizsgálják meg annak lehetőségeit, hogy az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” programot nagyobb mértékben alkalmazzák a szociális gazdaság vállalkozásai és szervezetei, különösen a legtávolabbi európai régiókban, ahol az európai kontinensről való távolság miatt korlátozottabb a fiatalok mobilitása;
42. kéri, hogy – a készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés terve és a tudásfejlesztési szövetség révén – térképezzék fel a szociális gazdaságban dolgozók oktatása, képzése és készségfejlesztése előmozdításának új lehetőségeit. Ezen túlmenően az oktatás minden szintjén és a nem formális oktatás révén megszerzett tudás és készségek korpuszának arra kell ösztönöznie az embereket, hogy a lehető legjobban használják fel a tudást, azaz fejlesszék a humán készségeket, és segítsék elő a folyamatosan változó környezethez való alkalmazkodóképességet;

A piacokhoz és a társadalmilag felelős közbeszerzéshez való hozzáférés javítása

43. emlékeztet arra, hogy a szociális gazdaság vállalkozásai és szervezetei a többi kkv-hoz képest több akadállyal szembesülnek az egységes piacon történő transznacionális működés terén. E nehézségek abból fakadnak, hogy a teljes szociális gazdaság különféle jogi formáinak – így a szövetkezeteknek és ezen belül a különféle szövetkezeti alformáknak, a kölcsönös önszegélyező társaságoknak, az egyesületeknek, az alapítványoknak és a szociális vállalkozásoknak – az átfogó jogi keretei sokfélék, illetve időnként hiányoznak;
44. emlékeztet arra, hogy a nőknek a szociális vállalkozások irányításában játszott szerepe fontos a szociális gazdaságon belüli vállalkozói oktatás sikere szempontjából;
45. rámutat továbbá, hogy hiányosak az ezen akadályok leküzdésére szolgáló uniós eszközök. Ennélfogva továbbra is nehézségekbe ütközik egy több országból származó tagokból álló transznacionális európai egyesület létrehozása, akár csak – az európai jogi keret hiánya miatt – a kölcsönös önszegélyező társaságok és alapítványok esetében;

46. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az európai közigazgatási szervek körében továbbra is ösztönözze a társadalmilag felelős közbeszerzést, mivel az kulcsfontosságú eszköz a közbeszerzések átláthatóságának növeléséhez, a korrupciós gyakorlatok elleni küzdelemhez, a verseny és a különböző méretű üzleti szereplők közbeszerzésben való részvételének elősegítéséhez, valamint a társadalmilag felelős üzleti gyakorlatok, például a szociális gazdaságra jellemző gyakorlatok előmozdításához;

47. kéri a „Buying for Social Impact” (társadalmi célú vásárlás) projekt bővítését, ami 15 tagállamban elemezte a közbeszerzési irányelv átültetését, és nemzeti/területi rendezvényeket szervezett, népszerűsítendő a felelős közbeszerzés lehetőségeit a többi uniós tagállamban;

48. arra kéri az összes helyi és regionális közigazgatási szervet, hogy dolgozzanak ki átlátható és társadalmilag felelős közbeszerzési stratégiákat, többek között úgy, hogy a közbeszerzési szerződések odaitélését a jogszabályokban és/vagy kollektív szerződésekben meghatározott tisztességes bérek és egyéb feltételek teljesítésétől tegyék függővé, az alvállalkozói láncokra is vonatkozóan;

Nyomonkövetési intézkedéseket és eszközöket tartalmazó, továbbá a szociális gazdaság szereplőivel és más intézményekkel folytatott strukturált párbeszédet elősegítő cselekvési terv

49. arra kéri az Európai Bizottságot, biztosítsa, hogy a szociális gazdaságra vonatkozó cselekvési terv végrehajtási időtartama legalább öt év legyen, valamint hogy a terv előzetes értékelést, valamint éves és utólagos, továbbá – a végrehajtás befejezését követően – a megújításra vonatkozó értékelési mechanizmusokat is tartalmazzon;

50. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy erősítse meg a szociális gazdasági politikák nyomon követésére és támogatására szolgáló mechanizmusait, például a szociális vállalkozással foglalkozó szakértői csoportot (GECES), az Európai Bizottság szociális gazdasággal foglalkozó belső munkacsoportját, valamint a Régiók Bizottságával és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal a szociális gazdaság kérdéseiről folytatott állandó és strukturált párbeszédet, melyekben biztosítani kell a kiegyensúlyozott nemi képviseletet;

51. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fontolja meg a szociális gazdaságban tevékenykedő munkáltatók bevonását az ágazatközi szociális párbeszédbe, intézkedéseket hozva a szociális gazdaság európai munkáltatói szervezetének megerősítésére és megszilárdítására.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – HIBRID ÜLÉS – AZ RB 145. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2021. 06. 30. – 2021. 07. 01.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály és a digitális piacokról szóló jogszabály

(2021/C 440/13)

Előadó:	Rodi KRATSA (EL/EPP), Jón-szigetek régió kormányzója
Referenciaszövegek:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a digitális szolgáltatások egységes piacáról (a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (COM(2020) 825 final) Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a nyitott és tisztességes digitális piacokról (a digitális piacokról szóló jogszabály) (COM(2020) 842 final)

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

(5) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ez a rendelet az információs társadalommal összefüggő egyes, vagyis olyan szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra vonatkozik, amelyek az (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv ²⁶ fogalm meghatározásának megfelelően általában térítés ellenében, távolról, elektronikus úton és a szolgáltatást igénybe vevő egyéni kérelmére nyújtott szolgáltatások. Konkrétabban ez a rendelet a közvetítő szolgáltatókra, különösen az egyszerű továbbítást, a gyorsítótárazást vagy tárhelyet biztosító szolgáltatókra vonatkozik, mivel az ilyen szolgáltatások használatának – főként jogszerű és társadalmilag hasznos célokból való – exponenciális növekedése hatására a jogellenes vagy egyéb módon káros információk és tevékenységek közvetítésében és terjesztésében is nőtt a szerepük.	Ez a rendelet az információs társadalommal összefüggő egyes, vagyis olyan szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókra vonatkozik, amelyek az (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv ²⁶ fogalm meghatározásának megfelelően általában térítés ellenében, távolról, elektronikus úton és a szolgáltatást igénybe vevő egyéni kérelmére nyújtott szolgáltatások. Konkrétabban ez a rendelet a közvetítő szolgáltatókra, különösen az egyszerű továbbítást, a gyorsítótárazást vagy tárhelyet biztosító szolgáltatókra, valamint a keresőprogramokra vonatkozik, mivel az ilyen szolgáltatások használatának – főként jogszerű és társadalmilag hasznos célokból való – exponenciális növekedése hatására a jogellenes vagy egyéb módon káros információk és tevékenységek közvetítésében és terjesztésében is nőtt a szerepük.

2. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

(8) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ilyen érdemi kapcsolat áll fenn az Unióval, ha a szolgáltató székhellyel rendelkezik az Unióban, vagy ennek hiányában egy vagy több tagállamban jelentős számú felhasználója van, vagy a tevékenységei egy vagy több tagállam felé irányulnak. Az egy vagy több tagállam felé irányuló tevékenység valamennyi releváns körülmény alapján állapítható meg, beleértve az olyan tényezőket is, mint az adott tagállamban általában használt nyelv vagy pénznem használata, a termékek vagy szolgáltatások megrendelésének lehetősége vagy nemzeti felső szintű domain használata. A valamely tagállam felé irányuló tevékenység fennállása levezethető abból is, ha rendelkezésre áll egy alkalmazás a vonatkozó nemzeti alkalmazás-áruházban, ha helyi hirdetéseket vagy a tagállamban használt nyelvű hirdetéseket közölnek, vagy ügyfélkapcsolatok kezeléséből, például az adott tagállamban általánosan használt nyelven történő ügyfélszolgálat biztosításából. Érdemi kapcsolat akkor is feltételezhető, ha a szolgáltató tevékenysége egy vagy több tagállam felé irányul az 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikke (1) bekezdése c) pontjának megfelelően. Másrésztől egy honlap Unióból való pusztai technikai elérhetősége csak ilyen alapon nem minősül az Unióval fennálló érdemi kapcsolatnak.</p>	<p>Ilyen érdemi kapcsolat áll fenn az Unióval, ha a szolgáltató székhellyel rendelkezik az Unióban, vagy ennek hiányában egy vagy több tagállamban jelentős számú felhasználója van, vagy a tevékenységei egy vagy több tagállam felé irányulnak. Az egy vagy több tagállam felé irányuló tevékenység valamennyi releváns körülmény alapján állapítható meg, beleértve az olyan tényezőket is, mint az adott tagállamban használt hivatalos nyelv vagy pénznem használata, a termékek vagy szolgáltatások megrendelésének lehetősége vagy nemzeti felső szintű domain használata. A valamely tagállam felé irányuló tevékenység fennállása levezethető abból is, ha rendelkezésre áll egy alkalmazás a vonatkozó nemzeti alkalmazás-áruházban, ha helyi hirdetéseket vagy a tagállam területén használt bármely hivatalos vagy széles körben elterjedt nyelven megfogalmazott hirdetéseket közölnek, vagy ügyfélkapcsolatok kezeléséből, például bármely, az adott tagállam területén hivatalos vagy általánosan használt nyelven történő ügyfélszolgálat biztosításából. Érdemi kapcsolat akkor is feltételezhető, ha a szolgáltató tevékenysége egy vagy több tagállam felé irányul az 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikke (1) bekezdése c) pontjának megfelelően. Másrésztől egy honlap Unióból való pusztai technikai elérhetősége csak ilyen alapon nem minősül az Unióval fennálló érdemi kapcsolatnak.</p>

Indokolás

A módosítás célja a rendelet szövegének egyértelműbbé és objektívebbé tétele a pénznemek és nyelvek hivatalos jellegére való hivatkozással. Másrészt a nyelvek esetében figyelembe kell venni mind a hivatalos nyelveket, mind a tagállam területén általánosan használt nyelveket.

3. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

(12) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezet biztosítására vonatkozó célkitűzés elérése érdekében e rendelet alkalmazásában a „jogellenes tartalom” fogalmát tágan kell értelmezni, és a jogellenes tartalommal, termékekkel, szolgáltatásokkal és tevékenységekkel kapcsolatos információkat is magában foglalja. Ez a fogalom különösen olyan információkra utal, azok formájától függetlenül, amelyek a hatályos jogszabályok értelmében jogellenesek, például a jogellenes gyűlöletbeszéd vagy a terroristatartalom és a jogellenes megkülönböztető tartalom, vagy jogellenes tevékenységekkel kapcsolatos, például a gyermekek szexuális zaklatását ábrázoló képek megosztása, magánjellegű képek jogellenes, nem beleegyezésen alapuló megosztása, online zaklatás, nem megfelelő vagy hamisított termékek értékesítése, szerzői joggal védett anyagok nem engedélyezett felhasználása vagy a fogyasztóvédelmi jogot megsértő tevékenységek. Ebben a tekintetben lényegtelen, hogy az információ vagy tevékenység az uniós jog vagy az uniós joggal összhangban lévő nemzeti jog értelmében jogellenes-e, illetve pontosan milyen jellegű vagy tárgyú a szóban forgó jog.</p>	<p>A biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezet biztosítására vonatkozó célkitűzés elérése érdekében e rendelet alkalmazásában a „jogellenes tartalom” fogalmát tágan kell értelmezni, és a jogellenes tartalommal, termékekkel, szolgáltatásokkal és tevékenységekkel kapcsolatos információkat is magában foglalja. Ez a fogalom különösen olyan információkra utal, azok formájától függetlenül, amelyek a hatályos jogszabályok értelmében jogellenesek, például a jogellenes gyűlöletbeszéd vagy a terroristatartalom és a jogellenes megkülönböztető tartalom, vagy jogellenes tevékenységekkel kapcsolatos, például jogellenes szolgáltatások nyújtása, köztük az uniós és a nemzeti jognak – ezen belül a regionális és helyi jognak – nem megfelelő, rövid távú bérletet közvetítő platformokon nyújtott szálláshely-szolgáltatások, a gyermekek szexuális zaklatását ábrázoló képek megosztása, magánjellegű képek jogellenes, nem beleegyezésen alapuló megosztása, online zaklatás, nem megfelelő vagy hamisított termékek értékesítése, a fogyasztóvédelmi jognak meg nem felelő termékek értékesítése vagy szolgáltatások nyújtása, szerzői joggal védett anyagok nem engedélyezett felhasználása vagy a fogyasztóvédelmi jogot megsértő tevékenységek, illetve az audiovizuális médiáról szóló jogszabály megsértésével olyan szolgáltatások nyújtása, amelyek súlyosan károsítják a kiskorúak testi, szellemi vagy erkölcsi fejlődését. Ebben a tekintetben lényegtelen, hogy az információ vagy tevékenység az uniós jog vagy az uniós joggal összhangban lévő nemzeti jog értelmében jogellenes-e, illetve pontosan milyen jellegű vagy tárgyú a szóban forgó jog.</p>

Indokolás

Az uniós vagy nemzeti/regionális/helyi jognak nem megfelelő jogellenes szolgáltatásokra nagyobb hangsúlyt kell helyezni.

4. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

Új preambulumbekzdés a (12) preambulumbekzdés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p><i>A Covid19-világjárvány alatt a digitális infrastruktúrán alapuló technológiai megoldásokért folytatott versenyfutás tovább növelte a kapuőrök, valamint az üzleti felhasználók és a végfelhasználók közötti információs aszimmetriát. Emellett a jövőbeli válságokra való felkészülés során figyelembe kell venni a digitális infrastruktúrától és a technológiai megoldásoktól való függőségéből levont tanulságokat. A digitális rezilienciát el kell ismerni, meg kell erősíteni Európában, és összehangolt erőfeszítéseket kell tenni annak megvalósítása érdekében.</i></p>

Indokolás

A digitális rezilienciát jobban el kell ismerni mint alapvető értéket, és a helyi és regionális önkormányzatok támogatni tudják ezt. A módosítás a most zajló Covid19-világjárványra való hivatkozáson alapul, és azt a felkészültség tekintetében pontosítja.

5. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

(13) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az érintett szolgáltatások sajátos jellemzőit és ezzel kapcsolatban annak szükségességét tekintve, hogy az ilyen szolgáltatókra különös kötelezettségeknek kell vonatkoznuk, a rendelet fogalommeghatározása szerinti, tárhelyet biztosító szolgáltatók tágabb kategóriáján belül meg kell különböztetni az online platformok alkategóriáját. Az online platformok, például a közösségi hálózatok és az online piacterek olyan tárhelyet biztosító szolgáltatók, amelyek a szolgáltatás igénybe vevői által rendelkezésre bocsátott információkat a szolgáltatás igénybe vevői kérésére nemcsak tárolják, hanem – szintén a kérésükre – nyilvánosságra hozzák. Azonban a túlzottan széles körű kötelezettségek elkerülése érdekében a tárhelyet biztosító szolgáltatók nem tekintendők online platformnak, ha az információk nyilvános terjesztése csupán egy másik szolgáltatás jelentéktelen és kizárólag kiegészítő eleme, amely – objektív technikai okokból – nem használható a másik, fő szolgáltatás nélkül, és az ilyen elem integrációja nem az e rendeletben az online platformokra vonatkozóan előírt szabályok alkalmazhatóságának elkerülésére szolgál. Például egy online újságban ilyen elem lehet a hozzászólási lehetőség, és egyértelmű, hogy ez csak kiegészítő jelleggel bír a fő szolgáltatás, a kiadó szerkesztőségi felelőssége melletti hírközlés mellett.</p>	<p>Az érintett szolgáltatások sajátos jellemzőit és ezzel kapcsolatban annak szükségességét tekintve, hogy az ilyen szolgáltatókra különös kötelezettségeknek kell vonatkoznuk, a rendelet fogalommeghatározása szerinti, tárhelyet biztosító szolgáltatók tágabb kategóriáján belül meg kell különböztetni az online platformok alkategóriáját. Az online platformok, például a közösségi hálózatok, a tartalmegosztó platformok és az online piacterek olyan tárhelyet biztosító szolgáltatók, amelyek a szolgáltatás igénybe vevői által rendelkezésre bocsátott információkat a szolgáltatás igénybe vevői kérésére nemcsak tárolják, hanem – szintén a kérésükre – nyilvánosságra hozzák. Azonban a túlzottan széles körű kötelezettségek elkerülése érdekében a tárhelyet biztosító szolgáltatók nem tekintendők online platformnak, ha az információk nyilvános terjesztése csupán egy másik szolgáltatás jelentéktelen és kizárólag kiegészítő eleme, amely – objektív technikai okokból – nem használható a másik, fő szolgáltatás nélkül, és az ilyen elem integrációja nem az e rendeletben az online platformokra vonatkozóan előírt szabályok alkalmazhatóságának elkerülésére szolgál. Például egy online újságban ilyen elem lehet a hozzászólási lehetőség, és egyértelmű, hogy ez csak kiegészítő jelleggel bír a fő szolgáltatás, a kiadó szerkesztőségi felelőssége melletti hírközlés mellett.</p>

6. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

Új preambulumbekzdés a (13) preambulumbekzdés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p><i>A tagállamok a megfelelő igazgatási szinteken és adott esetben a jogi hatáskörök megoszlásától függően kérhetik a közvetítő szolgáltatókat, hogy szolgáltatassanak információkat. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az (EU) 2016/679 rendelet összeegyeztethető az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok e rendelet 9. cikkében említett információkérési jogával.</i></p>

7. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

Új preambulumbekzdés a (38) preambulumbekzdés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p><i>Mivel e rendelet célja a biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezet biztosítása, az „ami jogellenes offline, az online is jogellenes” alapelv alkalmazandó.</i></p>

Indokolás

„Ami jogellenes offline, az online is jogellenes”: ez az online szolgáltatások szabályozásának egyik alapelve, ezért kifejezetten meg kell említeni a javaslatban.

8. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

(50) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>E kötelezettség hatékony és megfelelő alkalmazása érdekében, és anélkül, hogy aránytalan terhet jelentene, az érintett online platformoknak észszerű erőfeszítéseket kell tenniük az érintett kereskedők által megadott információk megbízhatóságának ellenőrzésére, különösen a szabadon elérhető hivatalos online adatbázisok és online interfészek, például a nemzeti kereskedelmi nyilvántartások és a héainformációcsere-rendszer⁴⁵ használatával vagy az érintett kereskedőktől olyan megbízható alátámasztó okmányok bekérésével, mint például az azonosító okmányok másolata, hitelesített banki kivonatok, vállalati tanúsítványok és kereskedelmi nyilvántartási tanúsítványok. Egyéb – távolról hozzáférhető – forrásokat is használhatnak, amelyek hasonlóan megbízhatóak az e kötelezettségnek való megfelelés alkalmazásában. Ugyanakkor az érintett online platformok nem kötelezhetők arra, hogy túlzott vagy költséges online tényfeltárást folytassanak vagy helyszíni ellenőrzéseket végezzenek. Az ebben a rendeletben előírt észszerű erőfeszítéseket tevő online platformok sem tekinthetők garanciának arra, hogy a fogyasztókat vagy más érdekelt feleket tájékoztató információk megbízhatóak. Az ilyen online platformoknak úgy kell megtervezniük és kialakítaniuk az online interfészüket, hogy a kereskedők megfelelhessenek az uniós jog értelmében előírt kötelezettségeiknek, különös tekintettel a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁶ 6. és 8. cikkében, a 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁷ 7. cikkében, továbbá a 98/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁸ 3. cikkében előírt követelményekre.</p>	<p>E kötelezettség hatékony és megfelelő alkalmazása érdekében, és anélkül, hogy aránytalan terhet jelentene, az érintett online platformoknak észszerű erőfeszítéseket kell tenniük az érintett kereskedők által megadott információk megbízhatóságának ellenőrzésére, különösen a szabadon elérhető hivatalos online adatbázisok és online interfészek, például a nemzeti kereskedelmi nyilvántartások és a héainformációcsere-rendszer⁴⁵ használatával vagy az érintett kereskedőktől olyan megbízható alátámasztó okmányok bekérésével, mint például az azonosító okmányok másolata, hitelesített banki kivonatok, vállalati tanúsítványok és kereskedelmi nyilvántartási tanúsítványok. Egyéb – távolról hozzáférhető – forrásokat is használhatnak, amelyek hasonlóan megbízhatóak az e kötelezettségnek való megfelelés alkalmazásában. Az ilyen online platformoknak úgy kell megtervezniük és kialakítaniuk az online interfészüket, hogy a kereskedők megfelelhessenek az uniós jog értelmében előírt kötelezettségeiknek, különös tekintettel a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁶ 6. és 8. cikkében, a 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁷ 7. cikkében, továbbá a 98/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁸ 3. cikkében előírt követelményekre.</p>

Indokolás

A „túlzott vagy költséges online tényfeltárási” fogalma túlságosan homályos egy jogilag kötelező erejű szöveghez. Továbbá nem szabad azt javasolni, hogy az online platformokat mentesítsék a kereskedők által nyújtott információk megbízhatóságának ellenőrzésére irányuló esetleges erőfeszítések alól.

9. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

(72) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az ebben a rendeletben előírt kötelezettségek megfelelő felügyeletének és érvényesítésének feladatát főszabály szerint a tagállamoknak kell ellátniuk. Ebből a célból ki kell nevezniük legalább egy hatóságot, amelynek az a feladata, hogy alkalmazza és érvényesítse ezt a rendeletet. A tagállamok számára azonban biztosítani kell annak lehetőségét, hogy egynél több illetékes hatóságot bizzanak meg konkrét felügyeleti vagy végrehajtási feladatokkal és kompetenciákkal e rendelet alkalmazásával kapcsolatban, például adott ágazatok vonatkozásában, például elektronikus hírközlési szabályozókat, médiaszabályozókat vagy fogyasztóvédelmi hatóságokat, tükrözve nemzeti alkotmányos, szervezeti és igazgatási felépítésüket.</p>	<p>Az ebben a rendeletben előírt kötelezettségek megfelelő felügyeletének és érvényesítésének feladatát főszabály szerint a tagállamoknak kell ellátniuk. Ebből a célból ki kell nevezniük legalább egy hatóságot, amelynek az a feladata, hogy alkalmazza és érvényesítse ezt a rendeletet. A tagállamok számára azonban biztosítani kell annak lehetőségét, hogy egynél több illetékes hatóságot bizzanak meg konkrét felügyeleti vagy végrehajtási feladatokkal és kompetenciákkal e rendelet alkalmazásával kapcsolatban, például adott ágazatok vonatkozásában, például elektronikus hírközlési szabályozókat, médiaszabályozókat vagy fogyasztóvédelmi hatóságokat, tükrözve nemzeti alkotmányos, szervezeti és igazgatási felépítésüket. A helyi és regionális önkormányzatokat – amennyiben a tagállamok indokoltan tartják – felügyeleti vagy jogszabály-érvényesítési feladatokkal kellene megbízni, ellátva őket a javasolt tevékenységek ellátásához szükséges forrásokkal.</p>

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatokat is be kell vonni, és azokat folyamatosan tájékoztatni kell a végrehajtásról és a felügyeletről.

E tevékenységek elvégzéséhez azonban megfelelő forrásokat is biztosítani kell.

10. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

(76) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Mivel nincs olyan általános követelmény, amelynek értelmében a közvetítő szolgáltatóknak fizikai jelenléttel kell rendelkezniük valamely tagállam területén, biztosítani kell az egyértelműséget azzal kapcsolatban, hogy az ilyen szolgáltatók mely tagállam joghatósága alá tartoznak a III. és IV. fejezetben meghatározott szabályok nemzeti illetékes hatóságok általi érvényesítése céljából. A szolgáltató azon tagállam joghatósága alá tartozik, ahol az üzleti tevékenység fő helye található, vagyis ahol a szolgáltató központi irodája vagy bejegyzett irodája található, ahol a fő pénzügyi feladatait ellátja és az operatív ellenőrzést gyakorolja. Az Unióban székhellyel nem rendelkező, de az Unióban szolgáltatást nyújtó, és így e rendelet hatálya alá eső szolgáltatók esetében azok a tagállamok rendelkeznek joghatósággal, ahol az ilyen szolgáltatók jogi képviselőt neveztek ki, tekintettel a jogi képviselők e rendelet értelmében vett feladatára. E rendelet hatékony alkalmazása érdekében azonban minden tagállam joghatósággal rendelkezik az olyan szolgáltatók vonatkozásában, amelyek nem</p>	<p>Mivel nincs olyan általános követelmény, amelynek értelmében a közvetítő szolgáltatóknak fizikai jelenléttel kell rendelkezniük valamely tagállam területén, biztosítani kell az egyértelműséget azzal kapcsolatban, hogy az ilyen szolgáltatók mely tagállam joghatósága alá tartoznak a III. és IV. fejezetben meghatározott szabályok nemzeti illetékes hatóságok általi érvényesítése céljából. A szolgáltató azon tagállam joghatósága alá tartozik, ahol az üzleti tevékenység fő helye található, vagyis ahol a szolgáltató központi irodája vagy bejegyzett irodája található, ahol a fő pénzügyi feladatait ellátja és az operatív ellenőrzést gyakorolja. Az Unióban székhellyel nem rendelkező, de az Unióban szolgáltatást nyújtó, és így e rendelet hatálya alá eső szolgáltatók esetében azok a tagállamok rendelkeznek joghatósággal, ahol az ilyen szolgáltatók jogi képviselőt neveztek ki, tekintettel a jogi képviselők e rendelet értelmében vett feladatára. E rendelet hatékony alkalmazása érdekében azonban minden tagállam joghatósággal rendelkezik az olyan szolgáltatók vonatkozásában, amelyek nem</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>jelöltek ki jogi képviselőt, amennyibe tiszteletben tartják a <i>non bis in idem</i> elvet. Ebből a célból minden tagállamnak, amely joghatóságot gyakorol ilyen szolgáltatók felett, indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell az összes többi tagállamot az e joghatóság gyakorlása során hozott intézkedésekről.</p>	<p>jelöltek ki jogi képviselőt, amennyibe tiszteletben tartják a <i>non bis in idem</i> elvet. Ebből a célból minden tagállamnak, amely joghatóságot gyakorol ilyen szolgáltatók felett, indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell az összes többi tagállamot, valamint adott esetben a helyi és regionális önkormányzatokat az e joghatóság gyakorlása során hozott intézkedésekről.</p>

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatokat tájékoztatni kell azokról az intézkedésekről, amelyek a területükön nyújtott szolgáltatásokat érintik.

11. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

(88) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>E rendelet következetes alkalmazása érdekében létre kell hozni egy uniós szintű független tanácsadó csoportot, amely támogatást nyújt a Bizottságnak, és segít összehangolni a digitális szolgáltatási koordinátorok tevékenységét. A Digitális Szolgáltatások Európai Testülete a digitális szolgáltatási koordinátorokból áll, és nem érinti annak lehetőségét, hogy a digitális szolgáltatási koordinátorok az e rendelet értelmében konkrét feladatokkal megbízott más illetékes hatóságok képviselőit meghívják az üléseikre vagy ad hoc küldötteket nevezzenek ki közülük, amennyiben ez szükséges a feladatok és kompetenciák nemzeti elosztásához. Amennyiben egy tagállamból több résztvevő képviselteti magát, a szavazati jog tagállamonként továbbra is egy képviselőt illet meg.</p>	<p>E rendelet következetes alkalmazása érdekében létre kell hozni egy uniós szintű független tanácsadó csoportot, amely támogatást nyújt a Bizottságnak, és segít összehangolni a digitális szolgáltatási koordinátorok tevékenységét. A Digitális Szolgáltatások Európai Testülete a digitális szolgáltatási koordinátorokból áll, és nem érinti annak lehetőségét, hogy a digitális szolgáltatási koordinátorok az e rendelet értelmében konkrét feladatokkal megbízott más illetékes hatóságok képviselőit meghívják az üléseikre vagy ad hoc küldötteket nevezzenek ki közülük, amennyiben ez szükséges a feladatok és kompetenciák nemzeti elosztásához. Amennyiben egy tagállamból több résztvevő képviselteti magát, a szavazati jog tagállamonként továbbra is egy képviselőt illet meg. A Digitális Szolgáltatások Európai Testületének az említett feladatok ellátásához megfelelően képzett és nemi szempontból kiegyensúlyozott személyi összetétellel kell rendelkeznie.</p>

12. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

2. cikk r. pont (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>„közérdeken alapuló kényszerítő körülmények”: különösen azok a közérdeken alapuló kényszerítő okok, amelyeket a Bíróság ítélkezési gyakorlata ilyenként elismer, köztük az alábbiak: közrend; közbiztonság; közegészség; a szociális biztonsági rendszer pénzügyi egyensúlyának megőrzése; a fogyasztók, a szolgáltatások igénybe vevői és a munkavállalók védelme; a fiatalok védelme; a kereskedelmi ügyletek méltányossága; a család elleni küzdelem; a környezet és a városi környezet védelme; állategészségügy; szellemi tulajdon; a történelmi, kulturális és művészeti örökség megőrzése; szociálpolitikai és kultúrpolitikai célok; lakhatás; a kultúra, a kutatás és a tudomány előmozdítása; a médiapluralizmus biztosítása; és a nemek közötti egyenlőség;</p>

Indokolás

Meg kell határozni a közérdeken alapuló kényszerítő indokokat, amelyeknek e rendelet szerves részét kell képezniük. Ezen okok között szerepelnie kell a nemek közötti egyenlőségnek és más elemeknek is.

13. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

2. cikk s) pont (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>„illetékes hatóság”: a vonatkozó nemzeti jogszabályokkal összhangban kijelölt nemzeti, regionális vagy helyi szintű illetékes hatóságok, amelyek e rendelet végrehajtásáért és a jogos érdekek védelméért felelősek, az illegális online tartalmak kezelését is ideértve. Egy tagállam több illetékes hatóságot is kijelölhet;</p>

Indokolás

A 2. cikkben foglalt fogalom meghatározásokat ki kell egészíteni az „illetékes hatóság” fogalmával, mivel a 38. cikk (1) bekezdése csak a digitális szolgáltatási koordinátorok felelősségi köreit határozza meg.

14. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

5. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ha az információs társadalommal összefüggő olyan szolgáltatásról van szó, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információ tárolásából áll, a szolgáltató nem felelős a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére tárolt információért, azzal a feltétellel, hogy:</p>	<p>Ha az információs társadalommal összefüggő olyan szolgáltatásról van szó, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információ tárolásából áll, a szolgáltató nem felelős a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére tárolt információért, azzal a feltétellel, hogy:</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a) a szolgáltatónak nincsen tényleges tudomása jogellenes tevékenységről vagy jogellenes tartalomról, és – ami a kárigényeket illeti – nincsen tudomása olyan tényekről vagy körülményekről, amelyek nyilvánvalóan jogellenes tevékenységre vagy jogellenes tartalomra utalnának; vagy</p> <p>b) a szolgáltató, amint ilyenről tudomást szerez, haladéktalanul intézkedik a jogellenes tartalom eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről.</p>	<p>a) a szolgáltatónak nincsen tényleges tudomása jogellenes tevékenységről vagy jogellenes tartalomról, és – ami a kárigényeket illeti – nincsen tudomása olyan tényekről vagy körülményekről, amelyek nyilvánvalóan jogellenes tevékenységre vagy jogellenes tartalomra utalnának; vagy</p> <p>b) a szolgáltató, amint ilyenről tudomást szerez, indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb 72 órán belül intézkedik a jogellenes tartalom eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről.</p>

Indokolás

A határidőnek konkrétan kell lennie, nem maradhat „nyitott”. Az itt javasolt határidő összhangban van azzal, amit számos nemzeti jogszabály is meghatároz. A német hálózatérvényesítési törvény ráadásul mindössze 24 órát engedélyez a nyilvánvalóan illegális tartalmak esetében.

15. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

8. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A közvetítő szolgáltatók az egy adott jogellenes tartalom elleni fellépésre vonatkozó, a releváns nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok által a vonatkozó uniós vagy nemzeti jog alapján kibocsátott határozat kézhezvételekor, az uniós jognak megfelelően indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatják a határozatot kibocsátó hatóságot a határozat foganatosításáról, meghatározva a végrehajtott intézkedéseket és azok időpontját.</p>	<p>A közvetítő szolgáltatók az egy adott jogellenes tartalom elleni fellépésre vonatkozó, a releváns nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok által a vonatkozó uniós vagy nemzeti, regionális vagy helyi jog alapján és adott esetben a jogi hatáskörök megoszlásától függően kibocsátott határozat kézhezvételekor, az uniós jognak megfelelően indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatják a határozatot kibocsátó hatóságot a határozat foganatosításáról, meghatározva a végrehajtott intézkedéseket és azok időpontját.</p>

Indokolás

Ez a módosítás pontosítja az „alkalmazandó jog” fogalmát.

16. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

8. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett határozatok megfeleljenek az alábbi feltételeknek:</p> <p>a) a határozatok tartalmazzák a következő elemeket:</p> <p>— annak indokolása, miért jogellenes tartalom az adott információ, hivatkozva az uniós vagy nemzeti jog megsértett rendelkezésére;</p>	<p>A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett határozatok megfeleljenek az alábbi feltételeknek:</p> <p>a) a határozatok tartalmazzák a következő elemeket:</p> <p>— annak indokolása, miért jogellenes tartalom az adott információ, hivatkozva az uniós vagy nemzeti jog megsértett rendelkezésére;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>— egy vagy több pontos egységes erőforrás-helymeghatározó és szükség esetén az érintett jogellenes tartalom azonosítását lehetővé tevő további információk;</p> <p>— a szolgáltató és a szolgáltatás tartalmát megosztó igénybe vevője számára elérhető jogorvoslattal kapcsolatos információk;</p> <p>b) a határozat területi hatálya – az uniós és nemzeti jog vonatkozó szabályai alapján, beleértve a Chartát, továbbá adott esetben a nemzetközi jog általános alapelveit – nem haladja meg a célkitűzés eléréséhez szigorúan szükséges mértéket;</p> <p>c) a határozat megszüvegezése a szolgáltató által meghatározott nyelven történik, és a szolgáltató által a 10. cikknek megfelelően kinevezett kapcsolattartó pont kézhez kapja a határozatot.</p>	<p>— egy vagy több pontos egységes erőforrás-helymeghatározó és szükség esetén az érintett jogellenes tartalom azonosítását lehetővé tevő további információk;</p> <p>— a szolgáltató és a szolgáltatás tartalmát megosztó igénybe vevője számára elérhető jogorvoslattal kapcsolatos információk;</p> <p>b) a határozat területi hatálya – az uniós és nemzeti jog vonatkozó szabályai alapján, beleértve a Chartát, továbbá adott esetben a nemzetközi jog általános alapelveit – nem haladja meg a célkitűzés eléréséhez szigorúan szükséges mértéket;</p> <p>c) a határozat megszüvegezése egyértelműen, az adott tagállamban használt nyelven és az Unió legalább egy, a szolgáltató által meghatározott hivatalos munkanyelvén (angol, francia, német nyelven) történik, és a szolgáltató által a 10. cikknek megfelelően kinevezett kapcsolattartó pont kézhez kapja a határozatot.</p>

Indokolás

A jelenlegi javaslat elfogadhatatlan kilépési lehetőségeket nyit meg a szolgáltató számára pusztán a kereskedelmileg szokatlan nyelvezet választása révén, és indokolatlan akadályt jelent az eljáró hatóság számára. A módosítás kiküszöböli ezt a kockázatot azáltal, hogy a három hivatalos munkanyelv legalább egyikére korlátozza a választási lehetőségeket.

17. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

9. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A közvetítő szolgáltatók az uniós jognak megfelelően indokolatlan késedelem nélkül értesítik a határozatot kibocsátó hatóságot a határozat kézhezvételéről és a határozat foganatosításáról, amint kézhez kapják a releváns nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok által a vonatkozó uniós vagy nemzeti jog alapján kibocsátott határozatot arra vonatkozóan, hogy konkrét információt nyújtsanak a szolgáltatás egy vagy több konkrét igénybe vevőjéről.</p> <p>(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett határozatok megfeleljenek az alábbi feltételeknek:</p> <p>a) a határozatok tartalmazzák a következő elemeket:</p> <p>— az információkérés célját, valamint az azt ismertető indokolás, hogy az információkérés miért szükséges és arányos annak meghatározása vonatkozásban, hogy a közvetítő szolgáltatás igénybe vevői megfelelnek-e a vonatkozó uniós vagy nemzeti szabályoknak, kivéve, ha bűncselekmények megelőzésével, kivizsgálásával, felderítésével és a vádeljárás lefolytatásával kapcsolatos okokból nem adható ilyen indokolás;</p>	<p>(1) A közvetítő szolgáltatók az uniós jognak megfelelően indokolatlan késedelem nélkül értesítik a határozatot kibocsátó hatóságot a határozat kézhezvételéről és a határozat foganatosításáról, amint kézhez kapják a releváns nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok által a vonatkozó uniós vagy nemzeti jog alapján kibocsátott határozatot arra vonatkozóan, hogy konkrét információt nyújtsanak a szolgáltatás egy vagy több konkrét igénybe vevőjéről.</p> <p>(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett határozatok megfeleljenek az alábbi feltételeknek:</p> <p>a) a határozatok tartalmazzák a következő elemeket:</p> <p>— az információkérés célját, valamint az azt ismertető indokolás, hogy az információkérés miért szükséges és arányos annak meghatározása vonatkozásban, hogy a közvetítő szolgáltatás igénybe vevői megfelelnek-e a vonatkozó uniós vagy nemzeti szabályoknak, kivéve, ha bűncselekmények megelőzésével, kivizsgálásával, felderítésével és a vádeljárás lefolytatásával kapcsolatos okokból nem adható ilyen indokolás;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>— a szolgáltató és a szolgáltatás érintett igénybe vevője számára elérhető jogorvoslattal kapcsolatos információk;</p> <p>b) a határozat csak olyan információkat kér a szolgáltatótól, amelynek összegyűjtésére már sor került a szolgáltatásnyújtás alkalmazásában, és amely felett ellenőrzéssel bír;</p> <p>c) a határozat megszövegezése a szolgáltató által meghatározott nyelven történik, és a szolgáltató által a 10. cikknek megfelelően kinevezett kapcsolattartó pont kézhez kapja a határozatot.</p> <p>(3) A határozatot kibocsátó nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóság tagállamának digitális szolgáltatási koordinátora indokolatlan késedelem nélkül továbbítja az (1) bekezdésben említett határozat egy példányát a többi digitális szolgáltatási koordinátornak a 67. cikknek megfelelően létrehozott rendszerben.</p> <p>(4) Az ebben a cikkben meghatározott feltételek és követelmények az uniós jognak megfelelően nem érintik a nemzeti büntető eljárásjog értelmében vett követelményeket.</p>	<p>— a szolgáltató és a szolgáltatás érintett igénybe vevője számára elérhető jogorvoslattal kapcsolatos információk;</p> <p>b) a határozat csak olyan információkat kér a szolgáltatótól, amelynek összegyűjtésére már sor került a szolgáltatásnyújtás alkalmazásában, és amely felett ellenőrzéssel bír;</p> <p>c) a határozat megszövegezése a szolgáltató által meghatározott nyelven történik, és a szolgáltató által a 10. cikknek megfelelően kinevezett kapcsolattartó pont kézhez kapja a határozatot.</p> <p>(3) A határozatot kibocsátó nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóság tagállamának digitális szolgáltatási koordinátora indokolatlan késedelem nélkül továbbítja az (1) bekezdésben említett határozat egy példányát a többi digitális szolgáltatási koordinátornak a 67. cikknek megfelelően létrehozott rendszerben.</p> <p>(4) Az ebben a cikkben meghatározott feltételek és követelmények az uniós jognak megfelelően nem érintik a nemzeti büntető eljárásjog értelmében vett követelményeket.</p> <p>(5) <i>A tagállamok előírhatják a közvetítő szolgáltatók számára, hogy tájékoztassák az illetékes állami, regionális vagy helyi hatóságokat a szolgáltatásaik igénybe vevői által végzett információszolgáltatásról, illetve, hogy az illetékes hatóságok kérésére kötelezően tájékoztassák azokat a szolgáltatásaik azon igénybe vevőinek azonosítását lehetővé tevő információkról, akikkel információátvitelre vonatkozó megállapodást kötöttek.</i></p>

Indokolás

A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabálynak egyértelművé kell tennie, hogy a tagállamok kötelezhetik a platformokat arra, hogy információkat szolgáltatassanak a (nemzeti, regionális, helyi) hatóságoknak annak érdekében, hogy indokolt esetben azonosítani lehessen a szolgáltatásaik igénybe vevőit.

18. módosítás

COM(2020) 825 final

10. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A közvetítő szolgáltatók közlése az egyedüli kapcsolattartó pontjuk könnyű azonosításához és az egyedüli kapcsolattartó ponttal folytatott kommunikációhoz szükséges információkat.</p>	<p>A közvetítő szolgáltatók indokolatlan késedelem nélkül közlése az egyedüli kapcsolattartó pontjuk könnyű azonosításához és az egyedüli kapcsolattartó ponttal folytatott kommunikációhoz szükséges információkat.</p>

Indokolás

Pontosítás a megfelelő jogszabály-érvényesítés érdekében.

19. módosítás

COM(2020) 825 final

12. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A közvetítő szolgáltatók a szerződési feltételeikben tájékoztatást nyújtanak a szolgáltatás igénybe vevője által megadott információkra vonatkozóan a szolgáltatásaik használatával kapcsolatban bevezetett korlátozásokról. Ez a tájékoztatás magában foglalja a tartalommoderálás, beleértve az algoritmikus döntéshozatalt és az emberi felülvizsgálatot, céljából használt szakpolitikákra, eljárásokra, intézkedésekre és eszközökre vonatkozó információkat. Ezeket egyértelműen kell megfogalmazni, és könnyen hozzáférhető formátumban közzé kell tenni.</p>	<p>(1) A közvetítő szolgáltatók a szerződési feltételeikben tájékoztatást nyújtanak a szolgáltatás igénybe vevője által megadott információkra vonatkozóan a szolgáltatásaik használatával kapcsolatban bevezetett korlátozásokról. Ez a tájékoztatás magában foglalja a tartalommoderálás, beleértve az algoritmikus döntéshozatalt és az emberi felülvizsgálatot, céljából használt szakpolitikákra, eljárásokra, intézkedésekre és eszközökre vonatkozó információkat. Ezeket egyértelműen kell megfogalmazni, és könnyen hozzáférhető formátumban közzé kell tenni.</p> <p><i>Ez magában foglalja azokat az intézkedéseket is, amelyek biztosítják, hogy a szolgáltatás igénybe vevője akadálytalanul lemondhassa a közvetítő szolgáltatásokat. A gyakorlatban sem az előfizetés, sem az előfizetés megszüntetése nem támaszthat szigorúbb követelményeket a szolgáltatás igénybe vevőjével szemben.</i></p>

Indokolás

Az alapvető platformszolgáltatás lemondásának ugyanolyan egyszerűnek kell lennie, mint az arra való előfizetésnek. Könnyen hozzáférhető formátumban az előfizetés megszüntetésével kapcsolatos információkat is nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

20. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

14. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A szolgáltató emellett – indokolatlan késedelem nélkül – értesíti az adott személyt vagy szervezetet a bejelentés tárgyát képező információkkal kapcsolatos döntéséről, tájékoztatást nyújtva az adott döntéssel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekről.</p>	<p>A szolgáltató emellett – indokolatlan késedelem nélkül, <i>de legkésőbb 5 munkanapon belül</i> – értesíti az adott személyt vagy szervezetet a bejelentés tárgyát képező információkkal kapcsolatos döntéséről, tájékoztatást nyújtva az adott döntéssel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekről.</p>

Indokolás

Konkrét időkeretet kell meghatározni a 14. cikk szerinti kötelező válaszadásra.

21. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

19. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az online platformok megteszik az annak biztosításához szükséges műszaki és szervezeti intézkedéseket, hogy a megbízható bejelentők által a 14. cikkben említett mechanizmusok révén tett bejelentéseket kiemelten és késedelem nélkül kezeljék, illetve kiemelten és késedelem nélkül hozzák meg az ilyen bejelentésekre vonatkozó döntésüket.	Az online platformok megteszik az annak biztosításához szükséges műszaki és szervezeti intézkedéseket, hogy a megbízható bejelentők által a 14. cikkben említett mechanizmusok révén tett bejelentéseket kiemelten és késedelem nélkül kezeljék, illetve kiemelten, késedelem nélkül, de legkésőbb 48 órán belül hozzák meg az ilyen bejelentésekre vonatkozó döntésüket.

Indokolás

Annak érdekében, hogy az online platformok biztosítsák a magas szintű megfelelést, elengedhetetlen, hogy a 19. cikknek megfelelően rövid idő álljon rendelkezésre a kötelező válaszadásra.

22. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

22. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) Ha az online platform lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők között kötött szerződést kössenek a kereskedőkkel, gondoskodik róla, hogy a kereskedők csak akkor használhassák a szolgáltatásait üzenetek küldésére vagy termékek vagy szolgáltatások kínálására az uniós fogyasztók vonatkozásában, ha a szolgáltatása használatát megelőzően az online platform megszerezte a következő információkat:</p> <p>a) a kereskedő neve, címe, telefonszáma és e-mail-címe;</p> <p>b) a kereskedő személyazonosító okmányának vagy egyéb, a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵⁰ 3. cikkében meghatározott elektronikus azonosító okmány másolata;</p> <p>c) a kereskedő bankszámlájának adatai, amennyiben a kereskedő természetes személy;</p> <p>d) a gazdasági szereplő neve, címe, telefonszáma és e-mail-címe az (EU) 2019/1020 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵¹ 3. cikke (13) bekezdésének és 4. cikkének vagy egyéb releváns uniós jogi aktus értelmében;</p> <p>e) amennyiben a kereskedő a cégjegyzékbe vagy ahhoz hasonló közérdekű nyilvántartásba be van jegyezve, a szóban forgó cégjegyzék megjelölése és a szolgáltató azonosítási száma vagy azonosításának azzal egyenértékű, az adott nyilvántartásban alkalmazott eszköze;</p> <p>f) a kereskedő saját kiállítású tanúsítványa, amelyben vállalja, hogy csak olyan termékeket vagy szolgáltatásokat kínál, amelyek megfelelnek az uniós jog alkalmazandó szabályainak.</p>	<p>(1) Ha az online platform lehetővé teszi, hogy távolból kössenek szerződést a fogyasztókkal, gondoskodik róla, hogy a platformon keresztül terméket vagy szolgáltatást kínáló természetes vagy jogi személyek csak akkor használhassák a szolgáltatásait üzenetek küldésére vagy termékek vagy szolgáltatások kínálására az uniós fogyasztók vonatkozásában, ha a szolgáltatása használatát megelőzően az online platform megszerezte a következő információkat:</p> <p>a) a címzett neve, címe, telefonszáma és e-mail-címe;</p> <p>b) amennyiben a címzett szerepel egy nyilvánosan elérhető nyilvántartásban, a nyilvántartási szám vagy az adott nyilvántartásban használt, ezzel egyenértékű azonosító;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) Az online platform – az ilyen információk kézhezvételét követően – ésszerű erőfeszítéseket tesz annak értékelésére, hogy az (1) bekezdés a), d) és e) pontjában említett információk megbízhatóak-e, amihez a tagállamok vagy az Unió által rendelkezésre bocsátott, szabadon hozzáférhető hivatalos online adatbázisokat vagy online interfészeket használ, vagy kéri a kereskedőt, hogy nyújtson be megbízható forrásból származó alátámasztó okmányokat.</p> <p>(3) Ha az online platform értesül arról, hogy az (1) bekezdésben említett, a kereskedő által benyújtott valamely információ pontatlan vagy hiányos, a platform – késedelem nélkül vagy az uniós és a nemzeti jog értelmében meghatározott határidőn belül – kéri a kereskedőt az információ helyesbítésére, az annak biztosításához szükséges mértékben, hogy valamennyi információ pontos és hiánytalan legyen. Ha a kereskedő nem helyesbíti vagy nem egészíti ki az ilyen információt, az online platform felfüggeszti a szolgáltatásnyújtását a kereskedő felé, amíg az nem tesz eleget a kérésnek.</p> <p>(4) Az online platform biztonságos módon tárolja az (1) és (2) bekezdés értelmében megszerzett információkat az érintett kereskedővel fennálló szerződéses jogviszonyának időtartama alatt. Ezt követően törli az információkat.</p>	<p>(2) Amennyiben a termék szállítója vagy szolgáltatás nyújtója az uniós jog értelmében kereskedőnek minősül, akkor az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségeken túlmenően az online platform biztosítja, hogy a kereskedő csak akkor használhassa a szolgáltatásait üzenetek küldésére vagy termékek vagy szolgáltatások kínálására az uniós fogyasztók vonatkozásában, ha a szolgáltatása használatát megelőzően az online platform megszerezte a következő információkat:</p> <p>a) a kereskedő személyazonosító okmányának vagy egyéb, a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkében meghatározott elektronikus azonosító okmány másolata;</p> <p>b) a kereskedő bankszámlájának adatai, amennyiben a kereskedő természetes személy;</p> <p>c) a gazdasági szereplő neve, címe, telefonszáma és e-mail-címe az (EU) 2019/1020 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikke (13) bekezdésének és 4. cikkének vagy egyéb releváns uniós jogi aktus értelmében;</p> <p>d) amennyiben a kereskedő a cégjegyzékbe vagy ahhoz hasonló közérdekű nyilvántartásba be van jegyezve, a szóban forgó cégjegyzék megjelölése és a szolgáltató azonosítási száma vagy azonosításának azzal egyenértékű, az adott nyilvántartásban alkalmazott eszköze;</p> <p>e) a kereskedő saját kiállítású tanúsítványa, amelyben vállalja, hogy csak olyan termékeket vagy szolgáltatásokat kínál, amelyek megfelelnek az uniós jog alkalmazandó szabályainak.</p> <p>(3) Az online platform – az ilyen információk kézhezvételét követően – minden erőfeszítést megtesz annak értékelésére, hogy az (1) bekezdés a) és b) pontjában, valamint a (2) bekezdés c) és d) pontjában említett információk megbízhatóak-e, amihez a tagállamok vagy az Unió által rendelkezésre bocsátott, szabadon hozzáférhető hivatalos online adatbázisokat vagy online interfészeket használ, vagy kéri a címzettet, hogy nyújtson be megbízható forrásból származó alátámasztó okmányokat.</p> <p>(4) Ha az online platform értesül arról, hogy az (1) vagy (2) bekezdésben említett, a címzett által benyújtott valamely információ pontatlan vagy hiányos, a platform késedelem nélkül kéri a címzettet az információ helyesbítésére, az annak biztosításához szükséges mértékben, hogy valamennyi információ pontos és hiánytalan legyen. Ha a címzett nem helyesbíti vagy nem egészíti ki az ilyen információt, az online platform felfüggeszti a szolgáltatásnyújtását a címzett felé, amíg az nem tesz eleget a kérésnek.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(5) A (2) bekezdés sérelme nélkül a platform csak akkor ad ki információkat harmadik félnek, ha azt az alkalmazandó jog előírja, beleértve a 9. cikkben említett határozatokat és tagállami illetékes hatóságok vagy a Bizottság által az e rendelet értelmében vett feladataik ellátása érdekében kibocsátott határozatokat.</p>	<p>(5) Az online platform biztonságos módon tárolja az (1), (2) és (3) bekezdés értelmében megszerzett információkat az érintett címzettel fennálló szerződéses jogviszonyának időtartama alatt. Ezt követően törli az információkat.</p>
<p>(6) Az online platform egyértelműen, könnyen hozzáférhetően és érthetően a szolgáltatás igénybe vevőinek rendelkezésére bocsátja az (1) bekezdés a), d), e) és f) pontjában említett információkat.</p>	<p>(6) A (3) bekezdés sérelme nélkül a platform csak akkor ad ki információkat harmadik félnek, ha azt az alkalmazandó jog előírja, beleértve a 9. cikkben említett határozatokat és tagállami illetékes hatóságok vagy a Bizottság által az e rendelet értelmében vett feladataik ellátása érdekében kibocsátott határozatokat.</p>
<p>(7) Az online platform úgy tervezi és alakítja ki online interfészét, hogy a kereskedők az alkalmazandó uniós jog értelmében elegendő tehessenek kötelezettségeiknek a szerződéskötés előtti tájékoztatás és a termékbiztonságra vonatkozó tájékoztatás vonatkozásában.</p>	<p>(7) Az online platform egyértelműen, könnyen hozzáférhetően és érthetően a szolgáltatás igénybe vevőinek rendelkezésére bocsátja az (1) bekezdés a) és b) pontjában, valamint a (2) bekezdés c), d) és e) pontjában említett információkat.</p>
	<p>(8) Az online platform úgy tervezi és alakítja ki online interfészét, hogy a címzettek az alkalmazandó uniós jog értelmében elegendő tehessenek kötelezettségeiknek a szerződéskötés előtti tájékoztatás és a termékbiztonságra vonatkozó tájékoztatás vonatkozásában.</p>

Indokolás

A szolgáltatások jelentős részét természetes személyek, nem pedig a „kereskedő” fogalom meghatározása szerinti szakemberek nyújtják. Ezek a természetes személyek jellemzően nem tartják be a például a rövid távú bérleti díjakra vonatkozó nemzeti vagy helyi előírásokat, és be nem jelentett üzleti tevékenységet folytatnak, nem tartva be a vonatkozó szabályokat.

23. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

25. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a 69. cikknek megfelelően, hogy kiigazítsa az (1) bekezdésben említett, a szolgáltatást az Unióban havonta átlagosan igénybe vevők számát, amennyiben az Unió népessége legalább 5 %-kal nő vagy csökken a 2020. évi népességéhez képest, vagy a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén történő kiigazítást követően annak az évnél a népességéhez képest, amelyben a legutóbbi felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásra került. Ebben az esetben úgy igazítja ki a számot, hogy az az uniós népesség 10 %-ának feleljen meg abban az évben, amikor elfogadta a felhatalmazáson alapuló jogi aktust, felfelé vagy lefelé kerekítve, millióban megadva.</p>	<p>A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a 69. cikknek megfelelően, hogy kiigazítsa az (1) bekezdésben említett, a szolgáltatást az Unióban havonta átlagosan igénybe vevők számát, amennyiben az Unió népessége legalább 5 %-kal nő vagy csökken a 2020. évi népességéhez képest, vagy a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén történő kiigazítást követően annak az évnél a népességéhez képest, amelyben a legutóbbi felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásra került. Ebben az esetben úgy igazítja ki a számot, hogy az az uniós népesség 7 %-ának feleljen meg abban az évben, amikor elfogadta a felhatalmazáson alapuló jogi aktust, felfelé vagy lefelé kerekítve, millióban megadva.</p>

Indokolás

A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabálynak alacsonyabb küszöbértékeket kell megcéloznia az online óriásplatformok esetében.

24. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

31. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az online óriásplatformok hozzáférést biztosítanak a székhely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Bizottságnak – azok indokolt kérésére és a kérésben meghatározott észszerű határidőn belül – az e rendeletnek való megfelelés nyomon követéséhez és értékeléséhez szükséges adatokhoz. A digitális szolgáltatási koordinátor és Bizottság csak ebből a célból használja az adatokat.	Az online óriásplatformok hozzáférést biztosítanak a székhely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak vagy a Bizottságnak – azok indokolt kérésére és a kérésben meghatározott észszerű határidőn, de legfeljebb 72 órán belül – az e rendeletnek való megfelelés nyomon követéséhez és értékeléséhez szükséges adatokhoz. A digitális szolgáltatási koordinátor és Bizottság csak ebből a célból használja az adatokat.

Indokolás

A magas fokú megfelelés biztosításához elengedhetetlen, hogy szoros időkeret álljon rendelkezésre a székhely szerinti ország digitális szolgáltatási koordinátora megkereséseire történő kötelező válaszadásra.

25. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

41. cikk (1) bekezdés a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Amennyiben a feladataik ellátásához szükséges, a digitális szolgáltatási koordinátorok legalább az alábbi vizsgálati hatáskörökkel rendelkeznek a tagállamuk joghatósága alá tartozó közvetítő szolgáltatók magatartását illetően: (a) arra vonatkozó hatáskör, hogy észszerű határidőn belül információkat kérjenek az olyan szolgáltatóktól, illetve a kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységükkel összefüggő célokból eljáró olyan más személyektől, akiknek észszerűen tudomásuk lehet a rendelet feltételezett megsértésével kapcsolatos információkról, beleértve a 28. cikkben és az 50. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéseket végző szervezeteket;	Amennyiben a feladataik ellátásához szükséges, a digitális szolgáltatási koordinátorok legalább az alábbi vizsgálati hatáskörökkel rendelkeznek a tagállamuk joghatósága alá tartozó közvetítő szolgáltatók magatartását illetően: a) arra vonatkozó hatáskör, hogy észszerű határidőn, de mindenképpen legfeljebb 72 órán belül információkat kérjenek az olyan szolgáltatóktól, illetve a kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységükkel összefüggő célokból eljáró olyan más személyektől, akiknek észszerűen tudomásuk lehet a rendelet feltételezett megsértésével kapcsolatos információkról, beleértve a 28. cikkben és az 50. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéseket végző szervezeteket;

Indokolás

A konkrét kötelező határidők bevezetése garantálja a szolgáltató gyors intézkedését, hogy a kár korlátozott legyen.

26. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

45. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ha a digitális szolgáltatási koordinátor okkal feltételezi, hogy egy közvetítő szolgáltató, amely nem áll az érintett tagállam joghatósága alatt, megsértette ezt a rendeletet, kéri a székhely szerinti digitális szolgáltatási koordinátortól az ügy kivizsgálását, valamint az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és érvényesítési intézkedések meghozatalát.	Ha a digitális szolgáltatási koordinátor okkal feltételezi, hogy egy közvetítő szolgáltató, amely nem áll az érintett tagállam joghatósága alatt, megsértette ezt a rendeletet, kéri a székhely szerinti digitális szolgáltatási koordinátortól az ügy kivizsgálását, valamint az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és érvényesítési intézkedések meghozatalát.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ha a Testület okkal feltételezi, hogy egy közvetítő szolgáltató legalább három tagállamot érintő módon megsértette ezt a rendeletet, ajánlhatja a székhely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak az ügy kivizsgálását, valamint az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és érvényesítési intézkedések meghozatalát.</p>	<p>Ha a Testület okkal feltételezi, hogy egy közvetítő szolgáltató legalább három tagállamot érintő módon megsértette ezt a rendeletet, kéri a székhely szerinti digitális szolgáltatási koordinátortól az ügy kivizsgálását, valamint az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és érvényesítési intézkedések meghozatalát.</p>

Indokolás

A digitális szolgáltatási koordinátor részére nem ajánlást kell megfogalmazni, hanem fel kell kérni őt az ügy kivizsgálására, valamint arra, hogy hozza meg az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és érvényesítési intézkedéseket.

27. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

45. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az (1) bekezdés szerinti kérés vagy ajánlás feltünteteti legalább az alábbiakat:</p> <p>a) az érintett közvetítő szolgáltató 10. cikk szerinti kapcsolattartó pontja;</p> <p>b) a kapcsolódó tények, e rendelet érintett rendelkezéseinek, valamint annak leírása, hogy a digitális szolgáltatásokkal foglalkozó, a kérést küldő koordinátor vagy a Testület miért tételezi fel, hogy a szolgáltató megsértette ezt a rendeletet;</p> <p>c) bármely olyan további információ, amelyet a digitális szolgáltatásokkal foglalkozó, a kérést küldő koordinátor vagy a Testület lényegesnek talál, beleértve adott esetben a saját kezdeményezésére összegyűjtött információkat vagy a konkrét vizsgálati és érvényesítési intézkedésekre, többek között ideiglenes intézkedésekre vonatkozó javaslatokat.</p>	<p>Az (1) bekezdés szerinti kérés feltünteteti legalább az alábbiakat:</p> <p>a) az érintett közvetítő szolgáltató 10. cikk szerinti kapcsolattartó pontja;</p> <p>b) a kapcsolódó tények, e rendelet érintett rendelkezéseinek, valamint annak leírása, hogy a digitális szolgáltatásokkal foglalkozó, a kérést küldő koordinátor vagy a Testület miért tételezi fel, hogy a szolgáltató megsértette ezt a rendeletet;</p> <p>c) bármely olyan további információ, amelyet a digitális szolgáltatásokkal foglalkozó, a kérést küldő koordinátor vagy a Testület lényegesnek talál, beleértve adott esetben a saját kezdeményezésére összegyűjtött információkat vagy a konkrét vizsgálati és érvényesítési intézkedésekre, többek között ideiglenes intézkedésekre vonatkozó javaslatokat.</p>

Indokolás

Ez nem lehet csupán ajánlás, hanem kérésnek kell lennie.

28. módosítás

COM(2020) 825 final – 1. rész

46. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ha a székhely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor okkal feltételezi, hogy egy online óriásplatform megsértette ezt a rendeletet, kérheti a Bizottságtól a rendeletnek vett megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és végrehajtási intézkedések meghozatalát a 3. szakasznak megfelelően. Az ilyen kérés tartalmazza a 45. cikk (2) bekezdésében felsorolt valamennyi információt, és meghatározza a Bizottság beavatkozása iránti kérelem okait.</p>	<p>Ha a székhely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor vagy legalább három tagállam digitális szolgáltatási koordinátora okkal feltételezi, hogy egy online óriásplatform megsértette ezt a rendeletet, kérheti a Bizottságtól a rendeletnek vett megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és végrehajtási intézkedések meghozatalát a 3. szakasznak megfelelően. Az ilyen kérés tartalmazza a 45. cikk (2) bekezdésében felsorolt valamennyi információt, és meghatározza a Bizottság beavatkozása iránti kérelem okait.</p>

Indokolás

E rendeletnek arra kell irányulnia, hogy eszközöket biztosítson a digitális szolgáltatási koordinátorok számára az együttes fellépéshez abban az esetben, ha okkal feltételezhető, hogy egy online óriásplatform megsértette a rendeletet.

29. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

Új preambulumbekzdés az (1) preambulumbekzdés után

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p><i>Kétség sem férhet ahhoz, hogy az európai piacot évek óta az alapvető platformszolgáltatásokat nyújtó kapuőr-platformok uralják. Habár a sikeres vállalkozás felépítése semmilyen szempontból nem versenyellenes, meg kell akadályozni a túlzott piaci erő kialakulását és az esetleges visszaéléseket.</i></p>

Indokolás

A sikeres vállalkozás – mint amilyen sok platform – felépítése semmilyen szempontból nem versenyellenes. Ki kell emelni azonban az adatvezérelt üzleti modellek általános jelentőségét és következményeit, valamint meg kell említeni a kapuőrök és a végfelhasználók közötti információs aszimmetriákat, mivel nagyrészt épp emiatt tartották szükségesnek a javaslatot.

30. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

(9) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p><i>A belső piac szétagoltságát csak akkor lehet eredményesen elkerülni, ha a tagállamoknak nincs módjuk arra, hogy olyan nemzeti szabályokat alkalmazzanak, amelyek a jelen rendelet hatálya alá tartozó vállalkozástípusokra és szolgáltatásokra vonatkoznak. Ugyanakkor mivel e rendelet célja a versenyjog érvényesítésének kiegészítése, megemlítendő, hogy ez a rendelet nem sérti az EUMSZ 101. és 102. cikkét, a vonatkozó nemzeti versenyjogi szabályokat és az egyoldalú magatartásra vonatkozó egyéb nemzeti versenyjogi szabályokat, amelyek a piaci pozíció és magatartás egyedi értékelésén alapulnak, beleértve annak valószínűsíthető hatásait és a tiltott magatartás pontos körét, és amelyek rendelkeznek annak lehetőségéről, hogy a vállalkozások hatékonysági és objektív indokló érvekkel igazolják a szóban forgó magatartást. Az utóbbi szabályok alkalmazása azonban nem befolyásolhatja a kapuőrökre e rendeletben meghatározott kötelezettségeket, valamint azok egységes és hatékony alkalmazását a belső piacon.</i></p>	<p><i>E rendelet egy eleme sem zárja ki, hogy a tagállamok ugyanolyan, szigorúbb vagy eltérő kötelezettségeket rójanak a vállalkozásokra a jogos közérdekek érvényesítése érdekében, az uniós joggal összhangban. Ilyen jogos közérdek lehet például a fogyasztók védelme, a tisztességtelen verseny elleni küzdelem, valamint a médiaszabadság és -pluralizmus védelme. Konkrétabban, e rendelet egy eleme sem zárja ki, hogy a tagállamok e jogos érdekeket azáltal érvényesítsék, hogy kötelezettségeket rónak az e rendelet értelmében vett kapuőr státuszú vállalkozásokra, valamint más vállalkozásokra. Mivel e rendelet célja a versenyjog érvényesítésének kiegészítése, megemlítendő, hogy ez a rendelet nem sérti az EUMSZ 101. és 102. cikkét, a vonatkozó nemzeti versenyjogi szabályokat és az egyoldalú magatartásra vonatkozó egyéb nemzeti versenyjogi szabályokat, amelyek a piaci pozíció és magatartás egyedi értékelésén alapulnak, beleértve annak valószínűsíthető hatásait és a tiltott magatartás pontos körét, és amelyek rendelkeznek annak lehetőségéről, hogy a vállalkozások hatékonysági és objektív indokló érvekkel igazolják a szóban forgó magatartást.</i></p>

31. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

(11) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>E rendelet továbbá – alkalmazásuk sérelme nélkül – kiegészíti az egyéb uniós jogi aktusokból eredő szabályokat, amelyek a jelen rendelet hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtásának bizonyos vonatkozásait szabályozzák, különös tekintettel az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1150 rendeletére ⁽¹⁾, az Európai Parlament és a Tanács (EU) xx/xx [DSA, digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály] rendeletére ⁽²⁾, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendeletére ⁽³⁾, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelvére ⁽⁴⁾, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelvére ⁽⁵⁾, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelvére ⁽⁶⁾, továbbá az említett uniós jogszabályok érvényesítésére vagy adott esetben végrehajtására irányuló nemzeti szabályokra.</p> <p>⁽¹⁾ <i>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1150 rendelete (2019. június 20.) az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról (HL L 186., 2019.7.11., 57. o.).</i></p> <p>⁽²⁾ <i>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály).</i></p> <p>⁽³⁾ <i>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).</i></p> <p>⁽⁴⁾ <i>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).</i></p> <p>⁽⁵⁾ <i>Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).</i></p> <p>⁽⁶⁾ <i>Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).</i></p>	<p>E rendelet továbbá – alkalmazásuk sérelme nélkül – kiegészíti az egyéb uniós jogi aktusokból eredő szabályokat, amelyek a jelen rendelet hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtásának bizonyos vonatkozásait szabályozzák, különös tekintettel az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1150 rendeletére, az Európai Parlament és a Tanács (EU) xx/xx [DSA, digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály] rendeletére, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendeletére, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelvére, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelvére, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelvére ⁽¹⁾, továbbá az említett uniós jogszabályokkal összhangban hozott nemzeti szabályokra.</p> <p>⁽¹⁾ <i>Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).</i></p>

32. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

(13) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Főként az online közvetítő szolgáltatások, online keresőprogramok, operációs rendszerek, online közösségi hálózatok, videomegosztóplatform-szolgáltatások, számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások, felhőszolgáltatások és online hirdetési szolgáltatások mind képesek arra, hogy nagy számú végfelhasználót és üzleti felhasználót befolyásoljanak, ami a tisztességtelen üzleti gyakorlatok kockázatát hordozza magában. Ezért fontos, hogy e szolgáltatások szerepeljenek az alapvető platformszolgáltatások fogalom-meghatározásában, és e rendelet hatálya alá tartozzanak. Az online közvetítő szolgáltatások a pénzügyi szolgáltatások terén is működhethetnek, továbbá közvetíthetnek ilyen, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelvnek⁽¹⁾ II. mellékletében nem kimerítő jelleggel felsorolt szolgáltatásokat, vagy felhasználhatók ilyen szolgáltatások nyújtására. Bizonyos körülmények között a végfelhasználók fogalmának olyan felhasználókra is ki kell terjednie, amelyek hagyományosan üzleti felhasználónak minősülnek, de egy adott helyzetben nem arra használják az alapvető platformszolgáltatásokat, hogy árukat vagy szolgáltatásokat kínáljanak más végfelhasználóknak; ilyenek például a saját céljaikra felhőszolgáltatást igénybe vevő vállalkozások.</p> <p>⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).</p>	<p>Főként az online közvetítő szolgáltatások – ideértve az (online) piactereket, a szoftveralkalmazás-áruházakat, a hangalapú digitális asszisztenseket és a hangasszisztens-technológiákat alkalmazó platformokat, valamint más ágazatokban, például a mobilitás, a közlekedés vagy az energia terén alkalmazott online közvetítő szolgáltatásokat is –, továbbá az online keresőprogramok, operációs rendszerek, webböngészők, online közösségi hálózatok, videomegosztóplatform-szolgáltatások, számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatások, felhőszolgáltatások és online hirdetési szolgáltatások mind képesek arra, hogy nagy számú végfelhasználót és üzleti felhasználót befolyásoljanak, ami a tisztességtelen üzleti gyakorlatok kockázatát hordozza magában. Ezért fontos, hogy e szolgáltatások szerepeljenek az alapvető platformszolgáltatások fogalom-meghatározásában, és e rendelet hatálya alá tartozzanak. Az online közvetítő szolgáltatások a pénzügyi szolgáltatások terén is működhethetnek, továbbá közvetíthetnek ilyen, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelvnek⁽¹⁾ II. mellékletében nem kimerítő jelleggel felsorolt szolgáltatásokat, vagy felhasználhatók ilyen szolgáltatások nyújtására. Bizonyos körülmények között a végfelhasználók fogalmának olyan felhasználókra is ki kell terjednie, amelyek hagyományosan üzleti felhasználónak minősülnek, de egy adott helyzetben nem arra használják az alapvető platformszolgáltatásokat, hogy árukat vagy szolgáltatásokat kínáljanak más végfelhasználóknak; ilyenek például a saját céljaikra felhőszolgáltatást igénybe vevő vállalkozások.</p> <p>⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).</p>

33. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

(43) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A kapuőr bizonyos körülmények között kettős szerepet is betölthet: egyrészt alapvető platformszolgáltatóként, amennyiben alapvető platformszolgáltatásokat nyújt üzleti felhasználói részére, ugyanakkor ezekkel az üzleti felhasználókkal versenghet az ugyanazon végfelhasználók részére nyújtott azonos vagy hasonló szolgáltatások vagy termékek értékesítése terén. Ilyen körülmények között a kapuőr kihasználhatja kettős szerepét arra, hogy az üzleti felhasználói által az alapvető platformon bonyolított ügyletekből származó adatokat saját szolgáltatásai céljára használja, amelyek az üzleti felhasználóihoz hasonló szolgáltatásokat kínálnak. Ez akkor fordulhat elő például, ha egy kapuőr online piacteret vagy alkalmazás-áruházat üzemeltet az üzleti felhasználók részére, ugyanakkor online kiskereskedőként vagy alkalmazásszoftver-szolgáltatóként ezen üzleti felhasználókkal versenyezve kínál szolgáltatásokat. Annak megakadályozása érdekében, hogy a kapuőrök tisztességtelen módon hasznot húzzanak kettős szerepükből, biztosítani kell, hogy tartózkodjanak bármely olyan összesített vagy nem összesített adat használatától, amely nyilvánosan nem elérhető anonimizált és személyes adatokat is tartalmazhat, hogy az üzleti felhasználói szolgáltatásaihoz hasonló szolgáltatásokat kínáljanak. Ezt a kötelezettséget a kapuőr egészére kell alkalmazni, beleértve – de nem kizárólagosan – azt az üzletágot, amely az alapvető platformszolgáltatás üzleti felhasználóival versenyez.</p>	<p>A kapuőr bizonyos körülmények között kettős szerepet is betölthet: egyrészt alapvető platformszolgáltatóként, amennyiben alapvető platformszolgáltatásokat nyújt üzleti felhasználói részére, ugyanakkor ezekkel az üzleti felhasználókkal versenghet az ugyanazon végfelhasználók részére nyújtott azonos vagy hasonló szolgáltatások vagy termékek értékesítése terén. Ilyen körülmények között a kapuőr kihasználhatja kettős szerepét arra, hogy az üzleti felhasználói által az alapvető platformon bonyolított ügyletekből származó adatokat saját szolgáltatásai céljára használja, amelyek az üzleti felhasználóihoz hasonló szolgáltatásokat kínálnak. Ez akkor fordulhat elő például, ha egy kapuőr online piacteret vagy alkalmazás-áruházat üzemeltet az üzleti felhasználók részére, ugyanakkor online kiskereskedőként vagy alkalmazásszoftver-szolgáltatóként ezen üzleti felhasználókkal versenyezve kínál szolgáltatásokat. Annak megakadályozása érdekében, hogy a kapuőrök tisztességtelen módon hasznot húzzanak kettős szerepükből, biztosítani kell, hogy tartózkodjanak bármely olyan összesített vagy nem összesített adat használatától, amely anonimizált és személyes adatokat is tartalmazhat, hogy az üzleti felhasználói szolgáltatásaihoz hasonló szolgáltatásokat kínáljanak. Ezt a kötelezettséget a kapuőr egészére kell alkalmazni, beleértve – de nem kizárólagosan – azt az üzletágot, amely az alapvető platformszolgáltatás üzleti felhasználóival versenyez.</p>

Indokolás

Ez a meghatározás túl széles mozgásteret biztosítana a kapuőrök számára.

34. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

1. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tagállamok jogszabályaikkal, rendeleteikkel vagy közigazgatási intézkedéseikkel nem róhatnak a kapuőrökre további kötelezettségeket azért, hogy biztosítsák a megítélhető és méltányos piacokat. Ez nem érinti az egyéb jogos közérdeket szolgáló, az uniós jognak megfelelő szabályokat. Konkrétabban, e rendelet egy eleme sem zárja ki, hogy a tagállamok az uniós jognak megfelelő kötelezettségeket írjanak elő a vállalkozások – így többek között az alapvető platformszolgáltatók – részére, amennyiben e kötelezettségek függetlenek attól, hogy az érintett vállalkozások a jelen rendelet értelmében kapuőri státusszal rendelkeznek, és a fogyasztóvédelem vagy a tisztességtelen verseny elleni küzdelmet szolgálják.</p>	<p>A tagállamok jogszabályaikkal, rendeleteikkel vagy közigazgatási intézkedéseikkel nem róhatnak a kapuőrökre további kötelezettségeket azért, hogy biztosítsák a megítélhető és méltányos piacokat. Ez nem érinti az egyéb jogos közérdeket szolgáló, az uniós jognak megfelelő szabályokat. Konkrétabban, e rendelet egy eleme sem zárja ki, hogy a tagállamok az uniós jognak megfelelő kötelezettségeket írjanak elő a vállalkozások – így többek között az alapvető platformszolgáltatók – részére a fogyasztóvédelem, a tisztességtelen verseny elleni küzdelem, a médiapuralizmus előmozdítása vagy jogos érdekek érvényesítése érdekében.</p>

35. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

1. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ez a rendelet nem sérti az EUMSZ 101. és 102 cikkének alkalmazását. Nem érinti továbbá a következők alkalmazását: versenyellenes megállapodásokat, vállalkozások társulásainak döntéseit, összehangolt magatartásokat és az erőfölénnyel való visszaélést tiltó nemzeti szabályok; az egyoldalú magatartások egyéb formáit tiltó nemzeti versenyjogi szabályok, amennyiben azok a kapuőröktől eltérő egyéb vállalkozásokra vonatkoznak, vagy további kötelezettségeket jelentenek a kapuőrök számára; a Tanács 139/2004/EK rendelete ⁽¹⁾, valamint a nemzeti összefonódás-ellenőrzési szabályok; az (EU) 2019/1150 rendelet és az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete ⁽²⁾.</p> <p>⁽¹⁾ A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) (HL L 24., 2004.1.29., I. o.).</p> <p>⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály).</p>	<p>Ez a rendelet nem sérti az EUMSZ 101. és 102 cikkének alkalmazását. Nem érinti továbbá a következők alkalmazását: versenyellenes megállapodásokat, vállalkozások társulásainak döntéseit, összehangolt magatartásokat és az erőfölénnyel való visszaélést tiltó nemzeti szabályok; az egyoldalú magatartások egyéb formáit tiltó nemzeti versenyjogi szabályok; a Tanács 139/2004/EK rendelete, valamint a nemzeti összefonódás-ellenőrzési szabályok; az (EU) 2019/1150 rendelet és az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete. Konkrétabban, e rendelet egy eleme sem zárja ki, hogy a tagállamok kötelezettségeket írjanak elő kapuőröktől eltérő vállalkozások számára, vagy további kötelezettségeket rójanak kapuőrökre.</p>

36. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

1. cikk (7) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A nemzeti hatóságok nem hozhatnak olyan határozatokat, amelyek ellentétesek</p> <p>a Bizottság által a jelen rendelet értelmében elfogadott valamely határozattal. Jogérvényesítési intézkedéseik során a Bizottság és a tagállamok szorosan együttműködnek és egyeztetnek egymással.</p>	<p>A nemzeti hatóságok nem hozhatnak olyan határozatokat, amelyek ellentétesek a Bizottság által a jelen rendelet értelmében elfogadott valamely határozattal. A jogérvényesítési intézkedések tekintetében a Bizottság és a tagállamok, amelyek belső szinten adott esetben a megfelelő szubnacionális hatóságokkal összehangoltan járnak el, szorosan együttműködnek és egyeztetnek egymással.</p>

Indokolás

Ki kell emelni helyi és regionális önkormányzatok szerepét. Vannak olyan sajátos platformok, például a szálláshelyekkel foglalkozó platformok, amelyek települési vagy városi szinten működnek. A helyi és regionális önkormányzatok az adott végrehajtási intézkedések tekintetében nemzeti és európai szintű támogatásra vannak utalva.

37. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

2. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>„alapvető platformszolgáltatás”: az alábbiak bármelyike:</p> <p>a) online közvetítő szolgáltatás;</p> <p>b) online keresőprogram;</p> <p>c) online közösségi hálózati szolgáltatás;</p> <p>d) videomegosztóplatform-szolgáltatás;</p> <p>e) számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatás;</p> <p>f) operációs rendszer;</p> <p>g) felhőszolgáltatás;</p> <p>h) hirdetési szolgáltatás, beleértve a hirdetési hálózatokat, hirdetési piactereket és bármely egyéb hirdetési közvetítő szolgáltatást, amelyet az a)–g) pontban felsorolt alapvető platformszolgáltatások bármelyikét nyújtó szolgáltató nyújt;</p>	<p>„alapvető platformszolgáltatás”: az alábbiak bármelyike:</p> <p>a) online közvetítő szolgáltatás;</p> <p>b) online keresőprogram;</p> <p>c) online közösségi hálózati szolgáltatás;</p> <p>d) videomegosztóplatform-szolgáltatás;</p> <p>e) számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatás;</p> <p>f) operációs rendszer;</p> <p>g) felhőszolgáltatás;</p> <p>h) hirdetési szolgáltatás, beleértve a hirdetési hálózatokat, hirdetési piactereket és bármely egyéb hirdetési közvetítő szolgáltatást, amelyet az a)–g) pontban felsorolt alapvető platformszolgáltatások bármelyikét nyújtó szolgáltató nyújt;</p> <p>i) webböngésző;</p>

38. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

2. cikk (24) bekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>„webböngésző”: olyan kliensszoftver, amely egy webes szerverhez vagy más internetes szerverhez kapcsolódva lehetővé teszi a felhasználó számára, hogy a világhálón navigáljon az adatokhoz való hozzáférés és azok megjelenítése, vagy az e hálózathoz kapcsolódó szervereken tárolt tartalmakkal való interakció céljából, ideértve az önálló webböngészőket, valamint a szoftverbe beépített vagy abba beágyazott, illetve más hasonló webböngészőket is;</p>

39. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

3. cikk (8) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Hat hónappal az után, hogy az alapvető platformszolgáltatás felkerült az e cikk (7) bekezdése szerinti listára, a kapuőr teljesíti az 5. és 6. cikkben megállapított kötelezettségeket.	A lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb három hónappal az után, hogy az alapvető platformszolgáltatás felkerült az e cikk (7) bekezdése szerinti listára, a kapuőr teljesíti az 5. és 6. cikkben megállapított kötelezettségeket.

40. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

4. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság rendszeres időközönként és legalább 2 évente felülvizsgálja, hogy a minősített kapuőrök továbbra is megfelelnek-e a 3. cikk (1) bekezdésében megállapított követelményeknek, vagy hogy az új alapvető platformszolgáltatók megfelelnek-e ezeknek a követelményeknek. A rendszeres felülvizsgálat során azt is vizsgálni kell, hogy a kapuőr érintett alapvető platformszolgáltatásainak jegyzékét kell-e módosítani.	A Bizottság rendszeres időközönként és legalább 2 évente felülvizsgálja, hogy a minősített kapuőrök továbbra is megfelelnek-e a 3. cikk (1) bekezdésében megállapított követelményeknek. A Bizottság továbbá rendszeresen és legalább 12 havonta megvizsgálja , hogy az új alapvető platformszolgáltatók – a székhely szerinti országtól függetlenül – megfelelnek-e ezeknek a követelményeknek. A rendszeres felülvizsgálat során azt is vizsgálni kell, hogy a kapuőr érintett alapvető platformszolgáltatásainak jegyzékét kell-e módosítani.

Indokolás

A piac gyors fejlődése miatt szükségesnek tartjuk a rendszeres vizsgálatot.

41. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

4. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság közzéteszi és frissíti a kapuőrök jegyzékét és azon alapvető platformszolgáltatások jegyzékét, amelyekhez a kapuőröknek folyamatosan teljesíteniük kell az 5. és 6. cikkben megállapított kötelezettségeket.	A Bizottság közzéteszi és frissíti a kapuőrök jegyzékét és azon alapvető platformszolgáltatások jegyzékét, amelyekhez a kapuőröknek folyamatosan teljesíteniük kell az 5. és 6. cikkben megállapított kötelezettségeket. A Bizottság az ellenőrzési tevékenységei keretében tett megállapításokat tartalmazó éves jelentést tesz közzé, és azt benyújtja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának.

Indokolás

A digitális piacokról szóló jogszabály végrehajtásán belüli nagyfokú átláthatóság biztosítása érdekében ezen éves jelentés magában foglalhatja egyrészt a Bizottság következtetéseit, határozatait és az általa végzett vizsgálatok eredményeit, másrészt pedig a kapuőr által szolgáltatott információkat is.

42. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

5. cikk b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
b) lehetővé teszi az üzleti felhasználók számára, hogy harmadik fél online közvetítő szolgáltatásokon keresztül ugyanazokat a termékeket vagy szolgáltatásokat kínálják a végfelhasználók részére olyan áron vagy feltételek mellett, amelyek eltérnek a kapuőr online közvetítő szolgáltatásán keresztül kínáltaktól;	b) lehetővé teszi az üzleti felhasználók számára, hogy harmadik fél online közvetítő és kapcsolt szolgáltatásokon keresztül ugyanazokat a termékeket vagy szolgáltatásokat kínálják a végfelhasználók részére olyan áron vagy feltételek mellett, amelyek eltérnek a kapuőr online közvetítő és kapcsolt szolgáltatásán keresztül kínáltaktól;

Indokolás

A kapcsolt szolgáltatások belefoglalása.

43. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

5. cikk h) pont (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>a kapuőr természeténél fogva alapvető infrastruktúra-szolgáltatónak minősül, ennélfogva nem tagadhatja meg az üzleti felhasználók és a végfelhasználók számára nyújtott szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Amennyiben a vállalkozás vagy végfelhasználó esetében megtagadják a kapuőr által nyújtott alapvető platformszolgáltatáshoz való hozzáférést, a felhasználó fellebbezhet. E célból az e rendelet 32. cikkében előírt digitális piaci tanácsadó bizottság egyediüli kapcsolattartó pontként jár el.</i>

Indokolás

Meg kell állapítani az egyediüli kapcsolattartó pont szükségességét.

44. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

6. cikk (1) bekezdés l) pont (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>biztosítja a folyamatos, egységes és automatizált információáramlást, garantálja, hogy a kapuőrök alkalmazásprogramozási felületei kompatibilisek legyenek az igazgatási és büntető hatóságok saját rendszereivel, valamint tartózkodik attól, hogy az alkalmazásprogramozási felülethez kapcsolódó környezet létrehozásával további adminisztratív terheket teremtsen, ami ellentétes az e rendelet értelmében vett hatékony együttműködéssel és végrehajtással.</i>

Indokolás

Adminisztratív feladataik hatékony ellátásához a tagállamok a kapuőrök által szolgáltatott megfelelő adatokra támaszkodnak. Ennélfogva a hatékony együttműködéshez szükséges folyamatos, egységes és automatizált információ-áramlás biztosítása érdekében fontos, hogy a kapuőrök olyan technológiai eszközöket bocsássanak rendelkezésre, amelyek biztosítják, hogy a kapuőrök felületei és a tagállami hatóságok saját rendszerei átjárhatóak legyenek.

45. módosítás

COM(2020) 842 final – 1. rész

7. cikk (8) bekezdés (új)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>Annak biztosítása érdekében, hogy a kapuőrök eleget tehessenek kötelezettségeiknek, a létrehozott digitális piaci tanácsadó bizottságnak egyedüli kapcsolattartó pontként kell működnie, valamint a bizottságot arra kell ösztönözni, hogy eljárásaiba vonja be a nemzeti szociális partnereket is.</i>

Indokolás

Egyedüli kapcsolattartó pont létrehozása és a nemzeti szociális partnerek bevonása.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA****Bevezetés**

1. üdvözlöi a digitális szolgáltatásokról szóló és a digitális piacokról szóló jogszabályra irányuló európai bizottsági javaslatokat és e javaslatok arra irányuló törekvéseit, hogy harmonizált és horizontális szabályokat vezessenek be a digitális szolgáltatásokra és online platformokra vonatkozó uniós jogszabályok korszerűsítése érdekében;
2. úgy véli, hogy a javaslatok arányos egyensúlyt teremtenek a piaci visszaélések és a piaci hiányosságok kezelése, az európai digitális egységes piacon belüli egyenlő versenyfeltételek előmozdítása, valamint az innováció és az európai digitális egységes piac hatékony működése visszafogásának megakadályozása terén;
3. óva int a javaslatok minden olyan változtatásától, amely az innovációt akadályozó és a vállalkozások számára további szabályozási terhet jelentő, túl merev szabályozáshoz vezetne. Hangsúlyozza, hogy csak egy kiegyensúlyozott és vállalkozásbarát szabályozási környezet segítheti az EU-t a digitális átállásra vonatkozó célkitűzésének teljes körű elérésében;
4. megállapítja, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló és a digitális piacokról szóló jogszabályra irányuló javaslatok a digitális szolgáltatásokat szabályozó nemzeti és uniós jogszabályok – többek között a közelmúltbeli ítélkezési gyakorlat – széttagoltságából eredő jogbizonytalansággal is foglalkoznak. Alapkövetelményként következetes és összehangolt jogi megközelítésre van szükség, amely megkönnyíti az olyan horizontális szabályok helyi és regionális önkormányzatok általi megértését és alkalmazását, amelyek meghatározzák a digitális szolgáltatók felelősségeit és kötelezettségeit, valamint megerősítik a (digitális) egységes piacot;
5. megjegyzi, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló és a digitális piacokról szóló jogszabályra irányuló javaslatok erős helyi és regionális dimenzióval rendelkeznek. A digitális szolgáltatások kihatnak a polgárok mindennapi életére, és néhány olyan ágazatot, amelyben bizonyos platformok aktívak, többek között a lakhatást és a turisztikai szálláshelyeket, a városi közlekedést és a közszolgáltatások nyújtását helyi és regionális szinten szabályozzák; e tekintetben hangsúlyozza, hogy olyan szabályozási megközelítésre van szükség, amely lehetővé teszi az innovációt, biztosítja Európa versenyképességét és a tisztességes versenyt;
6. örömdetesnek tartja, hogy a javaslatok az RB által a megosztásalapú gazdasággal kapcsolatos szabályozói válaszlépések európai keretéről szóló véleményében ⁽¹⁾ felvetett számos aggálllyal is foglalkoznak;
7. megállapítja, hogy az információs szolgáltatások üzleti modelljeit az adatok és információk vezérlik, és e modellek időérzékenyek. Következésképpen hatékony tájékoztatást szorgalmaz az adatokhoz való hozzáférést, valamint a jogellenes tartalmak eltávolítását illetően, továbbá kéri, hogy gondoskodjanak az Európai Bizottság általi átlátható nyomon követésről és jelentéstételről;

⁽¹⁾ Az RB véleménye: A megosztásalapú gazdasággal kapcsolatos szabályozói válaszlépések európai kerete, előadó: Peter Florianschütz (AT/PES). ECON-VI/048. sz. üggyirat.

8. felhívja a figyelmet az online platformok által kínált, azzal kapcsolatos lehetőségekre, hogy előmozdítsák a nyilvános eszmecserét és a polgárok tájékoztatását. Megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány következtében a helyi és regionális önkormányzatok esetében nőtt az online platformok használata, továbbá a világjárvány igazolta, hogy a hagyományos kkv-k és induló innovatív vállalkozások a valós világszükségletekre válaszul képesek áttörést jelentő innovációkat kifejleszteni, valamint új munkahelyeket és szinergiákat teremteni;

9. hangsúlyozza, hogy a digitális ágazatban rendkívül fontosak az egyenlő versenyfeltételek, különösen azon kkv-k számára, amelyek platformokon kínálják termékeiket és szolgáltatásaikat, és amelyek forgalma és értékesítése a digitális platformoktól függ ⁽²⁾. Ezzel összefüggésben üdvözli a saját szolgáltatást előnyben részesítő gyakorlatok tervezett betiltását;

A jogellenes tartalmakkal és intézkedésekkel kapcsolatos felelősség

10. úgy véli, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra irányuló javaslattal kapcsolatos fő kihívás abban rejlik, hogy garantálják az eddig jól működő, e-kereskedelemtől szóló irányelv alapelveit, és különösen fenntartsák a 13. és 14. cikk alapjául szolgáló általános elgondolást, a jelenlegi bejelentési és cselekvési eljárásokat, valamint az új piaci dinamikák és piaci hiányosságok figyelembevételének szükségességét;

11. megjegyzi, hogy a rendelet a jogellenes tartalmak kezelésének csak a formális folyamatát határozza meg, és hogy továbbra is a tagállamok feladata annak meghatározása, hogy a rendelet értelmében mi minősül jogellenes tartalomnak;

12. örvendetesnek tartja, hogy az európai egységes digitális piacon történő szolgáltatásnyújtás alapkövetelményeként az online szolgáltatók felelősségre vonhatók a jogellenes cselekményekért vagy a jogellenes tartalom terjesztéséért. Ezt a felelősség alóli mentességre és a tartalommoderálásra vonatkozó harmonizált szabályok, az egyértelmű jelentési és átláthatósági felelősség és az egyes közvetítő szolgáltatásokat érintő, kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek meghatározása révén kell megvalósítani; e tekintetben kiemeli a platformok méretét és nagyságrendjét, ami lényegesen befolyásolja, hogy mennyire képesek proaktív intézkedéseket hozni a jogellenes online tartalom ellen;

13. a felhasználók névtelenséghez való jogát illetően rámutat, hogy azt az általános adatvédelmi rendelet ⁽³⁾ rögzíti, de hangsúlyozza, hogy az „ami jogellenes offline, az online is jogellenes” elvnek elsőbbséget kell élveznie;

14. e tekintetben különbséget tesz a „teljes névtelenség” és az „egyáltalán nem azonosítható” fogalom között, és rámutat, hogy a blokklánc-technológiák elősegíthetik ezt a megközelítést. Hangsúlyozza, hogy a tartalommoderálási intézkedéseket megfelelő biztosítékokkal kell kiegészíteni annak biztosítása érdekében, hogy ezek a gyakorlatok arányosak legyenek;

Felügyelet és vizsgálat

15. a szerződő felek közötti problémák esetében támogatja az algoritmusokon alapuló ellenőrzések és az átláthatósági kötelezettségek bevezetését, valamint megerősíti, hogy ezek az intézkedések jelentős támogatást nyújthatnak azoknak a helyi és regionális önkormányzatoknak, amelyek esetleg úgy találják, hogy az online szolgáltatások a vonatkozó jogszabályok betartása nélkül működnek a területükön;

Érvényre juttatás

16. támogatja azt a javaslatot, miszerint az érvényesítés magában foglalja a Digitális Szolgáltatások Európai Testülete, a digitális szolgáltatási koordinátor és a digitális szolgáltatásokkal foglalkozó nemzeti koordinátorok alkotta rendszert is, amelyben az Európai Bizottság nyomkövetési szerepet tölt be. Ez segíteni fogja azokat a helyi és regionális önkormányzatokat, amelyek a helyi jogszabályok más uniós tagállamokban székhellyel rendelkező digitális szolgáltatókkal szembeni érvényesítése során nehézségekbe ütköznek amiatt, mert nem rendelkeznek erőforrásokkal és kapacitással arra, hogy pert indítsanak egy másik uniós tagállamban;

17. kiemeli, hogy a digitális szolgáltatási koordinátorok létrehozása, az adatok megosztása és az alkalmazandó szabályok érvényesítése érdekében hatékony együttműködést kell kialakítani a tagállami hatóságok között; rámutat továbbá arra is, hogy a helyi és regionális önkormányzatok jelentést tesznek a többi tagállam érintett digitális szolgáltatási koordinátorainak, és be kell őket vonni a folyamatba;

⁽²⁾ A Bundesnetzagentur (a villamos energiáért, a gázért, a távközlésért, a postáért és a vasúttért felelős német Szövetségi Hálózati Ügynökség) 2020. októberi felméréséből az derül ki, hogy a kkv-k nagymértékben függenek az online platformoktól, különösen a forgalmazás és az értékesítés terén. Bundesnetzagentur – Interim results – public consultation on digital platforms.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

18. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy jöllehet a bejelentési és cselekvési eljárásokra és a határozatokra a II. fejezet (8. és 9. cikk), a joghatóságra viszont a III. fejezet vonatkozik, ami esetleges jogi kérdéseket vet fel e rendelkezések érvényre juttatásával kapcsolatban; továbbá az is aggasztja, hogy a határon átnyúló együttműködési mechanizmus esetleg nem elegendő;

Adatokhoz való hozzáférés

19. elismeri, hogy a hatékony nemzeti és szubnacionális szintű érvényesítés szempontjából fontos az adatok megosztása, és rámutat, hogy az adatokhoz való hozzáférés döntő fontosságú kérdés a hatóságok számára, különösen helyi és regionális szinten, ugyanis az adott területen működő platformokról származó releváns adatokhoz való hozzáférés nélkül lehetetlen érvényt szerezni az alkalmazandó szabályoknak és végrehajtani a védelmi ellenőrzési mechanizmusokat; emlékeztet az RB közelmúltbeli álláspontjára, amely szerint a következtetlen megközelítések további széttagoltsághoz vezetnek, ezért kerülni kell azokat ⁽⁴⁾;

20. üdvözli a releváns adatok megosztására vonatkozó követelmények bevezetését, lévén az önkéntes önszabályozás nem volt elegendő ahhoz, hogy garantálják a helyi és regionális önkormányzatok számára az adatokhoz való hozzáférést;

21. kéri az Európai Bizottságot, hogy adjon tanácsot a hatóságok saját rendszereinek interoperabilitására vonatkozó közös szabványkövetelményeket illetően. Mérlegelni kell alkalmazásprogramozási felületek létrehozását;

22. támogatja az adathordozhatóságra vonatkozó rendelkezéseket, és hangsúlyozza, hogy a valamely szolgáltatás lemondását nem szabad lényegesen nehezebbé tenni, mint az arra való előfizetést;

Helyi gazdaság

23. kiemeli a javasolt rendeletek fontosságát a helyi gazdaság szempontjából, mivel a kkv-k és az induló innovatív vállalkozások számára előnyös lesz a harmonizált szabályok alkalmazása. A rendeletek olyan keretet alkotnak, amely lehetőséget biztosít a kkv-k számára az egységes piacon belüli növekedésre. Az Európai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének (Eurochambres) az egységes piacon belüli műveletekkel kapcsolatos növekedési lehetőségeket hangsúlyozó felmérése megállapította, hogy a kkv-k minden eddigénél jobban részt vesznek a digitális kereskedelemben, de az Eurobarométer 2020. szeptemberi felméréseinek adatai azt mutatják, hogy csupán 4 %-uk értékesíti áruit online más tagállamok fogyasztóinak ⁽⁵⁾;

24. örvendetesnek tartja, hogy a javaslatok elő kívánják mozdítani Európában a versenyképes, élénk és reziliens ipart és innovációt, valamint hangsúlyozza ennek jelentőségét a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából, amelyek finanszírozási és támogatási mechanizmusokon keresztül támogatják a helyi szereplőket;

25. azt reméli, hogy a jelenlegi javaslatok gyökeres változást hoznak a szolgáltatások tekintetében, többek között a vállalatalapítást, az adóbevallást, a közbeszerzésekben való részvételt, az elektronikus azonosítót és a digitális aláírásokat illetően;

26. megjegyzi, hogy sok kisebb szereplő függ a kereskedelmi ügyletek online platformjainak ökoszisztémájától, valamint a Covid19-világjárvány miatt a kisebb vállalkozások még inkább az online platformok ökoszisztémájára vannak utalva, hogy elérjék az üzleti felhasználókat és a fogyasztókat;

27. kéri az Európai Bizottságot, hogy jogalkotási javaslataiban jobban vegye figyelembe, hogy regionális szinten eltérő mértékben megy végbe a digitális transzformáció. Ezzel kapcsolatban a digitális transzformációra vonatkozó szilárd, mégis rugalmas innovatív stratégiák kidolgozása érdekében együttműködik az érintett intézményekkel és tudásközpontokkal, amelyek segítenek megismerni a nemzeti és regionális szintű mozgatórugók mögött meghúzódó összetett körülményeket. Ezek a stratégiák csökkenteni fogják a tagállamok és régiók közötti, azonosított egyenlőtlenségeket, valamint az elszigetelt, vidéki, perem- és városi területek közötti szakadékat;

28. az európai gazdasági helyreállítás kontextusában a digitális kohéziót, valamint a környezeti és éghajlat-politikai kohéziót az EU-Szerződésben rögzített gazdasági, társadalmi és területi kohézió elengedhetetlen kiegészítő dimenzióinak tartja, és a fenntarthatóbb gazdasági modellekkel kapcsolatos változások fényében szorgalmazza, hogy ezeket még inkább alapvető értéként ismerjék el;

⁽⁴⁾ Az RB véleménye: Az Európa digitális jövőjének megtervezésére irányuló stratégia és az európai adatstratégia, előadó: Mark Weinmeister (DE/EPP). ECON-VII/004. sz. ügyirat.

⁽⁵⁾ Az Eurobarométer 486. sz. gyorsfelmérése, amelyre az Európai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra vonatkozó, 2020. december 9-i általános ajánlásaiban hivatkozik: A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály – AZ EUROCHAMBRES AJÁNLÁSAI.

29. úgy véli, hogy meg kell előzni az infrastruktúra hiányából, valamint a számítástechnikai jártasság és készségek hiányából fakadó „kettős digitális szakadékot”. Azokon a területeken, ahol a Covid19-világjárvány tovább súlyosbította az egyenlőtlenségeket, sürgősen támogatni kell a polgárokat, a vállalkozásokat – különösen a hagyományos kkv-kat és az induló innovatív vállalkozásokat – és az állami szektort érintő kapacitásépítést;

Az újságírásra és a médiára gyakorolt hatások

30. úgy véli, hogy alaposan meg kell vizsgálni a fizetett hírtartalmakon belüli reklámok finanszírozását; a szabályozási változások jelentős hatással lehetnek a hírszolgáltatók életképes üzleti modelljeinek jövőjére, ezért az RB kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a médiapluralizmusra;

31. felhívja a figyelmet a maximális egyértelműség és jogalkotási kohézió fontosságára, hogy elkerülhetők legyenek a nem kívánt következmények; hangsúlyozza, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabálynak horizontális keretet kell tartalmaznia, ami különösen fontos az ágazatspecifikus jogszabályok szempontjából, ideértve például a szerzői jogi jogsértéseket, a terrorista tartalmakat, a gyermekpornográfiát vagy a jogellenes gyűlöletbeszédet és a jogellenes termékeket; úgy véli, hogy elvben a szerzői jogi irányelvet⁽⁶⁾, az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet⁽⁷⁾ és az általános adatvédelmi rendeletet a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabállyal és a digitális piacokról szóló jogszabállyal szemben különös szabálynak kell tekinteni;

32. megállapítja, hogy a kulturális identitás figyelembevétele és a pluralizmus védelme, a gyűlöletbeszéd elleni hatékony küzdelem és – az offline-hoz hasonlóan – a káros online tájékoztatás elleni fellépés érdekében nemzeti vagy szubnacionális szinten, a jogi hatáskörök megoszlásától függően fenn kell tartani a média- és információs piacokkal kapcsolatos hatásköröket és eszközöket. A tagállamok illetékes hatóságainak továbbra is jogosultnak kell lenniük arra, hogy a jogos érdekek érvényesítése érdekében szigorúbb jogszabályokat tartsanak fenn vagy állapítsanak meg;

Szubszidiaritás

33. úgy véli, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek a belső piac működését biztosító intézkedések meghozataláról rendelkező 114. cikkén alapuló két javaslat megfelel a szubszidiaritás elvének. Az egységes piac szétagoltságának megelőzése érdekében a határokon átnyúló szolgáltatások esetében harmonizált feltételekre van szükség, amelyeket uniós szinten a digitális szolgáltatások kapcsán bevezetett, hatóságok közötti összehangolt felügyeleti és együttműködési mechanizmusok garantálhatnak;

34. megállapítja, hogy az ilyen intézkedések az Unión belüli koherencia elérését szolgálják, valamint elegendőek ahhoz, hogy a harmadik országbeli szolgáltatókat arra kényszerítsék, hogy az általános adatvédelmi rendelet mintájára az EU-n belül a fogyasztói érdekekkel foglalkozó jogi képviselőt jelöljenek ki;

35. hangsúlyozza, hogy az európai szabályozásnak mindig figyelembe kell vennie a helyi és regionális önkormányzás elsődleges jogban biztosított garanciáját, amelyet az EUSZ 4. cikkének (2) bekezdése rögzít;

A javaslatok alól mentesülő területek: adózás és munkafeltételek

36. kiemeli, hogy a két rendelet nem foglalkozik közvetlenül a digitális szolgáltatásokra kivetett helyi adókkal, például az idegenforgalmi adókkal;

37. úgy véli, hogy a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra és a digitális piacokról szóló jogszabályra irányuló javaslatokat tágabb szakpolitikai összefüggésben is figyelembe kell venni. Ez magában foglalja a digitális gazdaság méltányos adóztatását, például naprakészre tett adószabályokkal, figyelembe véve, hogy a digitalizált vállalatok és üzleti modelljeik fizikai jelenlét nélkül folytathatnak üzleti tevékenységet egy joghatóság területén. E tekintetben emlékeztet arra, hogy el kell ismerni a végfelhasználók szerepét a vállalatok értékteremtésében. Ezért támogatja az Európai Parlament Európai Bizottsághoz intézett azon felhívását, hogy 2021 júniusáig terjesszen elő javaslatokat annak érdekében, hogy egyértelműbbé és egységesebbé tegye valamennyi szereplő – köztük az EU-n kívül letelepedett szereplők – digitális üzleti tevékenységeinek adóztatását. Ezt a reformot egy szélesebb körű nemzetközi keretben, és különösen a G20-ak/OECD inkluzív keretrendszerében kell szemlélni és végrehajtani. Hangsúlyozza, hogy fontos megerősíteni az egyenlő versenyfeltételeket a hagyományos és digitális szolgáltatások nyújtói számára az EU-ban, biztosítva, hogy az adózási szabályok megfeleljenek a modern világgazdaság realitásainak, és hogy megvédjék Európa versenyképességét és vonzerejét a beáramló befektetések számára;

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).

38. megjegyzi, hogy az Európai Bizottság 2021-ben várhatóan egy, a platform-munkavállalók munkafeltételeire vonatkozó külön jogalkotási javaslatot is be fog nyújtani, és rámutat, hogy az RB kiemelte a helyi és regionális szabályozási kihívásokat és a platformalapú munkavégzéssel kapcsolatos problémákat ⁽⁸⁾, különösen azokat, amelyek a Covid19-világjárvány miatt merülnek fel ⁽⁹⁾;

39. várakozással tekint az Európai Bizottsággal, az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal azzal a céllal folytatandó együttműködés elé, hogy az online szolgáltatásokra adott szabályozási válaszok európai keretrendszerét tovább finomítsák, mégpedig úgy, hogy kihasználják az európai innováció fokozásával és az induló innovatív vállalkozások növekedésével, bővülésével és felvirágoztatásával kapcsolatos lehetőségeket, ugyanakkor reflektorfénybe helyezik Európa nyitott és versenyképes kereskedelmét, amely mindig is ösztönözte a növekedést.

Kelt Brüsszelben, 2021. június 30-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁸⁾ Az RB véleménye: Platformalapú munkavégzés – szabályozási kihívások helyi és regionális szinten, előadó: Dimitrios Birmpas. SEDEC-VI/051. sz. ügyirat.

⁽⁹⁾ Az RB véleménye: Az Európa digitális jövőjének megtervezésére irányuló stratégia és az európai adatstratégia, előadó: Mark Weinmeister (DE/EPP). ECON-VII/004. sz. ügyirat.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kritikus fontosságú szervezetek rezilienciája

(2021/C 440/14)

Előadó:	Mario GUARENTE (ECR/IT) Potenza polgármestere
Referenciadokumentum:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájáról COM(2020) 829 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

3. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A stratégiának legalább a következő elemeket kell tartalmaznia:</p> <p>a) a kritikus fontosságú szervezetek általános rezilienciájának fokozására vonatkozó stratégiai célkitűzések és prioritások, amelyek figyelembe veszik a határokon átnyúló és ágazatközi kölcsönös függőségeket;</p> <p>b) a stratégiai célkitűzések és prioritások teljesítését szolgáló irányítási keretrendszer, ideértve a különböző hatóságok, a kritikus fontosságú szervezetek és a stratégia végrehajtásában részt vevő egyéb felek szerepkörét és felelősségét is;</p> <p>c) a kritikus fontosságú szervezetek általános rezilienciájának fokozásához szükséges intézkedések leírása, beleértve a nemzeti kockázatértékelést, a kritikus fontosságú szervezetek és a kritikus fontosságú szervezetekkel egyenértékű szervezetek azonosítását, valamint a kritikus fontosságú szervezetek támogatására e fejezettel összhangban hozott intézkedéseket;</p> <p>d) az ezen irányelv 8. cikke és [a második kiberbiztonsági irányelv] alapján kijelölt illetékes hatóságok között a biztonsági eseményekre és kiberfenyegetésekre vonatkozó információmegosztás és a felügyeleti feladatok ellátása céljából kialakított fokozott koordináció szakpolitikai kerete.</p> <p>A stratégiát szükség esetén, de legalább négyévente aktualizálni kell.</p>	<p>A stratégiának legalább a következő elemeket kell tartalmaznia:</p> <p>a) a kritikus fontosságú szervezetek általános rezilienciájának fokozására vonatkozó stratégiai célkitűzések és prioritások, amelyek figyelembe veszik a határokon átnyúló és ágazatközi kölcsönös függőségeket;</p> <p>b) a stratégiai célkitűzések és prioritások teljesítését szolgáló irányítási keretrendszer, ideértve a különböző hatóságok, a kritikus fontosságú szervezetek és a stratégia végrehajtásában részt vevő egyéb felek szerepkörét és felelősségét is;</p> <p>c) a kritikus fontosságú szervezetek általános rezilienciájának fokozásához szükséges intézkedések leírása, beleértve a nemzeti kockázatértékelést, a kritikus fontosságú szervezetek és a kritikus fontosságú szervezetekkel egyenértékű szervezetek azonosítását, valamint a kritikus fontosságú szervezetek támogatására e fejezettel összhangban hozott intézkedéseket;</p> <p>d) az ezen irányelv 8. cikke és [a második kiberbiztonsági irányelv] alapján kijelölt illetékes hatóságok között a biztonsági eseményekre és kiberfenyegetésekre vonatkozó információmegosztás és a felügyeleti feladatok ellátása céljából kialakított fokozott koordináció szakpolitikai kerete;</p> <p>e) <i>a regionális és helyi önkormányzatokkal, valamint a lakossággal folytatott kommunikációs tevékenységekre vonatkozó iránymutatások, amelyek egyensúlyt teremtenek a bizalmas kezelés és a kockázatokkal kapcsolatos információk iránti igény között.</i></p> <p>A stratégiát szükség esetén, de legalább négyévente aktualizálni kell.</p>

Indokolás

Az adott területen található kritikus infrastruktúrákat érintő katasztrófák kockázataival kapcsolatos, úgy a helyi közigazgatást, mint a lakosságot célzó kommunikációs és tájékoztatói tevékenységek fontos eszközként szolgálnak a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájának növelésében, ahogy arról többek között a sendai keret 1. prioritása is rendelkezik⁽¹⁾. Ennek során különös figyelmet kell fordítani arra is, hogy a kritikus információkat bizalmasan kell kezelni.

2. módosítás

4. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A 8. cikk alapján kijelölt illetékes hatóságok összeállítják a mellékletben említett ágazatokban nyújtott alapvető szolgáltatások jegyzékét. Az illetékes hatóságok [az ezen irányelv hatálybalépésétől számított három éven belül], majd azt követően szükség esetén, de legalább négyévente elvégzik az összes olyan releváns kockázat értékelését, amely hatással lehet az említett alapvető szolgáltatások nyújtására, annak érdekében, hogy az 5. cikk (1) bekezdésével összhangban azonosítsák a kritikus fontosságú szervezeteket, és segítséget nyújtsanak e kritikus fontosságú szervezeteknek a 11. cikk szerinti intézkedések meghozatalához.</p> <p>A kockázatértékelésnek ki kell terjednie valamennyi releváns természeti és ember okozta kockázatra, beleértve a baleseteket, a természeti katasztrófákat, a népegészségügyi szükséghelyzet, az ellenséges fenyegetéseket, köztük az (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti terrorista bűncselekményeket.</p>	<p>A 8. cikk alapján kijelölt illetékes hatóságok összeállítják a mellékletben említett ágazatokban nyújtott alapvető szolgáltatások jegyzékét. Az illetékes hatóságok [az ezen irányelv hatálybalépésétől számított három éven belül], majd azt követően szükség esetén, de legalább négyévente elvégzik az összes olyan releváns kockázat értékelését, amely hatással lehet az említett alapvető szolgáltatások nyújtására, annak érdekében, hogy az 5. cikk (1) bekezdésével összhangban azonosítsák a kritikus fontosságú szervezeteket, és segítséget nyújtsanak e kritikus fontosságú szervezeteknek a 11. cikk szerinti intézkedések meghozatalához.</p> <p>A kockázatértékelésnek ki kell terjednie valamennyi releváns természeti és ember okozta kockázatra, beleértve a baleseteket, a természeti katasztrófákat, a népegészségügyi szükséghelyzet, az ellenséges fenyegetéseket, köztük az (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti terrorista bűncselekményeket, különös figyelmet fordítva a meglévő fizikai infrastruktúrák állapotára is, hogy meg lehessen határozni a megfelelő átalakítási vagy új építési programokat.</p>

Indokolás

A meglévő fizikai infrastruktúrák állapota a kritikus fontosságú szervezetek esetleges balesetek megelőzésére és kezelésére vonatkozó jelenlegi és jövőbeli kapacitásának fontos eleme, ezért szerepeltetni kell a kockázatértékelésben és az azt követő átalakítási vagy új építési programokban.

3. módosítás

6. cikk (1) bekezdés c) és e) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az 5. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett zavar jelentős voltának meghatározásához a tagállamok a következő kritériumokat veszik figyelembe:</p> <p>a) a szervezet által nyújtott szolgáltatásra támaszkodó felhasználók száma;</p> <p>b) a mellékletben említett más ágazatok függése az említett szolgáltatástól;</p>	<p>Az 5. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett zavar jelentős voltának meghatározásához a tagállamok a következő kritériumokat veszik figyelembe:</p> <p>a) a szervezet által nyújtott szolgáltatásra támaszkodó felhasználók száma;</p> <p>b) a mellékletben említett más ágazatok függése az említett szolgáltatástól;</p>

⁽¹⁾ <https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030>.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
c) az, hogy a biztonsági események – mértéküket és időtartamukat tekintve – milyen hatást gyakorolhatnak a gazdasági és társadalmi tevékenységekre, a környezetre és a közbiztonságra;	c) az, hogy a biztonsági események – mértéküket és időtartamukat tekintve – milyen hatást gyakorolhatnak a gazdasági és társadalmi tevékenységekre, a környezetre és a közbiztonságra, adott esetben a helyi és regionális önkormányzatokkal konzultálva;
d) a szervezet piaci részesedése az ilyen szolgáltatások piacán;	d) a szervezet piaci részesedése az ilyen szolgáltatások piacán;
e) az a földrajzi terület, amelyet a biztonsági esemény érinthet, ideértve a határokon átnyúló hatásokat is;	e) az a földrajzi terület, amelyet a biztonsági esemény érinthet, ideértve a határokon átnyúló hatásokat is, adott esetben a helyi és regionális önkormányzatokkal konzultálva;
f) az, hogy a szervezetnek mekkora jelentősége van a szolgáltatás elégséges szintjének fenntartásában, figyelembe véve az adott szolgáltatás nyújtásához rendelkezésre álló egyéb lehetőségeket is.	f) az, hogy a szervezetnek mekkora jelentősége van a szolgáltatás elégséges szintjének fenntartásában, figyelembe véve az adott szolgáltatás nyújtásához rendelkezésre álló egyéb lehetőségeket is.

Indokolás

A biztonsági események helyi és regionális hatását a helyi és regionális önkormányzatok jobban fel tudják mérni.

4. módosítás

8. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok gondoskodnak arról, hogy illetékes hatóságok – adott esetben – az uniós és a nemzeti jogszabályokkal összhangban egyeztessenek és együttműködjenek más érintett nemzeti hatóságokkal, különösen a polgári védelemért, a bűnüldözésért és a személyes adatok védelméért felelős hatóságokkal, továbbá az érdekelt felekkel, köztük a kritikus fontosságú szervezetekkel.	A tagállamok gondoskodnak arról, hogy illetékes hatóságok – adott esetben – az uniós és a nemzeti jogszabályokkal összhangban egyeztessenek és együttműködjenek más érintett nemzeti hatóságokkal – és lehetőség szerint a helyi és regionális önkormányzatokkal –, különösen a polgári védelemért, a bűnüldözésért és a személyes adatok védelméért felelős hatóságokkal, továbbá az érdekelt felekkel, köztük a kritikus fontosságú szervezetekkel.

Indokolás

A hatáskörmegosztás tagállamonként eltérhet.

5. módosítás

9. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok támogatják a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájuk fokozásában. E támogatás részét képezheti iránymutatások és módszerek kidolgozása, a reziliencia tesztelésére szolgáló gyakorlatok szervezésének támogatása, és a kritikus fontosságú szervezetek személyzete számára nyújtott képzések biztosítása.	A tagállamok támogatják a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájuk fokozásában. E támogatás részét képezheti iránymutatások és módszerek kidolgozása, a reziliencia tesztelésére szolgáló gyakorlatok szervezésének támogatása, és a kritikus fontosságú szervezetek személyzete számára nyújtott képzések biztosítása, az adott esetben érintett területek helyi közigazgatását és az ott élő lakosságot érintő kockázatokra vonatkozó kommunikációs és tájékoztatási tevékenységek támogatása.

Indokolás

A kommunikáció alapvető szerepet játszik a közösségek rezilienciájának megerősítésében.

6. módosítás

16. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával foglalkozó csoport a tagállamok és a Bizottság képviselőiből áll. Amennyiben az feladatai ellátásához szükséges, a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával foglalkozó csoport felkérheti az érdekelt felek képviselőit, hogy vegyenek részt a csoport munkájában.	A kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával foglalkozó csoport a tagállamok és a Bizottság képviselőiből, valamint megfigyelőként a Régiók Európai Bizottsága egy képviselőjéből áll. Amennyiben az feladatai ellátásához szükséges, a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával foglalkozó csoport felkérheti az érdekelt felek képviselőit, hogy vegyenek részt a csoport munkájában.

Indokolás:

Az RB a helyi és regionális önkormányzatok igényeinek képviselőjeként, továbbá hatalmas gyakorlati tapasztalatának és tudásának köszönhetően hozzájárulhat a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával foglalkozó csoport munkájához.

7. módosítás

16. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával foglalkozó csoport a következő feladatokat látja el:</p> <p>a) a Bizottság támogatása abban, hogy segítséget nyújtson a tagállamokat azon képességük megerősítéséhez, hogy ezen irányelvvel összhangban elősegítsék a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájának biztosítását;</p> <p>b) a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájára vonatkozó, a 3. cikkben említett stratégiák értékelése és az e stratégiákkal kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítása;</p> <p>c) a bevált gyakorlatok cseréjének elősegítése a kritikus fontosságú szervezetek 5. cikk szerinti tagállami azonosításával kapcsolatban, beleértve a határokon átnyúló függőségeket, a biztonsági kockázatokra és biztonsági eseményekre vonatkozóan is;</p> <p>d) részvétel a 6. cikk (3) bekezdésében említett iránymutatások, valamint az ezen irányelv szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok elkészítésében, erre irányuló kérelem alapján;</p> <p>e) a 8. cikk (3) bekezdésében említett összefoglaló jelentések éves vizsgálata;</p> <p>f) a biztonsági események 13. cikkben említett bejelentésével kapcsolatos információcserére vonatkozó bevált gyakorlatok cseréje;</p> <p>g) a tanácsadó missziókról szóló, a 15. cikk (3) bekezdése szerinti jelentések elemzése és azokkal kapcsolatos tanácsadás;</p> <p>h) a kritikus fontosságú szervezetek ezen irányelv szerinti rezilienciájával kapcsolatos kutatásra és fejlesztésre vonatkozó információk és bevált gyakorlatok cseréje;</p>	<p>A kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával foglalkozó csoport a következő feladatokat látja el:</p> <p>a) a Bizottság támogatása abban, hogy segítséget nyújtson a tagállamokat azon képességük megerősítéséhez, hogy ezen irányelvvel összhangban elősegítsék a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájának biztosítását;</p> <p>b) a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájára vonatkozó, a 3. cikkben említett stratégiák értékelése és az e stratégiákkal kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítása;</p> <p>c) a bevált gyakorlatok cseréjének elősegítése a kritikus fontosságú szervezetek 5. cikk szerinti tagállami azonosításával kapcsolatban, beleértve a határokon átnyúló függőségeket, a biztonsági kockázatokra és biztonsági eseményekre vonatkozóan is;</p> <p>d) részvétel a 6. cikk (3) bekezdésében említett iránymutatások, valamint az ezen irányelv szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok elkészítésében, erre irányuló kérelem alapján;</p> <p>e) a 8. cikk (3) bekezdésében említett összefoglaló jelentések éves vizsgálata;</p> <p>f) a biztonsági események 13. cikkben említett bejelentésével kapcsolatos információcserére vonatkozó bevált gyakorlatok cseréje;</p> <p>g) a tanácsadó missziókról szóló, a 15. cikk (3) bekezdése szerinti jelentések elemzése és azokkal kapcsolatos tanácsadás;</p> <p>h) a kritikus fontosságú szervezetek ezen irányelv szerinti rezilienciájával kapcsolatos kutatásra és fejlesztésre vonatkozó információk és bevált gyakorlatok cseréje;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
i) adott esetben a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával kapcsolatos kérdésekről az érintett uniós intézményekkel, szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel folytatott információcsere;	i) adott esetben a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájával kapcsolatos kérdésekről az érintett uniós intézményekkel, szervekkel, hivatalokkal és ügynökségekkel folytatott információcsere; j) a rezilienciával kapcsolatos stratégiák kidolgozása során hasznosítható területi tapasztalatok és adatok megosztása a helyi és regionális önkormányzatok bevonásával.

Indokolás

Véleményünk szerint a területi tapasztalatok és a adatok megosztása jelentősen hozzájárul a rezilienciával kapcsolatos hatékony stratégiák meghatározásához és végrehajtásához.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí, hogy az irányelvtervezet hatályát jelentős mértékben kibővítették, és hogy immár idetartozik az energetikai, a közlekedési ágazat, az egészségügyi, az ivóvíz-, a szennyvíz-, a digitális infrastruktúrákkal kapcsolatos ágazat, a közigazgatási, valamint az úrágazat is;
2. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy számoljon az irányelv hatályának az alapvető termékek forgalmazási láncainak ágazatára való kiterjesztésével is, különös tekintettel az élelmiszer-termelési, -feldolgozási és -forgalmazási ágazatra;
3. hangsúlyozza – elismerve a forgalmazási lánc ágazatainak sajátos összetettségét –, hogy alaposabban meg kell vizsgálni ezt a kérdést, és elő kell mozdítani az értékelésükre és védelmükre vonatkozó megbízható módszertani keret meghatározására irányuló konkrét tanulmányokat;
4. a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos drámai tapasztalatok fényében reméli, hogy mindenképpen intézkedésre kerül sor az alapvető termékek forgalmazási láncainak megerősítése céljából, a forgalmazó hálózat diverzifikálásával és a lehetséges szállítók számának növelésével a forgalmazandó áruk jelentőségének megfelelően;
5. rámutat arra, hogy bár az e területre vonatkozó jogszabályok nagy részét uniós vagy nemzeti szinten határozzák meg, a helyi és regionális önkormányzatoknak jelentős feladataik és felelősségi körük van azon terület védelme tekintetében, ahol található. Ennek megfelelően konkrét és jelentős szerepet kell játszaniuk a területükön található kritikus infrastruktúrák ellenálló képességének növelésében, saját tudásuk és tapasztalataik felhasználásával;
6. üdvözlí az infrastruktúrák védelméről az azokat kezelő szervezetek rezilienciájának megerősítésére történő áttérést, ám hangsúlyozza, hogy az eszközök vagy az infrastruktúrák védelmét sem szabad elhanyagolni, figyelembe véve a természeti vagy ember okozta katasztrófák miatti esetleges fizikai károkat és azok nemcsak nemzeti, hanem helyi, regionális vagy határokon átnyúló szinten is jelentkező, adott esetben súlyos következményeit;
7. kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok hozzáadott értékét a határokon átnyúló helyzetekben, különösen a kockázatok megértése, a biztonsági események súlyosságának és a lehetséges következményeknek, valamint az ágazati és területi egymásrataltságnak a felmérése terén;
8. egyetért azzal, hogy a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájának átfogó megközelítése érdekében minden tagállamnak rendelkeznie kell a célkitűzéseket és a végrehajtandó szakpolitikai intézkedéseket meghatározó, a helyi és regionális önkormányzatokkal együttműködésben kidolgozott stratégiával, amely az összes olyan érintett természeti és ember okozta kockázat – például balesetek, természeti katasztrófák, népegészségügyi szükséghelyzetek vagy terrortámadások – értékelésén alapul, melyek befolyásolhatják az alapvető szolgáltatások nyújtását;
9. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak meg kell állapodniuk arról, hogy mit értünk kritikus fontosságú szervezet alatt és hogyan védjük azt annak érdekében, hogy azonosítsák a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájának növelésére szolgáló legjobb módszereket, tekintettel a belső piac működésére gyakorolt jelentős hatásukra;
10. kiemeli a legkülső régiók sajátos helyzetét, mivel egyedülálló jellegzetességeik miatt ezek a régiók különösen sérülékenyek, és ezért nyilvánvaló, hogy biztosítani kell infrastruktúráik rezilienciáját;

11. hasznosnak tartja, hogy az Európai Bizottság külön iránymutatásokat dolgozzon ki az irányelv minden tagállamban történő hatékony és egységes alkalmazásának biztosítása érdekében, egy olyan holisztikus megközelítés alapján irányítva az értékelési tevékenységeket és az esetleges későbbi beavatkozásokat, amely a védelmet, a kockázatmegelőzést, az üzletmenet folytonosságát és a helyreállítást érintő valamennyi ágazatközi és határokon átnyúló kölcsönös függőséget figyelembe vesz a reziliencia megfelelő fokozása érdekében;
12. hangsúlyozza, hogy mindenképpen meg kell erősíteni a régiók közötti együttműködést, például az Interreg programok vagy az európai területi társulások (ETT-k) révén, a kritikus fontosságú szervezetek – többek között a fizikai infrastruktúrák – fokozott rezilienciája érdekében, hogy megelőzhessük a szóban forgó eszközök megsemmisülését vagy károsodását, ez ugyanis súlyos, határokon átnyúló hatásokkal járhat;
13. úgy véli, hogy a nemzeti kockázatértékelések során figyelembe kell venni a szubnacionális szintet, mivel a kritikus fontosságú szervezetek eszközeinek fizikai elhelyezkedése is meghatározhatja a tényleges hatást és annak lehetséges következményeit;
14. egyetért azzal, hogy meg kell erősíteni a kritikus fontosságúnak minősülő szervezetek rezilienciáját, ugyanakkor aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az irányelvjavaslat szerinti kötelezettségeknek való megfelelés meglehetősen komoly pénzügyi terheket hordozhat magában;
15. kiemeli, hogy az Európai Bizottság adott esetben egyedi – akár pénzügyi – támogatásról rendelkezhet már meglévő programokon keresztül a – különösen az állami – kritikus fontosságú szervezetek javára, hatékony és időszerű intézkedések elfogadásának elősegítése céljából;
16. úgy véli, hogy a kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájának megerősítésére irányuló stratégiát nemzeti szinten, a helyi és regionális szintekkel konzultálva kell kidolgozni;
17. egyetért azzal, hogy a kritikus fontosságú szervezeteknek haladéktalanul be kell jelentenie a biztonsági eseményeket az illetékes hatóságnak, és hogy a bejelentéseknek „tartalmazniuk kell minden olyan rendelkezésre álló információt, amely szükséges ahhoz, hogy az illetékes hatóság megérthesse a biztonsági esemény jellegét, okát és lehetséges következményeit”. kéri, hogy amennyiben még nem léteznek a vészhelyzetek kezelésére szolgáló nemzeti struktúrák és együttműködés, hozzanak létre nemzeti szintű hálózatot és együttműködést az illetékes hatóságok, köztük a helyi és regionális hatóságok és az érintett ágazatok között annak érdekében, hogy válság esetén gyors beavatkozásra kerülhessen sor;
18. hangsúlyozza, hogy minden tagállam felelős az alapvető infrastruktúra védelméért és a területén található kritikus fontosságú szervezetek rezilienciájának biztosításáért, és egyetért azzal, hogy a kiemelt európai jelentőségű, kritikus fontosságú szervezeteket – vagyis azokat, amelyek alapvető szolgáltatásokat nyújtanak a tagállamok legalább egyharmada számára – külön felügyeletnek kell alávetni;
19. hangsúlyozza a kockázatkezelés irányításának megerősítését a határokon átnyúló és az uniós tagállamok közötti együttműködés előmozdításával,
20. egyetért azzal, hogy mivel az uniós polgári védelmi mechanizmus és a kritikus infrastruktúrák védelmével foglalkozó európai referenciahálózat keretében már számos struktúra és eszköz létezik, ezeket a javasolt irányelv alkalmazásában is figyelembe kell venni;
21. felismerve, hogy a kommunikáció alapvető szereppel bír a közösségek rezilienciájának növelésében, javasolja a sendai keretben meghatározott célkitűzésekkel összhangban az olyan katasztrófák kockázataira vonatkozó, úgy a helyi közigazgatást, mint a lakosságot célzó kommunikációs és tájékoztatási kezdeményezések előmozdítását és támogatását, amelyek hatással lehetnek egy adott területen található kritikus infrastruktúrára;
22. úgy véli, hogy a nemzeti, regionális és helyi szintek, valamint a tagállamok közötti koordináció és kommunikáció, továbbá a bevált gyakorlatok említettek között megvalósuló cseréje elősegítheti a válságkezelési ciklus idején megvalósuló, az erőforrások, a tudás és a szinergikus hatások tekintetében hatékonyabb együttműködést.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A zöld és digitális átállásnak megfelelően felülvizsgált transzeurópai energiaipari infrastruktúráról szóló rendelet

(2021/C 440/15)

Előadó:	Robert Sorin NEGOIȚĂ (RO/PES), Bukarest 3. kerületének polgármestere
Referenciadokumentum:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről
	COM(2020) 824 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(1) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A Bizottság a 2019. december 11-i, „Az európai zöld megállapodás” című közleményében meghatározott egy új növekedési stratégiát, amelynek célja az Uniót olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő. Az éghajlat-politikai céltervről szóló bizottsági közlemény, amely azt javasolja, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének mértékét 2030-ig emeljék legalább 55 %-ra (amely törekvést az Európai Tanács 2020. december 11-én jóvá is hagyott), valamint annak mögöttes hatásvizsgálata megerősíti, hogy a jövőbeni energiaszerkezet jelentősen különbözni fog a jelenlegitől, és alátámasztja, hogy szükség van az energetikai jogszabályok felülvizsgálatára és azok szükség szerinti módosítására. Nyilvánvaló, hogy az energia-infrastruktúrába jelenleg eszközölt beruházások nem elégségesek annak átalakításához és a jövő energia-infrastruktúrájának kiépítéséhez. Ez azt is jelenti, hogy létre kell jönnie egy olyan infrastruktúrának, amely támogatja az európai energetikai átalakulást, ideértve a gyors villamosítást, a megújuló villamosenergia-termelés arányának növelését, a megújuló és alacsony széndioxid-kibocsátású gázok emelkedő felhasználását, az energiarendszer integrációját és az innovatív megoldások nagyobb mértékű elterjedését.</p>	<p>(1) A Bizottság a 2019. december 11-i, „Az európai zöld megállapodás” című közleményében meghatározott egy új növekedési stratégiát, amelynek célja az Uniót olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő. Az éghajlat-politikai céltervről szóló bizottsági közlemény, amely azt javasolja, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének mértékét 2030-ig emeljék legalább 55 %-ra (amely törekvést az Európai Tanács 2020. december 11-én jóvá is hagyott), valamint annak mögöttes hatásvizsgálata megerősíti, hogy a jövőbeni energiaszerkezet jelentősen különbözni fog a jelenlegitől, és alátámasztja, hogy szükség van az európai, nemzeti és regionális szintű elsődleges és másodlagos energetikai jogszabályok felülvizsgálatára és azok szükség szerinti módosítására. Nyilvánvaló, hogy az energia-infrastruktúrába jelenleg eszközölt beruházások nem elégségesek annak átalakításához és a jövő energia-infrastruktúrájának kiépítéséhez, valamint ahhoz, hogy ezzel együtt biztosítsák a különböző régiók sajátos igényeit és lehetőségeit kielégítő energiaellátást. Ez azt is jelenti, hogy létre kell jönnie egy olyan infrastruktúrának, amely támogatja az európai energetikai átalakulást, ideértve a gyors villamosítást, a megújuló villamosenergia-termelés arányának növelését, a megújuló és alacsony széndioxid-kibocsátású gázok emelkedő felhasználását, a távfűtési és -hűtési rendszerek fejlesztését, az energiarendszer integrációját és az innovatív megoldások nagyobb mértékű elterjedését társadalmunk környezetbarát-tá, fenntarthatóvá és megfizethetővé tétele, valamint az életkörülmények javítása érdekében.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

2. módosítás

(5) preambulumbekszedés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(5) A 347/2013/EU rendelet értékelése egyértelműen bebizonyította, hogy a keret hatékonyan javította a tagállami hálózatok integrációját, ösztönözte az energiakereskedelmet, és ezáltal hozzájárult az Unió versenyképességéhez. A villamos energiával és a gázzal kapcsolatos közös érdekű projektek jelentősen hozzájárultak az ellátás biztonságához. A gáz esetében az infrastruktúra már jelenleg is megfelelően összekapcsolt, és az ellátás rezilienciája 2013 óta jelentősen javult. A regionális csoportokban és a tagállamok közötti költségmegosztás révén megvalósuló regionális együttműködés fontos szerepet játszik a projektek megvalósításában. Sok esetben azonban – a várakozásokkal ellentétben – a tagállamok közötti költségmegosztás nem eredményezte a projekt finanszírozási hiányának csökkentését. Noha az engedélyezési eljárások többsége lerövidült, bizonyos esetekben az eljárás továbbra is hosszadalmas. A Hálózatfinanszírozási Eszközön keresztül nyújtott pénzügyi támogatás lényeges tényező volt. A tanulmányokhoz nyújtott támogatások a fejlesztés korai szakaszában segítettek a projekteket a kockázatok csökkentésében, míg a kivitelezésre nyújtott támogatások olyan kulcsfontosságú szűkületekkel foglalkozó projekteket támogattak, amelyeket a piaci finanszírozás nem tudott kielégítően kezelni.</p>	<p>(5) A 347/2013/EU rendelet értékelése egyértelműen bebizonyította, hogy a keret hatékonyan javította a tagállami hálózatok többségének integrációját, ösztönözte az energiakereskedelmet, és ezáltal hozzájárult az Unió versenyképességéhez. A villamos energiával és a gázzal kapcsolatos közös érdekű projektek jelentősen hozzájárultak az ellátás biztonságához. A gáz esetében az infrastruktúra a régiók többségében már jelenleg is megfelelően összekapcsolt, és az ellátás rezilienciája 2013 óta jelentősen javult. Ugyanakkor mind a mai napig vannak olyan régiók, amelyek nem tudták kellőképpen javítani gázhálózatukat, energiabiztonságukat és ellenálló képességüket. Még mindig vannak a végrehajtás különböző szakaszaiban lévő, befejezetlen gázelosztó-projektek. A regionális csoportokban és a tagállamok közötti költségmegosztás révén megvalósuló regionális együttműködés fontos szerepet játszik a projektek megvalósításában. Sok esetben azonban – a várakozásokkal ellentétben – a tagállamok közötti költségmegosztás nem eredményezte a projekt finanszírozási hiányának csökkentését. Noha az engedélyezési eljárások többsége lerövidült, bizonyos esetekben az eljárás továbbra is hosszadalmas. A Hálózatfinanszírozási Eszközön keresztül nyújtott pénzügyi támogatás lényeges tényező volt. A tanulmányokhoz nyújtott támogatások a fejlesztés korai szakaszában segítettek a projekteket a kockázatok csökkentésében, míg a kivitelezésre nyújtott támogatások olyan kulcsfontosságú szűkületekkel foglalkozó projekteket támogattak, amelyeket a piaci finanszírozás nem tudott kielégítően kezelni, és amelyek rendkívül fontosak a biztonságos és méltányos energetikai átállás biztosításához.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

3. módosítás

(11) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(11) Az ellátás biztonsága, amely a 347/2013/EU rendelet mögött meghúzódó egyik fő hajtóerő, jelentősen javult a közös érdekű projektek révén. Ezenkívül a Bizottság éghajlat-politikai célkitűzésre vonatkozó hatásvizsgálata arra számít, hogy a földgáz fogyasztása jelentősen csökkenni fog, mivel annak olyan fogyasztása, amely esetében nem alkalmaznak kibocsátáscsökkentő technikákat, nem összeegyeztethető a karbonsemlegesség követelményével. Másrészt a biogáz, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén, valamint a szintetikus gáznemű üzemanyagok felhasználása a 2050-ig tartó időszakban jelentősen emelkedni fog. Ezért a földgáz-infrastruktúrájának már nincs szüksége a TEN-E szakpolitika keretében nyújtott támogatásra. Az energiainfrastruktúra-tervezésben tükröződnie kell a földgázt illetően változó körülményeknek.</p>	<p>(11) Az ellátás biztonsága, amely a 347/2013/EU rendelet mögött meghúzódó egyik fő hajtóerő, jelentősen javult a közös érdekű projektek révén. Ezenkívül a Bizottság éghajlat-politikai célkitűzésre vonatkozó hatásvizsgálata arra számít, hogy a földgáz fogyasztása jelentősen csökkenni fog, mivel annak olyan fogyasztása, amely esetében nem alkalmaznak kibocsátáscsökkentő technikákat, nem összeegyeztethető a karbonsemlegesség követelményével. Másrészt a biogáz, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén, valamint a szintetikus gáznemű üzemanyagok felhasználása a 2050-ig tartó időszakban jelentősen emelkedni fog. Ezért az új földgáz-infrastruktúrájának már nincs szüksége a TEN-E szakpolitika keretében nyújtott támogatásra. Az energiainfrastruktúra-tervezésben tükröződnie kell a földgázt illetően változó körülményeknek. Ugyanakkor számos uniós országban a földgázprojektek hozzájárulnak a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez azáltal, hogy megkönnyítik a szilárd fosszilis tüzelőanyagokról való átállást. A szóban forgó uniós rendelet felülvizsgálata nem érintheti hátrányosan a még lezáratlan projekteket.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

4. módosítás

(15) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(15) Ezenkívül új infrastruktúra-kategóriát kell létrehozni az intelligens gázhálózatok számára annak érdekében, hogy a Bizottság támogassa a megújuló energiaforrásból termelt és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok (például a biogáz, a biometán és a hidrogén) hálózatba integrálását szolgáló beruházásokat, és – innovatív digitális technológiákra építve – segítse az ebből eredő összetettebb rendszer kezelését.</p>	<p>(15) Ezenkívül új infrastruktúra-kategóriát kell létrehozni az intelligens gázhálózatok számára annak érdekében, hogy a Bizottság támogassa a megújuló energiaforrásból termelt és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok (például a biogáz, a biometán és a tiszta hidrogén) hálózatba integrálását szolgáló beruházásokat, és – innovatív digitális technológiákra, valamint a gázminőséggel kapcsolatos technológiai és műszaki megoldásokra és a felületeleti ellenőrzési és adatgyűjtő (SCADA) hálózatkezelésre építve – segítse az ebből eredő összetettebb rendszer kezelését.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

5. módosítás

(25) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(25) A közös érdekű projektek regionális listáinak meghatározása érdekében regionális csoportokat kell létrehozni a közös érdekű projektekre vonatkozó javaslatétel, illetve ezek felülvizsgálata céljából. A széles körű egyetértés biztosítása érdekében a regionális csoportoknak gondoskodniuk kell a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, a projektgazdák és az érdekelt felek közötti szoros együttműködésről. Az együttműködés keretében a nemzeti szabályozó hatóságoknak szükség esetén tanácsadással kell segíteniük a regionális csoportokat, többek között a javasolt projektekkel összefüggő szabályozási kérdések megoldhatóságával, továbbá a hatósági jóváhagyás javasolt ütemezésének kivitelezhetőségével kapcsolatban.</p>	<p>(25) A közös érdekű projektek regionális listáinak meghatározása érdekében regionális csoportokat kell létrehozni a közös érdekű projektekre vonatkozó javaslatétel, illetve ezek felülvizsgálata céljából. A széles körű egyetértés biztosítása érdekében a regionális csoportoknak gondoskodniuk kell a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, a helyi és regionális önkormányzatok, a projektgazdák és az érdekelt felek közötti szoros együttműködésről. Az együttműködés keretében a nemzeti szabályozó hatóságoknak szükség esetén tanácsadással kell segíteniük a regionális csoportokat, többek között a javasolt projektekkel összefüggő szabályozási kérdések megoldhatóságával, továbbá a hatósági jóváhagyás javasolt ütemezésének kivitelezhetőségével kapcsolatban.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

6. módosítás

1. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;"><i>1. cikk</i></p> <p style="text-align: center;">Tárgy</p> <p>(1) E rendelet iránymutatásokat állapít meg a transzeurópai energia-infrastruktúra I. mellékletben szereplő kiemelt jelentőségű folyosóinak és területeinek (a továbbiakban: az energia-infrastruktúra kiemelt jelentőségű folyosói és területei) időben történő kiépítéséhez és kölcsönös átjárhatóságához, amelyek hozzájárulnak az Unió 2030-ra kitűzött energia- és éghajlat-politikai céljaihoz és a 2050-ig elérendő klímasemlegességi célkitűzéséhez.</p>	<p style="text-align: center;"><i>1. cikk</i></p> <p style="text-align: center;">Tárgy</p> <p>(1) E rendelet iránymutatásokat állapít meg a transzeurópai energia-infrastruktúra I. mellékletben szereplő kiemelt jelentőségű folyosóinak és területeinek (a továbbiakban: az energia-infrastruktúra kiemelt jelentőségű folyosói és területei) időben történő kiépítéséhez és kölcsönös átjárhatóságához, amelyek hozzájárulnak az Unió 2030-ra kitűzött energia- és éghajlat-politikai céljaihoz, a 2050-ig elérendő klímasemlegességi célkitűzéséhez, a 2030-as biodiverzitási célokhoz, valamint az energia-biztonság, a piaci integráció, a tisztességes verseny, az energiaellátás diverzifikációja és a mindenki számára megfizethető energia biztosításához és előmozdításához.</p>

Indokolás

A TEN-E felülvizsgálatának (beleértve az infrastruktúra-tervezést is) összhangban kell lennie a zöld megállapodás célkitűzéseivel, a 2050-re megvalósítandó klímasemlegességgel, valamint a „senkit sem hagyunk hátra” célkitűzéssel, amely itt mindenki számára megfizethető energiát jelent.

7. módosítás

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(4) „közös érdekű projekt”: olyan projekt, amely szükséges az energia-infrastruktúra I. mellékletben szereplő kiemelt jelentőségű folyosóinak és területeinek megvalósításához, és amely szerepel a közös érdekű projektek 3. cikkben említett uniós listáján;</p> <p>[...]</p> <p>(16) „az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás”: olyan folyamat, amely gondoskodik arról, hogy egy, a releváns alkalmazkodást célzó intézkedéseket is magában foglaló éghajlati sérülékenységi és kockázatértékelés révén biztosítsák az energia-infrastruktúra rezilienciáját az éghajlatváltozás lehetséges káros hatásaival szemben.</p>	<p>(4) „közös érdekű projekt”: olyan projekt, amely szükséges az energia-infrastruktúra I. mellékletben szereplő kiemelt jelentőségű folyosóinak és területeinek megvalósításához, és amely szerepel a közös érdekű projektek 3. cikkben említett uniós listáján. A projektek értékelésekor a minél kedvezőbb hatás biztosítása érdekében figyelembe kell venni a nemzeti fejlesztési stratégiákat és azon terület helyi és regionális potenciálját, ahol a projektet végrehajtják;</p> <p>[...]</p> <p>(16) „az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás”: olyan folyamat, amely gondoskodik arról, hogy egy, a releváns alkalmazkodást célzó intézkedéseket is magában foglaló éghajlati sérülékenységi és kockázatértékelés révén biztosítsák az energia-infrastruktúra rezilienciáját az éghajlatváltozás lehetséges káros hatásaival szemben.</p> <p>(17) „fenntarthatóság”: azt mutatja, hogy egy bármely típusú projekt milyen mértékben tud hozzájárulni a klímasemlegességi célkitűzés eléréséhez. Értékelése a megújuló energiaforrásoknak a hálózatba való integrálása vagy az alapján történik, hogy a projekt várható élettartama alatt mennyivel csökken az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása;</p>

Indokolás

A „fenntarthatóság” hiányzik a fogalommeghatározások közül. A hosszú élettartamra való tekintettel a rendszer karbonsemlegessé tétele során gondosan értékelni kell, mekkora az esélye, hogy egy projekt meg nem térülő eszközzé váljon.

8. módosítás

3. cikk (3) bekezdés a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a) minden egyes közös érdekű projektjavaslathoz kéri azon államok jóváhagyását, amelyek területét a projekt érinti; ha egy állam úgy határoz, hogy nem adja meg jóváhagyását, ennek megalapozott indokait közli az érintett csoporttal;</p>	<p>a) minden egyes közös érdekű projektjavaslathoz kéri azon államok jóváhagyását, amelyek területét a projekt érinti; ha egy állam úgy határoz, hogy nem adja meg jóváhagyását, ennek megalapozott indokait közli az érintett csoporttal. A regionális és tagállami szintű konfliktusok elkerülése, valamint annak érdekében, hogy közvetítőről gondoskodjon e rendelet rendelkezéseinek megfelelő átültetése és az azoknak való megfelelő biztosításához, az Európai Unió létrehoz egy erre a célra kijelölt egységes hatóságot;</p>

Indokolás

Magától értetődik.

9. módosítás

4. cikk (2) bekezdés a) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a projekt jelentősen hozzájárul az Unió és a harmadik ország dekarbonizációs célkitűzéseéhez és a fenntarthatósághoz, többek között a megújuló energia hálózatba való integrálása, valamint a megújuló forrásból termelt energiának a főbb fogyasztói központokhoz és tárolóhelyekhez történő továbbítása révén, és;	a projekt jelentősen hozzájárul az Unió és a harmadik ország dekarbonizációs célkitűzéseéhez és a fenntarthatósághoz, többek között a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású energia hálózatba való integrálása, valamint a megújuló forrásból és alacsony szén-dioxid-kibocsátás mellett termelt energiának a főbb fogyasztói központokhoz és tárolóhelyekhez történő továbbítása révén, és;

Indokolás

Magától értetődik.

10. módosítás

5. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
5. A 8. cikkben említett hatáskörrel rendelkező hatóságok minden év január 31-ig benyújtják az Ügynökségnek és az érintett csoportnak az e cikk (4) bekezdésében említett jelentést, kiegészítve azt a saját területükön folyó közös érdekű projektek végrehajtásának előrehaladására és adott esetben a késésekre vonatkozó információkkal, kitérve az engedélyezési eljárásokra és a késések okaira. A hatáskörrel rendelkező hatóságok jelentéshez való hozzájárulását egyértelműen jelezni kell, és azt a projektgazdák által előterjesztett szöveg módosítása nélkül kell megfogalmazni.	5. Az e rendelet 8. cikkével összhangban európai szinten és a tagállamokban létrehozott illetékes hatóságok minden év január 31-ig benyújtják az Ügynökségnek és az érintett csoportnak az e cikk (4) bekezdésében említett jelentést, kiegészítve azt a saját területükön folyó közös érdekű projektek végrehajtásának előrehaladására és adott esetben a késésekre vonatkozó információkkal, kitérve az engedélyezési eljárásokra és a késések okaira. Az illetékes hatóságok jelentéshez való hozzájárulását egyértelműen jelezni kell, és azt a projektgazdák által előterjesztett szöveg módosítása nélkül kell megfogalmazni.

Indokolás

Magától értetődik.

11. módosítás

8. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
8. cikk Az engedélyezési eljárás szervezése 3. A nemzetközi és uniós jog alkalmazandó követelményeinek sérelme nélkül a hatáskörrel rendelkező hatóság köteles megkönnyíteni az átfogó határozat kibocsátását. Az átfogó határozat jelenti a végső bizonyítékot arra, hogy a közös érdekű projekt elérte a kivitelezésre kész státuszt, és e tekintetben semmilyen további engedélyre vagy felhatalmazásra vonatkozó követelmény nem lehet érvényben. Az átfogó határozatot a 10. cikk (1) és (2) bekezdésében előírt határidőn belül kell kibocsátani, a következő rendszerek valamelyikének megfelelően:	8. cikk Az engedélyezési eljárás szervezése 3. A regionális, nemzeti, uniós és nemzetközi jog alkalmazandó követelményeinek sérelme nélkül a hatáskörrel rendelkező hatóság köteles megkönnyíteni az átfogó határozat kibocsátását. Az átfogó határozat jelenti a végső bizonyítékot arra, hogy a közös érdekű projekt elérte a kivitelezésre kész státuszt, és e tekintetben semmilyen további engedélyre vagy felhatalmazásra vonatkozó követelmény nem lehet érvényben. Az átfogó határozatot a 10. cikk (1) és (2) bekezdésében előírt határidőn belül kell kibocsátani, a következő rendszerek valamelyikének megfelelően:

Indokolás

Magától értetődik.

12. módosítás

9. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Átláthatóság és lakossági részvétel</p> <p>(1) [2023. május 1]-jéig a tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság – adott esetben együttműködve más érintett hatóságokkal – egy frissített eljárási kézikönyvet tesz közzé, amely ismerteti a közös érdekű projektekre alkalmazandó engedélyezési eljárást, és tartalmazza legalább a VI. melléklet 1. pontjában meghatározott információkat. A kézikönyv jogilag nem kötelező erejű, de hivatkozhat vagy idézhet vonatkozó jogi előírásokat. A hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok eljárási kézikönyveik kidolgozása során egyeztetnek és szinergiákat találnak a szomszédos országokkal.</p> <p>[...]</p> <p>(4) Amennyiben ezt a nemzeti jogszabályok azonos vagy szigorúbb előírásai még nem írják elő, a projektgazda, illetve ahol a nemzeti jog így rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóság a végleges és teljes kérelemnek a hatáskörrel rendelkező hatósághoz történő, a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti benyújtását megelőzően legalább egy nyilvános konzultációt tart. Az említett nyilvános konzultáció nem lehet az engedély iránti kérelemnek a 2011/92/EU irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerinti benyújtását követően végrehajtott nyilvános konzultációk sérelmére. A nyilvános konzultáció célja, hogy már a korai szakaszban tájékoztassa a VI. melléklet 3. pontjának a) alpontjában említett érdekelt feleket a projektről, és hozzájáruljon a legmegfelelőbb helyszín vagy nyomvonal – figyelembe véve a projekt kapcsán az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás szempontjai is –, illetve azon releváns kérdések meghatározásához, amelyekre a kérelemben ki kell térni. [...]</p>	<p>Átláthatóság és lakossági részvétel</p> <p>(1) [2023. május 1]-jéig a tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság – adott esetben együttműködve más érintett hatóságokkal – egy frissített eljárási kézikönyvet tesz közzé, amely ismerteti a közös érdekű projektekre alkalmazandó engedélyezési eljárást, és tartalmazza legalább a VI. melléklet 1. pontjában meghatározott információkat. A kézikönyv jogilag nem kötelező erejű, de hivatkozik vagy idéz vonatkozó jogi előírásokat. A hatáskörrel rendelkező nemzeti és regionális hatóságok a bevált gyakorlatok cseréje és az engedélyezési eljárás megkönnyítése érdekében együttműködnek a szomszédos országok hatóságaival.</p> <p>[...]</p> <p>(4) Amennyiben ezt a nemzeti jogszabályok azonos vagy szigorúbb előírásai még nem írják elő, a projektgazda, illetve ahol a nemzeti jog így rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóság a végleges és teljes kérelemnek a hatáskörrel rendelkező hatósághoz történő, a 10. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti benyújtását megelőzően legalább egy nyilvános konzultációt tart. Az említett nyilvános konzultáció nem lehet az engedély iránti kérelemnek a 2011/92/EU irányelv 6. cikkének (2) bekezdése szerinti benyújtását követően végrehajtott nyilvános konzultációk sérelmére. A nyilvános konzultáció célja, hogy már a korai szakaszban tájékoztassa a VI. melléklet 3. pontjának a) alpontjában említett érdekelt feleket a projektről, és hozzájáruljon a legmegfelelőbb helyszín vagy nyomvonal (adott esetben egy alternatívát is megnevezve) – figyelembe véve a projekt kapcsán az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás szempontjai is –, illetve azon releváns kérdések meghatározásához, amelyekre a kérelemben ki kell térni. [...]</p>

Indokolás

Magától értetődik.

13. módosítás

16. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Határokon átnyúló hatással bíró beruházások engedélyezése</p> <p>(1) Amennyiben azok nemzeti szabályozó hatóság hatáskörébe tartoznak, a II. melléklet 1. pontjának a), b), c) és e) alpontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekt, valamint a II. melléklet 3. pontjában említett kategóriába tartozó közös érdekű projektek tényleges – karbantartási költségeket nem tartalmazó – beruházási költségeit azon tagállamok érintett átvitelrendszer-üzemeltetői vagy átviteli infrastruktúra projektgazdái viselik, amelyekben a projekt nettó hatása kedvező, és – a túlterhelési és egyéb díjak által nem fedezett rész tekintetében – azokat a hálózat-hozzáférési díjakon keresztül a rendszerhasználókkal megfizettetik ebben vagy ezekben a tagállamokban.</p> <p>(2) E cikk rendelkezései a II. melléklet 1. pontjának a), b), c) és e) alpontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekt esetében csak akkor alkalmazandók, ha legalább egy projektgazda kéri a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoktól a projekt költségei tekintetében azok alkalmazását. Ezenkívül adott esetben a II. melléklet 3. pontjában említett kategóriába tartozó közös érdekű projekt esetében e cikk rendelkezései csak akkor alkalmazandók, ha már elvégezték a piaci kereslet felmérését és ennek alapján nem várható, hogy a tényleges beruházási költségekre a díjak fedezetet nyújtanak.</p> <p>(4) [...] A költségek határokon átnyúló elosztása során az érintett nemzeti szabályozó hatóságok az érintett átvitelrendszer-üzemeltetőikkel egyeztetve kölcsönös megállapodásra törekednek, amely a (3) bekezdés a) és b) pontjában foglalt információkra épül, de nem korlátozódik azokra. Ezek értékelésének ugyanazon forgatókönyvön kell alapulnia, mint amelyet a kiválasztási folyamat során azon uniós lista összeállításához használtak, amelyben a közös érdekű projekt szerepel.</p> <p>Amennyiben egy közös érdekű projekt enyhít bizonyos negatív külső hatásokat – pl. hurokáramlásokat –, és e közös érdekű projektet abban a tagállamban hajtják végre, ahonnan a negatív külső hatás ered, az ilyen enyhítő hatás nem tekintendő határokon átnyúló előnynek, és így nem nyújthat alapot arra, hogy e negatív külső hatások által érintett tagállamok átvitelrendszer-üzemeltetőjére hárítsanak költségeket.</p>	<p>Határokon átnyúló hatással bíró beruházások engedélyezése</p> <p>(1) Amennyiben azok nemzeti szabályozó hatóság hatáskörébe tartoznak, a II. melléklet 1. pontjának a), b), c), d) és e) alpontjában, valamint 2. pontjának a) alpontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekt, valamint a II. melléklet 3. pontjában és a IV. melléklet 1. pontjának c) alpontjában említett kategóriába tartozó közös érdekű projektek tényleges – karbantartási költségeket nem tartalmazó – beruházási költségeit azon tagállamok érintett hálózatüzemeltetői vagy átviteli és/vagy elosztási infrastruktúra projektgazdái viselik, amelyekben a projekt nettó hatása kedvező, és – a túlterhelési és egyéb díjak által nem fedezett rész tekintetében – azokat a hálózat-hozzáférési díjakon keresztül a rendszerhasználókkal megfizettetik ebben vagy ezekben a tagállamokban.</p> <p>(2) E cikk rendelkezései a II. melléklet 1. pontjának a), b), c), d) és e) alpontjában, valamint 2. pontjának a) alpontjában és a IV. melléklet 1. pontjának c) alpontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekt esetében csak akkor alkalmazandók, ha legalább egy projektgazda kéri a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoktól a projekt költségei tekintetében azok alkalmazását. Ezenkívül adott esetben a II. melléklet 3. pontjában említett kategóriába tartozó közös érdekű projekt esetében e cikk rendelkezései csak akkor alkalmazandók, ha már elvégezték a piaci kereslet felmérését és ennek alapján nem várható, hogy a tényleges beruházási költségekre a díjak fedezetet nyújtanak.</p> <p>(4) [...] A költségek határokon átnyúló elosztása során az érintett nemzeti szabályozó hatóságok az érintett hálózatüzemeltetőikkel egyeztetve kölcsönös megállapodásra törekednek, amely a (3) bekezdés a) és b) pontjában foglalt információkra épül, de nem korlátozódik azokra. Ezek értékelésének ugyanazon forgatókönyvön kell alapulnia, mint amelyet a kiválasztási folyamat során azon uniós lista összeállításához használtak, amelyben a közös érdekű projekt szerepel. Amennyiben egy közös érdekű projekt enyhít bizonyos negatív külső hatásokat – pl. hurokáramlásokat –, és e közös érdekű projektet abban a tagállamban hajtják végre, ahonnan a negatív külső hatás ered, az ilyen enyhítő hatás nem tekintendő határokon átnyúló előnynek, és így nem nyújthat alapot arra, hogy e negatív külső hatások által érintett tagállamok hálózatüzemeltetőjére hárítsanak költségeket.</p>

Indokolás

Az intelligens kifizetésű és gázhálózatok lehetővé teszik a polgárok számára, hogy termelő-fogyasztókká váljanak, és segítik az energetikai átállást. Az intelligens hálózatokkal kapcsolatos projektek jelenleg alulreprezentáltak a közös érdekű projektek listáján, mivel a jelenlegi TEN-E rendeletben az intelligens hálózatok fogalom meghatározása korlátozó jellegű. A módosítás célja ennek kibővítése.

14. módosítás

18. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(4) A II. melléklet 1. pontjának d) alpontjában, valamint 2. és 5. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek szintén jogosultak kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában biztosított uniós pénzügyi támogatásra, ha az érintett projektgazdák egyértelműen bizonyítani tudják, hogy a projekt jelentős pozitív externáliákat eredményez, és hogy az üzleti terv és más, elsősorban a potenciális befektetők vagy hitelezők, vagy – adott esetben – a nemzeti szabályozó hatóság által végzett értékelések szerint gazdaságilag nem életképes.</p>	<p>(4) A II. melléklet 1. pontjának d) alpontjában, valamint 2., 4. és 5. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek szintén jogosultak kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában biztosított uniós pénzügyi támogatásra, ha az érintett projektgazdák egyértelműen bizonyítani tudják, hogy a projekt jelentős pozitív externáliákat eredményez, és hogy az üzleti terv és más, elsősorban a potenciális befektetők vagy hitelezők, vagy – adott esetben – a nemzeti szabályozó hatóság által végzett értékelések szerint gazdaságilag nem életképes.</p>

Indokolás

Az elektrolizátoroknak jogosultnak kell lenniük CEF-finanszírozásra. A hálózati beruházások – különösen a korai szakaszokban – a termelési kapacitástól függenek, ezért azokat együtt kell szemlélni. Az elektrolizátoroknak határon átnyúló hatásuk van, különösen akkor, ha a hidrogéntermelést összekötik a határon átnyúló régiókban jelentkező kereslettel.

15. módosítás

II. melléklet

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) a hidrogén tekintetében:</p> <p>a) hidrogén szállítására szolgáló átviteli csővezetékek, amelyek átlátható és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosítanak számos hálózathasználó számára, és amelyek főleg nagynyomású hidrogénvezetéseket foglalnak magukban, ide nem értve a hidrogén helyi elosztására szolgáló csővezetéseket;</p> <p>b) az a) pontban említett nagynyomású hidrogénvezetékhez csatlakozó föld alatti tárolólétesítmények;</p> <p>c) cseppfolyósított hidrogénnek vagy más kémiai anyagokba ágyazott hidrogénnek a hálózatba injektálás céljából történő befogadására, tárolására, gázzá visszaalakítására vagy dekompresziójára szolgáló létesítmények;</p> <p>d) a hidrogénrendszer biztonságos, védett és hatékony működéséhez, illetve a kétirányú kapacitás megvalósításához szükséges felszerelések és berendezések, ideértve a kompresszorállomásokat is.</p>	<p>(3) a hidrogén tekintetében:</p> <p>a) hidrogén szállítására szolgáló átviteli csővezetékek, amelyek átlátható és megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosítanak számos hálózathasználó számára, és amelyek főleg nagynyomású hidrogénvezetéseket foglalnak magukban, ide nem értve a hidrogén helyi elosztására szolgáló csővezetéseket;</p> <p>b) az a) pontban említett nagynyomású hidrogénvezetékhez csatlakozó föld alatti tárolólétesítmények;</p> <p>c) cseppfolyósított hidrogénnek vagy más kémiai anyagokba ágyazott hidrogénnek a hálózatba injektálás céljából történő befogadására, tárolására, gázzá visszaalakítására vagy dekompresziójára szolgáló létesítmények;</p> <p>d) a hidrogénrendszer biztonságos, védett és hatékony működéséhez, illetve a kétirányú kapacitás megvalósításához szükséges felszerelések és berendezések, ideértve a kompresszorállomásokat is;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az a), b), c) és d) pontban említett eszközök bármelyike lehet újonnan épített vagy földgázból hidrogénre átalakított eszközök, illetve e kettő kombinációja.</p>	<p>e) a közlekedési ágazatban, a TEN-T törzshálózatán és átfogó hálózatán belül a tiszta hidrogén-üzemanyag használatát lehetővé tevő felszerelések vagy berendezések.</p> <p>Az a), b), c) és d) pontban említett eszközök bármelyike lehet újonnan épített vagy földgázból hidrogénre átalakított eszközök, illetve e kettő kombinációja.</p>

Indokolás

Ez a beillesztés a közlekedési és az energiapolitika jobb összekapcsolásához vezet. Fontos a TEN-T törzshálózat és a TEN-T átfogó hálózat bevonása, mivel ez jobban igazodik a jelenlegi „hidrogénvölgy” régiókhoz, ahol nagyszabású hidrogénberuházásokat terveznek.

16. módosítás

IV. melléklet

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;">IV. MELLÉKLET</p> <p>A KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEKRE ÉS A KÖLCSÖNÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOKHOZ KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOK ÉS MUTATÓK</p> <p>c) az intelligens villamosenergia-hálózatok esetében a projektet nagyfeszültségű és közepes feszültségű felszerelésekhez és berendezésekhez alakítják ki. Legalább két tagállam átvitelrendszer-üzemeltetőit, átviteli- és elosztórendszer-üzemeltetőit vagy elosztórendszer-üzemeltetőit bevonja. Az elosztórendszer-üzemeltetők csak legalább két tagállam olyan átvitelrendszer-üzemeltetőinek támogatásával vehetnek részt, amelyek szorosan kapcsolódnak a projekthez és biztosítják az interoperabilitást. Egy projekt legalább 50 000 villamosenergia-felhasználót, -termelőt, illetve -termelő-fogyasztót („prosumer”) foglal magában, akik vagy amelyek egy fogyasztási területen belül legalább évi 300 GW-nak megfelelő villamos energiát állítanak elő és/vagy fogyasztanak, és e villamos energia legalább 20 %-a váltakozó megújuló forrásokból származik;</p>	<p style="text-align: center;">IV. MELLÉKLET</p> <p>A KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEKRE ÉS A KÖLCSÖNÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOKHOZ KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOK ÉS MUTATÓK</p> <p>c) az intelligens villamosenergia-hálózatok esetében a projektet főként nagyfeszültségű vagy közepes feszültségű felszerelésekhez és berendezésekhez alakítják ki. Legalább két tagállam átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltetőit bevonja, és legalább 50 000 felhasználót foglal magában, akik vagy amelyek egy fogyasztási területen belül legalább évi 300 GW-nak megfelelő villamos energiát állítanak elő és/vagy fogyasztanak, és e villamos energia legalább 20 %-a változékonny természetű megújuló forrásokból származik. A projekt határon átnyúló virtuális összeköttetést is előírányozhat;</p>

Indokolás

Az intelligens kisfeszültségű hálózatok lehetővé teszik a polgárok számára, hogy termelő-fogyasztókká váljanak, és segítik az energetikai átállást. Az intelligens hálózatokkal kapcsolatos projektek jelenleg alulreprezentáltak a közös érdekű projektek listáján, mivel a jelenlegi TEN-E rendeletben az intelligens hálózatok fogalom meghatározása korlátozó jellegű. A módosítás célja ennek kibővítése.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözlö a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára (TEN-E) vonatkozó iránymutatások felülvizsgálatáról szóló rendeletjavaslatot. Elismeri, hogy jóllehet a hatályos rendelet célkitűzései nagyrészt továbbra is érvényesek, a jelenlegi TEN-E keret még nem teljes mértékben tükrözi az energiarendszer azon változásait, amelyek egyrészt az új politikai környezet és a 2030-as célok szigorítására irányuló gyors technológiai fejlesztések, másrészt az európai zöld megállapodásban foglalt, a klímasemlegesség 2050-re való elérésére vonatkozó célkitűzés következtében várhatók. Hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás, amelyet megelőzni már nem lehet, a mérséklésére és az alkalmazkodásra irányuló erőfeszítések ellenére jelentős hatást fog gyakorolni Európában, ezért arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az energetikai infrastruktúra korszerűsítésére irányuló erőfeszítéseiket, mivel ez kulcsfontosságú az energetikai átálláshoz. Ennek során pedig szavatolni kell az éghajlat- és a természetvédelmet, és a fenntartható fejlődési célok jegyében be kell tartani a fenntarthatósági kritériumokat;

2. örömmel látja, hogy a jövőbeli keret kulcsszerepet szán a regionális csoportoknak a közös érdekű projektek azonosítási és kiválasztási folyamatában, ahol rendkívül fontos a megfelelő regionális és helyi képviselő biztosítása;
3. üdvözli azt a javaslatot, hogy a klímasemlegességi és az ellátásbiztonsági célkitűzés elérése érdekében aktualizálják a közös érdekű projektek listáját, hogy az megfelelően tükrözze a legújabb technológiai fejleményeket, és lefedje az összes releváns infrastruktúra-kategóriát. Különösen üdvözli az intelligens hálózati megoldások bevezetését, a (villamosenergia- és gázrendszerek közötti, valamint más ágazatokkal való) intelligens rendszerintegrációt, a hidrogén és a szintetikus gázok megújuló energiaforrásokból történő előállítását, az elektrolizátorokat, a tengeri hálózatokat és elosztó rendszereket. Hangsúlyozza, hogy nagy lehetőségek rejlenek a megújuló energiaforrásokból és a hulladékéből származó távfűtésben és -hűtésben, esetenként regionális szinten és a tagállamok határain átnyúlóan is. Örömmel látja a metángáz-infrastruktúra és az olajvezetékek kizárását, ha ez az adott helyi vagy regionális körülmények miatt nem jár kedvezőtlen hatással vagy nem kívánt mellékhatásokkal;
4. üdvözli azt a kötelezettséget, hogy valamennyi projektnek teljesítenie kell a kötelező fenntarthatósági kritériumokat, és követnie kell az európai zöld megállapodásban (az uniós taxonómiai rendelet⁽¹⁾ 17. cikkével összhangban) meghatározott „ne árts” elvet, ami nagy előrelépést jelent az EU közös zöld céljainak elérése felé;
5. megjegyzi, hogy a TEN-E keretébe tartozó projektek értékelése számos olyan elemet foglal magában, amelyet figyelembe kell venni, nevezetesen az energetikai átállás és az éghajlat-politikai célok miatt felmerülő sajátos helyi és regionális kihívásokat, az energia stabilitásának, biztonságának és ellátásának fontosságát, az energiához való hozzáférést valamennyi európai polgár számára az energia megfizethetőségének megőrzése mellett, az energiaszegénység elleni küzdelmet, a nemzeti, regionális és helyi energiastratégiákkal való kapcsolatot, valamint a már meglévő programokkal és projektekkal való koherenciát;
6. kiemeli, hogy az energetikai infrastruktúra kulcsfontosságú szerepet játszik az energetikai átállásban, és jelentős környezeti és gazdasági hatással járhat. Ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre állandó mechanizmust a regionális csoportok és az érintett helyi és regionális önkormányzatok közötti párbeszédre, amely összhangban van a többszintű éghajlat- és energiapolitikai párbeszédnek az energiaunióról szóló rendelet alapján létrehozott keretével;
7. hangsúlyozza, hogy szilárd engedélyezési keretre van szükség. Az engedélyezési eljárások jelenleg még a közös érdekű projektek esetében is nagyon hosszadalmasak. A már meglévő, egymásnak ellentmondó eljárások, amelyek néha sajátos intézményi környezettel párosulnak, bizonyos tagállamokban megnehezíthetik az előrehaladást. Emellett adott esetben a közvélemény részéről is ellenállásra lehet számítani, ha nem fordítanak kellő figyelmet az érdekelt felek bevonására;
8. kéri, hogy gondosan mérlegeljék a közös érdekű projektek kiemelt státuszát, illetve szüntessék is azt meg az olyan projektek esetében, amelyek negatív hatást gyakorolhatnak az éghajlatra, illetve a védett élőhelyekre vagy fajokra;
9. hangsúlyozza, hogy az engedélyezési eljárásokat a szükséges gondossággal kell lefolytatni. Az RB azonban támogatja a rendeletjavaslat 10. cikkében javasolt lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy a különböző érintett szervek észszerű időn belül lezárják az engedélyezési eljárásokat. E tekintetben alapvető fontosságú, hogy megfelelő hatáskörökkel, döntéshozatali joggal és egyértelmű határidőkkel rendelkező egyablakos ügyintézési rendszert hozzanak létre. Ez pedig nagyobb biztonságot fog eredményezni a projekt résztvevői számára, és a folyamat megkezdésekor jobban meg lehet majd becsülni a kockázatnak való kitettségüket;
10. üdvözli, hogy az Európai Unióban egyre nagyobb figyelmet fordítanak az elsősorban megújuló energiaforrásokból nyert, tiszta hidrogén szerepére, és üdvözli az Európai Bizottság javaslatát, amely eleget tesz az RB azon kérésének, hogy a transzeurópai energiahálózatokra vonatkozó uniós jogszabályok felülvizsgálata és különösen a TEN-E-n alapuló közös érdekű projektekre és a tízéves uniós szintű hálózatfejlesztési tervek (TYNDP) vonatkozó követelmények megfelelő kiigazítása révén hozzanak létre támogatóbb uniós jogi keretet a piacfejlesztésre és az infrastruktúrára vonatkozóan⁽²⁾; támogatja továbbá, hogy a TEN-E rendeletben külön kategóriákat vezessenek be a hidrogén-infrastruktúrára vonatkozóan, mint például a hidrogénszállító hálózatok (beleértve a tiszta hidrogén szállítására átalakított meglévő földgázvezetékeket), az elosztás és tárolás, valamint az elektrolizátorok, és ezek finanszírozásban részesülhessenek az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből;

(1) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

(2) Vélemény: Ütemterv a tiszta hidrogénért – a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulása a klímasemleges Európához – előadó: Birgit Honé (DE/PES), CoR-2020-0549.

11. kiemeli a villamosítás szükségességét és a tiszta hidrogén szerepét a fosszilis üzemanyagoktól való elmozdulásban és a szennyező ágazatok – például az ipar és a nehézteher-szállítás – állandó kibocsátásának csökkentésében, ahol a közvetlen villamosítás korlátozott lehet; emlékeztet arra, hogy a megújuló hidrogént prioritásként kell kezelni, és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogént kell szén-dioxid-mentesítési célokra felhasználni, amíg a megújuló hidrogén önmagában nem képes betölteni ezt a szerepet; ezért felszólítja az uniós intézményeket, a tagállamokat és az ipart, hogy növeljék a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia és hidrogén kapacitását annak érdekében, hogy az elektrolizátorok között ne alakuljon ki kontraproduktív verseny a hidrogéntermelés és a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia egyéb közvetlen felhasználása terén⁽³⁾, továbbá kéri az Európai Bizottságot a „megújuló” gázok egyértelmű taxonómiájának létrehozására;
12. hangsúlyozza, hogy a klímasemleges közlekedéshez (mobilitáshoz), valamint a tiszta hidrogén előállításához minél előbb és jelentősen bővíteni kell az EU megújulóenergia-termelési kapacitását és az azzal kapcsolatos technológiát;
13. hangsúlyozza, hogy a TEN-E rendelet szerinti tevékenységeknek teljes mértékben összhangban kell lenniük a vonatkozó tervezési eszközökkel, különösen a nemzeti energia- és klímatervekkel. Ezzel kapcsolatban megismétli, hogy fontos, hogy a helyi és regionális önkormányzatok teljes mértékben hozzá tudjanak járulni tagállamuk nemzeti energia- és klímaterveivel, és kéri, hogy az egész folyamat során biztosítsák a helyi és regionális önkormányzatok optimális képviselését;
14. emlékeztet arra, hogy a közlekedési ágazat felelős az EU szén-dioxid-kibocsátásának negyedéért, és ez az egyetlen ágazat, ahol a kibocsátás nem csökkent az 1990-es alaphelyzethez képest; hangsúlyozza, hogy a hidrogén az egyik olyan eszköz, amelyet a közlekedési módok szén-dioxid-kibocsátásának csökkentésére használnak, különösen ott, ahol a teljes villamosítás nehezebb vagy még nem lehetséges; hangsúlyozza, hogy a hidrogén közlekedési ágazatban való felhasználásának fokozása érdekében szükség van az üzemanyag-feltöltési infrastruktúra kiépítésére;
15. úgy véli, hogy a transeurópai közlekedési hálózatról (TEN-T) szóló rendelet felülvizsgálatával⁽⁴⁾ sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni a tehergépjárművek és távolsági buszok, valamint a belvízi hajók alacsony szén-dioxid-kibocsátású meghajtási technológiáira, például a hidrogén üzemanyagcellákon és felsővezetékeken keresztül árammal ellátott villanymotorokra, illetve a biogázra és egyéb olyan energiahordozókra, amelyek megfelelnek a fenntarthatóság és az alacsonyabb üvegházhatásúgáz-kibocsátás követelményeinek. A megfelelő infrastruktúra – először is a törzshálózati és az átfogó hálózati folyosók mentén történő – kiépítése elengedhetetlen ahhoz, hogy elterjedjenek ezek a technológiák. Fontos, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) elegendő finanszírozást biztosítson erre a célra;
16. hangsúlyozza, hogy szinergiákat kell teremteni a TEN-T, a TEN-E és az alternatív üzemanyagokra vonatkozó stratégiák között; e tekintetben üdvözlözi az Európai Bizottság azon szándékát, hogy a fenntartható és intelligens mobilitási stratégia keretében fejleszti a hidrogéntöltő infrastruktúrát, valamint elvégzi az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló irányelv felülvizsgálatát, amely lehetőséget nyújt arra, hogy konkrét követelményeket és harmonizált szabványokat határozzanak meg a hidrogéntöltő állomások tagállamokon, régiókon és városokon belüli sűrűségének fokozatos fejlesztésére vonatkozóan;
17. úgy véli, hogy nyitottabb megközelítést kell elfogadni a határokon átnyúló projektek meghatározása tekintetében, hogy ne csak a nagy átviteli projekteket vegyék figyelembe, hanem a helyi, decentralizált és gyakran részvételen alapuló intelligens hálózati projekteket is, fizikai határok nélkül. A nemzeti határokon átnyúló regionális és helyi decentralizált projektek valóban pozitív hatást gyakorolhatnak nemcsak a regionális és nemzeti, hanem a különböző tagállamokra kiterjedő rendszerekre is, például a megújuló energiaforrások integrálása, a torlódások megoldása és a negatív externáliák elkerülése révén;
18. hangsúlyozza, hogy annak érdekében, hogy a legjobban szolgáljuk az EU energia- és éghajlat-politikai céljainak elérését, valamint a fogyasztók szerepvállalásának megerősítését, a TEN-E keretét felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy az teljes mértékben lefedje a „termelő-fogyasztók”, a helyi energiaközösségek és az új technológiák⁽⁵⁾ hozzájárulását; kiemeli az alacsony és közepes feszültségű villamosenergia-hálózat fontosságát, ahol létre kell hozni a rendszerbe villamos energiát tápláló nagyszámú új, decentralizált termelő számára szükséges infrastruktúrát; hangsúlyozza, hogy az új kistermelőket is össze kell kapcsolni az alacsony és közepes feszültségű hálózatokkal; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítson keretet több kisebb projekt összevonásához annak érdekében, hogy azok teljesíthessék a hatályos jogszabályokban foglalt kritériumokat. Az ezzel kapcsolatos rugalmasság rendkívül fontos ahhoz, hogy a helyi és regionális önkormányzatok képesek legyenek egyes összevont projekteket létrehozni, és esetleg finanszírozáshoz jutni ezekhez az erőforrásokhoz;

⁽³⁾ Az adicionalitás elvét az Európai Parlament „Európai hidrogénstratégia” című jelentésében (A9-0116/2021, ITRE, Jens Geier) terjesztette elő.

⁽⁴⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0116_HU.html

⁽⁵⁾ Mint például az energiatárolás, a keresletoldali válaszigények, a (lehetőség szerint határokon átnyúló) mikrohálózatok, az elektromos mobilitás.

19. megjegyzi, hogy a TEN-E rendelet – az Európai Unió energetikai infrastruktúra-fejlesztésének központi pillére, mely alapvetően hozzájárul a klímasemlegesség megvalósításához – messzemenően tiszteletben tartja az aktív szubszidiaritás és az arányosság elvét; hangsúlyozza, hogy a regionális együttműködés hozzáadott értéket teremt a határokon átnyúló projektek végrehajtása, az átláthatóság, a szabályozás biztonsága, valamint a finanszírozáshoz való hozzáférés szempontjából; kéri, hogy az aktív szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelően a helyi és regionális önkormányzatokat ne csak érdekelt felekként, hanem partnerekként is teljes mértékben vonják be.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 1-jén.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU